

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON VOCATIONAL AND TECHNICAL SCIENCES

Batumi / GEORGIA

April 8-10, 2017

CONGRESS BOOK

THE BOOK OF ABSTRACTS

Editors

Prof.Dr. Salih OZTURK

Research Assistant Ayse Beyza BUYUKCINAR

Iksad Publications-2017©

ISBN –978-605-9885-17-1

Institution Of Economic Development And Social Researches

CONGRESS BOOK

THE BOOK OF ABSTRACTS

**1st INTERNATIONAL CONGRESS ON
VOCATIONAL AND TECHNICAL SCIENCES
(UMTEB-I)**

**April 8-10, 2017
Batumi / GEORGIA**

Editors

Prof. Dr Salih OZTURK

&

Research Assistant Ayse Beyza BUYUKCINAR

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

Golbaşı / ADIYAMAN - TURKEY

TR: +90 0850 303 5 603 USA: +1 631 685 0 853

E posta: info@iksad.org

www.iksad.org

www.iksadkongre.org

All rights of this book belongs to IKSAD. Without permission, this book can't be duplicated and delivered.
The writers are responsible both ethically and juristically related with texts

Iksad Publications - 2017©

ISBN -978-605-9885-16-4

CONGRESS ID

NAME OF CONGRESS

**1st International Congress on Vocational and Technical Sciences
(UMTEB-I)**

TYPE OF PARTICIPATION

Keynote and Invited

DATE AND PLACE

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

ORGANIZATOR

Institution of Economic Development and Social Researches

HEAD of CONGRESS

Professor Dr. Salih OZTUK

HEAD OF ORGANIZING COMMITTEE

Mustafa Latif EMEK

COORDINATOR

Lecture Sefa Salih BILDIRICI

ORGANIZATION COMMITTEE

Mustafa Latif EMEK

Ayse Beyza BUYUKCINAR

Sefa Salih BILDIRICI

Baris AYTEKIN

Erdem HILAL

WU Yicheng

Serkan GUN

SCIENTIFIC ADVISORY BOARD

Professor A.Kadir SENGUR	Firat University / Turkey
Professor Besir DANDIL	Firat University / Turkey
Professor Hacı Mehmet SAHİN	Gazi University / Turkey
Professor Ibrahim TURKOGLU	Bingol University / Turkey
Professor Jarkinbike SULEYMENOVA	Kazakh State Women's Pedagogy University / Kazakhstan
Professor Maha Hamdan ALANAZI	King Abdulaziz University / Kingdom of Saudi Arabia
Professor Mustafa TALAS	Omer Halisdemir University / Turkey
Professor Mustafa TASKIN	Mersin University / Turkey
Professor Salih OZTURK	Namık Kemal University / Turkey
Professor Sarash KONYRAEVA	Kazakh State Women's Pedagogy University / Kazakhstan
Professor Servet YILDIZ	Firat University / Turkey
Professor Yuksel KAPLAN	Omer Halisdemir University / Turkey
Professor Z. Hakan AKPOLAT	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Ahmet KOCA	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Bahar DEMIREL	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Cholpon TOKTOSUNOVA	M.Ryskulbekov Kırğız Economi University
Assoc.Prof. Cumalı İLKİLİC	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Elvan YALCINKAYA	Omer Halisdemir University / Turkey
Assoc.Prof. Furkan SARSILMAZ	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Kenes JUSUPOV	M.Tinisbaev Transportation and Communication Academy/Kazakhstan
Assoc.Prof. Kışibaev KACIMUHAN	Kazakh State Women's Teacher Training University / Kazakhstan
Assoc.Prof. Konırbaeva SARAS SAHIKIZI	Kazakh State Women's Teacher Training University / Kazakhstan
Assoc.Prof. Mahabbat OSPANBAEVA	Taras State Pedagogy University / Ukraine
Assoc.Prof. Mahmut ALKAN	Omer Halisdemir University / Turkey
Assoc.Prof. Mehmet CAVAS	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Mehmet GEDIKPINAR	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Mehmet Rahmi CANAL	Gazi University / Turkey
Assoc.Prof. Mustafa AY	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Omur AYDOGMUS	Firat University / Turkey
Assoc.Prof. Uğur CALIGULU	Firat University / Turkey
Assist.Prof. Baris AYTEKIN	Kırklareli University / Turkey
Assist.Prof. Cafer BAL	Firat University / Turkey
Assist.Prof. Erkan DENİZ	Firat University / Turkey
Assist.Prof. Gonca ÖZMEN KOCA	Firat University / Turkey
Assist.Prof. Malik YILMAZ	Ataturk University / Turkey
Assist.Prof. Mehmmet USTUNDAG	Bingol University / Turkey
Assist.Prof. Mehriban EMEK	Adiyaman University / Turkey
Assist.Prof. Muharrem İMAL	Kahramanmaras Sutcu Imam University / Turkey
Assist.Prof. Malik YILMAZ	Atatürk University / Turkey
Assist.Prof. Mustafa METE	Gaziantep University / Turkey

CONGRESS PROGRAMME

08/04/2017

OPENING CERAMONY

13.⁰⁰ - 13.²⁰

Prof.Dr. Salih OZTURK Head of Congress Opening Speech

13.²⁰ - 13.⁵⁰

Prof.Dr. Caner KARAVIT Congress Opening Conference

OPENING PANEL

Head of Session: Prof. Dr.

PANNEL-I

Head of Session: Prof. Dr. Lile TANDILAVA

13.⁵⁰ - 15.¹⁵

Prof.Dr.Lile TANDILAVA

Assoc.Prof.Dr.Vardo CHOKHARADZE

Prof.Dr.Otar GOGOLİSHVİLİ

Assoc.Prof.Dr.Emzar KAKHİDZE

PANNEL-II

Head of Session: Prof. Dr. Mustafa TALAS

15.¹⁵ - 16.¹⁵

Prof.Dr. Mustafa TALAS

Assoc.Prof.Dr. Elvan YALCINKAYA

Assoc.Prof.Mehmet CAVAS

PANNEL-III

Head of Session: Prof. Dr.Mehmet OKUR

16.¹⁵ - 17.¹⁵

Prof.Dr.Mehmet OKUR

Assoc.Prof.Dr. Omer METIN

Assist.Prof.Dr.Yusuf YILDIZ

Research. Assis.Prof.Ayşe Beyze BUYUKCINAR

PANNEL-IV

Head of Session: Mustafa Latif EMEK

17.¹⁵ - 18.¹⁵

Fırat ÇAKIR

Kadir GULDUR

09/04/2017

08.³⁰ - 09.⁰⁰

Recording

10.²⁰ - 11.²⁰

Salon Zeus	Salon Afrodit	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Yrd. Doç. Dr. Cahit ERDOĞAN Temel GÖKTÜRK	Head of Session Doç.Dr. Ümran TÜRKYILMAZ Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLEÇ	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Ömer UĞUR Dr. İsmail Tamer TOKLU	Head of Session Prof. Dr. Adem ÜZÜMCÜ Doç. Dr. Rüştü YAYAR
Amik Ovası Koşullarında Börülce (Vigna Unguiculata (L.) Walp.) Çeşitlerinin Tarımsal Özelliklerinin Belirlenmesi	George Sand'ın Indiana'sında Cinsiyet, Aşk ve Şiddet Üçgenindeki Kadın İmgesi Doç.Dr. Ümran TÜRKYILMAZ	Gürcistan'da Yabancı Yatırımların Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkileri Ve Türkiye'nin Rolü Prof.Dr. Mehmet DİKKAYA Arş. Gör. Onur DEMİRCİ	Türkiye İle Azerbaycan Ve Gürcistan'ın Dış Ticaret İlişkileri Ve Bakü-Tiflis- Kars Demiryolu Hattının Önemi Prof. Dr. Adem ÜZÜMCÜ Arş. Gör. Samet TOPAL

Insecticidal effects of essential oils isolated from <i>Origanum majorana</i> L., <i>Origanum onites</i> L. and <i>Origanum syriacum</i> L. against <i>Rhyzopertha dominica</i> (F.) (Coleoptera:Bostrichidae) Memiş KESDEK Ayşe USANMAZ BOZHÜYÜK Şaban KORDALI Temel GÖKTÜRK	Toplumsal Yaşamı Sembol Değerlerden Okumak: Giyim Kuşam Olgusunun Türk Romanına (1870-1940) Yansımaları Okt. Mehmet Medeni DOĞAN	Ukrayna Krizi Sonrası Rusya'ya Yönelik Avrupa Birliği Dış Politikasının Yeniden Düşünülmesi Yrd. Doç. Dr. Ömer UĞUR	Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru (Traceca) Kapsamında Hopa Limanının Rolü Öğr. Gör. Veysel Tatar Meriç B. Özer21
Artvin Merkez-Borçka Arasındaki Serbest Akan Suların Yaşama Muhtemel Etkileri Ve Çözünmüş Oksijen Konsantrasyonlarının Tespiti Serden BAŞAK Kazım Onur DEMİRARSLAN	Edebi Metinlerde Ağız Kullanımı: Bekir Yıldız Örneği Arş. Gör. Gülbeyaz GÖZTAŞ	Politik Riskin Firma Değeri İle İlişkisi: Bist Ulaştırma, Haberleşme Ve Depolama Sektör Uygulaması Öğr. Gör. Harun KISACIK Öğr. Gör. Eyyüp Ensari ŞAHİN	Türkiye'de Mali Sürüklenme Olgusu Arş. Gör. Candan YILMAZ
The Biology and Damage of <i>Lymantria dispar</i> L. (Lepidoptera: Lymantridae), which Harms Leaved Trees in and around the City of Batumi in Georgian Republic, and the Control Against It Temel GÖKTÜRK Yaşar AKSU	Halk Kültürü Unsurlarının Sinemadaki Yansımaları Bağlamında Adak Filmi Örneği Arş. Gör. Medine KAYNAK	THE EFFECT OF ENTERPRISE LOCATION ON EXPORT PERFORMANCE: A RESEARCH ON TURKISH SMES Dr. İsmail Tamer TOKLU Dr. Arzu Tuygun TOKLU	Tokat İlinin Rekabet Edebilirliğinin Tr83 Bölgesi Kapsamında Değerlendirilmesi Doç. Dr. Rüştü YAYAR Arş. Gör. Mustafa Necati ÇOBAN
Farklı Ekim Sıklıklarında Pamukta Odun Dalı Budamasının Bazı Bitkisel Özellikler Üzerine Etkisi Mehmet YEŞİLKAYA Yaşar AKIŞCAN		Öğr. Gör. Emel POYRAZ Yönetimden Yönetişime Bir Katılım Mekanizması Olarak Kent Konseyleri: Babaeski Örneği	Yöneticilerin Hizmetkâr Liderlik Yönelimlerinin Mesleki Aidiyet Üzerine Etkisi Prof.Dr. Yavuz DEMİREL Öğr. Gör. Güneş Han SALİHOĞLU
10.²⁰ - 11.²⁰			
Salon Zeus	Salon Afrodit	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Prof. Dr. Tuncay ÖZYILMAZ & Prof.Dr. Gül ÖZYILMAZ	Head of Session Doç.Dr. Ümran TÜRKYILMAZ & Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLEÇ	Head of Session Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL & Yrd. Doç. Dr. Hatice TAMBAĞ	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Uğur UZUN & Yrd. Doç.Dr. Murat BERBEROĞLU
Zn'nin Alışımı Kaplı Bakır Elektrodun Korozyon Davranışına Molibdat Tuzu Derişimi Etkisinin İncelenmesi Prof. Dr. Tuncay ÖZYILMAZ; İbrahim FİLAZİ & Çağla SÜRMEİİOĞLU	Yüksekokullarında Uygulanan Mesleki Eğitim Modelleri Ve Alternatif Bir Model Önerisi Yrd. Doç.Dr. İsmail GÜMÜŞ & Doç.Dr. Cemil ÖRGEV	Öğretme Yönteminin Üstünlüğü: Power Point Sunumu Veya Klasik Öğretme Yöntemi Yrd. Doç. Dr. Esra DOĞRU HÜZMELİ & Yrd. Doç. Dr. Hatice TAMBAĞ	TÜİK' in Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Hesaplama Tekniğini Değıştirmesine Bakış Öğr. Gör. Fatih Volkan AYYILDIZ
Glukoz, Sükroz Ve Laktoz Biyosensörü Tasarımında Poli(Anilin-Co- O-Anisidin) Kaplı Karbon Pasta Elektrot Kullanımı Prof.Dr. Gül ÖZYILMAZ, Dr. Esra YAĞIZ & Prof.Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ	Temel Öbek Yapı Kuralları Bozulabilir Mi? Hollandaca Öğretiminde Bazı Yapısal Sorunlar Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLEÇ	Sosyal Bilimlerin, Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Öğrenme Alanlarına Yansımaları: Bir Analiz Çalışması Ümit Yaşar ELYILDIRIM & Dr. Cengiz YANIKLAR	Türkiye'de Uygulanan Bireysel Emeklilik Sisteminin İnsani Gelişmişlik Endeksi Bağlamında Analizi Öğr. Gör. Cihan YILMAZ & Öğr. Gör. Fatih Volkan AYYILDIZ

CoCr Kaplanmış Paslanmaz Çeliğin (316L) In-Vivo Ortamda Korozyon Performansının İncelenmesi Prof. Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ; Prof. Dr. Gül OZYILMAZ; Kimyager Çağla SÜRMELOĞLU; Kimyager İbrahim FİLAZİ & Prof. Dr. Nureddin ÇOLAK	Bir Türk Arap Dili Ve Edebiyatı Alimi Ez-Zemahşerî Ve Esâsu'l-Belâğa'sına Bir Bakış Arş. Gör. Abdullah KILINÇKAYA	Sosyal Bilgiler Programında Öğrenen Merkezli Paradigma Anlayışı Ümit Yaşar ELYILDIRIM & Dr. Cengiz YANIKLAR	İnternet Bankacılığı Gelişiminin Banka Performansı Üzerine Etkisi Yrd. Doç. Dr. Uğur UZUN Yrd. Doç.Dr. Murat BERBEROĞLU
Kimyasal Sentezlenen Poly(o-aminobenzilalkol- ko-N-metilpirol) Filmin Paslanmaz Çelik Elektrot Yüzeyinde Antikorozyon Davranışı Prof.Dr. Nureddin ÇOLAK, Kimyager Sevcan YILMAZ & Prof.Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ	Arap Dilinde Lahn Olgusu Arş. Gör. Abdullah KILINÇKAYA	Öğrencilerin Bilgisayar Seçiminde AHP Tutarlılık Sınaması İçin Çıkarım Yöntemi Önerisi Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL Arş. Gör. Abdullah ÖZÇİL Arş. Gör. Tayfun ÖZTAŞ Arş. Gör. Gözde SARI	Üniversitenin Kobi Performansı Üzerine Etkisi: Artvin Örneği Yrd. Doç.Dr. Murat BERBEROĞLU; Yrd. Doç.Dr. Muhammed ARDIÇ & Yrd. Doç.Dr. Uğur UZUN
11.²⁵ - 12.³⁰			
Salon Zeus	Salon Afrodite	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Yrd. Doç.Dr. Didem ÇAKMAK & Yrd. Doç.Dr. Süleyman YALÇINKAYA	Head of Session Doç.Dr. Atila DOĞAN & Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAL	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Nilgün H. KÖK	Head of Session Doç. Dr. Sadettin PAKSOY & Yrd. Doç.Dr. Serkan AKÇAY
Kopolimer Kaplı Platin Yüzeyle Schiff Bazı Ni(II) Kompleksi İmmobilizasyonu ve Metanol Tayininde Kullanımı Yrd. Doç.Dr. Didem ÇAKMAK; Yrd. Doç.Dr. Süleyman YALÇINKAYA & Doç.Dr. Cahit DEMETGÜL	Kozmopolitçi Prensiplerin Realizasyon İmkânlarıyla İlgili Bir Değerlendirme Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAL	Semantik Gürültünün Üretilmesinde Formel İletişimin Rolü Örnek Kavramlar: Us, Ayıp, Mahalle ve Kadın Yrd. Doç. Dr. Nilgün H. KÖK	Tarihte Bedestenlerin Ekonomik Hayattaki Yeri Ve Önemi: Zincirli Ve Kemikli Bedestenleri Doç. Dr. Sadettin PAKSOY Prof. Dr. Asım Günal ÖNCE
Kromon Türevi Schiff Bazı Metal Komplekslerinin Sentezi, Karakterizasyonu Ve Katekolaz Aktivitelerinin İncelenmesi Yrd. Doç.Dr. Neslihan BEYAZİT & Doç.Dr Cahit DEMETGÜL	Latin Amerika'da Sosyal Darwinizm Doç.Dr. Atila DOĞAN	Çalışma Hayatına Adaptasyonda Yükseköğretimde Uygulamalı Derslerin Rolü Bağlamında Bir Öneri: Resmî Yazışma Kuralları Dersi Yrd. Doç. Dr. Nilgün H. KÖK	İktisadi Ve Ticari Hayata Atfedilen Su İle İlgili Sözler Doç. Dr. Sadettin PAKSOY
Leptospirozis Yönünden Risk Taşıyan Grupların Serolojik Araştırılması: Artvin/ Türkiye Örneği Özgür ASLAN & Mithat ŞAHİN	Batı Siyasal Düşüncesinin Çöküşü Doç.Dr. Atila DOĞAN	Yaşlı Bakımı Öğrencilerinin Yaşlı İstismarı Ve İhmali Belirtilerine Yönelik Bilgi Düzeyleri Yrd. Doç. Dr. Hatice TAMBAĞ, Rana CAN & Rabiye ERENOĞLU	Osmanlılardan Günümüze, Kamuda Muhasebe Denetimi Ve Bu Yolda Atılan Önemli Adımlar Yrd. Doç.Dr. Serkan AKÇAY
Interaction Between Two Close Plates On Elastic Foundation By Using Modified Vlasov Model Arş. Gör. Saffet KILIÇER Doç.Dr. Korhan ÖZGAN Prof.Dr. Ayşe T.DALOĞLU	Son Dönem Osmanlı Düşüncesinde Kadın Doç. Dr. Atila DOĞAN Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAL	Kariyer Yolu Tercihinde İşkolik Olmak: Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma Yrd. Doç.Dr Aysun KANBUR Öğr. Gör. Güneş Han SALİHOĞLU	Eski Fakat Güncel Bir Sorun: Panama Belgeleri Ve Vergi Cennetleri Yrd. Doç. Dr. Muhammet ŞAHİN Arş. Gör. Candan YILMAZ

	Çalışma Hayatında Kadının Yeri Ve Kariyer Gelişim Engeller Yrd. Doç.Dr. Münevver KATKAT ÖZÇELİK	Makroekonomik Kırılganlık Göstergeleri Bağlamında Mint Ülkelerinin Değerlendirilmesi Doç. Dr. Rüştü YAYAR Arş. Gör. Mustafa Necati ÇOBAN	Modern Tarih Öğretiminde Manevi Değerler Ve Toplumsal Duyarlılık Doç.Dr. Metanet MEMMEDOVA Doç.Dr. Sevinç QASİMOVA Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ
13.¹⁵ - 14.³⁰			
Salon Zeus	Salon Afrodit	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Prof.Dr. Şeref KILIÇ	Head of Session Prof. Dr. Muhammed Asıf YOLDAŞ & Doç. Dr. Adil ŞAHİN	Head of Session Yrd. Doç. Yalçın KANBAY	Head of Session Yrd. Doç. Hülya DERYA Yrd. Doç. Hasan MEMİŞ
Arazi Kullanım Planlamasının Ardahan İli Koşullarında Uygulanmasının Araştırılması Prof.Dr. Şeref KILIÇ	Kurucu Meclis Kavramı Ve Türkiye Örneği Doç. Dr. Adil ŞAHİN	Eleştirel Düşünme Ve Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi Yrd. Doç. Yalçın KANBAY Ayşe OKANLI	Keio'deki Ülkelerin Küresel Finansal Gelişim Kriterlerinin Aras Ve Copras Yöntemleri İle Değerlendirilmesi" Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL Arş. Gör. Gözde SARI Arş. Gör. Abdullah ÖZÇİL Arş. Gör. Tayfun ÖZTAŞ
Teknik Altyapı Çalışmalarında Yeraltı Radarının Kullanılabilirliğinin İrdelenmesi Arş. Gör. Yalçın YILMAZ Doç. Dr. Arzu SOYCAN	Erken Cumhuriyet Dönemi Nüfus Politikalarında Püerikültür Meselesi (1923-1946) Arş. Gör. Ertuğrul ERYÜCEL	Orman Bölge Müdürlüğü'nde Çalışan İşçilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi Serden BAŞAK Elif IŞIK Yrd. Doç. Dr. Yalçın KANBAY	İllerin Yaşanabilirliğinin Belirlenmesinde Çkkv Yaklaşımı: Ege Bölgesi Örneği Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL Arş. Gör. Tayfun ÖZTAŞ Arş. Gör. Abdullah ÖZÇİL Arş. Gör. Gözde SARI
Kayseri'de Bulunan Sulama Birliklerindeki Arazi Büyüklüklerine Göre Optimum Traktör Gücü Ve Makina Kapasitesinin Belirlenmesi Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM Doç. Dr. Sinan GERÇEK Arş. Gör. Necati ÇETİN Uzm. Levent KARACA	Ahilik Teşkilatında Sosyal Sorumluluk Ve İş Ahlakına Panoramik Bir Bakış Prof. Dr. Muhammed Asıf YOLDAŞ	Ebeveynlerin 3-6 Yaş Arası Çocuklarını Besleme Özellikleri Esra ÖZEL Sebiha SÜMER Derya KILINÇ Yrd. Doç. Dr. Yalçın KANBAY Özgür ASLAN Hatice İSKENDER	Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Borsalarda Ortalama-Varyans Ve Tek Endeks Optimizasyon Yöntemlerinin Karşılaştırılması Öğr. Gör Recep ÇAKAR Arş. Gör Oktay ÖZKAN
Sulama Birliklerinin Çalışma Prensipleri, Problemleri ve Çözüm Önerileri: Kayseri Sarımsaklı Pompaj Sulama Birliği Örneği Doç. Dr. Sinan GERÇEK Uzm. Levent KARACA Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM Arş. Gör. Necati ÇETİN	Burjuvazinin Ve İşçi Sınıfının Hak Talepleri Ve Modern İnsan Hakları Teorisi Doç. Dr. Adil ŞAHİN	Üniversite Öğrencilerinde Depresyon Ve İlişkili Etmenler Yrd. Doç. Dr. Yalçın KANBAY Hatice İSKENDER Eda DOKUMACIOĞLU Nurhayat KILIÇ	Riski Seven Ve Riskten Kaçan Yatırımcıların Optimum Portföy Seçimi Yapabilecekleri Piyasalar Arş. Gör Oktay ÖZKAN Öğr. Gör. Recep ÇAKAR

Katı Atıkların Geri Dönüşümü Ve Alternatif Enerji Algısı Doç.Dr. Cemil ÖRGEV Yrd. Doç.Dr. İsmail GÜMÜŞ	Erken Cumhuriyet Dönemi Ulus İnşa Sürecinde Beden Terbiyesi Ve Spor (1923-1946) Arş. Gör. Ertuğrul ERYÜCEL	Yoksullukla Mücadele Açısından Bir Kırsal Kalkınma Politikası Olarak Güneydoğu Anadolu Projesi Uzm. Hüseyin ÇELİK Arş. Gör. Muhyettin ERDEMLİ Uzm. Hüseyin YILMAZ	Neoklasik Ekonomide Merkantilist Ekonomi Yrd. Doç. Hülya DERYA Yrd. Doç. Hasan MEMİŞ
	Duygusal Zekânın Kariyer Seçimindeki Etkilerini Belirlemeye Yönelik Bir Uygulama Prof. Dr. Muhammed Asıf YOLDAŞ Uzm. Gülay YENİÇERİ	Rekabet Gücünün Ekonomik Büyümeye Etkisi: OECD Ülkeleri Üzerine Ekonometrik Bir Analiz Arş. Gör. Muhyettin ERDEMLİ Uzm. Hüseyin ÇELİK Uzm. Hüseyin YILMAZ	İşletme Amaçlarını Gerçekleştirmede Girişimciye Katkı Sağlaması Bakımından Psikolojik Sözleşme Ve İş Tatmini Yrd. Doç. Dr. Hasan MEMİŞ Öğr. Gör. Mehmet Selim DİKİCİ
14.⁴⁵ - 16.¹⁵			
Salon Zeus	Salon Afrodit	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Yrd. Doç. Dr. İlknur BEKEM KARA Öğr. Gör. Cuma KARA	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Hakan ARSLANER Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ	Head of Session Doç. Dr. Hasan AYYILDIZ Ferda YETİM Yrd. Doç. Dr. Ahmet Mutlu AKYÜZ
Masif Mobilya Üretiminde Dişli Köşe Birleştirmeler Öğr. Gör. Nurhan YILDIRIM	Yükseköğretime Başlayan Gençlerin Beklentileri Ve Değer Yaklaşımları: Oltu Örneği Abdullah Yiğit GÜNGÖR Muhammet KUTLU Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ Yrd. Doç.Dr. Murat DİLMAÇ	Sinop İli Turizm Talebinin Yapay Sınır Ağları Yöntemiyle Tahmini Özlem ALCAN Yalçın ALCAN Memnun DEMİR Zafer ÖZTÜRK	Sosyal Müşteri İlişkileri Yönetimi Açısından Türkiye’de Faaliyet Gösteren Markaların Değerlendirilmesi Yrd. Doç. Dr. Arzu KILIÇ Öğr. Gör. Şafak ALTAY
Borçka Acarlar Myo Öğrencilerinin İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Farkındalıklarının İncelenmesi Öğr. Gör. Cuma KARA Yrd. Doç. Dr. İlknur BEKEM KARA	Çalışma Kontrollü Ders Programı Hazırlama Öğr. Gör. Dr. Ahmet ÇELİK Uygulaması	Sinop İli Elektrik Enerji Tüketiminin Hibrit (Ysa-Regrasyon) İle Tahmini Ve Turizmin Etkisi Yalçın ALCAN Memnun DEMİR Sedat ERSÖZ Özlem ALCAN	İnsan Kaynakları Bilgi Sisteminin Oluşturulmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bir Örnek Olay İncelemesi Öğr. Gör. Mükremin UZER
Yapılarda Sürdürülebilirlik Ve Yangın Dayanıklılığı Açısından Cam Yünü Ve Taş Yünü Malzemelerinin İncelenmesi Yrd. Doç. Dr. İlknur BEKEM KARA Yrd. Doç. Dr. Yasemin BARAN	Maliye Eğitimi Alan Öğrencilerde Vergi Bilincinin Ölçülmesine Yönelik Bir Alan Çalışması Yrd. Doç. Dr. Hakan ARSLANER Öğr. Gör. Onur DURUKAL	Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarında Otomasyon Ders İçeriklerinin İncelenmesi Arş. Gör. Derya BAYSAL Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ	Olumsuz Değerlendirilme Korkusu İle Ani-Kompulsif Satın Alma Davranışı İlişkisinde Yatay Bireysellik Ve/Veya Normatif Uyumluluğun Olası Etkilerinin İncelenmesi Yrd. Doç. Dr. Ahmet Mutlu AKYÜZ Doç. Dr. Hasan AYYILDIZ Ferda YETİM

Klasik Mobilya Üretiminde Şekillendirme Yöntemleri Öğr. Gör. Hüseyin ÜNER	Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimlerini Arasındaki İlişkinin Araştırılması Yrd. Doç. Dr. Muhammed ARDIÇ Öğr. Gör. Salih AYDIN	Türkiye’de Helal Konseptli Turizm İşletmeleri Ve Özellikleri Arş. Gör. Derya BAYSAL Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ	Bir Ağız Diş Sağlığı Merkezinde Çalışan Personelin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi S. Suna BAŞAK Elif IŞIK
	Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yerel Ekonomiye Katkıları Öğr. Gör. Salih AYDIN Öğr. Gör. Cuma KARA	Green Supply Chain Management Öğr. Gör. Veysel Tatar	Mesleki Yeterlik Ve Yenilikçiliğin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkisi: Girişimci Adayları Üzerinde Bir Araştırma Yrd. Doç. Dr. Fikret SÖZBİLİR
Mesleki Tükenmişlik Algılarının Örgütsel Sapma Davranışlarına Etkisi Olur Mu ? Prof. Dr. Hasan TUTAR; Doç. Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU; Doç. Dr. Nuran AKŞİT & Doç. Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU	Openv Kütüphanesi Kullanarak Bir Görüntü İşleme Uygulaması Öğr. Gör. Dr. Ahmet ÇELİK Doç. Dr. İsmet ÇELİK	Örgütsel Bir Hastalık: Mobbing Dr. Hürriyet ÇİMEN Dr. Firuzan SAÇ Dr. Cavit ELGEZDİ	Kariyer Değerlerinin Tükenmişlik Düzeyi Üzerindeki Etkisi: Hopa İlçesinde Öğretmenler Üzerinde Bir Uygulama Yrd. Doç. Dr. Özgür DOĞAN
16.³⁰ - 17.⁴⁵			
Salon Zeus	Salon Afrodit	Salon Athena	Salon Poseidon
Head of Session Yrd. Doç. Dr. Barış YILDIZ Arş. Gör. Gizem AKBULUT	Head of Session Doç. Dr. Ercan TAŞKIN Yrd. Doç. Dr. Özgür ERAKKUŞ	Head of Session Doç. Dr. Selçuk Burak HAŞILOĞLU Öğr. Gör. Yener OĞAN	Head of Session Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZÇALICI Doç. Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU
2008-2009 Küresel Ekonomik Krizin Kazakistan Maliye Politikası Üzerindeki Etkisi: Ulusal Fon Uygulaması Yrd. Doç. Dr. Barış YILDIZ Arş. Gör. Gizem AKBULUT	Effects Of Maritime Transport Upon Climate Change Öğr. Gör. Veysel Tatar	Sağlık Turizminin Mesleki Açıdan Önemi Dr. Hürriyet ÇİMEN Dr. Firuzan SAÇ Dr. Cavit ELGEZDİ Arş. Gör. Derya BAYSAL	Türkiye İkinci El Otomobil Piyasasının Varyans Analizi İle İncelenmesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZÇALICI Doç. Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU
Dünya’da Sakin Şehir (CITTASLOW) Uygulamaları Ve Türkiye’ye Yönelik Öneriler Doç. Dr. Mehmet TUNÇER Abdurrahman OLGUN	Sustainable Ports & Port Environmental Management Systems Öğr. Gör. Veysel TATAR Meriç B. ÖZER	Türkiye’deki Sağlık Turizmi Sürecinde Gürcistan’ın Yeri Ve Önemi Öğr. Gör. Göksel YILMAZ	Faktör Analizi Yardımıyla Türkiye İkinci El Otomobil Piyasasının İncelenmesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZÇALICI Doç. Dr. Yücel AYRIÇAY
Dünyada Rant Vergisi Uygulamaları Ve Türkiye’ye Yönelik Öneriler Doç. Dr. Mehmet TUNÇER Saliha COŞAR	Marka Vatandaşlığı ve Marka Performansı Oluşturmada İçsel Markalaşmanın Rolü Doç. Dr. Ercan TAŞKIN Öğr. Gör. Yavuz Selim DÜĞER	Polonyalı İle Türk Turistlerin Pamukkale Destinasyonu Ürün Tercihleri Mehmet Emin GÜRÇAN Doç. Dr. Selçuk Burak HAŞILOĞLU	Ulusal Varlık Fonları Ve Türkiye Varlık Fonu Öğr. Gör. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN Öğr. Gör. Harun KISACIK

Türkiye-Orta Asya İlişkilerinde Kazakistan'ın Merkezi Rolü: Ekonomi-Politik Bir Analiz Öğr. Gör. Özgür KANBİR	Kamu Kurumlarının Endüstriyel Ürün Pazarlaması Açısından Rekabet Gücünün İncelenmesi: Enerji Sektöründe Bir Vaka Analizi Doç. Dr. Ercan TAŞKIN Dr. Onur ŞAYLAN Öğr. Gör. Yavuz Selim DÜĞER	Turizm Eğitimi Alan Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profili Ve Mesleki Beklentileri Öğr. Gör. Ela OĞAN Öğr. Gör. Ceyhun AKYOL Öğr. Gör. Yener OĞAN	Türkiye'de Uygulamalı Bilimler Fırtınası Ve Muhasebe Eğitimine Nicel Katkısı Öğr. Gör. Murat AYDIN
Örgütsel Demokrasi Çalışmaları Örgütsel Sağlığa Etki Eder Mi? Prof.Dr. Hasan TUTAR; Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU & Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU	Az Gelişmiş Yerlerde Ulaştırma Sektörü Ve Müşteri Tepkileri Muhammet KUTLU Abdullah Yiğit GÜNGÖR Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ	Örnek Bir Ekoturizm Bilgilendirme Eğitimi Projesinin Bölge Halkı Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi Öğr. Gör. Yener OĞAN Öğr. Gör. Ceyhun AKYOL Öğr. Gör. Ela OĞAN	İslam Kamu Maliyesinde Zekât Yönetimi Ve Genel Bir Değerlendirme Öğr. Gör. Murat AYDIN
18.³⁰ - 20.⁰⁰			
Salon Zeus	Salon Athena		
Head of Session Yrd. Doç. Dr. Barış AYTEKİN Öğr. Gör. S. Salih BİLDİRİCİ	Head of Session Prof.Dr. Salih ÖZTÜRK		
Mesleki Eğitimde Uygulamalı Derslerin Önemi Giyim Üretim Teknolojisi Ve Moda Tasarımı Eğitimi Uygulamaları Örneği Öğr. Gör. Bahriye YALÇINKAYA	Fed'in Uyguladığı Faiz Politikasının Dünya Ve Türkiye Ekonomisi Üzerindeki Etkileri Prof.Dr. Salih ÖZTÜRK Harun DEMİR		
Tasarım Ve Tekstil Bölümü Öğrencilerinin Profil Ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma: Denizli Teknik Bilimler MYO Örneği Öğr. Gör. Nesrin KACAR	Suriyeli Mültecilerin Türkiye Ekonomisine Etkileri Prof.Dr. Salih ÖZTÜRK Selen ÇOLTU		
Küreselleşmenin Sektörel Dönüşüme Etkisi : 'Büro-ekonomi'nin Yükselişi Öğr. Gör. S. Salih BİLDİRİCİ Yrd. Doç. Dr. Barış AYTEKİN	Stratejik Bir Ürün Olarak Tahıl Üretiminin Ekonomideki Yeri: 2000 Yılları Sonrası Türkiye Örneği Prof.Dr. Salih ÖZTÜRK Yrd. Doç.Dr. Hasan METE		
Türkiye'de 'Kolektif Bellek' İnşa Süreci Açısından İletişim Araçları ve Sosyoekonomisi Yrd. Doç. Dr. Barış AYTEKİN Öğr. Gör. S. Salih BİLDİRİCİ	Aile ve Toplumda Yaşlı İstismarı ve İhmali Okt. Hakkı ŞİMŞEK		
Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yurt ve Barınma Sorunlarına Öğr. Gör. Nesrin KACAR	Örgütsel İklimin Etkisi ile Örgütsel Adanmışlık Duygusu Oluşturulabilir mi? Prof.Dr. Hasan TUTAR; Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU & Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU		

Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ve KOSGEB İşbirliği Öğr. Gör. Bahriye YALÇINKAYA			
---	--	--	--

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

Gölbaşı / ADIYAMAN - TURKEY

TR: +90 0850 303 5 603 USA: +1 631 685 0 853

E posta: info@iksad.org

www.iksad.org

www.iksadkongre.org

FOREWORD

Batumi, the enchanting capital of Adjara, located on the Black Sea coast. The city's port serves as an important commercial gate for Caucasus. It is situated in a subtropical zone, rich in agricultural product such as citrus fruit and tea. While industries of the city include shipbuilding, food processing, and light manufacturing, most of its economy revolves around tourism. Actually for us Batumi has another special meaning dates back to historical relationships. Once, it was in Ottoman lands and the capital of Lazistan Province. After more than 300 years of being a part of Ottoman, it was captured by Russia and ruled until the collapse of Soviet union. Because of historical relationship with Batumi, we preferred to hold UMTEB, our first abroad congress, in Batumi.

UMTEB is the scientific congress has a wide range of topics contains all steps of social sciences, natural sciences and engineering. Because of that feature, the congress is a kind of science celebration having a large audience mass. This book is also an enthusiastic celebration of many original invaluable studies, especially those which are of social sciences, natural sciences, mathematics and engineering; intricate structure and scientific relevance. It is also a unique tribute to the many scientists who were involved in their study and inter disciplines synthesis, most of whom are illustrated on its pages. Still another element is provided by many interesting scientific details and an abundance of colorful illustrations. In addition to all mentioned above, this book has another significant importance that being a result of first congress of IKSAD held in abroad. Here it is a strong obligation for me too thank to the one of UMTEB architect, Mrs. Ayse Beyza BUYUKCINAR who organized the Batumi part of congress with a deep enthusiastic effort. And I also would like to thank to Mr. Salih BILDIRICI, prime mover and general coordinator of UMTEB; to H.E. Professor Salih OZTURK head of congress and head of IKSAD science committee; to the invited speakers Professor Otar GOGOLISHVILI, Professor Caner KARAVIT, Professor Vardo CHOKHARADZE, Professor Emzar KAKHIDZE, Professor Mehmet CAVAS and Professor Lile TANDILAVA; to all distinguished participants; to the member of organizing and science committees; and lastly greatest thanks to Batumi people that made us to feel in our country with their sincerity and hospitality.

Your's respectfully

MUSTAFA LATİF EMEK

President of Institution of Economic Development and Social Researches

CONTENTS

CONGRESS ID	i
SCIENTIFIC ADVISORY BOARD	ii
CONGRESS PROGRAMME	iii
CONGRESS PICTURES	xi
FOREWORD	xvi
CONTENTS	xvii

NOTIFICATIONS

Abdullah KILINÇKAYA	1
Bir Türk Arap Dili ve Edebiyatı Âlimi Ez-Zemahşerî ve Esâsu'l-Belâğa'sına Bir Bakış	
Yücel AYRIÇAY & Mehmet ÖZÇALICI	2
Faktör Analizi Yardımıyla Türkiye İkinci El Otomobil Piyasasının İncelenmesi	
Adem ÜZÜMCÜ & Samet TOPAL	3
Türkiye ile Azerbaycan ve Gürcistan'ın Dış Ticaret İlişkileri ve Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Hattının Önemi	
Yener OĞAN; Ela OĞAN Ceyhun AKYOL	4
Örnek Bir Ekoturizm Bilgilendirme Eğitimi Projesinin Bölge Halkı Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi	
Atila DOĞAN	5
Latin Amerika'da Sosyal Darwinizm	
Yalçın KANBAY & Ayşe OKANLI	6
Eleştirel Düşünme Ve Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Ali Tuncay ÖZYILMAZ; Gül ÖZYILMAZ; Nureddin ÇOLAK; İbrahim FİLAZİ & Çağla SÜRMEİOĞLU	8
Cocr Kaplanmış Paslanmaz Çeliğin (316l) In-Vivo Ortamda Korozyon Performansının İncelenmesi	
Mehmet TUNÇER & Saliha COŞAR	10
Dünyada Rant Vergisi Uygulamaları Ve Türkiye'ye Yönelik Öneriler	
Rüştü YAYAR & Mustafa Necati ÇOBAN	11
Makroekonomik Kırılganlık Göstergeleri Bağlamında Mınt Ülkelerinin Değerlendirilmesi	
Özgür ERAKKUŞ; Abdullah Yiğit GÜNGÖR & Muhammet KUTLU	13
Az Gelişmiş Yerlerde Ulaştırma Sektörü Ve Müşteri Tepkileri	

Adil ŞAHİN	14
Kurucu Meclis Kavramı Ve Türkiye Örneği	
Cahit DEMETGÜL; Didem ÇAKMAK & Süleyman YALÇINKAYA	15
Kopolimer Kaplı Platin Yüzeyle Schıff Bazı Nı (Iı) Kompleksi İmmobilizasyonu Ve Metanol Tayininde Kullanımı	
Ertuğrul ERYÜCEL	16
Erken Cumhuriyet Dönemi Nüfus Politikalarında Püerikültür Meselesi (1923-1946)	
Eyyüp Ensari ŞAHİN& Harun KISACIK	17
Ulusal Varlık Fonları Ve Türkiye Varlık Fonu	
Ercan TAŞKIN & Yavuz Selim DÜGER	18
Marka Vatandaşlığı Ve Marka Performansı Oluşturmada İçsel Markalaşmanın Rolü	
Mahmut YARDIMCIOĞLU & Mehmet ÖZÇALICI	20
Türkiye İkinci El Otomobil Piyasasının Varyans Analizi İle İncelenmesi	
Muhammed Asif YOLDAŞ & Gülay YENİÇERİ	21
Duygusal Zekânın Kariyer Seçimindeki Etkilerini Belirlemeye Yönelik Bir Uygulama	
Hürriyet ÇİMEN; Firuzan SAÇ & Cavit ELGEZDİ	22
Örgütsel Bir Hastalık: Mobbing	
Mustafa TALAS	23
Türk Eğitim Sisteminde Mesleki Eğitim Problemleri	
Ömer UĞUR	24
Ukrayna Krizi Sonrası Rusya'ya Yönelik Avrupa Birliği Dış Politikasının Yeniden Düşünülmesi	
Özgür DOĞAN	26
Kariyer Değerlerinin Tükenmişlik Düzeyi Üzerindeki Etkisi: Hopa İlçesinde Öğretmenler Üzerinde Bir Uygulama	
Yalçın ALCAN; Memnun DEMİR ; Sedat ERSÖZ; Özlem ALCAN	27
Sinop İli Elektrik Enerji Tüketiminin Farklı Yöntemler İle Tahmini Ve Karşılaştırılması	
Fikret SÖZBİLİR	28
Mesleki Yeterlik Ve Yenilikçiliğin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkisi: Girişimci Adayları Üzerinde Bir Araştırma	
Veysel TATAR & Meriç B. ÖZER	29
Sürdürülebilir Limanlar & Liman Çevre Yönetim Sistemleri	
Yalçın KANBAY; Hatice İSKENDER; Eda DOKUMACIOĞLU & Nurhayat KILIÇ	31
Üniversite Öğrencilerinde Depresyon Ve İlişkili Etmenler	
Mehmet OKUR	32
Cumhuriyetin 10. Yılında türk sanayisinin durumuna dair iktisat vekâleti'nin bir raporu	

Salih ÖZTÜRK & Harun DEMİR	33
Uyguladığı Faiz Politikasının Dünya Ve Türkiye Ekonomisi Üzerindeki Etkileri	
Yavuz DEMİREL & Güneş Han SALİHOĞLU	34
Yöneticilerin Hizmetkâr Liderlik Davranışlarının Mesleki Aidiyet Üzerine Etkisi	
Ali Tuncay ÖZYILMAZ; Gül ÖZYILMAZ & Esra YAĞIZ	36
Glukoz, Sükroz Ve Laktoz Biyosensörü Tasarımında Poli(Anilin-Co-0-Anisidin) Kaplı Karbon Pasta Elektrot Kullanımı	
Aysun KANBUR & Güneş Han SALİHOĞLU	38
Kariyer Yolu Tercihinde İşkolik Olmak: Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma	
Hüseyin BAL	39
Kozmopolitçi Prensiplerin Realizasyon İmkânlarıyla İlgili Bir Değerlendirme	
Elvan YALÇINKAYA	41
Öğretmen Eğitiminde Mesleki Etiğin Yeri Ve Önemi	
Hüseyin ÜNER	43
Klasik Mobilya Üretiminde Şekillendirme Yöntemleri	
Ömer METİN	44
Atatürk Döneminde Romanya Türklerinin Eğitim-Kültür Hayatı	
S.Salih BİLDİRİCİ & Barış AYTEKİN	45
Küreselleşmenin Sektörel Dönüşüme Etkisi: 'Büro-Ekonomi'nin Yükselişi	
Esra ÖZEL; Sebiha SÜMER, Derya KILINÇ; Yalçın KANBAY, Özgür ASLAN & Hatice İSKENDER	46
Ebeveynlerin 3-6 Yaş Arası Çocuklarını Besleme Özellikleri	
Atila DOĞAN & Hüseyin BAL	47
Son Dönem Osmanlı Düşüncesinde Kadın	
Hürriyet ÇİMEN; Firuzan SAÇ & Derya BAYSAL	49
Türkiye'de Helal Konseptli Turizm İşletmeleri Ve Özellikleri	
Ümran TÜRKYILMAZ	50
George Sand'ın Indiana'sında Cinsiyet, Aşk Ve Şiddet Üçgenindeki Kadın İmgesi	
Serkan AKÇAY	51
Osmanlılardan Günümüze, Kamuda Muhasebe Denetimi Ve Bu Yolda Atılan Önemli Adımlar	
Ceyhun AKYOL; Ela OĞAN & Yener OĞAN	52
Turizm Eğitimi Alan Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profili Ve Mesleki Beklentileri	
Salih ÖZTÜRK & Selen ÇOLTU	53
Suriyeli Mültecilerin Türkiye Ekonomisine Etkileri	
Hülya DERYA & Hasan MEMİŞ	54
Neoklasik Ekonomide Merkantilist Ekonomi	

Medine KAYNAK	55
Halk Kültürü Unsurlarının Sinemadaki Yansımaları Bağlamında Adak Filmi Örneği	
Özgür ASLAN & Mithat ŞAHİN	56
Leptospirozis Yönünden Risk Taşıyan Grupların Serolojik Araştırılması: Artvin/Türkiye Örneği	
Selçuk Burak HAŞILOĞLU & Mehmet Emin GÜRCAN	58
Polonyalı İle Türk Turistlerin Pamukkale Destinasyonu Ürün Tercihleri	
Fırat ÇAKIR	59
Osmanlı Maliyesinde Bir Uygulama: Tevzî Defterleri	
Caner KARAVİT	60
Usta Çırak İlişkisinden Akademi'ye: Sanat Ve Tasarımda Temel Eğitimin Serüveni	
Emzar KAKHIDZE	62
Caucasus: View On New Global Realities	
Hasan MEMİŞ & Mehmet Selim DİKİCİ	65
İşletme Amaçlarını Gerçekleştirmede Girişimciye Katkı Sağlaması Bakımından Psikolojik Sözleşme Ve İş Tatmini	
Sadettin PAKSOY	66
İktisadi Ve Ticari Hayata Atfedilen Su İle İlgili Sözler	
Ahmet ÇELİK	67
Çakışma Kontrollü Ders Programı Hazırlama Uygulaması	
Arzu Tuğgun TOKLU & İsmail Tamer TOKLU	68
The Effect Of Enterprise Location On Export Performance: A Research On Turkish Smes	
Cahit ERDOĞAN	69
Amik Ovası Koşullarında Börülce (Vigna Unguiculata (L.) Walp.) Çeşitlerinin Tarımsal Özelliklerinin Belirlenmesi	
Cemil ÖRGEV & İsmail GÜMÜŞ	70
Katı Atıkların Geri Dönüşümü Ve Alternatif Enerji Algısı	
Cengiz YANIKLAR & Ümit Yaşar ELYILDIRIM	71
Sosyal Bilimlerin, Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Öğrenme Alanlarına Yansımaları: Bir Analiz Çalışması	
Emel POYRAZ	72
Yönetimden Yönetişime Bir Katılım Mekanizması Olarak Kent Konseyleri: Babaeski Örneği	
Cihan YILMAZ & Fatih Volkan AYYILDIZ	73
Türkiye'de Uygulanan Bireysel Emeklilik Sisteminin İnsani Gelişmişlik Endeksi Bağlamında Analizi	

Hasan TUTAR; H. Seçil FETTAHLIOĞLU; Nuran AKŞİT AŞIK & Ö. Okan FETTAHLIOĞLU	75
Mesleki Tükenmişlik Algılarının Örgütsel Sapma Davranışlarına Etkisi Olur Mu?	
İrfan ERTUĞRUL; Tayfun ÖZTAŞ; Abdullah ÖZÇİL & Gözde SARI	77
İllerin Yaşanabilirliğinin Belirlenmesinde Çkkv Yaklaşımı: Ege Bölgesi Örneği	
Kasım KARAMAN	78
Birlikte Yeni Arayışlar: Türkiye-Türk Dünyası Kardeş Şehir İlişkileri	
Hürriyet ÇİMEN; Firuzan SAÇ & Derya BAYSAL	79
Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarında Otomasyon Ders İçeriklerinin İncelenmesi	
Muhammed ARDIÇ & Öğr. Gör. Salih AYDIN	80
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimlerini Arasındaki İlişkinin Araştırılması	
Mehmet TUNÇER & Abdurrahman OLGUN	81
Dünya'da Sakin Şehir (Cittaslow) Uygulamaları Ve Türkiye'ye Yönelik Öneriler	
Recep ÇAKAR & Oktay ÖZKAN	82
Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Borsalarda Ortalama-Varyans Ve Tek Endeks Optimizasyon Yöntemlerinin Karşılaştırılması	
Nurhan YILDIRIM	84
Masif Mobilya Üretiminde Dişli Köşe Birleştirmeler	
Oktay ÖZKAN & Recep ÇAKAR	85
Riski Seven Ve Riskten Kaçan Yatırımcıların Optimum Portföy Seçimi Yapabilecekleri Piyasalar	
Salih ÖZTÜRK & Hasan METE	87
Stratejik Bir Ürün Olarak Tahıl Üretiminin Ekonomideki Yeri: 2000 Yılları Sonrası Türkiye Örneği	
Nesrin KACAR	88
Tasarım Ve Tekstil Bölümü Öğrencilerinin Profil Ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma: Denizli Teknik Bilimler Myo Örneği	
Bariş YILDIZ & Gizem AKBULUT	90
2008-2009 Küresel Ekonomik Krizin Kazakistan Maliye Politikası Üzerindeki Etkisi: Ulusal Fon Uygulaması	
Yusuf YILDIZ	92
Yüzyılda Oset Komisyonu Ve Misyonerlik Faaliyetleri	
Asım Günal ÖNCE & Sadettin PAKSOY	93
Tarihte Bedestenlerin Ekonomik Hayattaki Yeri ve Önemi: Zincirli Ve Kemikli Bedestenleri	

Cahit DEMETGÜL & Neslihan BEYAZİT	
Kromon Türevi Schiff Bazı Metal Komplekslerinin Sentezi, Karakterizasyonu ve Katekolaz Aktivitelerinin İncelenmesi	94
Hakan ARSLANER & ONUR DURUKAL	
Maliye Eğitimi Alan Öğrencilerde Vergi Bilincinin Ölçülmesine Yönelik Bir Alan Çalışması	95
Gülbeyaz GÖZTAŞ	
Edebi Metinlerde Ağız Kullanımı: Bekir Yıldız Örneği	97
Hürriyet ÇİMEN; Firuzan SAÇ; Derya BAYSAL & Cavit ELGEZDİ	
Ağlık Turizminin Mesleki Açından Önemi	98
İsmail ÇELİK & Ahmet ÇELİK	
Opencv Kütüphanesi Kullanarak Bir Görüntü İşleme Uygulaması	99
Mehmet ÇAVAŞ	
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Önemi, Avantajları, Ekonomik Ve Doğal Çevre Üzerindeki Etkileri	100
Kadir GÜLDÜR	
Osmanlı Sosyo-Ekonomik Tarihi Çalışmalarında Tereke Defterleri	101
Muhammed Asif YOLDAŞ	
Ahilik Teşkilatında Sosyal Sorumluluk Ve İş Ahlakına Panoramik Bir Bakış	102
Temel GÖKTÜRK & Yaşar AKSU	
The Biology And Damage Of Lymantria Dispar l. (Lepidoptera: Lymantriidae), Which Harms Leaved Tress In And Around The City Of Batum In Georgian Republic, And The Control Against It	103
Hatice TAMBAĞ; Rana CAN & Rabiye ERENOĞLU	
Yaşlı Bakımı Öğrencilerinin Yaşlı İstismarı Ve İhmali Belirtilerine Yönelik Bilgi Düzeyleri	105
Yrd.Doç.Dr. İsmail GÜMÜŞ & Doç.Dr. Cemil ÖRGEV	
Meslek Yüksekokullarında Uygulanan Mesleki Eğitim Modelleri ve Alternatif Bir Model Önerisi	107
Mehmet Medeni DOĞAN	
Toplumsal Yaşamı Sembol Değerlerden Okumak: Giyim Kuşam Olgusunun Türk Romanına (1870-1940) Yansımaları	108
Özgür KANBİR	
Türkiye-Orta Asya İlişkilerinde Kazakistan'ın Merkezi Rolü: Ekonomi-Politik Bir Analiz	110
Mustafa GÜLEÇ	
Temel Öbek Yapı Kuralları Bozulabilir Mi? Hollandaca Öğretiminde Bazı Yapısal Sorunlar	111

Arzu KILIÇ & Şafak ATALAY	
Sosyal Müşteri İlişkileri Yönetimi Açısından Türkiye’de Faaliyet Gösteren Markaların Değerlendirilmesi	112
Adil ŞAHİN	
Burjuvazinin Ve İşçi Sınıfının Hak Talepleri Ve Modern İnsan Hakları Teorisi	113
Bahriye YALÇINKAYA	
Mesleki Eğitimde Uygulamalı Derslerin Önemi (Giyim Üretim Teknolojisi Ve Moda Tasarımı Eğitimi Uygulamaları Örneği)	114
Fatih Volkan AYYILDIZ	
TÜİK’in Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Hesaplama Tekniğini Değiştirmesine Bakış	116
Göksel YILMAZ	
Türkiye’deki Sağlık Turizmi Sürecinde Gürcistan’ın Yeri Ve Önemi	117
İlknur BEKEM KARA & Yasemin BARAN	
Yapılarda Sürdürülebilirlik Ve Yangın Dayanıklılığı Açısından Cam Yünü Ve Taş Yünü Malzemelerinin İncelenmesi	118
Mükrem UZER	
İnsan Kaynakları Bilgi Sisteminin Oluşturulmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bir Örnek Olay İncelemesi	119
Nureddin ÇOLAK; Ali Tuncay ÖZYILMAZ & Sevcan YILMAZ	
Kimyasal Sentezlenen Poly(o-aminobenzilalkol-ko-n-metilpirol) Filmin Paslanmaz Çelik Yüzeyinde Antikorozyon Davranışı	120
Özlem ALCAN; Yalçın ALÇAN; Memnun DEMİR & Zafer ÖZTÜRK	
Sinop İli Turizm Talebinin Yapay Sinir Ağları Yöntemiyle Tahmini	122
Veysel TATAR & Meriç B. ÖZER	
Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru (Traceca) Kapsamında Hopa Limanının Rolü	124
Memiş KESDEK; Ayşe USANMAZ BOZHÜYÜK; Şaban KORDALI & Temel GÖKTÜRK	
Insecticidal Effects Of Essential Oils Isolated From Origanum Majorana l., Origanum Onites l. And origanum syriacum l. Against Rhyzopertha Dominica (f.) (coleoptera:bostrichidae)	126
Münevver KATKAT ÖZÇELİK	
Çalışma Hayatında Kadının Yeri Ve Kariyer Gelişim Engelleri	128
Suna BAŞAK & Elif IŞIK	
Bir Ağız Diş Sağlığı Merkezinde Çalışan Personelin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi	129
Uğur UZUN & Murat BERBEROĞLU	
İnternet Bankacılığı Gelişiminin Banka Performansı Üzerine Etkisi	130

Şeref KILIÇ	
Arazi Kullanım Planlamasının Ardahan İli Koşullarında Uygulanmasının Araştırılması	131
Serden BAŞAK & Kazım Onur DEMİRARSLAN	
Artvin Merkez-Borçka Arasındaki Serbest Akan Suların Yaşama Muhtemel Etkileri Ve Çözünmüş Oksijen Konsantrasyonlarının Tespiti	132
Hasan TUTAR; H. Seçil FETTAHLIOĞLU & Ö. Okan FETTAHLIOĞLU	
Örgütsel İklimin Etkisi ile Örgütsel Adanmışlık Duygusu Oluşturulabilir Mi?	134
Yalçın YILMAZ & Arzu SOYCAN	
Teknik Altyapı Çalışmalarında Yeraltı Radarının Kullanılabilirliğinin İrdelenmesi	135
Muhammet ŞAHİN & Candan YILMAZ	
Eski Fakat Güncel Bir Sorun: Panama Belgeleri Ve Vergi Cennetleri	136
Murat BERBEROĞLU; Muhammed ARDIÇ & Uğur UZUN	
Üniversitenin Kobi Performansı Üzerine Etkisi: Artvin Örneği	137
Sinan GERÇEK; Levent KARACA; Cevdet SAĞLAM & Necati ÇETİN	
Sulama Birliklerinin Çalışma Prensipleri, Problemleri Ve Çözüm Önerileri: Kayseri Sarımsaklı Pompaj Sulama Birliği Örneği	139
Salih AYDIN & Cuma KARA	
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yerel Ekonomiye Katkıları	140
Tuncay ÖZYILMAZ; İbrahim FİLAZİ & Çağla SÜRMEİOĞLU	
ZnNiMo Alaşımı Kaplı Bakır Elektrodun Korozyon Davranışına Molibdat Tuzu Derişimi Etkisinin İncelenmesi	141
Mehmet DİKKAYA & Onur DEMİRCİ	
Gürcistan'da Yabancı Yatırımların Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkileri Ve Türkiye'nin Rolü	143
Hakkı ŞİMŞEK	
Aile Ve Toplumda Yaşlı İstismarı Ve İhmali	145
Ercan TAŞKIN; Onur ŞAYLAN & Yavuz Selim DÜGER	
Kamu Kurumlarının Endüstriyel Ürün Pazarlaması Açısından Rekabet Gücünün İncelenmesi: Enerji Sektöründe Bir Vaka Analizi	146
Abdullah KILINÇKAYA	
Arap Dilinde Lahn Olgusu	147
Harun KISACIK & Eyyüp Ensari ŞAHİN	
Politik Riskin Firma Değeri İle İlişkisi: Bist Ulaştırma, Haberleşme Ve Depolama Sektör Uygulaması	148

Hasan AYYILDIZ; Ahmet Mutlu AKYÜZ & Ferda YETİM	
Olumsuz Değerlendirilme Korkusu İle Ani-Kompulsif Satın Alma Davranışı İlişkisinde Yatay Bireysellik Ve/Veya Normatif Uyumluluğun Olası Etkilerinin İncelenmesi	149
Metanet MEMMEDOVA; Sevinç QASİMOVA & Özgür ERAKKUŞ	
Modern Tarih Öğretiminde Manevi Değerler Ve Toplumsal Duyarlılık	150
Muhyettin ERDEMLİ; Hüseyin ÇELİK & Hüseyin YILMAZ	
Rekabet Gücünün Ekonomik Büyümeye Etkisi: Oecd Ülkeleri Üzerine Ekonometrik Bir Analiz	151
Serden BAŞAK; Elif IŞIK & Yalçın KANBAY	
Orman Bölge Müdürlüğü'nde Çalışan İşçilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi	152
Cevdet SAĞLAM; Sinan GERÇEK; Necati ÇETİN & Levent KARACA	
Kayseri'de Bulunan Sulama Birliklerindeki Arazi Büyüklüklerine Göre Optimum Traktör Gücü Ve Makine Kapasitesinin Belirlenmesi	154
Hüseyin ÇELİK; Muhyettin ERDEMLİ & Hüseyin YILMAZ	
Yoksullukla Mücadele Açısından Bir Kırsal Kalkınma Politikası Olarak Güneydoğu Anadolu Projesi	155
Özgür ERAKKUŞ; Murat DİLMAÇ; Abdullah Yiğit GÜNGÖR & Muhammet KUTLU	
Yükseköğretime Başlayan Gençlerin Beklentileri Ve Değer Yaklaşımları: Oltu Örneği	156
Saffet KILIÇER; Korhan ÖZGAN & Ayşe T. DALOGLU	
Interaction Between Two Close Plates On Elastic Foundation By Using Modified Vlasov Model	157
Barış AYTEKİN & S. Salih BİLDİRİCİ	
Türkiye'de 'Kolektif Bellek' İnşa Süreci Açısından İletişim Araçları Ve Sosyoekonomisi	158
Mehmet YEŞİLKAYA & Yaşar AKIŞCAN	
Farklı Ekim Sıklıklarında Pamukta Odun Dalı Budamasının Bazı Bitkisel Özellikler Üzerine Etkisi	159
Ayşe Beyza BÜYÜKÇINAR	
Kraliçe Tamar Dönemi Gürcistan'ın İç Ve Dış Meselelerine Kısa Bir Bakış	160
Ertuğrul ERYÜCEL	
Erken Cumhuriyet Dönemi Ulus İnşa Sürecinde Beden Terbiyesi Ve Spor (1923-1946)	161
Veysel TATAR	
Deniz Taşımacılığının İklim Değişikliği Üzerindeki Etkileri	162
Atila DOĞAN	
Batı Siyasal Düşüncesinin Çöküşü	163

Hasan TUTAR; H. Seçil FETTAHLIOĞLU & Ö. Okan FETTAHLIOĞLU	164
Örgütsel Demokrasi Çalışmaları Örgütsel Sağlığa Etki Eder Mi?	
Veysel TATAR	166
Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi	
Rüştü YAYAR & Mustafa Necati ÇOBAN	167
Tokat İlinin Rekabet Edebilirliğinin Tr83 Bölgesi Kapsamında Değerlendirilmesi	
Candan YILMAZ	169
Türkiye’de Mali Sürüklenme Olgusu	
Mirlind BEHLULI	170
International Intervention In Kosovo And Libya: What Went Wrong? What Next?	
Otar GOGOLISHVILI (ოთარ გოგოლიშვილი)	171
თამბაქოს წარმოების განვითარების ისტორიიდან ბათუმში ლაზარე ბინიათ-ოღლი	
A. H. АЛИШОВА & Қ. С. ҚАЛЫБАЕВА	174
Қырғыз Тiлдiк Бiрлiктерiндегi Алтайлық Байланыстардың Көрiнiстерi	
Lile TANDILAVA (ლილე თანდილავა) & Vardo COKHARADZE (ვარდო ჩოხარაძე)	180
თურქეთში მცხოვრები ქართველებისა და ლაზების მეტყველებაში შემოსული თურქული ნასესხობანი	
Esra DOĞRU& HÜZMELI Hatice TAMBAĞ	185
Öğretme Yönteminin Üstünlüğü: Power Point Sunumu Veya Klasik Öğretme Yöntemi	
Murat AYDIN	187
İslam Kamu Maliyesinde Zekât Yönetimi Ve Genel Bir Değerlendirme	
Murat AYDIN	188
Türkiye’de Uygulamalı Bilimler Furyası Ve Muhasebe Eğitime Nicel Katkısı	
Cuma KARA & İknur BEKEM KARA	189
Borçka Acarlar Myo Öğrencilerinin İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Farkındalıklarının İncelenmesi	
Ümit Yaşar ELYILDIRIM & Cengiz YANIKLAR	190
SOSYAL BİLGİLER PROGRAMINDA ÖĞRENEN MERKEZLİ PARADİGMA ANLAYIŞI	

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BİR TÜRK ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ÂLİMİ EZ-ZEMAŞERÎ VE ESÂSU'L-BELÂĞA'SINA BİR BAKIŞ

A Turkish Scholar of Arabic Language and Literature Ez-Zamakhshari and an Overview to Esâsu'l-Balagha

Arş.Gör. Abdullah KILINÇKAYA

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, akilincakaya@hotmail.com

ÖZET

Daha İslâmiyetten önce, lügat hazinesi son derece zengin, gelişmiş, işlek bir sanat dili olarak büyük eserler vermiş bulunan klasik Arapça, İslâm'ın doğuşu ile yeni bir safhaya girmişti. Kurân'ın ve hadîsin doğru tesbiti ve anlaşılması yolundaki çalışmalar bir takım araştırma sahalarının açılmasına vesile oldu. Bunlardan biri de dil ve edebiyata dair çalışmalardır. Bu çalışmalardan olarak, ez-Zemahşerî Arapça'da kelimelerin zamanla çeşitli yollardan kazandıkları yeni manâları Esâsu'l-Belâğa'sında tesbit ederek lügat çalışmalarına yeni bir metot getirmiş oldu. Çalışmada ez-Zemahşerî'nin hayatı, eserleri,, yetiştiği çevre, daha önce yapılmış lügat çalışmalarına bir bakış ve son olarak da Esâsu'l-Belâğa hakkında bilgi verilecektir. Bu çalışmada şahsiyeti, özellikle Arap lügatçılığında meydana getirdiği mühim eseri Esâsu'l-Belâğa'sı ele alınan Ebu'l-Kâsım Cârullâh Mahmûd b. 'Ömer ez-Zemahşerî, şüphesiz İslâm'ın kültür ve medeniyet tarihinde büyük bir yeri olan, özellikle tefsir, hadîs, kelâm, dil ve edebiyat sahalarında temâyüz etmiş büyük bir âlim ve edîbtir. ez-Zemahşerî'nin başta tefsir olmak üzere zikredilen sahaların bir kısmındaki büyük şahsiyeti ve şöhreti, Arap lügatçılığındaki yerini ve bu mevzuda getirdiği yenilikleri âdeta gölgede bırakmıştır. İşte onun bu tarafını açık bir şekilde göstermek düşüncesiyle bu çalışma yapılmıştır.

Abstract

The classical Arabic which it's lexicon treasure is extremely rich, advanced and gave great works as a language of the busiest art before Islam, had entered a new phase with the rise of Islam. The studies made to identify and understand of the Koran and Hadith rightly was instrumental in the opening of a number of research areas. One of them is the study of language and literature. From these studies, ez-Zemahşerî was brought a new method to lexicon studies by determining in Esâsu'l-Balagha the new meanings that words gradually acquired in various ways in Arabic. In this study, will be given information about ez-Zamakhshari's life, his works, the environment grew, an overview of previously conducted lexicon studies and finally Esâsu'l-Belaga. Abu al-Qasim Carullah Mahmud b. 'Umar ez-Zamakhshari who was examined personality, especially his important work Esâsu'l-Balagha in the Arabic lexicography, undoubtedly, an eminent scholar and litterateur who has a big place in culture and civilization of Islam, especially exegesis, Hadith, speech, language and literature. ez-Zamakhshari's great personalities of fame at some of the areas mentioned especially exegesis nearly had overshadowed his place in the Arabic lexicography and the innovations brought in this matter. This work has been done with the idea of showing this side of him clearly.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

FAKTÖR ANALİZİ YARDIMIYLA TÜRKİYE İKİNCİ EL OTOMOBİL PİYASASININ İNCELENMESİ

Examining Turkey's Second Hand Car Market With Explanatory Factor Analysis

Doç.Dr. Yücel AYRIÇAY

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, yucelayricay@hotmail.com

Yrd.Doç.Dr. Mehmet ÖZÇALICI

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, mozcatici@gmail.com

ÖZET

İkinci el otomobil piyasasında gerçekleştirilen devir işlemlerinin artması, piyasanın incelenmesini gerekli kılmaktadır. Bununla birlikte gelişen bilgisayar teknolojisi yardımıyla yüksek hacimli veri setlerini toplamak mümkün hale gelmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye ikinci el otomobil piyasasından elde edilen bir veri setine açıklayıcı faktör analizini uygulamak suretiyle değişken sayısını azaltmaktır. Çalışmada ikinci el piyasadan elde edilen 15527 adet araca ilişkin veri seti kullanılmıştır. Her bir aracın motor gücü, azami hızı ve araçlarda mp3 çalar, kasetçalar, cd çalar olup olmaması ile birlikte altı adet parçanın orijinal, boyalı veya değişen olma durumunu içeren toplam 11 adet değişken bir araya getirilmiştir. Çalışmada faktör analizin kullanmak suretiyle 11 adet değişken 4 adet faktöre indirgenebilmiştir ve bu faktörler veri setindeki toplam değişkenliğin %62,423 ünü açıklamaktadır. Faktörlere ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır ve en düşük güvenilirlik katsayısı 0,571 olarak hesaplanmıştır. Faktör analizi sonunda birbirine benzeyen bileşenlerin aynı faktör altında toplandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açıklayıcı Faktör Analizi, ikinci el otomobil piyasası, boyut azaltma

ABSTRACT

Increasing hand overs in second hand car market makes it necessary to investigate the market dynamics. Moreover, increased computer technology enables collecting huge datasets. The purpose of this study is to decrease the number of features by applying explanatory factor analysis to a large dataset gathered from Turkey's second hand car market. In the dataset, there are information belong to 15527 cars. For each car, the following variables are available: motor power, maximum speed and whether there is an mp3 player, cassette player or cd player as well as the information whether the car has original, painted or changed parts. The 11 features transformed to 4 new features after applying factor analysis and these factors explains the variation at 62,423% degree. Cronbach Alpha reliability values are computed and the lowest coefficient is calculated as 0,571. As a result, it is understood that, the similar features are combined in the same factor.

KeyWords: Explanatory factor analysis, second hand car market, dimension reduction

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE İLE AZERBAYCAN VE GÜRCİSTAN'IN DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ VE BAKÜ-TİFLİS-KARS DEMİRYOLU HATTININ ÖNEMİ

Prof.Dr. Adem ÜZÜMCÜ

Kafkas Üniversitesi, ademuzumcu58@gmail.com

Arş.Gör. Samet TOPAL

Kafkas Üniversitesi, asttopal@gmail.com

ÖZET

SSCB dağıldıktan sonra, Türkiye bağımsızlığını kazanan Azerbaycan gibi Türk Cumhuriyetleri ve Gürcistan gibi komşu ülkelerle dış ticaret ilişkilerini geliştirme yolunda önemli mesafe kat etmiştir. Bu çerçevede, günümüzde görece azalsa da, 2013'de Türkiye ile Azerbaycan arasındaki dış ticaret hacmi 3,3 milyar dolara, Gürcistan ile dış ticaret hacmi 1,5 milyar dolara yaklaşmıştır. Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan'a kazanlar, makineler, elektrikli makine ve cihazlar, demir çelik ürünleri gibi imalat sanayi ürünleri ihraç etmektedir. Türkiye, Azerbaycan'dan doğalgaz ve petrol türevi ürünler, Gürcistan'dan ise demir çelik, örme giyim eşyası, yem gibi ürünler ithal etmektedir. Bu çalışmada Türkiye'nin bu ülkelerle dış ticareti yanı sıra Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu hattının iki ülke arasındaki dış ticaret, yük ve yolcu taşımacılığı açısından önemi ele alınmaktadır. Ayrıca çalışmada, Londra ile Pekin'i bağlayacak *demir ipek yolunun* bir parçası olan BTK demiryolu hattının Türkiye ile iki ülke arasında lojistik alanındaki ekonomik ilişkilere katkısı üzerinde de durulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Türkiye, Azerbaycan, Gürcistan, BTK Demiryolu Hattı

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÖRNEK BİR EKOTURİZM BİLGİLENDİRME EĞİTİMİ PROJESİNİN BÖLGE HALKI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation Of The Effect On The Regional Public Of A Sample Ecotourism Information Training Project

Öğr. Gör. Yener OĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, oganyener@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Ela OĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, elaadiguzel@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Ceyhun AKYOL

Artvin Çoruh Üniversitesi, ceyhunakyol@artvin.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda, alternatif turizm kapsamında değerlendirilen kırsal turizm, doğa turizmi, yayla turizmi gibi turizm çeşitleri, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde büyük oranda gelişme göstermektedir. Özellikle turizm alanında yapılan çalışmalar kamu kurum ve kuruluşlarınca da teşvik edilmekte ve desteklenmektedir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde hizmet veren Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA), turizm ile ilgili çalışmalara mali ve teknik destek sağlamaktadır. Çalışmamızda, DOKA tarafından desteklenen, Arhavi Doğa Koruma Yayla Turizm Geliştirme Derneği (ARYADER) tarafından yürütülen, Artvin Çoruh Üniversitesi'nce 20 Şubat-03 Mart 2017 tarihleri arasında teknik destek sağlanan "Arhavi Ekoturizm Bilgilendirme Eğitimleri" projesi kapsamında eğitime katılan 63 kişiye ekoturizm konusunda bir anket uygulanmıştır. Anket uygulaması sonucunda ortaya çıkan başlıca konu başlıkları; ilçedeki ekoturizm değerlerinin tanıtımına önem verilmesi, turizm işletmelerinin nitelik ve nicelik bakımından gelişim sağlaması ve tüm paydaşların birlikte hareket etmeleri gerekliliği şeklinde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ekoturizm, proje eğitimi, yerel halk.

ABSTRACT

In recent years, the kind of tourism like; rural tourism, nature tourism, highland tourism evaluated in the scope of alternative tourism, has been developing in the Eastern Black Sea Region. The studies, especially related to tourism are encouraged and supported by public institutions and organizations. The Eastern Black Sea Development Agency (DOKA), provides financial and technical support to these works in East Black Sea region. In this study, a survey about ecotourism training was applied to 63 people who joined training within the scope of the "Arhavi Ecotourism Information Training" Project, supported by DOKA, conducted by Arhavi Nature Protection Plateau Tourism Development Association and provided technical support by Artvin Çoruh University between 20th February and 3th March 2017. The main topics that emerged as a result of the survey application are; to give importance to the promotion of the ecotourism values in the district, to develop the tourism enterprises in terms of quality and quantity, to move together all stakeholders.

KeyWords: Ecotourism, project training, regional public.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

LATİN AMERİKA'DA SOSYAL DARWİNİZM

Social Darwinism in Latin America

Doç.Dr. Atila DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, atiladogan@ktu.edu.tr

ÖZET

Batıda skolastik dönem, Rönesans ve Reformla birlikte yıkılmaya başladı. Arkasından Aydınlanmayla birlikte akıl merkeze alınarak materyalizm açıkça dillendirilmeye başlandı. Ancak bütün gelişmelere rağmen yaratıcı paradigma çok ciddi zarar görsede varlığını devam ettirdi. Çünkü bütün bu eleştirilere rağmen kapsayıcı başka bir paradigma ortaya konulmadığı için söz konusu paradigma yerini korudu. 19. Yüzyılda Darwin'in evrimci düşüncesi bir paradigmaya dönüştürülerek yaratıcı düşüncesinin karşına çıkarıldı. Sosyal Darwinizm olarak kavramsallaştırılan bu düşüncenin temel sloganları "yaşamak için mücadele" ve "en iyinin hayatta kalması" şeklinde özetlenmektedir. Söz konusu düşünce bir paradigmaya dönüştürüldükten sonra batıda materyalizm ve sekülerleşme geniş kitlelere yayılmıştır. Söz konusu paradigmanın etkileri ülkelere göre doğal olarak farklı olmuştur. Hatta aynı ülkenin düşünürleri söz konusu paradigmanın farklı yönlerini öne çıkarmışlardır. Örneğin Rusya'da evrimci düşüncenin materyalist boyutu öne çıkarılırken, doğal seleksiyon boyutu kabul edilmemiştir. Almanya'da ise bazı düşünürler doğal seleksiyon boyutunu öne çıkarırken, bazıları da toplumda doğal ayıklanmanın doğuracağı sakıncaları dikkate alarak bunun geçmiş için geçerli olduğunu söylemişlerdir. Osmanlı'da ise bazı Batı hayranı düşünürler bu paradigmayı kesin doğru kabul ederken, bazıları da gelenek ile söz konusu paradigma arasında ikilemde kalmışlardır. Biz bu çalışmada Latin Amerika ülkeleri olan Arjantin, Uruguay, Küba, Brezilya ve Bolivya'da sosyal Darwinizm olarak kavramsallaştırılan bu düşüncenin etkilerini ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Batı Düşüncesi, Sosyal Darwinizm, Latin Amerika.

ABSTRACT

In the West, the scholastic period began to collapse with the Renaissance and Reform. Afterwards, with the Enlightenment, the mind was taken to the center and materialism began to be pronounced openly. Despite all the developments, however, the creative paradigm has suffered serious damage, but has continued to exist. Because, despite all these criticisms, the paradigm has kept its place because no other paradigm has been laid down. In the 19th century, Darwin's evolutionist thought, was transformed into a paradigm and put in the face of creative thinking. The basic slogans of this thinker conceptualized as Social Darwinism are summarized as "struggle for live" and "survival of the fitness". In the west, materialism and secularization have spread to widespread proportions after the this idea has been transformed into a paradigm. The effects of the paradigm in question are naturally different according to the countries. In fact, the thinkers of the same country have put forward different aspects of the paradigm in question. For example, while the materialist dimension of evolutionist thinking in Russia is emphasized, the dimension of natural selection has not been accepted. In Germany, some thinkers emphasize the natural selection dimension, while others have said that it is valid for the past, taking into account the inevitable consequences of natural selection in society. In the Ottoman Empire, some Western admirers regard this paradigm as definite truth, while others remain dilemma between the tradition and the paradigm. In this work we will try to

reveal the influence of this thought conceptualized as Social Darwinism in the Latin American countries of Argentina, Uruguay, Cuba, Brazil and Bolivia.

Keywords: Western Thought, Social Darwinism, Latin America.

İKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Yalçın KANBAY
Artvin Çoruh Üniversitesi
Ayşe OKANLI
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma eleştirel düşünme eğitimi verilen öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini çeşitli değişkenler açısından incelemek amacı ile yapıldı. Çalışma, 44'ü eğitim grubu, 49'u kontrol grubu olmak üzere toplam 93 öğrenci ile yürütüldü. Gruplara 12 haftalık eleştirel düşünme eğitimi öncesi ve sonrası "Kalifornia eleştirel düşünme eğilim ölçeği" ve "Problem çözme envanteri" uygulandı. Eleştirel düşünme ön test puan ortalaması 253.61 olan eğitim grubunun eğitim sonrası puan ortalaması anlamlı şekilde artarak 268.72'ye yükseldi. Kontrol grubunda ise ön test puan ortalaması 260.79 iken son test puan ortalaması anlamlı şekilde azalarak 258.18'e düştü. Problem çözme ön test puan ortalaması 87.55 olan eğitim grubunun eğitim sonrası puan ortalaması 82.32 olarak belirlendi. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Kontrol grubunda ise ön test puan ortalaması 86.31 iken son test puan ortalaması 87.71 olarak belirlendi ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Hem eğitim hem de kontrol grubunun eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri ön test ve son test puan ortalamalarının; yaş, cinsiyet, yaşanan yer ve aile gelir düzeyine göre değişiklik göstermediği belirlendi. Eleştirel düşünme becerisinin eleştirel düşünmeyi hedef alan bir eğitimle arttırılabildiği; eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin yaş, cinsiyet, yaşanan yer ve aile geliri gibi değişkenlerden etkilenmediği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel düşünme, hemşirelik öğrencileri, problem çözme

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

CoCr KAPLANMIŞ PASLANMAZ ÇELİĞİN (316L) IN-VIVO ORTAMDA KOROZYON PERFORMANSININ İNCELENMESİ

Prof. Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, atuncay@mku.edu.tr

Prof. Dr. Gül ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, gozyilmaz@gmail.com

Kimyager Çağla SÜRMEİOĞLU

Mustafa Kemal Üniversitesi, surmelicagla91@gmail.com

Kimyager İbrahim FİLAZİ

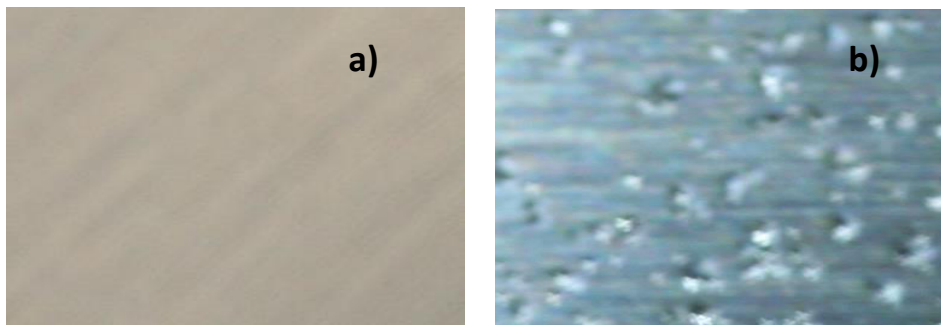
Mustafa Kemal Üniversitesi, mail@ifilazi.com

Prof. Dr. Nureddin ÇOLAK

Mustafa Kemal Üniversitesi, nureddincolak@yahoo.com

.Paslanmaz çelik (SS), CoCr, Ti ve alaşımları en çok kullanılan implant materyalleri arasındadır. Bu metal ve alaşımlar yüksek korozyon direncine ve iyi mekanik özelliklere sahiptir. Korozyona karşı implant malzemelerin iyileştirilmesi için CoCr esaslı alaşımların performansı, fizyolojik koşullar altında dokuların mekanik özelliklerini, korozyon davranışlarını ve tolerans derecelerini incelemesine neden olmuştur.

Bu çalışmada paslanmaz çelik elektrot yüzeyine klorür banyosu içerisinde dönüşümlü voltametri tekniği ile oda koşullarında CoCr alaşımı kaplanmıştır. Paslanmaz çelik yüzeyine kaplanan CoCr alaşım kaplamanın (SS/CoCr) homojen ve parlak metalik renkte olduğu görülmüştür. Alaşım kaplanmış elektrotun korozyon performansı elektrokimyasal empedans spektroskopisi (EIS) ve anodik polarizasyon tekniği ile 37⁰C'de yapay vücut sıvısı çözeltisi içerisinde incelenmiştir. SS/CoCr elektrodun açık devre potansiyelinin zamanla çıplak SS elektroda göre oldukça anodik tarafa kaydığı tespit edilmiştir. Nyquist diyagramlarında alaşım kaplı elektrotun korozyon direncinin çıplak SS elektroda göre yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu davranışı 240 saat sonra elde edilen anodik polarizasyon eğrileri de desteklemiştir. Kaplanan alaşımın paslanmaz çelik yüzeyinde bariyer özelliğe sahip olduğu gözlenmiştir.

Şekil 1 (a)Paslanmaz çelik ve (b) SS/CoCr elektrotların yüzey fotoğrafları

Kaynaklar:

- [1] Gul Ozyilmaz, A. Tuncay Ozyilmaz, Ibrahim Filazi ve Cagla Surmelioglu (2016). The Corrosion Performance of CrCoMo Alloy Deposited Stainless Steel Immersed in Artificial Saliva, SciTz Dentistry: Research & Therapy, Baskıda.
- [2] Rodríguez-Díaz RA, Ramirez-Ledesma AL, Aguilar-Mendez MA, Chavarin JU. et al. (2015). Electrochemical Corrosion Behavior of a Co20Cr Alloy in Artificial Saliva, International Journal of Electrochemical Science. 2015; 7212-7226
- [3] Szczygiel, B. ve Laszczynska, A. (2014). Influence of bath concentration and pH on electrodeposition process of ternary Zn-Ni-Mo alloy coatings. Transactions of the IMF, 92 (4), 196 – 202.
- [4] Winiarski, J., Laszczynska, A., Szczygiel, B. (2015). An electrochemical study on the influence of sodium molybdate on electrodeposition process and phase composition of ternary Zn-Ni-Mo alloy coatings. Transactions of the IMF, 93 (5), 267 – 274

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

DÜNYADA RANT VERGİSİ UYGULAMALARI VE TÜRKİYE'YE YÖNELİK ÖNERİLER

Land Value Tax Applications in The World and Suggestions for Turkey

Doç.Dr. Mehmet TUNÇER

Karadeniz Teknik Üniversitesi, mehmettuncer1@yahoo.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Saliha COŞAR

Karadeniz Teknik Üniversitesi, salihacosar4@gmail.com

ÖZET

Özellikle belediyeler için yeni bir gelir kaynağı olması düşünülen rant vergisi ile ilgili tartışmalar Türkiye'nin gündemindedir. Günümüzde vergiler bir gelir kaynağı olmanın ötesinde, kaynak ayırımının değiştirilmesi ve belirli faaliyetlerin cezalandırılması gibi ekonomik ve sosyal başka amaçlarla da düzenlenebilmektedir. Bu çalışmada, dünyada rant vergisi benzeri uygulamaların olduğu ülkeler incelenecektir. İnceleme yapılırken ilk olarak bu vergilerin konusu, mükellefi ve oranları gibi unsurları hakkında bilgi verilecektir. İkinci olarak bu vergilerin amaçları, etkileri ve toplam vergi gelirleri içindeki payı gibi yönleri araştırılacaktır. Bu incelemelerden yola çıkarak, Türkiye'de uygulanması planlanan ve tasarı halinde olan rant vergisi için öneriler getirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rant vergisi, Yerel vergi, Servet vergileri

ABSTRACT

There have been discussions in Turkey around a land value taxes, especially, as they are thought of a new source of revenue for municipalities. Taxes are levied not only for revenue generation but also for other economic and social reasons, such as altering the allocation of resources and disincentivizing certain choices. In this context, this study examines global tax systems in which land value taxes and similar taxes are collected. The study, first, explores the subject, payer, and rates of land value taxes. Then, it analyzes the objectives and effects of land value taxes and trends in the share of land value taxes in total tax revenues. Findings of the study will be assessed regarding the current proposal of a land value tax in Turkey and suggestions on land value tax policy will be made.

Keywords: Land value tax, local tax, wealth taxes

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MAKROEKONOMİK KIRILGANLIK GÖSTERGELERİ BAĞLAMINDA MINT ÜLKELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation of Mint Countries in The Context of Macroeconomic Fragility Indicators

Doç. Dr. Rüştü YAYAR

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, rustu.yayar@gop.edu.tr

Arş. Gör. Mustafa Necati ÇOBAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, necati.coban@gop.edu.tr

ÖZET

Kırılgnlık, iktisadi manada ülkelerin iç ve dış etkilerden kolaylıkla etkilenebilmesi ve iktisadi risklere karşı duyarlı olma durumudur. Ekonomik kırılgnlıklar, makroekonomik kırılgnlık ve mikroekonomik kırılgnlık olmak üzere farklı şekillerde tezahür edebilmektedir. Mikroekonomik kırılgnlıklar, iktisadi şokların, krizlerin veya belirsizliklerin hanehalkları üzerine olan etkisini konu edinmekte iken, makroekonomik kırılgnlıklar ise yine şokların, krizlerin, belirsizliklerin veya iktisadi risklerin ekonomik yapının tamamına, ülkelerin büyüme oranları gibi makroekonomik göstergelerine olan etkisini baz almaktadır. Makroekonomik kırılgnlıkların varlığının ekonomik göstergelerle tespitinin dışında sürdürülebilirliği de ekonomiler için önem taşımaktadır. Eğer ekonomiler için kırılgnlıklar sürdürülemez nitelikte olursa ekonomik krizlere davetiye çıkarılabilmektedir. Çalışmada MINT ülkeleri olan Meksika, Endonezya, Nijerya, Türkiye gibi ülkeler makroekonomik kırılgnlık göstergeleri bağlamında karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir. Çalışmada ele alınacak makroekonomik kırılgnlık göstergeleri belirlenirken FED'in kabul ettiği makroekonomik kırılgnlık göstergeleri kullanılacak, yine bunun dışında literatürdeki benzer çalışmalarda kullanılan göstergeler de dikkate alınacaktır. Çalışmada MINT ülkelerinin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesiyle bu oluşum içerisinde yer alan ülkelerin makroekonomik kırılgnlık düzeyleri belirli makroekonomik kırılgnlık göstergeleri dahilinde ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik kırılgnlık, Makroekonomik kırılgnlık, MINT ülkeleri.

ABSTRACT

Fragility is the fact that countries can easily be affected by internal and external influences in economic terms and they are sensitive to economic risks. Economic fragilities can manifest in different forms, including macroeconomic fragility and microeconomic fragility. Macroeconomic fragilities are based on the impact of economic shocks, crises, uncertainties or economic risks on macroeconomic indicators, such as countries' growth rates, while macroeconomic fragilities address the effects of economic shocks, crises or uncertainties on households. In addition to determining the economic indicators of the existence of macroeconomic fragilities, sustainability is also important for economies. If the fragilities for the economies are unsustainable, invitations to economic crises can be made. In the study, countries such as Mexico, Indonesia, Nigeria, Turkey, which are MINT countries, will be evaluated comparatively in terms of macroeconomic fragility indicators. When macroeconomic fragility indicators to be considered in the study are determined, indicators of macroeconomic fragility accepted by the FED will be used and the indicators used in similar studies in the literature will be taken into consideration. The comparative evaluation of MINT countries in

the study will attempt to show the macroeconomic fragility levels of the countries involved in this formation within the scope of certain macroeconomic fragility indicators.

KeyWords: economic fragility, macroeconomic fragility, MINT countries.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

AZ GELİŞMİŞ YERLERDE ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ VE MÜŞTERİ TEPKİLERİ

Transportation Sector and Customers' Reactions in Underdeveloped Places

Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ

Atatürk Üniversitesi, enginler@yandex.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Abdullah Yiğit GÜNGÖR

Kafkas Üniversitesi, ayg@anadolu.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Muhammet KUTLU

Erzurum Teknik Üniversitesi, muhammet.kutlu@atauni.edu.tr

ÖZET

Mal ve hizmetlerin tüketicilere sunulmasında kalitenin artırılması, müşteri beklentilerinin karşılanması konusunda oldukça önemli gelişmeler kaydedilmektedir. Ancak az gelişmiş bölgelerde ise özellikle hizmet sektörlerinde alternatiflerin çok az ya da bazı alanlarda hiç olmadığı görülmektedir. Diğer yandan hizmet sektöründe kalite konusunda sıkıntılar olduğu gözlemlenmektedir. Bu kapsamda Erzurum ili Oltu ilçesinde şehirlerarası taşımacılık alanında faaliyet gösteren işletmeler ve uygulamaları ile ilgili müşterilerin görüşlerini tespit etmek ve yaşadıkları sorunlar karşısında gösterdikleri tepkileri tespit etmek hedeflenmiştir. Bu kapsamda müşterilerle görüşmeler yapılmış ve elde edilen bilgiler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Katılımcıların bir kısmı farklı alternatif arayışına girdiklerini bir kısmı farklı işletmeler olmadığı için mecburen kullandığını, bir kısmı ise şikâyet yolunu seçmek istediğini ancak muhatap bulamadığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: hizmet sektörü, ulaştırma sektörü, tüketici beklentileri

ABSTRACT

Quite significant improvements have been made to meet the customers' expectations, increase the quality in offering services and goods to consumers. But it has been seen that especially the options for service sector are very few or there aren't any in some areas in underdeveloped regions. On the other hand, it has been observed that there have been some troubles about the quality in service sector. As part of this, it was aimed to determine the customers' views and their reactions to the troubles they experienced related to the institutions and their applications in business in transportation interest in the county of Oltu, in the province of Erzurum. In this context, conversations were made with customers and the obtained data were assessed by the way of descriptive analysis. Some of the participants stated that they plunged into a quest for different options, some stated that they had to use it as there weren't any other institutions, some stated that they wanted to take the line of complaining but couldn't find any respondents.

KeyWords: service sector, transportation sector, consumers' expectations

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KURUCU MECLİS KAVRAMI VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ

The Concept of Constituent Assembly and the Case of Turkey

Doç. Dr. Adil ŞAHİN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, adilsahin@ktu.edu.tr

ÖZET

Anayasa hukukunun genel teorisinde, anayasalar, “kurucu meclis” tarafından yapılır. Sözü edilen bu kurucu meclisler, “anayasa yapımı için toplum tarafından seçilmiş olan” kişilerden oluşur. 1808-2017 tarihsel aralığında, Türkiye’de yapılmış olan anayasal belgelerden ve anayasalardan ise sadece ikisi (1961 ve 1982 Anayasaları) “kurucu meclis” tarafından hazırlanmıştır. Fakat anılan bu iki anayasa da (1961 ve 1982 Anayasaları), aslında, anayasa hukukunun genel teorisi bağlamında, gerçek anlamda birer “kurucu meclis” ürünü değildirler. İşbu bildiriye, Türkiye’de, gerçek anlamda kurucu meclisler tarafından yapılmayan anayasaların, kim ya da kimler tarafından biçimlendirildiği sorunsalı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anayasa hukuku, kurucu meclis, Türkiye’de kurucu meclis.

ABSTRACT

In the general theory of constitutional law, constitutions are made by the constituent assembly. These constituent assemblies are made up of people who are "chosen by the society for constitutional construction". In the historical period of 1808-2017, constitutional documents and constitutions made in Turkey only two that of the constitutions (1961 and 1982 Constitutions) were prepared by the "constituent assembly" in Turkey. But these two aforementioned constitutions (the Constitutions of 1961 and 1982) are not, in fact, in the context of the general theory of constitutional law, in a real sense, a product of "constituent assembly". This study will be focused on the problem of “Who did the constitutions that not made by the in a real sense Constituent Assemblies”, in Turkey?

KeyWords: Constitutional law, constituent assembly, constituent assembly in Turkey.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KOPOLİMER KAPLI PLATİN YÜZEYLERE SCHIFF BAZI NI (II) KOMPLEKSİ İMMOBİLİZASYONU VE METANOL TAYİNİNDE KULLANIMI*

Doç. Dr. Cahit DEMETGÜL

Mustafa Kemal Üniversitesi, cdemetgul@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Didem ÇAKMAK

Mustafa Kemal Üniversitesi, didem.deleti@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Süleyman YALÇINKAYA

Mustafa Kemal Üniversitesi, suleyman1444@hotmail.com

ÖZET

İletken polimerlerin elektronik özellikleri farklı monomer türlerinin kopolimerleri hazırlanarak geliştirilebilir ve metal yüzeyleri bu kopolimer filmler ile kaplanarak özellikle katalitik uygulamalarda destek materyal olarak iyi alternatif olabilecek yüzeyler elde edilebilir. Bu bağlamda iletken polimer/kopolimer filmlerinin yüzeyine enzimler gibi katalizör özelliklerine sahip maddeler immobilize edilerek hazırlanan modifiye elektrotlar, katalizör ve sensör uygulamalarında iyi etkinlik gösterebilirler [1]. Elektrot yüzeylerinin bu moleküllerle modifiye edilmesi ile çalışma elektrotlarının seçicilik, duyarlılık, kararlılık gibi özelliklerinin geliştirilmesi mümkün olabilir. Enzimler zor izole edilebildiklerinden ve kolay bozduklarından bunlar yerine termal kararlılığı ve katalitik aktivite gösterme potansiyelleri yüksek olan Schiff bazı metal komplekslerinin alternatif olarak kullanılabilir [2]. Bu çalışmada, Pt elektrot yüzeyine destek materyal olarak, 0.5 M sülfürik asit çözeltisinde, 0.2-1.6 V potansiyel aralığında dönüşümlü voltametri(CV) yöntemi ile kaplanan poli(o-amino benzil alkol-ko-o-anisidin) filmi üzerine, Salofen türevi Schiff bazı Ni(II) kompleksinin immobilizasyonu gene elektrokimyasal yöntemle gerçekleştirilmiştir. Modifiye yüzey karakterizasyonu için CV, SEM-EDX ve UV-Vis teknikleri kullanılmıştır. Hazırlanan modifiye elektrotların 0.5 M H₂SO₄ ortamında metanol üzerinde elektrokatalitik aktiviteye sahip olduğu belirlenmiş ve metanolün elektrokimyasal tayini için yöntem geliştirme çalışmaları kare dalga voltametri(SWV) ve amperometrik yöntemlerle yapılmıştır. Çalışmalar sonunda SWV ile 0.04-2 mM ve amperometrik yöntemle ise 0.2-2.6 mM doğrusal çalışma aralığında hazırlanan modifiye elektrotların metanol tayininde kullanılabilirliği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: o-amino benzil alkol, o-anisidin, metal kompleksi, immobilizasyon, katalitik aktivite.

KAYNAKÇA

[1]. Uzun, D., Balaban Gündüzalp, A., Hasdemir, E. (2015). Selective determination of dopamine in the presence of uric acid and ascorbic acid by N,N'-bis(indole-3-carboxaldimine)-1,2-diaminocyclohexane thin film modified glassy carbon electrode by differential pulse voltammetry. *Journal of Electroanalytical Chemistry*, 747, 68-76.

[2]. Deletioğlu, D. Yalçınkaya, S. Demetgül, C. Timur, M. Serin, S. (2011). Electropolymerization of CuII-(N,N-bis(3-methoxysalicylidene)-2-aminobenzylamine) on platinum electrode: application to the electrocatalytic reduction of hydrogen peroxide. *Materials Chemistry and Physics*, 128, 500-506

*Bu çalışma TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU (TÜBİTAK) tarafından desteklenmiştir. (Proje No: 114Z691)

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ NÜFUS POLİTİKALARINDA PÜERİKÜLTÜR MESELESİ (1923-1946)

Puericulture Conception in the Population Policies of the Early Republican Period
(1923-1946)

Arş. Gör. Ertuğrul ERYÜCEL

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ertugrul.eryucel@gop.edu.tr

ÖZET

İlk yaşlardaki çocuk ölümlerini engellemek amacıyla, modern tıp biliminin önemli bir dalı olarak ortaya çıkan püerikültür, çocuk biyolojisi ve çocuk bakımı/hijyenine ilişkin bilgileri içerir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında yüksek doğum oranlarına yüksek ölüm oranları eşlik ettiği için; püerikültür meselesi, hayati önemi olan bir konu olarak gündeme gelmiştir. Cumhuriyet yönetiminin en önemli hedeflerinden biri olan sağlam ve gürbüz bir nesil yetiştirme projesinin esasını teşkil etmiştir. Bu çalışma, erken cumhuriyet dönemi nüfus politikalarının püerikültür boyutunu incelemektedir. Çalışmanın amacı, cumhuriyet yönetiminin uyguladığı pronatalist politikaların, püerikültüre ilişkin esaslarını ortaya koymaktır. Çalışma; püerikültürün, cumhuriyetin ilk yıllarında gözlenen yüksek oranlı bebek/çocuk ölümlerini durdurmak ve nesli ıslah etmek için gündeme geldiğini iddia etmektedir. Çalışma Türkiye'deki püerikültür çalışmaları için yeni bir kapı aralama gayretidir. Çalışmaya temel teşkil eden verilerin toplandığı kaynaklar, konuyla ilgili yasal düzenlemeler ile kitap, makale, dergi, tez, proje ve araştırma raporu gibi belgelerdir.

Anahtar Kelimeler: nüfus politikası, püerikültür

ABSTRACT

Puericulture contains information on childhood biology and child care/hygiene, which has emerged as an important branch of modern medicine to prevent child mortality in early ages. Because of high mortality rates accompanying the high birth rates in the first years of Republic of Turkey; puericulture has come to be seen as a matter of vital importance. Constituted the basis of a healthy and robust breeding project which is one of the most important goals of the Republican administration. This study examines the puericulture dimension of early republican population policies. The aim of the study is to reveal the puericulture principles of the pronatalist policies applied by the republican government. Study claims that puericulture came to the fore in order to prevent the common infant/child deaths in the early years of the republic and to improve health of the people. The study is an effort to open a way for the studies of puericulture in Turkey. The sources of the data are documents such as books, articles, journals, theses, projects, research reports about the issue and legal regulations of the countries on the puericulture.

KeyWords: population policy ,puericulture

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ULUSAL VARLIK FONLARI VE TÜRKİYE VARLIK FONU

Sovereign Wealth Funds and Turkey Sovereign Wealth Fund

Öğr. Gör. Dr.Eyyüp Ensari ŞAHİN

Hitit Üniversitesi, eyupensarisahin@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Harun KISACIK

Hitit Üniversitesi, harunkisacik@hitit.edu.tr

ÖZET

Geçmiş 1950'li yıllara dayanan ve 1990'lı yıllarda ivme kazanan devletin sahipliğinde ve yönetiminde çalışan ulusal varlık fonları, ülke ekonomileri için önem arz etmektedir. Ulusal varlık fonları ile devletler çeşitli finansal varlıklara yatırım yaparak gelirlerini arttırmayı amaçlar. Günümüzde birçok ülke ulusal varlık fonunu kullanmaktadır. Çalışmamızda Ulusal Varlık Fonlarının yapıları ve fon büyüklüklerine yer verilmekte ve Türkiye'de henüz yeni sayılabilecek olan Türkiye Varlık Fonunun amaçları ve kapsamı hakkında bilgiler verilmektedir. Aynı zamanda Ulusal Varlık Fonları ve Türkiye Varlık Fonu karşılaştırmalı olarak incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye varlık fonu, Ulusal varlık fonları, Fon kaynakları.

ABSTRACT

Sovereign wealth funds which their history based on 1950's and accelerating in the 1990s and owned and managed by the state are important for the country's economies. With sovereign wealth funds, the states aim to increase their incomes by investing in various financial assets. Today, many countries use sovereign wealth fund. Our study, the structures and fund sizes of Sovereign wealth funds, aim and scope of Turkey sovereign wealth fund, are included. Furthermore, Sovereign wealth funds and Turkey sovereign wealth funds are examined comparatively.

KeyWords: Turkey sovereign wealth fund, sovereign wealth funds, founding sources

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MARKA VATANDAŞLIĞI VE MARKA PERFORMANSI OLUŞTURMADA İÇSEL MARKALAŞMANIN ROLÜ*

The Role of Internal Branding in Building Brand Citizenship and Brand Performance

Doç. Dr. Ercan TAŞKIN

Dumlupınar Üniversitesi, ercan.taskin@dpu.edu.tr

Öğr. Gör. Yavuz Selim DÜGER

Dumlupınar Üniversitesi, yselim.duger@dpu.edu.tr

ÖZET

Tüketici alışkanlıklarının hızla değiştiği ve rekabetin giderek arttığı günümüz dünyasında, işletmeler farklılaşmanın yolunu aramaktadırlar. Markalaşma ise farklılaşmanın en etkili yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikler, karakterler, duygular ve imajlar gibi birçok unsuru içinde barındıran marka kavramı; somut ve soyut özellikleri sembolize ederek değer yaratan ürün ya da hizmetlere yönelik algılar olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle marka, işletmelerin ürün ya da hizmetleri hakkında müşterilere verdikleri vaatler bütünü olarak ifade edilebilir. İşletmeler markaya yönelik vaatlerini pazarlama iletişim araçları sayesinde müşterilere iletmektedir. Özellikle hizmet işletmelerinde, çalışanlar müşterilere iletilen bu marka vaatlerinin gerçeğe dönüştürülmesini sağlayan en büyük unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Müşterilerin marka deneyimlerini, markaya yönelik algılarını, markanın konumlandırılmasını ve markanın başarısını etkileyen en önemli unsur olan çalışanların temel alındığı markalaşma sürecine içsel markalaşma denilmektedir. İçsel markalaşma, markalaşma çalışmalarının örgüt içerisinde çalışanlara uygulanarak markanın ilk olarak örgüt içerisinde tutundurulmasını amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu doğrultuda, içsel markalaşma, çalışanların tutum ve davranışlarının marka değerleri ile uyumlu hale getirilmesine yönelik olarak yapılan faaliyetler bütünü olarak da tanımlanmaktadır. Bu çalışmayla, hizmet işletmelerinin uyguladığı içsel markalaşma faaliyetlerinin, marka vatandaşlığı davranışı ve marka performansı oluşmasındaki rolünün incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, lojistik sektöründe faaliyet gösteren işletme çalışanlarından anket aracılığı ile elde edilen veriler SPSS 18.0 ve AMOS 16.0 programları aracılığı ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: İçsel Markalaşma, Marka Vatandaşlığı, Marka Performansı, Hizmet Sektörü

ABSTRACT

In today's World, as consumer habits change rapidly and competition increases steadily, businesses are looking for ways to differentiate. Branding is seen as the most effective way of differentiation. The concept of brand that involves many elements, such as features, characters, emotions and images; is defined as perceptions of products or services that create value by symbolizing tangible and intangible characteristics. In other words, the brand can be expressed as a set of promises to the customers about their products or services. Businesses deliver brand promises to customers through marketing communication tools. Especially in service businesses, employees are occurred as the greatest factor that enables these brand promises communicated to the customers to be turned into

* Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimince desteklenen 26/2016 numaralı proje kapsamında yürütülen "İÇSEL MARKALAŞMA: MARKA TUTUMLARI, VATANDAŞLIĞI VE PERFORMANSI İLİŞKİSİ ÜZERİNE YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ ANALİZİ" isimli doktora tezinin bir bölümünden hazırlanmıştır.

reality. The branding process on which employees are based and also considers employees are the most influential factors who effect customers' experience, brand perceptions, positioning of the brand and the success of the brand is called internal branding. Internal branding is an approach that aims to sell the brand within the organization initially by carrying out the branding applications to the employees. In this respect, internal branding is also defined as a set of activities which aim to harmonies employees' attitudes and behaviors with brand values. The purpose of this study is to examine the role of internal branding activities in building brand citizenship behavior and brand performance. In line with this purpose, the data obtained through the questionnaire from staff of the logistics firms will be analyzed through SPSS 18.0 and AMOS 16.0 programs.

KeyWords: Internal Branding, Brand Citizenship Behavior, Brand Performance, Service Industry

TÜRKİYE İKİNCİ EL OTOMOBİL PİYASASININ VARYANS ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Examining Turkey's Used Car Market With Analysis of Variance

Doç. Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mahmutyardimcioglu@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZÇALICI

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, mozcatici@gmail.com

ÖZET

Otomobiller, hane halkı için gayrimenkullerden sonra ikinci en önemli varlık olarak görülmektedir. Buna ek olarak, Türkiye'de otomobil devir işlemlerinin her geçen yıl yükseldiği görülmektedir. Ekonomiye yapılan bu katkı nedeniyle ikinci el otomobil piyasasının incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye ikinci el otomobil piyasasında satışa sunulan araçlara ait bilgileri kullanmak suretiyle çeşitli hipotezleri tek yönlü varyans analizi ile test etmek ve böylece tanımlayıcı bilgiler sunmaktır. Bu amaçla, Türkiye'de e-ticaret alanında faaliyet gösteren bir siteden ikinci el araç ilanları taranmış ve toplanan veri setine temizleme işlemi uygulandıktan sonra, veri setinde 404556 adet araca ilişkin veri kalmıştır. Sonuçta beyaz renkli araçların, dizel araçların, daha az sayıda boyalı ve değişen parçaya sahip araçların daha pahalı oldukları bulunmuştur. Ayrıca satışa sunulan araçların çoğunlukla dizel motora sahip oldukları, dizel araçların daha az yakıt tükettiği, dizel araçların motorlu taşıtlar vergisinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte benzinli araçların daha çabuk hızlandığı ve dizel araçların daha yüksek tork değerine sahip olduğu bulunmuştur. Sonuçta açığa çıkan bilgiler, ikinci el otomobil piyasasında işlem yapmak isteyenlerin alım-satım kararlarını yönlendirecek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: ikinci el otomobil, varyans analizi, tanımlayıcı istatistik.

ABSTRACT

Automobiles are second most important assets for households after real estates. Moreover, the number of handed over cars are increasing each year in Turkey. That contribution to the national economy makes it necessary to investigate the used car market. The aim of this study is to present descriptive statistics about the used car market in Turkey by applying analysis of variance to a dataset which is gathered from the Turkey's used car market. For this purpose, a dataset is collected from a major e-commerce website operating in Turkey. A data cleaning process is applied to the dataset. After that the dataset contains data belong to 404556 used cars. As a result, it is found that, the cars with white color, with diesel engine and with a small number of changed and painted parts are more expensive. Moreover, most of the cars have diesel engine which also have lower fuel consumption and have higher tax. In addition, cars that uses gasoline have higher acceleration on the other hand diesel cars have higher torques. The results of the study have implications for those who trade or will trade in used car market.

KeyWords: used car market, analysis of variance, descriptive statistics.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

DUYGUSAL ZEKÂNIN KARIYER SEÇİMİNDEKİ ETKİLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA*

Determining The Application Of Emotional Intelligence Influences In Career Choice On Academic Members

Prof. Dr. Muhammed Asif YOLDAŞ

Avrasya Üniversitesi asif.yoldas@avrasya.edu.tr

Bilim Uzmanı Gülay YENİÇERİ

Avrasya Üniversitesi, gulay.yeniceri@avrasya.edu.tr

ÖZET

Dünyada yaşanan sosyo ekonomik gelişmeler ve küreselleşme süreci sonucunda modern yaşamla birlikte duygusal zekâ, gerek iş hayatında gerekse sosyal hayatta gittikçe önem kazanan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında duygular insanların hem zekâ düzeyine, hem de hayattan aldığı doyuma önemli katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda; bireyin kendisinin ve diğer bireylerin duygularını doğru şekilde algılaması, değerlendirip ifade etmesi, bu duygular arasında doğru bir biçimde ayırım yaparak düşünce ve davranışlarında kullanması ile ilgili üstün becerileri içeren duygusal zekâ, bir öğretim elemanının kariyer seçiminde ve iş hayatındaki başarısının belirlenmesinde kayda değer bir öneme sahiptir. Çalışmanın amacı, duygusal zekânın kariyer seçimindeki etkilerini tespit etmeye ve değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesine yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Öğretim Elemanları, Kariyer Seçimi, Üniversite.

ABSTRACT

Emotional intelligence which has increased its significance respectively in business and social life as a result of socio-economic developments and globalisation in the world as well modern life arises as an important concept. Emotions contributes to intelligence level of human and pleasure of life when it is perceived in that way. Within this context, emotional intelligence which includes superior skills with perception, evaluation and expression of emotions well by people, and using ideas and behaviors by eliminating the emotions has a significant role in career choice of an academician and success in business life.

KeyWords: Emotional Intelligence, Academi Members, Career Choice, University

* Bu çalışma duygusal zekanın kariyer seçimindeki etkilerini Belirlemeye yönelik öğretim elemanları üzerine bir uygulama başlıklı çalışmadan türetilmiştir.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÖRGÜTSEL BİR HASTALIK: MOBBİNG

Organizational Disease: Mobbing

Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN

Ardahan Üniversitesi, hurriyetcimen@ardahan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ

Ardahan Üniversitesi, firuzansac@ardahan.edu.tr

Dr. Cavit ELGEZDİ

Ardahan Üniversitesi, cavitelgezdi@ardahan.edu.tr

ÖZET

Günümüz işletmelerinin örgüt yapısı gün geçtikçe daha fonksiyonel ve karmaşık hale gelmektedir. Bu durumda örgüt içi iletişimi bağımlılığı en üst seviyeye çıkarmaktadır. İşletmelerin rakipleriyle yürüttükleri rekabet örgüt içinde bireyler arasında da gözlenmeye başlamıştır. Bu rekabetin kurallar dışına çıkması adalet ve hakkaniyetten uzak olması hastalık olarak görülmelidir. Bu hastalığın yok edilmemesi örgütün başarılı çalışanlarını kaybetmesi ile sonuçlanabilir. Bu durumda işletmenin başarısını olumsuz etkilemesi söz konusudur. İşletmelerin mobbing hastalığı ile başa çıkabilmesi için bu hastalığı çok iyi tanımlamalıdır. Bunun yanında mücadele yöntemlerini de bilmelidir. Bu araştırmanın amacı mobbingin işletmeye ve çalışanlara zarar vermeden ortadan kaldırılmasını yolları açıklanmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: mobbing, örgüt, örgütsel hastalık, mobbinge mücadele

ABSTRACT

Today, the organizational structure of enterprises is becoming more functional and complex. In this case, the intra-organizational commination is being highest level dependency. The businesses competition with their competitors has also begun to be observed among the individuals within the organization. Unlawful competition is disease for organization. They can be lost qualified staff unless come from above the disease. As a result, the business can fails. It should be very well defined for coping with mobbing. In addition, methods of combat with mobbing should be known. The purpose of this research, trying to explain how to save employees and establishment from mobbing.

KeyWords: Mobbing, organization, organizational disease, fighting mobbing

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE MESLEKİ EĞİTİM PROBLEMLERİ

The Problems Of Professional Education In Turkish Educational System

Prof. Dr. Mustafa TALAS

Ömer Halisdemir Üniversitesi, mtalas44@gmail.com

ÖZET

Eğitim sosyal hayata hazır olmayanların hayata yetişkinler tarafından hazırlanması sürecidir. Bundan dolayı, eğitim toplumda önemli bir fenomendir. Mesleki eğitim de toplumlardaki en önemli alanlardan biri olma özelliğine sahiptir. Bireyler sosyal yaşamındaki eğitimi pozisyonlarını bu sayede elde etmektedirler. Buna ilave olarak, bireyler yeteneklerini eğitimleriyle geliştirebilmektedir. Meslek, bireylerin sosyal yaşamındaki en önemli faktörlerinden biridir. Fakat meslek eğitimi ondan daha da önemli olan bir olgu niteliğindedir. Çünkü herkes geleceğini mesleksi eğitimi ile inşa edebilmektedir. Şimdilerde, dünyada küreselleşme dönemini yaşamaktayız. Bu süreçte mesleki eğitim daha büyük önem kazanmıştır. Bu çalışmada hem Türkiye hem de Dünya için mesleki eğitimin önemini tartıştım. Sonuç olarak, mesleki eğitimin işsizliği engellemenin en geçerli yollarından biri olduğunu söylemeliyim. Milletler güçlü mesleki eğitimle işsiz genç eğitimi birikmesine sahip olmamaktadır. Türkiye'nin mesleki eğitim sisteminin önemli güçlüklerle sahip olmasından dolayı, işsiz genç mezun birikimi konusunda problemleri olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, meslek, mesleki eğitim, iş

ABSTRACT

Education is the process of prepare generations for life by adults. Because of this, education is a very important phenomenon in societies. Vocational education is also one of the major area of educational system in societies. Individuums has got their positions with their training in their social life. In addition to, they improve the irabilities of their education. Profession is one of the most important elements in social life. But professional education is more significant factor than occupation in societies. Because, everybody has constructed their future with professional education. Now we have lived globalization era in the world. Profesional education has further importance in this period. I argued the significance of profesional education both for Turkey and world in this study. Consequently I must call out that profesional education would be one of the valid ways preventing from unemployment. With the strong professional education, nations has not got collapse of jobless graduate students. It can be said that Turkey has a difficult problem about jobless graduate students because of the fact that professional education would have difficulties a lot.

KeyWords: Education, profession, professionaleducation, occupation

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

UKRAYNA KRİZİ SONRASI RUSYA'YA YÖNELİK AVRUPA BİRLİĞİ DIŞ POLİTİKASININ YENİDEN DÜŞÜNÜLMESİ

Rethinking European Union Foreign Policy Toward Russia After Ukraine Crisis

Yrd. Doç. Dr. Ömer UĞUR

Gümüşhane Üniversitesi, omerugur@gumushane.edu.tr

ÖZET

2014'te Kırım'ın Rusya tarafından ilhak edilmesi ve Rusya'nın kışkırtması ile Ukrayna'nın özellikle doğusunda yaşayan Rus kökenli vatandaşların başlatmış oldukları ayrılıkçı hareketler, AB ve Rusya arasındaki ilişkilerde önemli bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Ukrayna'daki Rusya'nın saldırgan tutumu, Soğuk Savaş sonrası Avrupa'nın barışına ve refahına katkı sağlayan Batılı ülkeler ile Rusya arasındaki yoğun siyasi diyalogun ve çok yönlü ekonomik ilişkilerin derinden sarsılmasına neden olmuştur. Bu durum aynı zamanda AB'nin Doğu Avrupa'daki çıkarlarını barışçıl yollarla sürdürebilmesi ve kıtanın diğer büyük gücü olan Rusya ile karşılıklı faydaya dayanan ilişkilerini devam ettirebilmesi açısından büyük bir dış politika sorunu haline dönüşmüştür. Nitekim bu kriz, Soğuk Savaştan sonra AB'nin Rusya dahil olmak üzere bölgedeki ülkelerle işbirliği içerisinde demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti gibi norm ve değerlerinin transferine dayalı dış politikasının yetersizliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, AB'nin Rusya'ya karşı on yıllardır izlemiş olduğu dış politikanın, ne Rusya'da bir modernizasyona, ne de Rusya'yı Avrupa'nın güvenliğine katkı sağlayan güvenilir bir ortağa dönüştürmesi, Ukrayna krizinden sonra AB ve Rusya arasındaki ilişkilerin nasıl bir dış politika kapsamında devam ettirileceği sorunsalını ortaya çıkarmıştır. Bu sorunsal karşısında AB'nin Sovyetler Birliğinin çöküşünde beri Avrupa güvenliği ve istikrarını ilk defa doğrudan bir tehdit oluşturan Rusya'ya karşı hem caydırıcılık, hem de işbirliği esaslarını içeren bir dış politikayı yeniden şekillendirdiği görülmektedir. Bu çalışmada, Avrupa güvenliği varsayımlarının ve normlarının Rusya tarafından aşındırıldığı bu süreçte, kıtanın istikrarı yeniden sağlayabilmek için AB'nin Rusya'ya karşı izlemiş olduğu dış politika ele alınarak, değişen dış politika yaklaşımları ortaya konacaktır. Ayrıca Ukrayna Krizinden sonra AB'nin Rusya'ya karşı izlemiş olduğu dış politikanın ne derece etkili olduğu gösterilmesi, AB'nin dış politika inşasının gelişimi açısından önemli bir konuya açıklık kazandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: avrupa birliği, rusya, dış politika, ukrayna krizi

ABSTRACT

The annexation of Crimea by Russia in 2014 and separatist movements initiated by citizens of Russian origin with the provocation of Russia, especially in the eastern part of Ukraine has created an important milestone in relations between the EU and Russia. Russia's aggression in Ukraine has led to a deeply shaken the intense political dialogue and the multifaceted economic relations between the Western countries and Russia, which contributed to the peace and prosperity of post-Cold War Europe. At the same time, this has become a major foreign policy issue in that it can sustain the interests of the EU in peaceful ways and continue its mutually beneficial relations with Russia, the other great power of the continent. As a matter of fact, this crisis has revealed the inadequacy of the EU's foreign policy followed towards Russia after the Cold War and based on the transfer of norms and values such as democracy, human rights and the rule of law. In this context, the foreign policy that the EU has followed for decades to Russia is neither a modernization in

Russia nor a transformation of Russia into a reliable partner that contributes to the security of Europe gave rise to the the question of how EU will maintain the relations with Russia after Ukraine Crisis. In the face of this problem which is the first to directly challenge European security and stability since the collapse of the Soviet Union, it seems that the EU has reshaped a foreign policy that includes both deterrence and cooperation principles. In this study, it will be addressed to foreign policy that the EU has followed against Russia after Ukraine Crisis and shown the changing foreign policy approaches of the EU towards Russia in this process of European security assumptions and norms eroded by Russia. It also demonstrated that the degree of effectiveness of foreign policy to be pursued against Russia after the Ukraine crisis will assist to clarify an important issue in terms of the development of the EU's foreign policy construction.

KeyWords: The European Union, Russia, Foreign Policy, Ukraine crisis

KARIYER DEĞERLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: HOPA İLÇESİNDE ÖĞRETMENLER ÜZERİNDE BİR UYGULAMA

The Effect Of Career Anchors On Burnout Level: An Application On Teachers In Hopa

Yrd. Doç. Dr. Özgür DOĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, ozgurdgn@artvin.edu.tr

ÖZET

Tükenmişlik sendromu günümüz iş dünyasının önemli bir sorunudur. Tükenmişliği doğuran birçok içsel ve dışsal neden vardır. Bireylerin, mesleki değerleriyle uyumlu bir mesleği seçmemeleri ise tükenmişliği doğuran ya da düzeyini arttıran önemli bir içsel faktördür. Bu çalışmanın temel amacı, öğretmenlerin kariyer değerlerinin, tükenmişlik düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Bu bağlamda, kariyer değerleri ve tükenmişlik konularıyla ilgili literatür incelenmiştir. Aralarındaki ilişki, Hopa ilçesinde görev yapan öğretmenlerin oluşturduğu 154 kişilik bir örneklem üzerinde araştırılmıştır. Araştırmada, tükenmişliği ölçmek için Maslach'ın Tükenmişlik Ölçeği ve kariyer değerlerini ölçmek için Schein'in Kariyer Değerleri ölçeği kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişki, korelasyon ve regresyon analizi yardımıyla incelenmiştir. Sonuç olarak, güvenlik değerinin duygusal tükenme ile pozitif yönlü, yaşam tarzı değerinin ise negatif yönlü bir ilişkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Yaşam tarzı değerinin ise kişisel başarı boyutuyla negatif yönlü bir ilişkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Regresyon analizi; güvenlik ve yaşam tarzı değerlerinin, bazı tükenmişlik boyutları üzerinde etkileme gücüne sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Kariyer, Kariyer değerleri

ABSTRACT

Burnout syndrome is a major problem in today's business world. There are many internal and external causes which lead to burnout. People do not select occupation which is appropriate for occupational values so that this is the most important internal factor of being burned out or increasing of level of burnout. The main aim of this study is to analyse which career anchors of teachers effect on their burnout levels. In this context, literature about career anchors and burnout level were examined. The relationship between them was investigated on 154 teachers who were working in Hopa. In this study, Maslach's Burnout Survey and Schein's Career Anchors Survey were used to measure. Relationship between the variables was investigated by the help of regression analysis and correlation analysis. As a result, it was attained the findings that the security anchor have a positive relationship with the emotional exhaustion and the lifestyle anchor have a negative relationship with the emotional exhaustion. Also, it is attained the finding that the lifestyle of career anchor have a negative relationship with the personal accomplishment. Regression analysis showed that the security anchor and the lifestyle anchor have a power of influence on some burnout dimensions.

KeyWords: Burnout, Career, Career anchors

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SİNOP İLİ ELEKTRİK ENERJİ TÜKETİMİNİN FARKLI YÖNTEMLER İLE TAHMİNİ VE KARŞILAŞTIRILMASI

Yalçın ALCAN

Sinop Üniversitesi, yalcinalcan@sinop.edu.tr

Memnun DEMİR

Sinop Üniversitesi, mdemir@sinop.edu.tr

Sedat ERSÖZ

Çankırı Karatekin Üniversitesi, sedatersoz1@gmail.com

Özlem ALCAN

Mustafa Kemal Üniversitesi, ozlemkoc__4@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Sinop/Türkiye elektrik enerjisi tüketimi tahmini üç farklı yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yük tahmini çalışması ilk olarak regresyon analizi, ikinci olarak YSA ve son olarak önerilen Hibrit (YSA- regresyon) modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu ağın eğitiminde esas olarak 2012-2016 yıllarına ait elektrik enerjisi tüketim verileri kullanılmış olup ayrıca Ay, Yıl, Sıcaklık Max, Sıcaklık Ortalaması, Sıcaklık Min, Yağmur (mm), Yağmurlu gün oranı, kar kalınlığı (cm), karlı gün, Rüzgâr Ort (mph), Bulut yüzdesi, Güneşlenme süresi (saat), Tüfe Aylık (%), Tüfe Yıllık (%), Üfe Aylık (%), Üfe Yıllık (%), USD (TL), EUR (TL), Tatil gün oranı, Tatil gün sayısı/ Ay gün sayısı, Serbest Tüketici, Endex Okuması, Yapılan Abone sayısı, Endex okuma Oranları, Toplam (kWh) (kVARh) etkileri de göz önüne alınmıştır. Elde edilen sonuçlar Sinop/Türkiye elektrik enerjisi tüketim tahmini yapılmış, gerçek veriler ile karşılaştırılmış ve tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sinop, Elektrik Enerjisi Talep Tahmini, Turizm, Yapay Sinir Ağları, regresyon analizi

ABSTRACT

In this study, Sinop in Turkey electric energy consumption prediction was realized by using three different methods. The load estimation study was first performed using regression analysis, secondly using YSA and finally Hybrid (YS- regression) model. In this network training, electricity energy consumption data of 2012-2016 is mainly used and also moon, year, temperature maximum, temperature average, temperature minimum, rain (mm), rainy day rate, snow thickness (cm), snowy day, wind average (mph), cloud percentage, sunshine duration (hours), TUFEE monthly (%), UFE monthly (%), TUFEE yearly (%), UFE yearly (%), USD (TL), EUR (TL), holiday day rate, number of holiday days or month days, free consumer, endex reading, number of subscribed, endex reading rates, Total (kWh) (kVARh) effects are also taken into consideration. The results obtained have been estimate, and compared with the actual data of the electricity consumption of Sinop in Turkey.

KeyWords: Sinop, Electric Energy Demand Forecast, Tourism, Artificial neural networks, Regression analysis

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEKİ YETERLİK VE YENİLİKÇİLİĞİN GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: GİRİŞİMCİ ADAYLARI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Impact Of Vocational Competence And Innovation On Entrepreneurship Potential: A Study On Entrepreneur Candidates

Yrd. Doç. Dr. Fikret SÖZBİLİR

Artvin Çoruh Üniversitesi, fsozbilir@artvin.edu.tr

ÖZET

Alan yazında girişimcilik potansiyelini artıran birçok özellik yer almıştır. Ancak, mesleki yeterliğin ve yenilikçiliğin girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkisi de önemlidir. Bu çalışmanın amacı, mesleki yeterliğin ve yenilikçiliğin girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkisinin belirlenmesidir. Ayrıca, girişimci adayının eğitim düzeyi ve girişimde bulunmayı düşündüğü meslekle ilgili aldığı eğitimi arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Bununla birlikte sonuçlara dayalı olarak eğitim, mesleki yeterlik ve yenilikçiliğin girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkisine ilişkin öneriler sunmaktır. Bu alan çalışmasında, 83 girişimci adayından anket yardımıyla genel ve mesleki eğitim durumlarına, mesleki yeterlik ve yenilikçilik algılarına ilişkin veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi SPSS 16.0 programı ile yapılarak tablolar halinde sunumu yapılmıştır. Elde edilen bulgular, mesleki yeterliğin ve yenilikçiliğin girişimcilik potansiyeli üzerinde olumlu ve anlamlı etkisi olduğunu; eğitim düzeyi ve mesleki eğitim arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yeterlik, Yenilikçilik, Girişimcilik Potansiyeli

ABSTRACT

Many features were included in the literature that improve the entrepreneurial potential. However, impact of the vocational competency and innovation on entrepreneurship potential is also important. This study aims to determine the impact of vocational competence and innovation on entrepreneurship potential. Likewise, it is to examine whether there is a relationship between educational level and vocational training about enterprise in mind of entrepreneur candidates. In addition, it is aimed to provide recommendations based on results regarding effect of education, vocational competence and innovation on entrepreneurship potential. In this empirical study, the data on perceptions concerning vocational competence, innovation and entrepreneurship potential was gathered by means of a questionnaire from 83 participating entrepreneur candidates. Data were subjected to analysis with SPSS 16.0 software and presented in tables. The findings showed that vocational competence and innovation have positive and significant impact on entrepreneurship potential. The findings also showed that there is a relationship between education level and vocational training.

KeyWords: Vocational Competence, Innovation, Entrepreneurship Potential.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SÜRDÜRÜLEBİLİR LİMANLAR & LİMAN ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMLERİ

Sustainable Ports & Port Environmental Management Systems

Öğr. Gör. Veysel TATAR

Artvin Çoruh Üniversitesi, vtatar@artvin.edu.tr

Genel Müdür Meriç B. ÖZER

Park Denizcilik ve Hopa Liman İşletmeleri A.Ş., meric.ozer@hopaport.com.tr

Özet

Liman Otoriteleri, çevre mevzuatına uyumluluğunu doğrulamak, çevresel kalite hakkında rapor vermek ve yönetim programlarının etkinliğini göstermek için giderek daha fazla baskı altındadır. Bununla birlikte, bu uluslararası faaliyet alanındaki birçok liman, uygun bir çevre yönetim sistemi geliştirmek, uygulamak ve işletmek için gerekli kaynakların sınırlı veya kullanılmadığını bulmaktadır. Liman otoriteleri ve operatörleri, kıyı alanlarının sürdürülebilir kalkınmasında rolleri ve etkileri bakımından bir takım zorluklarla karşı karşıya. Küresel kuruluşlar tarafından uluslararası güvenlik, çevre ve güvenlik standartlarının geliştirilmesi ve benimsenmesi, etkili bir yönetim sisteminin yalnızca operasyonel faaliyetleri içermesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu yazı, iki ana çevre yönetim sistemi (EMS) standartları ISO 14001 çevre performans göstergesi Liman sanayii ve limanlarda atık yönetim planlarının uygulanması, operasyonel ve yasadışı olan petrol ve çöplerin gemilerden deniz çevresine olası etkilerini en aza indirmenin ve önlemenin en etkili araçlarını sunar. Avrupa Birliği (AB), bazı uluslararası örgütlerin en kapsamlı çevre kanunlarına sahip oldukları düşünülmektedir. Çevrenin korunması, Avrupa Birliği'nde iyi kurulmuş bir politikadır. Günümüz iş dünyasında çevre önemli bir konu haline geldi. Lojistik uygulamaları taşımacılık sistemlerinin verimliliği açısından genellikle olumlu olduğu için, lojistiğin çevre dostu olduğu ileri sürülmüştür. Bu sebeple örgütler, sistematik çevresel programlar davayı idare edebilecek şekilde planlanır ve belgelenir.

Anahtar Kelimeler: Atık Yönetimi, Çevre Yönetimi, ISO 14001, Liman

Abstract

Port Authorities are increasingly under pressure to confirm compliance with environmental legislation, report on environmental quality, and demonstrate the effectiveness of their management programmes. However, many ports in this international sector of activity find that the resources necessary to develop, implement and operate an appropriate EMS are limited or unavailable. Port authorities and operators face a number of challenges with respect to their role and impact in sustainable development of coastal areas. The development and adoption of international safety, environment and security standards by global bodies have emphasized that an effective management system must not only encompass operational activities. This paper is a report the two main environmental management system (EMS) standards ISO 14001 environmental performance indicator for port industry, and implementation of waste management plans in ports and harbours presents the most effective means of minimising and avoiding the potential effects of operational and illegal discharges of oil and garbage from ships on the marine environment. The European Union (EU) is considered by some to have the most extensive environmental laws of any international organization. Protection of the environment is a well-established policy in the

European Union. The environment has become a critical issue in business today. Since the applications of logistics are generally positive for the efficiency of transport systems, it has been suggested that logistics are environmentally friendly. Therefore organizations systematic environmental programs are planned and documented way to manage the case.

Keywords: Environmental Management, Waste Management, ISO 14001, Port.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DEPRESYON VE İLİŞKİLİ ETMENLER

Yrd. Doç. Dr. Yalçın KANBAY

Artvin Çoruh Üniversitesi

Hatice İSKENDER

Artvin Çoruh Üniversitesi

Eda DOKUMACIOĞLU

Artvin Çoruh Üniversitesi

Nurhayat KILIÇ

Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin depresyon ve ilişkili etmenleri belirlemek amacıyla yapıldı. Veriler 303 öğrenciye “sosyo demografik özellikler anketi” ve “Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ)” uygulanarak toplandı. Örneklemin yaş ortalaması 20.2 BDÖ puan ortalaması 13.91’dir. Öğrencilerin %41.9’unda hafif, %15.5’inde orta ve %7.6’sında şiddetli düzeyde depresyon bulunmaktadır. Erkeklerin BDÖ puan ortalamaları kızların ortalamasından anlamlı düzeyde yüksektir. Sigara kullananların BDÖ puan ortalaması 17.28 puan sigara kullanmayanların ise 13.18 puan olup aradaki fark anlamlıdır. Alkol kullanan öğrencilerin BDÖ puan ortalaması 22.48 puan olup alkol kullanmayanların ortalamasından (13.28) anlamlı düzeyde yüksektir. Sağlık algısı kötü düzeyde olanlar (25.88) orta düzeyde olanlardan (15.74), orta düzeyde olanlar ise iyi düzeyde olanlardan (12.57) anlamlı düzeyde yüksek BDÖ puan ortalamasına sahiptirler. İçer dönük kişilik özelliğine sahip öğrencilerin BDÖ puan ortalaması 15.57 puan, dışa dönük kişiliğe sahip olanların ortalaması ise 12.53 puan olup aradaki fark anlamlı bulundu. Sosyal faaliyetlere nadiren katılan öğrencilerin BDÖ puan ortalamaları, sık sık ve arada bir katılan öğrencilerin puan ortalamalarından anlamlı düzeyde yüksek bulundu. Özel yurtda barınan öğrencilerin BDÖ puan ortalaması 16.37 puan olup, ev (13.69) ve devlet yurtda (12.91) barınanlardan anlamlı düzeyde yüksek bulundu. Sınıf, BKİ, kilo algısı, algılanan ekonomik durum, egzersiz yapma alışkanlığı gibi değişkenlerin ise BDÖ puanları açısından farklılık göstermediği belirlendi. Sonuç olarak öğrencilerin önemli bir oranında çeşitli derecelerde depresyon olduğu belirlendi. Öğrencilerin cinsiyet, sigara ve alkol kullanma durumları, sağlıklarını ve kişiliklerini algılayış biçimleri, sosyal faaliyetlere katılım durumları ve barınma biçimlerinin depresyon düzeylerini etkilediği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, üniversite öğrencileri, demografik özellikler

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

CUMHURİYETİN 10. YILINDA TÜRK SANAYİSİNİN DURUMUNA DAİR İKTİSAT VEKÂLETİ'NİN BİR RAPORU

A Report That Was Made By Economic Department About the Situation of Turkish Industry in The 10th Year of The Republic

Prof. Dr. Mehmet OKUR

Karadeniz Teknik Üniversitesi, okur25@yahoo.com

ÖZET

Sanayi inkılabı ile büyük miktarlarda mamul mal üretebilen ekonomilere sahip olan Avrupa devletleri, başta Afrika olmak üzere dünyanın geri kalmış bölge ve ülkelerini birer sömürge haline getirmişlerdi. Bu süreçte Osmanlı toprakları da büyük ölçüde Avrupa mallarının pazarı haline gelirken devlet varlığını ancak büyük devletlerin kendi aralarındaki şiddetli rekabeti sayesinde sürdürebilmişti. Osmanlı devleti, Avrupa devletlerinin iktisadî gücüne karşı direnmeye çalıştıysa da bilimsel alt yapı yetersizliği ve ard arda patlak veren isyanlar ve uluslararası gelişmeler nedeniyle başarılı olamadı. I. Dünya Savaşı yıllarına gelindiğinde İstanbul ve çevresinde birkaç küçük dokuma fabrikaları, tersanelerdeki demir döküm atölyeleri ve değirmenlerden öte öne çıkan bir sanayi tesisi bulunmamaktaydı. Nitekim Türk Milli Hareketinin başarıya ulaşması ile beraber evvela iktisadi meselelere, bu anlamda sanayileşme çalışmalarına girişilmiştir. Kurtuluş savaşının kazanılmasının verdiği moralle başlayan bu süreçte modern dokuma fabrikalarından uçak fabrikasına kadar birçok alanda büyük başarılar imza atılmıştı. İktisat Vekâleti tarafından hazırlanan ve Cumhuriyetin ilanından itibaren geçen on yıl içinde sanayinin gelişimine dair raporda iktisadî alanda çıkarılan kanunlar, çeşitli sanayi kollarında kurulan fabrikalar, üretim miktarları ve sanayileşme alanında yapılacak yeni yatırımlar hakkında önemli bilgiler sunmakta, Türk sanayisinin günümüze kadar kat ettiği süreci değerlendirme imkânı vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti, Ekonomi, Endüstri, Ürün

ABSTRACT

European states, which have economies that produce goods in large quantities with industrial revolution, have made colonies in the backward regions and countries of the world, mainly in Africa. In this process, the Ottoman lands became major market for European goods and she could only survive thanks to the fierce competition among the great states. The Ottoman state worked to resist the economic power of the European states but was not successful due to the inadequacy of scientific infrastructure, the rebellions that broke out and the international developments. By the time of the First World War, there were no prominent industrial facility except for a few small weaving factories in Istanbul and its surroundings and mills. In fact, after the success of the Turkish National Movement, priority was given to economic issues, and in this sense industrialization studies were given importance. In this process, a great success has been achieved in many areas, from modern textile factories to aircraft factories. A report that prepared by the Ministry of Economy has been given important information related to laws on the economic field, factories established in various branch of industry, production quantities and new investments to be made in the field of industrialization.

Key Words: Ottoman State, Turkish Republic, Economy, Industry, Production.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

FED'İN UYGULADIĞI FAİZ POLİTİKASININ DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ*

Prof.Dr Salih ÖZTÜRK

Namık Kemal Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi, Harun DEMİR

Namık Kemal Üniversitesi

ÖZET

2008 Küresel Krizinden sonra ülke ekonomisini canlandırmak için parasal genişlemeye giden ABD; bu parasal genişlemeye son yıllarda son verme kararı alarak düşük seviyelerde olan faiz oranlarını artırmaya başlamıştır. Küresel anlamda FED'in, faiz artışına başlaması Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelere etkileri değerlendirilmektedir. Bu etkiler, daha çok döviz kuru ve faiz oranı üzerinde hissedilmektedir. Buna karşılık merkez bankalarının uygulamış oldukları politikalar ve diğer ülkelerin buna karşılık verdiği kararlar çalışmada değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Faiz Oranı, Federal Rezerv Sistemi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Döviz Kuru, Sermaye Hareketleri

ABSTRACT

After the 2008 Global Crisis, the USA which has gone to the monetary expansion the simulate the economy, has begun to raise interest rates at low levels by deciding to and this monetary expansion in recent years. In the global sense the effects of the FED on the emerging countries, including Turkey, which are beginning to increase in interest, are evaluated. These effects are mostly felt on the exchange rate and the interest rate. In contrast the policie simple mented by the centralbank sand the decisions made by other countries have been evaluated in the study.

KeyWords: Interest Rates, Federal Reserve System, Central Bank of the Republic of Turkey, Exchange Rate, Capital Movements

*Bu çalışma, Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Etkinliklere Katılım Destek Programı kapsamında desteklenmiştir.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YÖNETİCİLERİN HİZMETKÂR LİDERLİK DAVRANIŞLARININ MESLEKİ AİDİYET ÜZERİNE ETKİSİ

The Effect Of Servant Leadership Behaviors Of Managers On Professional Commitment

Prof. Dr. Yavuz DEMİREL

Kastamonu Üniversitesi, ydemirel@kastamonu.edu.tr

Öğr. Gör. Güneş Han SALİHOĞLU

Avrasya Üniversitesi, guneshansalihoglu@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, yöneticilerin hizmetkâr liderlik davranışları ile çalışanların mesleki aidiyet duyguları arasındaki ilişkiyi belirleyerek yöneticilerin hizmetkâr liderlik davranışlarının, çalışanların mesleki aidiyet duygularına olan etkisini tespit etmektir. Çalışmada iki temel kavram üzerinde durulmuştur. Birincisi hizmetkâr liderlik diğeri ise mesleki aidiyet kavramıdır. Hizmetkâr liderlik, kurum ve kuruluşlarda, toplumsal hayatta, etrafındaki insanları belirli amaç ve hedefler için yönlendirebilen, yol gösteren ve pozitif bir kişiliğe sahip bireylerdir. Hizmetkâr liderliğin temel değerleri ise, duygusal destek, topluma değer katmak, kavramsal beceriye sahip olmak, psikolojik ve sosyal güçlendirme, astlarının kişisel gelişim ve başarısı için yardımcı olma, astlarını öncelikli tutma, etik davranmak, ilişkilere önem vermek, etkin hizmet bilincine sahip olmaktır. Mesleki aidiyet kavramı ise kişinin sahip olduğu mesleğini içselleştirmesidir. Diğer bir ifadeyle kişinin mesleğinin hayatında önemli bir rol oynaması veya önemli bir yere sahip olmasıdır. Mesleki aidiyet mesleğe bağlılık olarak da ifade edilmektedir. Çalışmada mesleki aidiyet; mesleki yönetim aidiyeti, mesleki örgüt aidiyeti ve mesleki mekân aidiyeti olarak üç alt boyutla ele alınmıştır. Çalışmada kavramlar arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Trabzon il merkezinde gıda sektöründe faaliyet gösteren işletme çalışanlarına yönelik uygulamalı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre hizmetkâr liderlik davranışı ile mesleki aidiyet arasında pozitif ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hizmetkâr liderlik, mesleki aidiyet, gıda sektörü.

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the effects of attitudes regarding servant leadership behaviors of managers on the professional commitment of employees by determining the link between the professional commitment of employees and servant leadership behaviors of managers. There are two emphasized concepts within the study. The first one is servant leadership, and the second one is professional commitment. The concept of servant leadership refers individuals, who can guide and lead people towards aims and objectives in organizations and social life. The fundamental values of servant leadership are emotional assistance, contributing society, having conceptual skills, psychologic and social empowerment, helping subordinates for their personal development and success, taking priority to subordinates, behaving ethically, attaching importance to relationships, and having an active service consciousness. The professional commitment is one's internalization of his occupation. In other words, an individual's occupation plays an important role or have a major place in his life. Professional commitment states devotion to an occupation. In the study, professional commitment handled in three dimensions, which are professional management

commitment, professional organization commitment, professional place commitment. A research was applied to the employees in a business, running in the food industry, located in Trabzon city center in order to reveal the link between the concepts. The results have shown that there is a positive link between servant leadership behaviors and professional commitment.

KeyWords: Servant leadership, Professional Commitment, Food Industry

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

GLUKOZ, SÜKROZ VE LAKTOZ BİYOSENSÖRÜ TASARIMINDA POLİ(ANİLİN-co-o-ANİSİDİN) KAPLI KARBON PASTA ELEKTROT KULLANIMI

Prof. Dr. Gül ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, gozyilmaz@gmail.com

Dr. Esra YAĞIZ

Prof. Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, atuncay@mku.edu.tr

ÖZET

Biyosensörler, tayin edilecek moleküle duyarlı bir biyolojik algılayıcı ve etkileşim sonucu oluşan biyokimyasal sinyalleri ölçebilen fizikokimyasal bir dönüştürücüyle birleştirilmiş analitik cihazlardır. Bu cihazlar belli bir analit ya da analitler grubunun derişimiyle orantılı olarak sinyal oluştururlar. Amperometrik biyosensörler, en verimli ve en yaygın kullanılan biyosensör çeşitlerinden biridir. Bu biyosensör türleriyle çok düşük derişimlere sahip analitlerin tayini kolayca yapılabilmektedir (Dzyadevych ve ark., 2008). Esas olarak grafit tozu ve bağlayıcıdan oluşan karbon pasta elektrodun (CPE) biyosensör uygulamalarında, hem pastanın bileşimi hem de CPE yüzeyi çeşitli şekillerde modifiye edilmektedir. Bu çalışmada 1.75 g grafit ve 0.75 ml mineral yağı birleştirilmesi ile oluşturulan CPE yüzeyinde dönüşümlü voltametri tekniği ile poli(anilin-ko-o-anisidin) (PANI-co-POA) kopolimeri sentezlenmiştir. Elektrot yüzeyine glukoz oksidaz (GOx) enzimi immobilize edilerek glukoz duyarlı amperometrik bir biyosensör oluşturulmuştur. Kronoamperometrik olarak ölçülen akım değerleri üzerine çalışma potansiyeli ve pH'nın etkisi yanıt yüzey yöntemi ile araştırıldığında en yüksek değerlerin 0,60 V ve pH 8'de ölçüldüğü belirlenmiştir. Elektrot yüzeyine glukoz oksidaz ile beraber invertaz (INV) enzimi ko-immobilize edilerek sükroz; β -galaktozidaz (β -GAL) enzimi ko-immobilize edilerek ise laktoza duyarlı biyosensörler oluşturulmuştur. Karbon pasta oluşturulurken bileşimine 1-(2-siyanoetil)pirol (SEP) eklenerek (CPESEP) akım değerleri üzerine etkisi de araştırılmış ve yüzeylerin SEM görüntüleri elde edilmiştir. Ayrıca glukoz, sükroz ve laktoz biyosensörlerinin substratlarına duyarlılıkları dönüşümlü voltametri tekniği ile belirlenmiş ve CPE bileşimine eklenen SEP'in substrat varlığına bağlı akım değerleri ve elektron iletimi üzerine olumlu katkıları olduğu gözlenmiştir. Çizelge 1'de CPE ve CPESEP yüzeylerinin PANI-ko-POA ile kaplanarak oluşturulan glukoz, sükroz ve laktoz biyosensörlerinin kinetik parametreleri özetlenmiştir.

Çizelge 1. CPE ve CPESEP yüzeylerinin PANI-ko-POA ile kaplanarak oluşturulan glukoz, sükroz ve laktoz biyosensörlerinin kinetik parametreleri

Biyosensör	Kullanılan enzimler	I _{max} (μ A)		K _m (mM)	
		CPE	CPE _{SEP}	CPE	CPE _{SEP}
Glukoz	GOx	0,23	2,30	0,27	0,19
Sükroz	GOx+INV	1,37	1,98	5,56	0,73
Laktoz	GOx+ β -GAL	1,20	4,50	2,30	1,80

Çizelge 1’de görüldüğü gibi yüzeyi PANI-ko-POA ile kaplanıp enzim immobilizasyonu ile oluşturulan amperometrik biyosensörlerin tümünde SEP varlığına bağlı olarak Km değerleri düşerken I_{max} değerleri yükselmiştir.

Anahtar Kelimeler: glukoz oksidaz, invertaz, β-galaktozidaz, amperometrik biyosensör, yanıt yüzey yöntemi

Teşekkür

Bu çalışma Mustafa Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından 12980 no’lu doktora tez projesiyle desteklenmiştir.

Kaynakça

Dzyadevych, S.V., Arkhypova, V.N., Soldatkin, A.P., El’skaya, A.V., Martelet, C., ve Jaffrezic-Renault, N. (2008). Amperometric enzyme biosensors: Past, present and future. IRBM, 29 (2-3), 171 -180.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KARİYER YOLU TERCİHİNDE İŞKOLİK OLMAK: BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Yrd.Doç.Dr. Aysun KANBUR

Kastamonu Üniversitesi, akanbur@kastamonu.edu.tr

Öğr. Gör. Güneş Han SALİHOĞLU

Avrasya Üniversitesi, guneshan.salihoglu@avrasya.edu.tr

Özet

İş yaşamı boyunca bireyler farklı kariyer yollarında hedeflerine ulaşmaya çalışmaktadır. Diğer taraftan günümüz yoğun iş temposu çalışanları işkolik davranışlar sergilemeye yönlendirmektedir. Bireylerin kariyer yolu tercihlerinin işkolik davranışların etkisi ile nasıl şekilleneceği ise merak uyandırmaktadır. Araştırmanın amacı işkolikliğin alt boyutlarının (aşırı çalışma ve kompulsif çalışma) çalışanların kariyer yolu tercihlerinin “değişim yolu boyutu”, “yeni uzmanlık yolu boyutu”, “alana bağlılık yolu boyutu” ve “aynı alanda-yenilik yolu boyutu” üzerindeki etkisini incelemektir. İşkolikliğin ölçülmesinde Schaufeli, Taris ve Bakker (2006) tarafından geliştirilen “DUWAS (Dutch Work Addiction Scale) İşkoliklik Ölçeği”, kariyer yolu tercihlerinin ölçülmesinde Erdoğan (2003) tarafından oluşturulmuş olan “Kariyer Yolu Tercihleri Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi bir ilimizin bankacılık sektöründe çalışan 357 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada yürütülen korelasyon analizi ve regresyon analizlerinden elde edilen bulgular işkolikliğin çalışanların kariyer yolu tercihlerinin alana bağlılık yolu üzerindeki etkisinin işkolikliğin aşırı çalışma boyutuna dayandığını göstermektedir. İşkolikliğin aşırı çalışma ve kompulsif çalışma boyutlarının çalışanların kariyer yolu tercihlerinin diğer boyutları üzerinde etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Bankacılık sektöründe çalışanların daha çok çalıştıkları alana bağlanarak ve farklı kariyer yollarını tercih etmenin risklerinden de uzaklaşarak kendilerini aşırı derecede işe adanarak kariyerlerini devam ettirme eğiliminde oldukları vurgulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer yolu tercihi, İşkoliklik, Bankacılık sektörü.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KOZMOPOLİTÇİ PRENSİPLERİN REALİZASYON İMKÂNlarıyla İLGİLİ BİR DEĞERLENDİRME

An Assessment Of The Realization Possibilities Of Cosmopolitan Principles

Yrd.Doç.Dr. Hüseyin BAL

Karadeniz Teknik Üniversitesi, huseyinbal@ktu.edu.tr

ÖZET

Bugünkü modern ulus devlet yapısının temelleri 1648 Vestfalya Antlaşması ile atılmıştır. O tarihten beri ulus-devlet sosyal siyasal örgütlenmenin temel birimi olarak işlev görmüştür. Bireyin devletle ilişkisi, “vatandaşlık” temelinde ulus-devletle ilişkilendirilmiş ve ona aidiyet esasına bağlanmıştır. Buna göre, vatandaş, bir ulus-devletin sınırları içinde yaşamakta olan bireyin, haklar ve yükümlülükler temelinde o devlete tabi olan kişidir. Ancak bugün, küreselleşme olgusu nedeniyle, ulus-devletin dramatik düşüşünden bahsedilmektedir. Ortaya çıkan yeni durumun gereklerini yerine getirecek yeni siyasal formasyonların gerekliliği vurgulanmaktadır. “Kozmokrasi” “global demokrasi”, “kozmpolitan demokrasi”, ve “ulus-ötesi demokrasi”, önerilen modellerden sadece birkaçıdır. Bu bağlamda, vatandaşlığı da ulus-devlete göre değil, küresel ilişkilere göre tanımlamak gerektiği ileri sürülmektedir. Çünkü küreselleşmeden dolayı bugün yaşanmakta olan demografik mobilizasyon, vatandaşlığı ulus-devlet bağlamından kopartarak, ‘küresel’ ya da ‘kozmpolit’ vatandaşlık tartışmalarını gündeme taşımıştır. Siyasal düşünceler tarihinde kozmpolitlikle ilgili iki yaklaşım vardır. Birincisi, Sofistlerin ve Stoacıların temsil ettiği klasik yaklaşımdır. İkincisi ise 18. Yüzyılda Aydınlanma hareketiyle birlikte gündeme gelen modern yaklaşımdır. Her iki yaklaşımın odağında, “dünya vatandaşlığı” fikri yer alır. Kozmpolitliği karakterize ettiği varsayılan bazı ilkeler vardır. Bunlar eşit değer ve saygınlık, aktif fail, kişisel sorumluluk, rıza, kolektif karar alma, kapsayıcılık, zarardan kaçınma ve sürdürülebilirlik gibi ilkelerdir. Bu çalışmada, kozmpolitçi anlayışın mevcut ve muhtemel etkileri, mezkur ilkelerin realizasyon imkan ve ihtimalleri bağlamında değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Kozmpolitlik, Kozmpolit İlkeler, Vatandaşlık

ABSTRACT

The foundations of today's modern nation-state structure were laid by the Treaty of Westphalia of 1648. Since then, the nation-state has functioned as the basic unit of social-political organization. The relation of the individual to the state is linked to the nation-state on the basis of "citizenship" and attached to the principle of belonging to it. According to this, a citizen is a person who is living in the borders of a nation-state and is subject to that state on the basis of rights and obligations. Today, however, due to the phenomenon of globalization, the dramatic decline of the nation-state is mentioned. It emphasizes the necessity of new political formations to fulfill the requirements of the emerging new situation. "Cosmocracy", "global democracy", "cosmopolitan democracy", and "transnational democracy" are just a few of the proposed models. In this context, it is suggested that citizenship should be defined not according to the nation-state but according to global relations. Because the demographic mobilizations that are happening today due to globalization have brought about the debate of 'global' or 'cosmopolitan' citizenship by breaking the citizenship from the context of the nation-state. There are two approaches related to cosmopolitanism in the history of political thought. The first is the classical approach represented by the Sophists and the Stoics. The

second is the modern approach that comes to mind in the 18th century with the Enlightenment movement. Both approaches focus on the idea of "world citizenship". Cosmopolitanism has some principles that presumed to characterize it. These are principles like equal value and respect, active subject, personal responsibility, consent, collective decision making, inclusiveness, avoidance of harm and sustainability. In this study, the existing and probable effects of cosmopolitanism are subject to evaluation in the context of realization possibilities and probabilities of these mentioned principles.

KeyWords: Globalism, Cosmopolitanism, Cosmopolitan Principles, Citizenship

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÖĞRETMEN EĞİTİMİNDE MESLEKİ ETİĞİN YERİ VE ÖNEMİ

The Place And Importance Of Vocational Education In Teacher Training

Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA

Ömer Halisdemir Üniversitesi, eyalcinkaya@ohu.edu.tr

ÖZET

Milli Eğitim Temel Kanununda, öğretmenlik, “devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” olarak tanımlanmaktadır. Öğretmenlik mesleği, çağın gerektirdiği insan tipini yetiştirmede önemli bir göreve sahiptir. Öğretmenliğin gerektirdiği bilgi alanları; genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi olarak sınıflandırılmaktadır. Öğretmen, öğrencinin bilgi, beceri ve değer kazanmasında ona rehberlik eden kişidir. Bilgiye ulaşma yollarını gösterir. Öğretmenlik aynı zamanda sevgi, sabır ve özveri gerektiren bir meslektir. Dünyada ve ülkemizde öğretmenlik mesleğine özgü mesleki etik ilkeler belirlenmiştir. Literatürde eğitimciler için ABD’de National Education Association (NEA) (ABD Ulusal Eğitim Derneği) tarafından 1929 yılında ilk defa mesleki etik ilkeler belirlenmiştir. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 24.06.2015 tarihli çıkarılan “Eğitimciler İçin Mesleki Etik İlkeler” genelgesi ile Eğitim-Öğretim Hizmeti Verenler İçin Mesleki Etik İlkeler tespit edilmiştir. Öğretmen yetiştirme sürecinde, eğitim fakültelerinde, mesleki değer ve etik ilkelerin öğretmenlere kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Çünkü yakın vadede öğretmenlik mesleğini icra edecek olan öğretmen adaylarının hizmet öncesi mesleki etik konusunda bilgi, beceri, değer ve tutum kazanarak öğrencilere örnek olmaları beklenmektedir. Görev ve sorumluluklarını yerine getirirken öğretmenlere mesleki etik ilkeler rehberlik etmekte ve yol göstermektedir. Dolayısıyla bu ilkelerin hizmet öncesinde öğretmen adaylarına kazandırılması gerekmektedir. Hizmet öncesi teorik ve uygulamalı bir biçimde öğretmen adaylarına kazandırılması gereken temel öğretmenlik meslek etiği ilkeleri şu şekilde sıralanabilir: Profesyonellik, hizmette sorumluluk, dürüstlük, sevgi, saygı, adalet, eşitlik, kötü muameleden kaçınma, sağlıklı ve güvenli ortamın sağlanması, yolsuzluk yapmamak, tarafsızlık, mesleki bağlılık ve sürekli gelişme, kaynakların etkili kullanımı. Eğitim Fakülteleri lisans programları müfredatları ve ders içerikleri incelendiğinde, mesleki etik dersinin genellikle bazı üniversitelerde seçmeli ders olarak okutulduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının mesleğe başladıklarında herhangi bir problemle karşılaştıklarında onlara yol göstermesi açısından öğretmen yetiştiren tüm lisans programlarına mesleki etik dersinin getirilmesi önerilebilir.

ABSTRACT

In the Basic Law of Turkish National Education, teacher is defined as "a specialization profession that takes the government's education, teaching and related administrative duties". The teaching profession has an important relative to educate the human type that the age demands. The fields of knowledge that teachers need; general culture, field knowledge and teaching profession knowledge. The teacher is the person who guides the learner in acquiring knowledge, skills and value. Teacher shows the ways of accessing information to students. Teaching is also a profession that requires love, patience and self-sacrifice. Professional and ethical principles specific to the teaching profession have been determined in the world and in our country. In the literature, for the first time in 1929, the ethical principles of professional ethics were set for educators in the United States by the National Education Association (NEA). In Turkey, the "Code of Professional Ethics for Educators" issued by the Ministry of National Education on 24.06.2015 and the Code of

Professional Ethics for the providers of education and training were identified. In the process of teacher training, in education faculties, it is very important to bring professional values and ethical principles to teachers. So the teacher candidates who will perform the teaching profession soon are expected to gain the knowledge, skills, values and attitudes about the pre-service professional ethics and become an example to the students. Professional ethical principles guide and guide teachers as they fulfill their duties and responsibilities. Therefore, these principles should be given to the teacher candidates before the service. Principles of basic teaching profession ethics that should be given to prospective teachers in a theoretical and practical way before service can be listed as follows: professionalism, responsibility in service, honesty, love, respect, justice, equality, Avoiding bad behavior, ensuring a healthy and secure environment, non corruption, impartiality, professional commitment and continuous improvement, effective use of resources,. When the curricula and course contents of the undergraduate programs in Education Faculties are examined, it is observed that professional ethics courses are generally taught as elective courses in some universities. It may be suggested that professional ethics courses be introduced to all undergraduate programs that teach teachers in terms of showing them that they have encountered any problems when they start their profession.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KLASİK MOBİLYA ÜRETİMİNDE ŞEKİLLENDİRME YÖNTEMLERİ

Öğr. Gör. Hüseyin ÜNER

Sakarya Üniversitesi, huner@sakarya.edu.tr

ÖZET

Klasik mobilya üretiminde kesme yöntemi, kertme (çürütme) yöntemi, laminasyon yöntemi ve bükme yöntemleri kullanılmaktadır. Mobilya üretiminde sayılan bu yöntemlerden biri veya birden fazla yöntem kullanılabilir. İmalatta hangi yöntem kullanılırsa kullanılsın, malzemenin cinsi ve özellikleri çok önemlidir. Her ağaç cinsi şekillendirme için uygun değildir. Özellikle bükme yönteminde kullanılacak ağacın türü, rutubet miktarı, kalınlık ve genişliği, buharlama süresi, lif yapısı çok önemlidir. Çürütme yönteminde açılacak kanal sayısının tespiti, kanal genişliği, bükme yarıçapı göz önünde bulundurulması gereken faktörler arasındadır. Laminasyon yönteminde ise, preslenen parçaların estetik görünüşü, kullanılan tutkal ve direnç özellikleri önemlidir. Ayrıca, sayılan yöntemlerin uygulanmasında bilinmesi gereken en önemli konu maliyettir. Firenin en alt seviyeye indirilebilmesi ve işçilik giderlerinin düşürülmesi için ön çalışmalar yapılmalı, uygulamada en verimli yöntemin hangisi olacağı saptanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Klasik mobilya, Kesme, Bükme, Laminasyon

ABSTRACT

The cutting, notching, lamination and bending methods are used in the traditional furniture production. One or more of these methods can be used in the production of furniture. The type and characteristics of the material used in the production are very important, regardless of which method is used in manufacturing. Not every wood type is suitable for shaping. The type of wood to be used, amount of moisture, thickness and width, duration of evaporation and fiber structure are especially important, when the bending method is applied. For the notching method, determination of the number of channels to be opened, channel width, bending radius are among the factors to be considered. In the lamination method, the aesthetic appearance of the pressed parts, the glue used and the resistance properties are important. Moreover, the most important issue to be known in the application of the methods mentioned is the cost. Preliminary examinations should be carried out in order to reduce the wastage to the lowest level; and the most efficient method should be determined in practice.

KeyWords: Classic furniture, Cutting, Bending, Lamination

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ATATÜRK DÖNEMİNDE ROMANYA TÜRKLERİNİN EĞİTİM-KÜLTÜR HAYATI

Educational And Cultural Life Of Romanian Turks In Ataturk's Period

Doç. Dr. Ömer METİN

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, om-metin@hotmail.com

ÖZET

Dobruca'nın Romanya'nın hâkimiyetine geçmesiyle birlikte Romanya Türkleri, kültürel varlıklarını koruyabilmek için bir takım kültürel teşkilatlar kurmuşlar ve çıkardıkları gazete ile dergiler aracılığıyla benliklerini korumaya çalışmışlar, Türk toplumu içinde birlik beraberliği sağlamaya çalışmışlardır. Romanya Türkleri, hiçbir zaman Türkiye ile bağlarını koparmamış, eğitim ve kültür faaliyetleri için Türkiye'nin desteğini her zaman arkalarında hissetmişlerdir. Cumhuriyetin ilanı sonrası Türkiye'de yaşanan değişime ayak uydurmak için kendi dernek ve yayın organlarını da etkin bir şekilde kullanmışlardır. Romanya hükümeti de Türkiye ile ikili ilişkilerini geliştirmek amacıyla Romanya Türklerinin eğitim-kültür faaliyetlerini engellememiş, azınlık haklarını anayasal güvence ile teminat altına almıştır. Bu çalışmada Atatürk Döneminde Romanya Türklerinin eğitim-kültürel hayatı Romen kaynaklarına göre ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Romanya Türkleri, Eğitim, Kültür

ABSTRACT

Afterwards of Romanian rule in Dobruca, Romanian Turks founded various cultural institutions to the end of preserving their cultural heritage to protect their identities by issuing newspapers and magazines. They strived to establish unity and integration within Turkish society. Romanian Turks never cut loose their ties with Turkey and they always felt the support of Turkey in education and cultural activities. In order to catch up with the changes in Turkey aftermath of declaration of the republic, they employed their associations and press bodies effectively. Romanian Government did not hinder educational and cultural activities of Romanian Turks so as to develop their relationship with Turkey and secured minority rights under constitutional roof. In the present study, educational and cultural life of Romanian Turks in the Ataturk period was exhibited in the light of Romanian resources.

KeyWords: Romanian Turks, Education, Culture.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KÜRESELLEŞMENİN SEKTÖREL DÖNÜŞÜME ETKİSİ: ‘BÜRO-EKONOMİ’NİN YÜKSELİŞİ

Öğr. Gör. S.Salih BİLDİRİCİ

Adıyaman Üniversitesi, sbildirici@adiyaman.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Barış AYTEKİN

Kırklareli Üniversitesi, baytek02@gmail.com

Özet

‘Büro-ekonomi’ kavramı, özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerde hizmetler sektörünün artan önemini vurgulamaktadır. Aynı zamanda küreselleşmenin sektörel dönüşümdeki güçlü rolüyle, istihdam yapısında, çalışma yönetimi ve ortamında üretim süreci açısından ortaya çıkardığı yeni iş ilişkilerini ifade etmektedir. Örneğin e-ticaret, hizmetler sektörünün gelişen bir alanı olarak arz/talep yapısı açısından, yenilikçi ekonominin bir çalışma biçimi olarak ortaya çıkmakta ve yeni bir çalışma modeli olarak gittikçe daha güçlü bir aktör olmaktadır. Bu süreçte ‘büro’ çalışma alanı, artık dünya ekonomisinde GSMH’ların üretim merkezi olmakta ve geçmişin sanayileşme mekanı olarak ‘fabrika’ların yerine geçmektedir. Küreselleşmenin etkisiyle toplam üretim içinde en yüksek paya sahip olan hizmetler sektöründe öne çıkan bankacılık, ticaret, eğitim, ulaşım vb alanlar ‘büro’ yönetiminin bir parçası olmaktadır. Diğer yandan iletişim sektörünün gelişmesi bu açıdan ‘Büro-ekonomi’nin inşa sürecinde ağırlıklı bir öneme sahip olmuştur. Küreselleşme sürecinin de çoğu zaman iletişim araçlarıyla birlikte anılması bu nedenle dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Büro, Hizmetler Sektörü, Küreselleşme, İletişim

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

EBEVEYNLERİN 3-6 YAŞ ARASI ÇOCUKLARINI BESLEME ÖZELLİKLERİ

Esra ÖZEL

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Artvin, Türkiye

Sebiha SÜMER

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Artvin, Türkiye

Derya KILINÇ

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Artvin, Türkiye

Yalçın KANBAY

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Artvin, Türkiye

Özgür ASLAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Artvin, Türkiye

Hatice İSKENDER

Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Artvin, Türkiye haticeiskender2011@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma üç-altı yaş arası çocuğa sahip ebeveynlerin çocuklarını besleme özelliklerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Örnekleme yüz ebeveyn oluşturmuştur. Verileri, sosyo demografik özellikler formu ve beslenme özellikleri formu kullanarak toplanmıştır. Ebeveynlerin % 61.8 'i çocuklarına her sabah kahvaltı yaptırmakta, % 45'i üç öğün ve % 38.2'si dört öğün yemek yedirmektedir. Çocukların % 39.2'si meyve, % 63.7'si sebze, % 42.2'si süt ve türevleri, % 49'u et ve % 75.5'i tahıl ürünlerinden günde en az bir porsiyon tüketmektedirler. Çocukların % 26.6'sı fastfood ürünlerini, % 14.7'si asitli gazlı içecekleri ve % 32.4 'ü ise şeker ve türevlerini genellikle tüketmektedirler. Ebeveynlerin % 35.3'ü çocuğun yaşına uygun günlük porsiyonu bilmekte, % 49'u çocuğun tükettiği besinlerin besin değerini ve % 93.1'i ise besinlerin hijyenine dikkat etmektedir. Ebeveynlerin % 49'u beslenme konusunda yeterli bilgileri olduğunu düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: 3-6 yaş arası çocuk, beslenme, ebeveyn

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SON DÖNEM OSMANLI DÜŞÜNÇESİNDE KADIN

Woman Perception In The Last Period Of Ottoman Thought

Doç Dr. Atila DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, atiladogan@ktu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAL

Karadeniz Teknik Üniversitesi, huseyinbal@ktu.edu.tr

ÖZET

Osmanlı son dönem düşüncesinin sağlıklı bir değerlendirmesini yapabilmek için 19. yüzyılın ikinci yarısında Batı düşüncesinde yaşanan gelişmelerin bilinmesi gerekmektedir. Bu yapılmadığı zaman Osmanlı aydınıyla ilgili sağlıklı bir değerlendirme yapılamamaktadır. Çünkü bu dönemde batı düşüncesi, evrimci materyalist düşünceyle çok büyük bir kırılma yaşamıştır. Her alanda çok sığ bir tartışmanın içine düşmüştür. Darwin'in evrimci düşüncesi, evren ve insan hakkında yeni bir paradigma geliştirdi. Söz konusu paradigmanın merkezinde güç vardır. Modern batı düşüncesi bu paradigma üzerine yeniden kurgulanmıştır. Darwin'e göre evrim, hayat mücadelesinde hayatta kalan güçlü bireylerle gerçekleşir. Tıpkı bunun gibi toplumsal ilerleme de toplumun her alanda ve anlamda güçlü olan elitler eliyle gerçekleşmektedir. Doğal olarak, Batıya benzer bir süreç Osmanlıda da yaşanmıştır. Bazı radikal batıcı Osmanlı aydınları bu yeni paradigmayı düşünce yapılarının temeli kabul etmişler ve toplumsal sorunları bu çerçevede irdelemeye çalışmışlardır. Kadını da bu çerçevede ele alarak değerlendirmeye çalışmışlardır. Kadını, gücü esas alan bir bakış açısıyla değerlendirmek, birçok tezadı beraberinde getirmiştir. Bir kısım Osmanlı aydını bir taraftan geleneksel düşünceden vazgeçemezken diğer taraftan da doğal ayıklanmacı evrimci düşünceyi de reddetmemiştir. Dolayısıyla, söz konusu aydınlar göre kadının sahip olması gereken değerlerin değeri, hayat mücadelesindeki katkılarıyla doğru orantılıdır. Bu çalışma, Osmanlı son döneminde kadına yönelik bu bakışın bir değerlendirmesini içermektedir.

Anahtar kelimeler: Hayat mücadelesi, Osmanlı aydını, Kadın, Gelenek.

ABSTRACT

In order to be able to make a healthy evaluation of the last period of Ottoman thought, it is necessary to know the developments experienced in Western thought in the second half of the 19th century. Otherwise, it is impossible to make a healthy assessment about the Ottoman intellectuals. It is a fact that, in this period, the Western thought suffered a great break with the materialist idea of evolution. Darwin's evolutionist thought has developed a new paradigm about the universe and man. There is power in the center of that paradigm. The modern western thought has been reconstructed on the basis of that paradigm. According to Darwin, evolution takes place with powerful individuals who survive in the struggle for survival. Just like this, social progress also takes place with the elites who are strong in every manner and field. Naturally, a similar process to the West was also experienced in the Ottoman Empire. Some radical Ottoman intellectuals accepted this new paradigm as a basis of their frame of mind and tried to investigate social problems in this framework. To evaluate the woman from a power-based point of view brought lots of contradictions together. While some Ottoman intellectuals cannot give up traditional thinking on one side, they have not rejected the natural selective and evolutionist thought on the other. Therefore, according to these intellectuals, the value of the values that women should have is directly proportional to the

contributions of life struggle. This study includes an assessment of this view of the woman in the late Ottoman period.

Keywords: Struggle of survival, Ottoman Intellectual, Woman, Tradition

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DE HELAL KONSEPTLİ TURİZM İŞLETMELERİ VE ÖZELLİKLERİ

Halal Concept Tourism Corporation And Their Characteristics In Turkey

Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN

Ardahan Üniversitesi, hurriyetcimen@ardahan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ

Ardahan Üniversitesi, firuzansac@ardahan.edu.tr

Arş. Gör. Derya BAYSAL

Ardahan Üniversitesi, deryabaysal@ardahan.edu.tr

ÖZET

Müslüman nüfusun refah seviyesinin artması ile birlikte muhafazakâr konaklama seçeneği sunan işletmelere duyulan ilgi de artmıştır. Bu ilgi beraberinde, muhafazakâr hizmet sunan konaklama işletmelerinin sayısal olarak artışını getirmiştir. Helal turizm pazarı birçok ülkenin kayda değer ölçüde gelir elde ettiği özel bir Pazar halini almıştır. Bu pencereden bakıldığında Türkiye turizm pazarı için de helal turizmin özel bir yer tutabileceği düşünülmektedir. Uluslararası ve ulusal literatür incelendiğinde Helal turizm konusunda bir anlam bütünlüğünün olmadığını söylemek mümkündür. Çalışmanın öncelikli amacı helal turizm kavramını irdelemek ve bu bağlamda niceliksel artış gösteren muhafazakâr konaklama işletmelerinin, niteliksel özelliklerini de tespit etmektir.

Anahtar kelimeler: Helal, Helal Turizm, Türkiye'de Helal Turizm, Helal Konaklama İşletmeleri

ABSTRACT

Along with the increase in the welfare of the Muslim population, businesses interest offering conservative accommodation has also increased. Therefore the number of accommodation businesses that provide conservative services has increased. Halal tourism market has become a special market where many countries earn considerable income. From this point of view, it is thought that halal tourism can hold a special place for the tourism market of Turkey. It is possible to say that halal tourism has different definitions when international and national literature are examined. The aim of the study is to examine the concept of halal tourism and identify the qualitative characteristics of conservative accommodation enterprises that show a quantitative increase in this context.

KeyWords: Halal, Halal Tourism, Halal Tourism in Turkey, Halal Hospitality Corporations

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

GEORGE SAND'IN INDIANA'SINDA CİNSİYET, AŞK VE ŞİDDET ÜÇGENİNDEKİ KADIN İMGESİ

Doç.Dr. Ümran TÜRKYILMAZ

ÖZET

Toplumsal, siyasal ve iktisadi alanda kargaşa ve bunalımın yaşandığı bir dönem olan 19. yüzyılda, Fransız yazar George Sand, kadın hakları konusundaki öncü çalışmalarıyla dikkat çeker. Sand, baskıcı ve ayrımcı bir eksenel dizgede kadın bedeninin nesneleştirildiği ve kötüye kullanıldığı, haklarının kısıtlandığı ya da yok sayıldığı, kadına ikincil bir konum atfeden erkek egemen bakışın denetimi altında tutulduğu ve erkeğin “ötekisi” olarak değerlendirilmesine yol açtığı 19. yüzyıl toplumunda, ideallerine bağlı ve kendine özgü yaşam biçemi ile kadın kahramanların yaratılmasında etkileyici ve güçlü bir örnek oluşturmuştur. 18. yüzyılın akılcılığı ile 19. yüzyılın çoşumculuğu arasında kalan, yaşadığı yüzyılın sorunları ile yakından ilgilenen Sand; kadınların eğitim hakkı, adalet ve evlilik kurumu üzerine yoğunlaşarak, özgürlüğünün bir dışavurumu olarak değerlendirilebilecek olan yapıtlarında okuru ile yüzleşir. 1832 yılında yayımladığı ve kendi duyarlılığını dile getirdiği ilk romanı Indiana'da, romana adını veren kadın kahramanının, kendini mutsuz bir evliliğe bağlayan katı kurallara direnişini, varoluş savaşımını ve gerçek aşkı arayışının öyküsünü etkin bir biçimde açıklar. Çalışmamızda, eleştirel sorgulamaların eşliğinde çağının sorunlarına yönelen, erkek üstünlüğüne karşı çıkan ve kadın hakları doğrultusunda çalışan George Sand'ın, Indiana adlı yapıtındaki kadın imgesini, metne dayalı inceleme yöntemini kullanarak irdelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: George Sand, Indiana, Kadın imgesi.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

OSMANLILARDAN GÜNÜMÜZE, KAMUDA MUHASEBE DENETİMİ VE BU YOLDA ATILAN ÖNEMLİ ADIMLAR

From The Ottomans To Today, Public Accounting Control And Important Steps In This Way

Yrd.Doç.Dr. Serkan AKÇAY

Artvin Çoruh Üniversitesi, serkan.akcay@artvin.edu.tr

ÖZET

Muhasebe ve denetim, hem özel sektörde, hem de kamuda geçmişten günümüze kadar sıkı bir ilişki içerisinde. Osmanlılarda, kamuda denetim ile ilgili ilk kuruluş 1576 yılında kurulan Başbaki Kulluğu'dur. Daha sonra Maliye Teftiş Kurulunun 1879'da kurulmasına kadar küçük adımlar atılmış ve en önemli adım Maliye Teftiş Kurulu'nun kurulup faaliyete başlaması ile atılmıştır. Günümüze göre yakın bir zamanda gerçekleşmiş bu adımla denetim ile muhasebe evliliği kamu açısından resmi olarak faaliyete geçmiştir. 1879 yılından günümüze kadar ise ilerleme daha hızlı olmuştur. 1927 yılında kabul edilen 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve daha sonra 2002 yılında 5018 Sayılı Kanununun Kabulü ile kamuda yeni bir denetim anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu yeni durum, daha önce özel sektörde başarıyla uygulanan iç denetim anlayışının kamu kurumlarında uygulanmaya başlanmasıdır. Bu çalışmada, belge tarama yöntemi ile dijital ve yazılı yayınlar incelenmiştir. Osmanlılardan günümüze kamuda muhasebe denetimi ile ilgili gelişmeler ve bu gelişmelerin kamudaki denetim anlayışına katkıları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Denetim, Kamu, Osmanlı.

ABSTRACT

Accounting and auditing are both in the private sector and in the public in a close relationship. In the Ottoman Empire, the first establishment related to the control of the public was the Başbaki Servitude founded in 1576. Subsequently, minor steps were taken until the establishment of the Finance Inspection Board in 1879 and The most important step, The Finance Inspection Board was established and started with the start of the activity. With this step, which took place at a near-sunny time, audit and accounting marriage officially passed the public eye. From 1879 to the day, progress was faster. With the Accounting-General Law No. 1050 which was adopted in 1927 and later with the Adoption of the Law No. 5018 in 2002, a new understanding of control emerged in the public sector. The new situation in 2002 is the start of implementation of the internal audit concept successfully applied in the private sector in public institutions. In this study, document scanning and digital and written publications were examined. From the Ottomans to the day-to-day, developments in public accounting auditing and their contribution to the public's understanding of control have been tried to be put forward.

KeyWords: Accounting, Auditing, Public, Ottoman.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TURİZM EĞİTİMİ ALAN MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK PROFİLİ VE MESLEKİ BEKLENTİLERİ

The Socio-Economic Profiles And Occupational Expectations Of The Tourism Program Students In Vocational Highschools

Öğr. Gör. Ceyhun AKYOL

Artvin Çoruh Üniversitesi, ceyhunakyol@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Ela OĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, elaadiguzel@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Yener OĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, oganyener@artvin.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma ile meslek yüksekokulu turizm programı öğrencilerinin, sosyo-ekonomik profillerinin ve mesleğin geleceği ile ilgili beklentileri araştırılmıştır. Araştırmada öncelikle, Türkiye’de mesleki turizm eğitimi, turizm eğitiminin genel yapısı ve dünyadaki turizm eğitimi örneklerine değinilerek günümüzde turizm eğitiminin meslek yüksekokullarındaki durumu irdelenmiştir. Bunu takiben araştırma kısmında, Artvin Çoruh Üniversitesi Arhavi Meslek Yüksekokulu Turizm ve Seyahat Hizmetleri ile Turizm ve Otel İşletmeciliği programlarında eğitim-öğretim gören 56 öğrenciye anket uygulanmış, elde edilen verilerin analizi için SPSS programından (Sosyal Bilimler İçin İstatistiksel Analiz Programı) yararlanılarak istatistiksel sonuçlar elde edilmiştir. Turizm bölümü öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumları ile ilgili olarak öğrencilerin ailelerinin genellikle ilçede yaşadığı, öğrencilerin küçük yerleşim yerlerinden geldikleri görülmektedir. Öğrencilerin ailelerinin genel olarak az gelire sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin turizm mesleği ile ilgili gelecek beklentileri ile ilgili ise genel olarak turizm mesleğinin geleceği konusunda olumlu beklentiler içinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm eğitimi, meslek yüksekokulu, mesleki beklenti.

ABSTRACT

In this study, the reasons of getting the tourism education of the vocational high school tourism program students were determined and the perspectives about the future of the profession were being investigated. In the research, firstly, general structure of the occupational tourism training in Turkey and samples in the world were mentioned and today the situation of tourism education in vocational higher schools were examined. Following this, 56 students who were educated in Artvin Coruh University Arhavi Vocational School Tourism and Travel Services and Tourism and Hotel Management programs were applied and analyzed by SPSS program (Statistical Package For Social Science), statistical results were obtained. Regarding the socio-economic situation of the students of the tourism department, it is seen that the families of the students usually live in the district and the students come from the small settlements. It turns out that the families of the students generally have a low income. As far as students are concerned about the future expectations of the tourism profession, they have generally come to the conclusion that they have positive expectations about the future of the tourism profession.

KeyWords: Tourism education, vocational highschool, occupational expectations.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SURİYELİ MÜLTECİLERİN TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİLERİ*

The Effects Of Syrian Refugees On Turkish Economy

Prof.Dr. Salih ÖZTÜRK

Namık Kemal Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi, Selen ÇOLTU

Namık Kemal Üniversitesi

ÖZET

Günümüzde adını sıkça duyduğumuz Suriyeli mültecilerin 2011 yılından bu yana ülkelerindeki iç karışıklık nedeniyle ülkelerini terk ettikleri ve komşu ülkelere sığındıkları görülmektedir. Yaşanan bu karışıklık nedeniyle Suriyeli mülteci akımı Suriye'deki olayları diğer bölgelere taşımakta etkin rol oynamaktadır. Komşu ülkeler her geçen gün artan mülteci kriziyle başa çıkmada tek başlarına yeterli olamamaktadırlar. Mülteci sorunun toplumların ve bireylerin hayatlarında onarılmaz yaralar açmaya devam etmesi sorunun çözümünü zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda gerek mesafe yakınlığı gerekse de komşuluk ilişkilerinden ötürü Türkiye'nin mülteci akınına ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Sayıları her geçen gün artan Suriyeli vatandaşlara her anlamda destek elini uzatan Türkiye ciddi sorunların varlığıyla karşı karşıyadır. Ülkemize gelen Suriyeli vatandaşların ülkemizi ekonomik, hukuki, siyasi ve toplumsal etkilerle baş başa bıraktığı açıktır. Ülkemize katkıları olmamakla birlikte ülke kalkınmamıza negatif yönlü etkiler bırakan gitgide içinden çıkılmaz bir sürecin varlığına işaret eden Suriyeli mülteci akınının yakın gelecekte çözülmesi pek mümkün gözükmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Mülteciler, Mülteci Sorunu, Türkiye-Suriye ilişkileri.

ABSTRACT

It is seen that Syrian refugees, whom we have heard so often today, have left their shrinking conditions in their countries since 2011 and they have been sheltered in neighboring countries. Due to aging and confusion, it plays an active role in carrying the events of those living in Syria to other regions. Neighboring countries alone are not enough to cope with the increasing refugee crisis. The refugee problem makes it difficult to solve the problem of communities and individuals continuing to unleash incurable injuries in their lives. In this context, it is shown that Turkey is hosted to the refugee flow because of its proximity and neighborly relations. Numbers rise the other day Turkey, extending its support to Syrian citizens in a meaningful sense, is facing the existence of serious problems. It is clear that the Syrian citizens who came to our country left our country with economic, legal, political and social influences. It is unlikely that the Syrian refugee flood, which has a negative impact on the development of the country, will be resolved in the near future.

KeyWords: Syrian Refugees, Refugee Problem, Turkey-Syria relationships.

*Bu çalışma, Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Etkinliklere Katılım Destek Programı kapsamında desteklenmiştir.

İKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

NEOKLASİK EKONOMİDE MERKANTİLİST EKONOMİ

Mercantilist Economy Within The Context Of Neoclassical Economy

Yrd. Doç.Dr. Hülya DERYA

Kilis 7 Aralık Üniversitesi

Yrd. Doç.Dr. Hasan MEMİŞ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi

ÖZET

Ortaçağ'dan Fizyokrasiye kadar olan dönemde hakim olan Merkantilizm, 21. yüzyılda hala güncelliğini korumaktadır. Neoklasik ekonomiyi koşulsuz savunan ve Serbest Piyasa Ekonomisi kurallarını bu teori üzerine kuran Batı Ekonomileri; karşılaştıkları iktisadi problemler karşısında Merkantilist çözüm önerileri getirebilmektedir. Bu çalışmada, Merkantilizmin aslında hiçbir zaman bitmediğini ve yüzyıllar boyunca da şekil değiştirerek devam edeceği anlatılacaktır.

ABSTRACT

Mercantilism, which dominated the period from Middle Ages to Physiocracia, still maintains its importance and popularity in the 21st century. Western economies that defend the neoclassical economy unconditionally and establish Free Market Economics rules on this theory; These giant economies still bring a Mercantilist solution to the economic problems they faced with. In this study, we try to emphasize that Mercantilism never actually ended and that it will continue to change its shape in different versions for centuries.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

HALK KÜLTÜRÜ UNSURLARININ SİNEMADAKİ YANSIMALARI BAĞLAMINDA ADAK FİLMİ ÖRNEĞİ

Adak: Within The Context Of The Echoes Of Folk Culture In Cinema

Arş.Gör. Medine KAYNAK

Artvin Çoruh Üniversitesi, medinekeynak@artvin.edu.tr

ÖZET

Atalardan gelen maddi ve manevi değerler bütünü olarak tanımlanan kültür, toplumların en önemli dinamiklerinden biridir. Toplumları ayakta tutmasının yanı sıra “biz” olma “millet” olma bilincini vermektedir. Edebiyattan sanata hemen her alana kaynaklık eden kültürel unsurlar bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Halk edebiyatını da besleyen en önemli kaynaklardan olan kültürel unsurların sinemaya ne şekilde yansıdığı sorusu, çalışmamızın çıkış noktasıdır. Bu sorudan hareketle, konusunu gerçek bir olaydan alan ve 1979 yılında Türkiye’de çekilen Adak isimli film; doğum, evlilik töreni, ölüm gibi geçiş dönemlerine ve toplumsal yapıya dair barındırdığı kültürel unsurlar dikkate alınarak incelenmiştir. Bu çalışma ile sinemanın yalnızca seyirlik bir sanat olmadığı, dünya meseleleri, insanlık halleri üzerine de söz söylediğinin ve aynı zamanda içerisinden çıktığı toplumun kültürel öğeleriyle de beslendiğinin gösterilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda incelenen Adak Filmi’ndeki kültürel unsurlar, Sedat Veyis Örnek’in Türk Halkbilimi isimli kitabında yer alan halkbilimi unsurlarına göre başlıklandırılmış ve bu şekilde değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Bu sayede toplumun yaşadığı değişim ve dönüşüm film üzerinden okunmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Halk edebiyatı, Sinema

ABSTRACT

Culture, which is defined as the culmination of material and non-material values reach back to the ancestors, is one of the most crucial dynamics of the society. Culture not only sustains the society but also gives the consciousness of being “us” and a “nation”. Cultural elements, which are the sources of almost all fields such as literature and art, constitute the subject matter of this study. Starting point of this study is the question of how cultural elements, which are one of the most important sources that also nourish folk culture, echo in cinema. With reference to this question, Adak, which is shot in Turkey in 1979 and based on a true story, is scrutinized in terms of its cultural elements in relation to transition periods such as birth and marriage ceremony, and social structure. This study aims to show that cinema is not merely a theatrical art but it also articulates on the world issues and human nature; moreover, it nourishes itself with the cultural elements of the society that it emerged from. Cultural elements in Adak, which are scrutinized within this context, are entitled according to the folklore elements stated in Sedat Veyis Örnek’s book named Türk Halkbilimi (Turkish Folklore), and evaluated accordingly. In this respect, change and transformation in the society are attempted to be interpreted through the film.

KeyWords: Culture, Folk literature, Cinema

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

LEPTOSPIROZİS YÖNÜNDEN RİSK TAŞIYAN GRUPLARIN SEROLOJİK ARAŞTIRILMASI: ARTVIN/TÜRKİYE ÖRNEĞİ*

Özgür ASLAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, ozguraslan36@hotmail.com

Mithat ŞAHİN

Kafkas Üniversitesi, mitats@hotmail.com

ÖZET

Leptospiroz, bir spiroket olan *Leptospira interrogans* tarafından meydana gelen ve tüm dünyada yaygın olarak görülen bir zoonoz hastalığıdır. Türkiye’de de önemli bir sağlık problemi olması nedeni ile leptospirozis açısından risk grubuna giren; çay toplayıcıları, çeltik işçileri, kasaplar ve mezbaha çalışanlarında leptospiroz seroprevalansının belirlenmesine yönelik olarak bu çalışma planlandı. Çalışmada Artvin ili ve ilçelerinde çay toplayan, çeltik işçileri, kasap ve mezbaha çalışanları olmak üzere toplam 157 kişi deney grubunu oluştururken, aynı bölgede yaşayan ve leptospirozis açısından risk grubunda yer almayan toplam 150 sağlıklı birey ise kontrol grubunu oluşturdu. Serum örneklerinde ELISA yöntemi ile leptospirozis varlığı araştırıldı. Alınan serum örnekleri ELISA testinin yapılaş protokolünün ilk basamağında 5µl serum örneği kapiller pipet yardımı ile test kiti üzerindeki S kutucuğuna damlatıldı. Daha sonra 4 damla analiz seyreltiği eklendi ve son basamakta 20 dakika içinde test sonuçları yorumlandı. Bu amaçla 11 adet *Leptospira* IgG/IgM (*Leptospira interrogans*) antikor test kiti (SD, INC: *Leptospira* IgG/IgM, REF: 16FK40) kullanıldı. Çalışmanın verileri SPSS 17.0 ortamında analiz edildi. Örneklerin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde sayı ve yüzde kullanılırken gruplar arası farkın aranmasında ise t testi kullanıldı. Çalışmada risk grubunda bulunan 1 kişide leptospirozis pozitif bulunurken, kontrol grubunda ise leptospirozis pozitif bireye rastlanmadı. Deney ve kontrol grubunda leptospirozis varlığı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı belirlendi. Çalışmanın bulgularına göre çalışmanın yapıldığı bölgede leptospirozis seropozitifliğinin çok düşük olduğu sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: ELISA Testi, İnsan, *Leptospira*

ABSTRACT

Leptospirosis is a zoonosis of the world prevalent caused by infection with *Leptospira interrogans*, a pathogenic spirochete and it is an important health problem in Turkey. This study was designed to determine the seroprevalence of leptospirosis for the tea pickers, paddy workers, butchers and slaughterhouse workers who is a risk group for leptospirosis in Turkey. In this study, experimental group was consisted of 157 people, and the control group was consisted of 150 healthy individuals. The experimental group were occurred from tea pickers, paddy workers, butchers and slaughterhouse workers who lives in Artvin and its counties. The control group were occurred of healthy

* Bu çalışma Artvin Çoruh Üniversitesi (AÇÜ) Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir (Proje No: 2012.M80.02.03).

*Bu çalışma IOSR Journal of Agriculture and Veterinary Science (IOSR-JAVS), e-ISSN: 2319-2380, p-ISSN: 2319-2372. Volume 9, Issue 7 Ver. II (July 2016), PP 36-40 adlı dergide “Serological Examination of Groups under Leptospirosis Risk: The Artvin / Turkey Example” başlığı ile yayınlanmıştır.

individuals who hasn't a risk for leptospirosis in the same area. The presence of leptospirosis was determined by ELISA on serum samples. First step, 5µl serum sample was dropped S box with capillary pipette on ELISA test kit. After, four drops of analysis dilute was added and test results were interpreted at 20 minutes in last step. Eleven Leptospira IgG/IgM (Leptospira interrogans) antibody test kit was used for this purpose. The trial data were analyzed by SPSS 17.0. Number and percentage were used to determine to the defining characteristics of the sampling and t test was used to search for differences between the groups. Leptospirosis was found positive of one person in the risk group of the study. Leptospirosis-positive people wasn't found in the control group. There were no significant differences in the presence of leptospirosis of between experimental and control groups. According to the findings of the study that seropositivity of leptospirosis was found very low in the region.

KeyWords: ELISA, Human, Leptospirosis

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

POLONYALI İLE TÜRK TURİSTLERİN PAMUKKALE DESTİNASYONU ÜRÜN TERCİHLERİ

Doç.Dr. Selçuk Burak HAŞILOĞLU

Pamukkale Üniversitesi, selcukburak@hasiloglu.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Mehmet Emin GÜRCAN

Pamukkale Üniversitesi, fatihmehmetemin@gmail.com

ÖZET

Turizm pazarlamasında, potansiyel turistlerin ziyaret tercihlerinin bilinmesi, hedef kitleye uygun stratejiler geliştirilmesi açısından son derece önemlidir. Başka bir ifade ile destinasyon pazarlamasında, destinasyonun neden tercih edildiğinin bilinmesi durumda, ilgili hedef kitlenin tatminin sağlanması daha fazla mümkün olabilmektedir. Gidilecek, varılacak yer olarak adlandırılan destinasyon kavramı; turizmde seyahat edilecek, gezilecek ve görülecek yer olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, Pamukkale destinasyonunu ziyaret eden Polonyalı ve yerli turistlerin bölgedeki turizm ürünleri tercihleri incelenmiştir. Pamukkale destinasyonu için travertenlerin Türk cevaplayıcılar için de Polonyalı cevaplayıcılar için de en beğenilen ürün olduğu görülmüştür. Ancak tur aracılığı ile gelen turistlerin antik havuz, antik kent ve antik tiyatro beğenileri, bağımsız seyahat edenlere göre daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Pamukkale, turizm destinasyonu, Polonyalı turistler, yerli turistler .

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

OSMANLI MALİYESİNDE BİR UYGULAMA: TEVZİ DEFTERLERİ*

A Financial Practice In Ottoman Finance: Tevzi Documents

Fırat ÇAKIR

Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
Kurum: Ardahan Üniversitesi, cakirfirat10@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin klasik dönemdeki mâli yapısı ve halkın vergilendirilme sistemi 17. yüzyıldan itibaren içeride ve dışarıda meydana gelen değişimlerden etkilenecek dönüşüme uğramıştır. 18. yüzyıla gelindiğinde taşra maliyesinin belkemiği olan "Tımar Sistemi" işlerliğini kaybetmiş ve devlet bu duruma yeni bir çözüm getirememiştir. Bunun sonucunda yeni bir mâli sistem olarak Tevzi defterleri ortaya çıkmıştır. Uygulama devlet eliyle ortaya çıkmamış olup meydana gelen mâli değişimin taşradaki bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır. Tevzi defterleri kazalarda yapılan masrafların yine ilgili kaza halkından temini prensibine göre düzenlenmiş olup yapılan masraflar kazalardaki hanelere pay edilerek taşra yöneticilerinin tasarrufuna sunulmuştur. Uygulama ile kazalardaki imar, onarım, kazaya uğrayan devlet erkânının ağırlanması, haberleşme, eşkıya takibi ve savaş giderleri gibi masraflar ilgili kaza halkına paylaştırılmıştır. Bu bildiriye, konu ile ilgili literatürdeki çalışmalar ile Anadolu ve Rumeli'deki bazı şehirlere ait tevzi defterleri örnekleminden yola çıkarak tevzi defterlerinin sistematığı açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Maliye, Tevzi Defterleri.

ABSTRACT

Financial structure and taxation of Ottoman Empire in "classical period" have been transforming in 17th century. Tımar system degenerate in 18th century and the state couldn't repair it. Hereat "Tevzi Documents" occurred. It is not set by the government directly, however as a result of financial changes during 16th century, It arised among provincial zones. "Tevzi Documents" is a kind of payment for the needs of the small towns. The public people of town must share this amount. This amount consist of some construction, rebuildings, maintenance, hospitality of government people, communication and war costs. In this paper, literature studies about this topic and the system of "Tevzi Documents" going to be tried to be explained by giving samples through some cities of Anatolian and Rumelia's Tevzi Documents.

KeyWords: Ottoman, Expenditure, Tevzi Documents.

* Bu bildiri metni 2016 yılında Balıkesir Üniversitesi'nde Serdar Genç'in danışmanlığında hazırlamış olduğumuz "18. Yüzyılın İkinci Yarısında Balıkesir Şehir Masrafları" isimli yüksek lisans tezimizden üretilmiştir

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

USTA ÇIRAK İLİŞKİSİNDEN AKADEMİ'YE: SANAT VE TASARIMDA TEMEL EĞİTİMİN SERÜVENİ

From Apprentice-Master Relation To Academy: The Adventure Of Basic Design Education

Caner KARAVİT

ÖZET

Güzel sanatlar ve uygulamalı sanatlarda uygulama ile uygulananın bilgisi, öğrencilerin plastik ve görsel sanatların tüm ilkelerini ve tasarım yasalarını öğrenmek için yaptıkları kuramsal ve uygulamalı deneyimlere dayalıdır. Antik Yunan ve Platon'da kullanılan tekne kavramı, sanat ile zanaatı içerir ve her iki kavramın da en eski temel eğitimi usta-çırak ilişkisi üzerinedir. Sanat ve tasarımın, farklı disiplinlerde ortak bir dil oluşturarak temel bir sanat ve tasarım eğitimi programında buluşması Bauhaus ve Vkhutemas okulları sayesinde gerçekleşmiştir. Bu iki okulun varlığını temelden etkileyen bir hareket vardır: Art and Craft. Endüstri Devrimi'nin sanat ve zanaat üretimi üzerinde yarattığı olumsuz etkilere karşı disiplinlerarası sanat ve zanaat atölyeleri programı oluşturan Art and Craft hareketinin İngiltere'deki gelişmeleri, hızla endüstrileşen Almanya'da etkili oldu. Akademisyen ve zanaatkâr ustalardan oluşan bir sistem getiren Bauhaus okulu, usta-çırak eğitime başladı. Bauhaus'un bütün bölümlerinde, temel sanat eğitimi zorunlu ders oldu. Aynı yıllarda Sovyetler Birliği'nde eğitim programına başlayan Vkhutemas da, Bauhaus'un temel eğitime benzer olarak gelecekte uzmanlaşacak tüm öğrenciler için bilimsel ve sanatsal disiplinlerin birleşimine dayalı zorunlu bir temel eğitim geliştirdi. Türkiye'de Akademi'ye 1930-1958 yılları arasında Bauhaus'la doğrudan ya da dolaylı bağlantıları olan birçok öğretim üyesi geldi ve bu öğretim üyeleri eğitim reformu başlatarak Akademi'de bir Alman ekolü yarattılar. Vkhutemas'ta çalışıp Türkiye'de kısa görev yapan Avusturyalı mimarlar vasıtasıyla da Akademi'de Vkhutemas etkilerinden bahsedilebilir. Bu incelemede, sanat ve zanaatdaki usta-çırak ilişkisinin Art and Craft atölye programlarına, oradan Vkhutemas ve Bauhaus'ta temel eğitime ve böylece Temel Sanat Eğitimi'nin Türkiye'ye uzanan serüvenine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Temel sanat eğitimi, usta-çırak ilişkisi, Sanat ve Zanaat Hareketi, Bauhaus, Vkhutemas.

ABSTRACT

In fine arts and applied arts, the knowledge of the application and of the applied, is the whole experience, based on theory and application, collected by the students about all the principles of fine arts and rules of design. The notion of tekne, used in ancient Greece and by Platon, includes both art and craft, whose basic educations are both based on the relationship between master and apprentice. Art and design formed a common language in various disciplines and developed an art and design education program through Bauhaus and Vkhutemas schools. There had been an important movement which influenced the existence of these two schools: Art and Craft. Art and Craft movement, which formed a multidisciplinary studio education program in response to the negative effects of Industrial Revolution on art and craft production, had been influential in Germany which was also in a rapid way of industrialization. Bauhaus School brought a system based on both academicians and craftsmen, began an education of master and apprentice. Basic design education became a required course in every department of Bauhaus. Around the same years,

Vkhutemas school also began its education program in Soviet Unions and similar to Bauhaus, it developed also a compulsory basic design education based on the combination of scientific and artistic disciplines. Between 1930 and 1958, Turkish Istanbul Fine Arts Academy hosted many instructors associated with Bauhaus directly or indirectly. These people initiated an education reform and created a German école in the Academy. We can talk about some Vkhutemas influences also through the Austrian architects who stayed a while in Turkey after Vkhutemas. This presentation will attempt to reveal the adventure of master-apprentice education through Art and Craft studio programs, Bauhaus and Vkhutemas schools' basic design teachings and finally the Turkish experience of art education.

KeyWords: Basic design education, apprentice-master relation, Art and Craft movement, Bauhaus, Vkhutemas.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

CAUCASUS: VIEW ON NEW GLOBAL REALITIES

Associate Professor Emzar KAKHIDZE

Batumi State University, emzar.kakhidze@bsu.edu.ge

ABSTRACT

After 2008 and occupation of Crimea new realities appeared and new challenges have come to light in Caucasus. Concerning to unprecedented threat from Russia already was spoken a lot. Actually, while in Russia neoimperialistic sentiments prevailing, serious improvement of relations between Georgia and Russia is not expected. The matter is that independent and furthermore successful Georgia, which geopolitically has a key position in the Southern Caucasus, is simply unacceptable for this imperialistic circles. In parallel with the Russian threat escalating activity of the so-called Islamic terrorist network is very alarming. The aggression, purposefulness, methodical and system character of actions of this network gives to this phenomenon the historical importance, somehow reminding of the way of Bolshevism. However, there is even more latent danger that proceeds from antidemocratic passions of western “fighters” against terrorism and Muslim migrants who most likely has played a certain role in America and Europe. Although, not only external challenges are very actual, but also inner problems exist as well. The main problem is that our elites are very far from the people. Ruling circles did not realize, that close historical contacts with the Middle East, influence of the religion and the communal organisation, superficial influence of the West and a traditional way of life were main features of Georgian society. But, compare with its Caucasian neighbours, modernisation, even quasi-reforms allow Georgian society to remain on a qualitatively new level of development. On this period of time Caucasian nations require the new concepts of construction of our societies. Probably, it is necessary to find things in common with neighbours, only from it closer and important partners. The future of the region largely depends on setting the conflicts and achieving a fundamental change in the approaches of understanding of main priorities, most urgent of those is the implementing principles of cooperation and partnership between the South Caucasian countries. This, at one sight the impracticable issue, is realized only in one case: if we establish mutual relations really equal in rights, first of all focused on the deep understanding of our distinctions and similarities. Such mutual relations should be established not only between the South Caucasian nations, but first of all inside of each Caucasian people, when will be not irritated exceptional language, religion, etc. South Caucasus never becomes powerful in the economic or military fields; it can become as model of harmonious coexistence of various cultures.

At the first stages of its creation, Caucasian countries had already been influenced by Eastern civilization but this did not take in any social or political essentials characteristic to Asian despotism. The same was happened in connection with Classical world, but the fact that region found itself in the sphere of influence of the Roman world was significant which in the end placed the Caucasians among the peoples bearing Christian culture.

With respect to Caucasia the significance of the Oriental influence should not be forgotten either which played the role of a certain equilibrium. All this found reflection in the opposition between Byzantium and Persia in the fifth-sixth centuries AD, when Georgia, Albania and Armenia remained within the Christian world, but the eastern “heritage” also favoured certain distancing from the Byzantine Empire.

It is another question that the East, beginning from the Arabs, to say it figuratively, “reminded of itself” to former borderland and this finally change the decision done in the sixth century AD by the eastern part of region, Albania, modern Azerbaijan. After the destruction of Byzantium the balance of forces has been lost and Eastern powers Persia and Ottoman Empire tried to incorporate another part of the region as well. With the advent of Russia in Caucasus, Georgians and Armenians with enthusiasm have met new Empire, the ideological “successor” of Byzantium. With a today’s view, especially after the 2008, it is clearly visible such frivolous business is permanent searching saving forces from the out.

About unprecedented threat from Russia we will not speak much. Actually, while in Russia neoimperialistic sentiments prevailing, serious improvement of relations between Georgia and Russia is not expected. The matter is that independent and furthermore successful Georgia, which geopolitically has a key position in the Southern Caucasus , is simply unacceptable for this imperialistic circles. In parallel with the Russian threat escalating activity of the so-called Islamic terrorist network is very alarming. The aggression, purposefulness, methodical and system character of actions of this network gives to this phenomenon the historical importance, somehow reminding of the way of Bolshevism. However, there is even more latent danger that proceeds from antidemocratic passions of western “fighters” against terrorism and Muslim migrants who most likely has played a certain role in America and Europe.

Although, not only external challenges are very actual, but also inner problems exist as well. The main problem is that our elites are very far from the people. For example, ruling circles did not realize, that close historical contacts with the Middle East, influence of the religion and the communal organisation, superficial influence of the West and a traditional way of life were main features of Georgian society. As it usually happened before, the foreign influence never reached the main group of population. In addition, western education did not reflected on the essential habits of the upper strata of the Georgians as well. Furthermore, despite the deep influence of the western civilization in recent years, political and cultural features of Georgia still remained a post-Soviet style. But, even such quasi-reformatory eagerness allow our society to remain on a qualitatively new level of development. We are leaving a bog of old, internally dead life and embark on a road of the new Millennium with big, frequently tragic errors.

These years characterized by the decisive conflict not only with Russia, but against Soviet Union, which still exist among us. The unique counterargument for this stage is modernisation, but this not realizable without belief in own forces. Shaping new, more progressive postulates in place of the lost bearings, still remained as the most important task in the post-Soviet space. Actually we require the new concepts of construction of our societies. The destruction and economic hardship are often due to the vitality of bad habits embedded in each of us. But, the role of our allies is huge as well. Concerning to the policy of USA in Caucasus, many of Georgians are disappointed. On my view, this policy very much reminds Roman, focused on strategic presence at region. Russia in this context “approaches” with Parthia which proceeding from the limited resources tried face Romans not directly, but in so-called buffer zones. The bright example of such strategic rivalry was Armenia. Romans who also could not throw sufficient resources to South Caucasus, tried to divide influence spheres in region, creating bases for assumed a resolute throw” to the East. But this moment has not come. New, more organic power in the region, Persia had taken the initiative and passed to serious counterattack. Probably, it is necessary to break off once this vicious circle and to find things in common with neighbours, only from it closer and important partners. The future of the region largely depends on setting the conflicts and achieving a fundamental change in the approaches of understanding of main priorities, most urgent of those is the implementing principles of cooperation and partnership between the South Caucasian countries. This, at one sight the impracticable issue, is realized only in one case: if we establish mutual relations really equal in rights, first of all focused on the deep understanding of our distinctions and similarities. Such mutual relations should be established not only between the South Caucasian nations, but first of all

inside of each Caucasian people, when will be not irritated exceptional language, religion, etc. South Caucasus never becomes powerful in the economic or military fields; it can become as model of harmonious coexistence of various cultures which are focused not on exclusively economic, military or other terrestrial purposes.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İŞLETME AMAÇLARINI GERÇEKLEŞTİRMEDE GİRİŞİMCİYE KATKI SAĞLAMASI BAKIMINDAN PSİKOLOJİK SÖZLEŞME VE İŞ TATMİNİ

Yrd. Doç. Dr. Hasan MEMİŞ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, hasmemis@hotmail.com.tr

Öğr. Gör. Mehmet Selim DİKİCİ

Burhaniye Meslek Yüksekokulu, msdikici@balikesir.edu.tr

ÖZET

Çeşitli tanımları olmakla birlikte, basit ve geniş kapsamlı olarak işletmeyi, “başkalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere ürün veya hizmet üreten ekonomik birim” olarak ifade etmek mümkündür. İşletme, bir takım amaçları gerçekleştirmek için faaliyetlerini sürdürmektedir. İşletmenin başlıca amaçları, kâr sağlama, topluma hizmet etme, uzun dönemli büyüme, tüketicilere nitelikli ürün sunma, toplumsal sorumluluk ve çevreyi koruma şeklinde sıralanabilir. Bu amaçları gerçekleştirmek için işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi gerekmektedir. İşletmenin hayatta kalabilmesini sağlayan en önemli faktörlerden biri de niteliksel ve niceliksel açıdan yeterli insan kaynağına sahip olabilmektir. Çünkü insan, tüm örgütlerin değişen ve gelişen bir ortamda ayakta kalabilmelerini sağlayan sonsuz bir kaynaktır. Dolayısıyla, işletmelerin, insanların açıkça ifade edemedikleri beklentilerini anlatan psikolojik sözleşme kavramını dikkate alarak çalışanların iş tatmini düzeylerini arttırmaları ve böylece insanların çalıştıkları örgüte sadakatle bağlı olmaları bu örgütün geleceği için büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, işletme amaçlarına ulaşmada psikolojik sözleşme ve iş tatminine önem veren girişimciler, bu amaçları gerçekleştirmede başarıyı daha kolay bir şekilde elde edebileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: İşletme Amaçları, Psikolojik Sözleşme, İş Tatmini

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İKTİSADİ VE TİCARİ HAYATA ATFEDİLEN SU İLE İLGİLİ SÖZLER

Water-Related Proverbs Which Are Attributed To Economic And Trade Life

Doç. Dr. Sadettin PAKSOY

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, spaksoy@kilis.edu.tr

ÖZET

Su, insan ve diğer canlıların yaşamı için hayati öneme sahip temel bir değerdir. Yaklaşık dünyamızın %70'i su ile kaplıdır. Keza, insan organizmasının %62-67'si, hayvan organizmasının ise %60-70'i sudan oluşmaktadır. Su, bütün biyolojik yaşam faaliyetlerinde öncelikle yer alır. İnsanların geçmiş yaşamlarına bakıldığında suyun olduğu bölgelerde yaşamın yoğunlaştığı ve buna paralel olarak iktisadi ve ticari faaliyetlerinde geliştiği bilinen bir durumdur. Su, bütün yaşamı içine alan bir değer olarak halk kültüründe de birçok atasözü, deyim ve güzel sözlerle yer almaktadır. Hemen her konuda olduğu gibi, iktisadi ve ticari hayata atfedilen bu sözlerin her biri kural niteliğinde öğütlerdir. Örneğin, "Mısır'a hayat veren sudur", atasözünde, su hayata eşdeğer tutulmakta, yaşamın ve tarımın susuz mümkün olamayacağı anlatılmaktadır. Bu çalışmada, halk kültüründe iktisadi ve ticari hayatta suyun önemini vurgulayan atasözleri, deyimler ve güzel sözler irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İktisadi ve Ticari Hayat, Su, Atasözleri.

ABSTRACT

Water is the basic value which has vital importance on the life of the human and other creatures. About 70 % of the Earth's surface is covered by water. Moreover, 62-67% of the human body and 60-70% of the animal body is water. Water has a primary place in the biological life cycle. Historically, the areas which have water sources have been centre for the settlement and economic life. Water is a notion which covers the whole period of life and it has been placed in many proverbs, idioms and eloquences. Over the time, these sayings have become some kind of rules. For instance "Water gives life to Egypt". In this saying, the water has been held equivalent to life, thus the life and agriculture without water is told impossible. In this study; water-related proverbs, idioms and eloquences which state the importance of water in the economic and trade life in folk culture have been examined.

KeyWords: Economic and Trade Life, Water, Proverbs

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÇAKIŞMA KONTROLLÜ DERS PROGRAMI HAZIRLAMA UYGULAMASI

Öğr.Gör.Dr.Ahmet ÇELİK

Dumlupınar Üniversitesi, ahmet.celik@dpu.edu.tr

ÖZET

Eğitim kurumlarının eğitim öğretim dönem başlarında yapmaları gereken en önemli ve gerekli çalışma ders programının hazırlanmasıdır. Ders programı hazırlanırken dersliklerin, laboratuvarların sınırlı olması, öğretim elemanlarının sınırlı olması durumunda planlı şekilde dersliklerin, laboratuvarların, bölümlerin ve öğretim elemanlarının verimli şekilde zaman planlamasını sağlar. Şimdiye kadar bazı Web tabanlı derslik hazırlama uygulamaları gerçekleştirilmiş, ancak herkesin kullanımına paylaşılmamıştır. Bunun yanında Web tabanlı bir program olduğunda güvenilir sunucular üzerinde verilerin tutulması önemli bir noktadır. Ayrıca Web ortamında bazı ücretli programlarda mevcuttur. Ders programı yapılırken en büyük problem çakışmasıyla karşılaşılmasıdır. Derslikte aynı anda başka bir dersin olması, bölümün aynı saatte başka dersinin olması, öğretim elemanının başka dersinin olması çakışma meydana getirir. Bilgisayar ortamında çakışma kontrolü basit bir uygulamanın olması bütün eğitim kuruluşlarının kullanabileceği bir program olması faydalı olacaktır. Geliştirilen program Excel tabanlı herkesin kullanabileceği ücretsiz dağıtımı planlanan elastik, kullanışlı tüm eğitim kurumlarına yönelik bir programdır. Program, dersliklerin, öğretim elemanlarının, bölümlerin boş zamanlarını da göstererek hızlı bir ders programı yapılmasını sağlar. Program, herkes tarafından bilinen Excel ara yüzünü kullandığından öğrenilmesi çok kolaydır. Program konferansta tanıtıldıktan sonra isteyen herkesle paylaşılacaktır. Program Excel makroları kullanmaktadır. Bu makrolar Ofis 2010 ve üzeri yazılıma sahip tüm bilgisayarlarda çalışmaktadır.

Anahtar kelimeler: Ders programı, Makro, Ofis, Zaman planlama, Çakışma

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

THE EFFECT OF ENTERPRISE LOCATION ON EXPORT PERFORMANCE: A RESEARCH ON TURKISH SMES

Dr. Arzu Tuygun TOKLU

Artvin Coruh University, arzutt@hotmail.com

Dr. Ismail Tamer TOKLU

Artvin Coruh University, ittoklu@gmail.com

ABSTRACT

SMEs have an important share of the countries' exports and also realize a significant part of the employment. It is stated by all stakeholders that SMEs have a significant share in job creation, technological innovation and economic revitalization. Enterprises with a good location can also improve their marketing capabilities with qualified human resources that they employ and organizational planning. A significant part of Turkey's exports is realized by the enterprises located in Marmara region. But the balanced development of the regions will help to use the resources of the country efficiently. The aim of the study is to examine the effect of SME location on export performance. Although many other issues in export performance are influential, it is seen in the literature that the topic of the location has not been sufficiently investigated so far. Exporting enterprises in Turkey have competitive advantages or disadvantages due to the region they operate. The incentives of the government may be an advantage for the SMEs in less developed regions but logistics (both human and material) advantages in the developed regions may be more attractive in spite of higher investment and operating costs. The study will examine the effect of the location on the human resources and organizational planning and their advantages on the pricing, product development, delivery management, after sales service, marketing communication and sales. In addition, the contribution of the effects to the export performance will be investigated by using a research model. The research population is the first 1000 exporter enterprises in Turkey. The collected data will be analysed by PLS structural equation modelling. Exports are increasingly important for Turkey. The current deficit threatening the country's economy requires the issue to be examined in different aspects. The results of the study aim to contribute to fill this gap by providing information to different stakeholders such as researcher, public authority, business community.

KeyWords: Enterprise Location, Export Performance, SME

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

AMİK OVASI KOŞULLARINDA BÖRÜLCE (*Vigna unguiculata* (L.) Walp.) ÇEŞİTLERİNİN TARIMSAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

The Determination Of Agricultural Characteristics Of Cowpea (*Vigna unguiculata* (L.) Walp.) Varieties Grown In Amik Plain

Yrd.Doç.Dr. Cahit ERDOĞAN

Mustafa Kemal Üniversitesi, cahit.erdogan@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye’de kuru dane olarak kullanımı için tescil edilen dört börülce çeşidinin bazı morfolojik ve tarımsal özelliklerini belirlenerek amacıyla 2013 ve 2014 yetiştirme sezonunda, Amik ovası koşullarında, tesadüf blokları deneme desenine göre üç tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, en yüksek bitki boyu (221,8 cm) ve en yüksek ilk bakla yüksekliği (43,6 cm) Sırma çeşidinden; en yüksek bitkide dal sayısı (4,0 adet), en yüksek bakla uzunluğu (14,9 cm), en fazla bitkide bakla sayısı (19,8 adet), en fazla bitkide tane sayısı (113,5 adet), en fazla yüz tohum ağırlığı (22,2 g) ve en yüksek tane verimi (275,2 kg/da) Amazon çeşidinden; en fazla baklada tane sayısı (6,2 adet) ve en yüksek hasat indeksi (%39) ise Karagöz çeşidinden elde edilmiştir. Ayrıca yapılan korelasyon analizi sonucunda incelenen bazı özellikler arasında istatistiksel olarak hem olumlu hem de olumsuz ilişkiler tespit edilmiştir. Dekardaki tane verimi göz önüne alındığında Amik ovası koşullarında denemede yer alan börülce çeşitleri içerisinde Amazon çeşidinin üreticilere tavsiye edilebileceği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Börülce, Adaptasyon, Verim, Amik, Hatay

ABSTRACT

This study was carried out in Amik plain, Turkey in 2013 and 2014 growing seasons to determine some morphological and agricultural characteristics of four cowpea varieties registered for dry grain in Turkey. The experiment was laid out in a randomized complete block design with three replications. According to the results, the highest plant height (221,8 cm) and the highest first pod height (43,6 cm) was obtained from the variety Sırma; the highest number of branch per plant (4,0), the highest pod length (14,9 cm), the highest number of pod per plant (19,8), the highest grain number per plant (113,5), the highest hundred grain weight (22,2 g), and the highest grain yield (275,2 kg/da) from the variety Amazon; the highest number of grain per pod (6,2) and the highest harvest index (39%) from the variety Karagöz. Furthermore, it was determined from the correlation analysis that there were both positive and negative correlations between some characteristics. Considering grain yield, the variety Amazon can be recommended to the cowpea growers in Amik plain, Turkey.

KeyWords: cowpea, adaptation, yield, amik, hatay

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KATI ATIKLARIN GERİ DÖNÜŞÜMÜ VE ALTERNATİF ENERJİ ALGISI

Solid Waste Recycling And Alternative Energy Perception

Doç.Dr.Cemil ÖRGEV
Yrd.Doç.Dr. İsmail GÜMÜŞ

ÖZET

Günümüzde sanayileşme ve toplumların yaşam standartlarının yükselmesi tüketimi aşırı düzeyde yükseltmiş durumdadır. Tüketim daha çok enerji kaynağına ihtiyaç duyurmakta, ancak fosil yakıtlar denilen enerji kaynakları tükenme eğilimine girmiş bulunmaktadır. Bu nedenle özellikle sanayileşmiş ülkeler, su enerjisi, rüzgar enerjisi, elektrik enerjisi gibi alternatif enerji kaynaklarına yönelmiş bulunmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de alternatif enerji kaynaklarına yönelme çabaları vardır. Ancak, bu çalışmada "GERİ DÖNÜŞÜM" özellikle kağıt, cam, metal ve plastik gibi katı atıkların geri dönüşümü hem enerji kazanımlarını sağlamakta, doğal kaynakların tahribi ve tüketimini önlemekte, hem de düzenli depolama alanları ve tıbbi atıkların yakımından üretilen elektrik enerjisi gibi enerji üretimine imkan sağlamaktadır.

Bu çalışmada 5'li Likert tipi hazırlanan, Yenilenebilir Enerji bilgisi, Yenilenebilir Enerji Öngörülleri ve Yenilenebilir Enerji Gelecek Yönelimleri olarak adlandırılan üç anketten oluşan ölçek kullanılmıştır. Anketler Sakarya Üniversitesi öğrencileri ve Katı atık toplayıcılarına uygulanmıştır. Bulgulara Açımlayıcı Faktör Analizi, Cronbach Alfa ve Madde Toplam Korelasyon Analizleri uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katı atık, geri dönüşüm, atık toplayıcı, alternatif enerji, yenilenebilir enerji

ABSTRACT

Today, industrialization and rising living standards of the societies have increased consumption to an extreme level. Consumption requires more energy resources, but energy sources called fossil fuels have tended to run out. For this reason, especially industrialized countries have turned to alternative energy sources such as water energy, wind energy, electricity energy.

Just as in developed countries, there are also efforts in our country Turkey towards alternative energy sources. However, in this work, "RECYCLING" recycling of solid wastes such as paper, glass, metal and plastic in particular provides energy gains, prevents the destruction and consumption of natural resources, and also enables the production of electricity from the burning of methane and medical wastes collected in landfills.

In this study, a 5-Likert type scale consisting of three questionnaires named as, Renewable Energy Information, Renewable Energy Predictions and Renewable Energy Future Trends was used. Surveys were applied to Sakarya University students and Solid waste collectors. Explicit Factor Analysis, Cronbach Alpha and Item Total Correlation Analyzes were applied.

KeyWords: Solid waste, recycling, waste collector, alternative energy, renewable energy

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SOSYAL BİLİMLERİN, SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ ÖĞRENME ALANLARINA YANSIMALARI: BİR ANALİZ ÇALIŞMASI

Ümit Yaşar ELYILDIRIM
Cengiz YANIKLAR

ÖZET

İnsanlık, varoluşundan günümüze kadar hem bireysel anlamda ve hem de toplumsal anlamda birçok sorunla karşı karşıya kalmıştır. İnsanlığın bireysel ve toplumsal anlamda ortaya çıkan sorunları tanıma, değerlendirme ve analiz etme süreçleri dikkate alındığında sosyal bilimlerin ortaya çıktığı ve var olan ve olası ortaya çıkabilecek sorunları çözmede anahtar rolü üstlendiği görülmektedir. Sosyal Bilimlerin bu rolü insanlık tarihi boyunca devam etmiştir. Sosyal Bilimlere yüklenen bu rol ister istemez zaman içinde çok boyutlu bir hal almış ve özellikle sosyal bilimlerin sorunları belirleyici ve sorun çözücü işlevinin nesillere aktarımı söz konusu olduğunda Sosyal Bilgiler alanı devreye girmiş ve okullara yansımıştır. Bu çalışmanın amacı, bireyin varoluşunu gerçekleştirmesi amacıyla tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji ve felsefe gibi Sosyal Bilimleri yansıtan ve vatandaşlık aktarım aracı olan Sosyal Bilgiler Programının öğrenme alanlarına göre analizini yapmaktır. Öğrenmeyi organize eden bir yapı olarak tanımlanabilecek öğrenme alanları, programda sosyal bilimler disiplinlerinin bir yansıması olmakla birlikte birbirleriyle ilişkili kavram, tema ve değerler olarak ta ifade edilebilir. Bu amaçla Sosyal Bilgiler öğretim programındaki öğrenme alanları incelenmiş ve sosyal bilimlerin ilgili alanları ile eşleştirmeleri yapılmıştır. Sosyal Bilimlerin, öğrenme alanlarına etkisi ve vatandaşlık aktarımı ikileminde yansımaları tespit edilerek analizleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilimler, Vatandaşlık, Öğrenme alanı

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YÖNETİMDEN YÖNETİŞİME BİR KATILIM MEKANİZMASI OLARAK KENT KONSEYLERİ: BABAESKİ ÖRNEĞİ

City Councils As Participatory Mechanisms From Management To Governance: The
Case Of Babaeski

Öğr.Gör. Emel POYRAZ
Kırklareli Üniversitesi

ÖZET

Kent konseyi; yönetimi tavandan tabana indirgemeyi amaçlayan, yerel düzeyde yerel yönetim ilkesine dayalı bir yönetim modelini ve kalkınma politikasını; devlet, özel teşebbüs ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle yerel düzeyde aktif hale getirerek ortak bir akıl meydana getirmeyi amaçlayan demokratik bir yapıdır. Bu çalışmada kentlerin öncelikli sorunlarının tespiti ve çözümü konusunda katılımcı mekanizmaların ülkemizdeki en güçlü aracı olan ve rolü günden güne artan Kent Konseylerinin yerel yönetimler üzerindeki önemli görev ve işlevlerine dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda yerel idarelerce katılımcı, demokratik ve çok aktörlü yönetimin Kent Konseyleri aracılığı ile sağlanabileceği öngörüsü Babaeski Belediyesi özelinde irdelenmeye çalışılmıştır. Çalışmamızın nihayetinde yerel demokrasinin geliştirilebilmesi için Kent Konseylerinin varlığının zaruri olduğu görüşünden yola çıkılarak; yerel demokrasinin ve yerel katılımın en önemli elemanlarından birisi olan Kent Konseylerinin desteklenmesi, yerel ve ulusal demokrasinin bu yapıların kapsamında güçlendirilmesi gerekliliği vurgulandıktan sonra bu alanda yapılan tartışmalara katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Yönetişim, Kent Konseyi, Katılım.

ABSTRACT

City council is a democratic structure that aims to reduce the control from top to bottom and build a common ground by activating a management model and development policy which is based upon the local governance principle through the collaboration of the state, private enterprises and non-governmental organizations at a local level. This study aims to draw attention to important duties and responsibilities of city councils over local administrations since city councils are the most powerful tools of participatory mechanisms in our country with their growing importance day by day. In this scope, the prediction that participatory, democratic and multiparty governance can be enabled via city councils is investigated through the case of Municipality of Babaeski. In the conclusion part of the study, following the view that city councils are indispensable for local democracies to be developed, it is first emphasized that city councils as one of the most important facets of local democracy and participation should be supported; local and national democracies should be strengthened through these mechanisms, and finally it is aimed to contribute to further discussions within the field.

Keywords: Management, Governance, City Council, Participation.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DE UYGULANAN BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNİN İNSANİ GELİŞİMİŞLİK ENDEKSİ BAĞLAMINDA ANALİZİ

Analysis Of Individual Pension System Applied In Turkey In The Context Of Human Development Index

Öğr. Gör. Cihan YILMAZ

Ardahan Üniversitesi, cihanyilmaz@ardahan.edu.tr

Öğr. Gör. Fatih Volkan AYYILDIZ

Ardahan Üniversitesi, fatihvolkanayyildiz@ardahan.edu.tr

ÖZET

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), emekliliğe yönelik tasarrufların yatırıma dönüştürülmesi yoluyla bireylerin emeklilik sonrasında ek bir gelir elde ederek refah seviyelerinin yükselmesini, ekonomiye kaynak sağlayarak kalkınmanın ve istihdamın artırılması amacıyla 28.03.2001 tarih ve 4632 sayılı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu" ile yürürlüğe giren, gönüllülük ve katkı esasına dayalı tamamlayıcı nitelikte yeni bir sosyal güvenlik sistemidir. Çalışmanın amacı; Türkiye'deki BES uygulamasının, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)' nün yapmış olduğu yoksulluk tanımı ile Birleşmiş Milletler İnsani Kalkınma Raporu' nda yer alan insani gelişmişlik tanımı referans alınarak incelenmesidir. İllerde yoksulluk göstergesi olarak Türkiye İstatistik Kurumu' nun Gelir, Yaşam, Tüketim ve Yoksulluk başlığı altında oluşturmuş olduğu İnsani Gelişmişlik Endeksi esas alınmıştır. Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM) tarafından açıklanan en güncel BES İlerleme Raporu 2015 yılına ait olduğu için çalışmanın uygulamasını sisteme devlet katkısının dâhil edildiği 2013 yılı ile 2015 yılları arasındaki veriler oluşturmaktadır. Belirtilen tarihler arasındaki BES verileri, İllerde Yaşam Endeksi verileri ile karşılaştırılarak, endekse göre nispeten yoksul sayılan illerde ve bölgelerde BES uygulamasının ne durumda olduğu, görece refah seviyesi yüksek olarak değerlendirilen illerde ve bölgelerde BES uygulamasının bu verilerle orantılı olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, devlet katkısı uygulamasının başladığı 2013 yılından itibaren sisteme dâhil olan katılımcı sayısının ve sisteme aktarılan katılım tutarlarının belirgin derecede arttığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), İnsani Gelişmişlik Endeksi (HDI), İllerde Yaşam Endeksi

ABSTRACT

Individual pension system (IPS), converting the investment of savings for retirement through an additional retirement income of individuals after a rise in the levels of prosperity, the economy by providing development and employment resources to augment the law number 4632, 28.03.2001 date and "Individual Retirement Savings and Investment System Law" enacted with, complement based on volunteerism and contribution to a new social security system. The aim of the study; the individual pension system (IPS) application in Turkey, the International Labor Organization (ILO) has made of the United Nations human development report on poverty with the definition contained of the reference is based on human development. Poverty in the provinces as an indicator of Turkish Statistical Institute' s Income, Lifestyle, consumption and the Human Development index which have been created under the title of poverty is based on. Since the most recent BES Progress Report

released by the Pension Monitoring Center (EGM) is due in 2015, it provides data for the period between 2013 and 2015, when the system contribution to the system was included. Individual pension system data between specified dates, the Provinces with the data according to the index by comparing Life Index of Cities is relatively poor in the provinces and regions regarded as individual pension system implementation a high level where, considered relatively prosperity in the provinces and territories with this data is proportional to the individual pension system is tried to be determined. Comparing the data of the individual pension system between the specified dates with those of the Provincial Living Index, it is possible to determine whether the implementation of the individual pension system in the regions and regions that are considered to be poor compared to the index is relatively high and whether the application of the individual pension system in the regions it was studied. Since 2013, the number of participants and participation amounts have clearly increased.

KeyWords: Individual Pension System(IPS), Human Development Index(HDI), Life Index of Cities

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEKİ TÜKENMİŞLİK ALGILARININ ÖRGÜTSEL SAPMA DAVRANIŞLARINA ETKİSİ OLUR MU?

Prof.Dr. Hasan TUTAR

Sakarya Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, htutar@sakar.edu.tr

Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, sfettahlioglu@hotmail.com

Doç.Dr. Nuran AKŞİT AŞIK

Balıkesir Üniversitesi, nuranaksit@hotmail.com

Doç.Dr. Ö. Okan FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, ofettahlioglu@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın ana amacı, mesleki tükenmişlik algılarının örgütsel sapma davranışlarına etkisinin olup olmadığını belirlemektir.

Bu çalışmanın alt amaçları ise;

- ✓ Katılımcıların mesleki tükenmişlik ve bileşenlerinin düzeylerini,
- ✓ Katılımcıların örgütsel sapma ve boyutlarının düzeylerini,
- ✓ Mesleki tükenmişliğin örgütsel sapmayla ve bu iki kavramın her bir alt boyutunun birbiriyle ilişkisini ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırma mesleki tükenmişlik ve alt bileşenlerinin, örgütsel sapma ve alt boyutlarına etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle de nedensellik modelde desenlenmiştir. Bu bağlamda mesleki tükenmişlik ve alt bileşenleri olan duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı değişkenleri ile örgütsel sapma ve alt boyutları olan örgüte yönelik sapma ve bireylerarası sapma değişkenleri arasındaki ilişki tek tek ele alınmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş'ta giyim sektörü üzerine faaliyet gösteren mağazalarda çalışan 294 personel oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Maslach ve Jackson (1981) tarafından geliştirilen "maslach tükenmişlik ölçeği" ile Robinson ve Bennett (2000) tarafından geliştirilen "örgütsel sapma ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Ölçekler yardımı ile elde edilen verilerin çözümlemelerinde veri analizi programı (SPSS 21.0) kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre mesleki tükenmişlik ile örgütsel sapma arasında pozitif yönlü orta kuvvette anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Ayrıca mesleki tükenmişlik düzeyine yönelik algılamalar ile örgütsel sapma davranışları arasında (,421&.563 aralığında $p<0.01$ düzeyinde) ilişki olduğu ve mesleki tükenmişlik algılamalarının, örgütsel sapma üzerinde %42 oranında açıklayıcı şekilde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma: Mesleki tükenmişlik algılarının örgütsel sapma davranışlarına etkisinin incelendiği bu çalışmada mesleki tükenmişlik duygusuna sahip çalışanların örgütsel sapma davranışları sergilemeleri beklenen bir durumdur. Bu nedenle mesleki tükenmişliğe yol açacak etmenlerin ortadan kaldırılmaya çalışılması, çalışanların işletme normlarından uzaklaşma davranışı sergileme olasılığını da azaltabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Mesleki Tükenmişlik, Örgütsel Sapma.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İLLERİN YAŞANABİLİRLİĞİNİN BELİRLENMESİNDE ÇKKV YAKLAŞIMI: EGE BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Mcdm Approach To Determining Of The Livability Of Provinces: The Case Of Aegean Region

Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL

Pamukkale Üniversitesi, iertugrul@pau.edu.tr

Arş. Gör. Tayfun ÖZTAŞ

Pamukkale Üniversitesi, toztas@pau.edu.tr

Arş. Gör. Abdullah ÖZÇİL

Pamukkale Üniversitesi, aozcil@pau.edu.tr

Arş. Gör. Gözde SARI

Pamukkale Üniversitesi, gozdes@pau.edu.tr

ÖZET

İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek için yeterli şartlara sahip bölgelerde yaşamak isterler. Yeterli koşullara sahip bölgeler, insanları çekerek onlara yaşama alanı sunarken; yetersiz koşullara sahip bölgeler ise insanları göç etmeye mecbur bırakmaktadırlar. Bu nedenle ülkelerdeki şehirlerin bir kısmının nüfus yoğunluğu çok yüksek olurken; bir kısmının nüfus yoğunluğu ise çok düşük olmaktadır. Şehirlerin insanlara sağlayacağı iş, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik vb. imkânlar nüfus yoğunluğu ile doğrudan ilişkilidir. Bu imkânların dağılımı şehirlerde yaşanabilirliği etkileyeceğinden, yeterli imkâna sahip olan iller diğer illerden göç alacaktır. Göç dalgaları ise kıt kaynakların dağılımının bozulmasına neden olacaktır. Bu nedenle illerin yaşanabilirliğinin ve bunun yıllara göre değişiminin dikkatle incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, çeşitli kriterler altında Ege Bölgesi'nde yer alan illerin yaşanabilirliğinin çok kriterli karar verme yöntemleri ile belirlenmesi amaçlanmıştır. İller, TÜİK'in illerde yaşam endeksi gösterge değerleri kullanılarak çok kriterli karar verme yöntemlerinden olan EDAS ve TOPSIS yöntemleri ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok kriterli karar verme, EDAS, TOPSIS, yaşanabilirlik.

ABSTRACT

People want to live in areas with sufficient conditions to survive. While regions with adequate conditions offer people a living space by attracting them; regions with inadequate conditions force people to migrate. For this reason, the population density of some of the provinces in the countries is very high; while the population density of some is very low. Possibilities such as work life, health, education, environment, and security that cities provide to people are directly related to population density. Since the distribution of these possibilities will affect the livability in the provinces, the ones with adequate possibilities will migrate from others. Migration waves will cause the distribution of scarce resources to deteriorate. For this reason, the livability of provinces and their changes according to years requires a careful examination. In this study, it was aimed to determine the livability of the provinces located in the Aegean region of Turkey under various criteria with multi-criteria decision making methods. Provinces were analyzed by EDAS and TOPSIS methods, which are multi-criteria decision making methods using indicator values of well-being index for provinces of TURKSTAT.

Keywords: Multi-criteria decision making, EDAS, TOPSIS, livability.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BİRLİKTE YENİ ARAYIŞLAR: TÜRKİYE-TÜRK DÜNYASI KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLERİ

Doç.Dr. Kasım KARAMAN

Erciyes Üniversitesi, kasimkaraman@hotmail.com

ÖZET

Kardeş şehir, ulusal ya da uluslararası düzeyde, iki şehir veya kasabanın ekonomik, siyasi, kültür, eğitim, turizm, sağlık, çevre gibi alanlarda işbirliklerini öngören protokolleri ifade etmektedir. Amaçlar ve yapılanmalar bakımından protokoller yerel, bölgesel ve küresel boyutta değerlendirilebilir. Son yıllarda, Avrupa Birliği, Avrupalı kimliği altında üye ülkeleri, Avrupa'nın tarihsel bölünmüşlüğü ve farklı kültürel yapılarını kent eşleşmeleri yoluyla aşmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda kent eşleşmeleri Avrupa için yerel aktörlerin girişimiyle oluşturulan bölgesel bir işbirliğinin yeni bir aracı olarak gelişmektedir. Avrupa yerel yönetimleri kent eşleşmeleri yoluyla bir taraftan bilgi birikimlerini paylaşma, ortak projeler geliştirme ve sürdürülebilir ortak kalkınma stratejileri geliştirme imkânları ararken diğer taraftan enerji, gıda, su, hava kirliliği, göç ve iklim değişikliği gibi bölgesel ve küresel problemlerin çözümünde de işbirliği kurmayı amaçlamaktadırlar. Haziran 2016 itibariyle, Türkiye'den 392 belediye 127 ülke ve 1547 belediye ile kardeş şehir protokolü imzalamıştır. Türk Dünyası özelinde ise Türkiye'den 52 belediyenin, başta Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kazakistan gibi ülkeler olmak üzere, yaklaşık 357 belediye ile kardeş şehir protokolü bulunmaktadır. Kardeş şehir protokolleri, ilişkilerin içeriği ve sürdürülebilirliği açısından işlevsel gözükmemektedir. Protokol yapılan belediyelere, Türkiye'den protokole taraf belediyeler tarafından iş makinesi, alt yapı çalışmaları, inşaat işleri gibi bazı destekler sağlanmakla birlikte, ilişkiler genellikle karşılıklı ziyaretlerle sınırlı kalmaktadır. Diğer taraftan belediyelerde kardeş şehir ilişkilerini yürütecek, bilgi akışını sağlayacak, işbirliği imkânları artıracak ya da yöneticilere bu konuda danışmanlık yapacak yeterlilikte uzman kadrolar bulunmamaktadır. Türkiye-Türk Dünyası ilişkilerinin ekonomik, siyasi, eğitim, sağlık gibi birçok alana yayılması ve ortak bir kültür politikasının oluşturulmasında kardeş şehir protokolleri önemli bir işlev görebilme kapasitesine sahiptir. Bu çerçevede Türkiye'deki belediyelerin Türk Dünyası içinde yer alan belediyelerle sürdürülebilir kardeş kent protokollerinin sayısının artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kardeş kent, Kent eşleşmeleri, Türk Dünyası, Belediye

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

LİSANS DÜZEYİNDE TURİZM EĞİTİMİ VEREN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA OTOMASYON DERS İÇERİKLERİNİN İNCELENMESİ

Examining Of Automation Course Contents At Higher Education Schools That Offer Tourism Education At The Undergraduate Level

Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN

Ardahan Üniversitesi, hurriyetcimen@ardahan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ

Ardahan Üniversitesi, firuzansac@ardahan.edu.tr

Arş. Gör. Derya BAYSAL

Ardahan Üniversitesi, deryabaysal@ardahan.edu.tr

ÖZET

Günümüzde teknoloji insan hayatını kolaylaştıran en önemli araçlardan biri haline almıştır. Günlük hayatta ve profesyonel hayatta birçok kişi ya da kurumlar tarafından kullanılan teknolojinin, emek yoğun olan turizm sektörü içerisinde de önemli ölçüde yer tuttuğu görülmektedir. Özellikle konaklama işletmelerinde sıklıkla kullanılan otomasyon programlarının eğitimi önlisans ve lisans düzeyinde turizm eğitimi vermekte olan birçok yükseköğretim kurumunun ders programlarında yer almaktadır. Önemli olan nokta, Türkiye’de turizm eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında verilen otomasyon derslerinin sektör ile olan uyumu ve öğrencilerin mezuniyetlerinden sonraki iş hayatlarında, yükseköğrenimlerinde elde ettikleri bu bilgileri kullanıp kullanamadıklarıdır. Çalışmanın amacı, lisans düzeyinde turizm eğitimi veren fakülte ve yüksekokullarda otomasyon derslerinin içeriğini ve ders saatlerini incelemek ve içerik bakımından bir karşılaştırma yapmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Otomasyon, Opera, Fidelio, Electra

ABSTRACT

Today, technology has become one of the most important means of facilitating human life. The technology used by many people or institutions in daily life and professional life, seems to occupy a considerable place in the labor-intensive tourism sector. The automation software training, which are frequently used in hospitality enterprises, are included in the curriculums of many higher education institutions providing associate degree and undergraduate tourism education. The important point is consistency of the tourism industry needs with the education of the higher education institutions that provide tourism education in Turkey. And the students whether can use or not use the information they have obtained in their higher education in the business life after the graduations. The aim of the study is to examine the contents and hours of the automation software courses in the faculties and higher education schools that offer tourism education at the undergraduate level and make a comparison in terms of content.

KeyWords: Automation, Opera, Fidelio, Electra

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ

Determination Of Entrepreneurship Trends In Vocational School Students

Yrd. Doç. Dr. Muhammed ARDIÇ
Öğr. Gör. Salih AYDIN

ÖZET

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ülke statüsünü kazanması için her geçen gün yeni istihdam alanlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu istihdam alanını da oluşturan en büyük etken yeni iş alanları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yeni iş alanlarının ortaya çıkartılmasında ki en büyük etken olarak da potansiyel girişimciler öne çıkmaktadır. Meslek yüksekokulları ara eleman yetiştirmede üstlendikleri rol ile beraber potansiyel girişimcilerin ortaya çıkartılmasında etkin rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimini etkileyen kişilik özelliklerine sahip olup olmadığını ortaya koymak ve öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu kapsamda Artvin Çoruh Üniversitesi Borçka Acarlar Meslek Yüksekokulu ikinci sınıf öğrencilerine girişimcilik eğilimlerinin ölçen anket soruları uygulanmıştır. Anket sorularına verilen cevapların analizinde SPSS Programı kullanılmıştır. Ayrıca anket soruları içerisinde öğrencilerin sosyo-demografik kimliklerini ölçen sorulara da yer verilmiştir. Anket sorularına verilen cevaplar doğrultusunda sosyo-demografik özelliklerindeki farklılıkların girişimcilik özelliklerine etkileri ölçülmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Girişimcilik eğilimi, Meslek Yüksekokulu Öğrencileri

ABSTRACT

Developing countries like Turkey need new employment fields every day to win the status of developed country. The main factor that makes up this employment field is the confusion as new business areas. Potential entrepreneurs stand out as the most important factor in the discovery of these new business areas. Vocational colleges play an active role in the identification of potential entrepreneurs with the role they undertake in the training of intermediate staff. The purpose of this study is to show whether vocational college students have personality traits that affect entrepreneurial tendencies and to investigate the relationship between socio-demographic characteristics of students and entrepreneurial tendencies. In this context, questionnaires that measure entrepreneurship tendencies were applied to second year students of Artvin Coruh University Borçka Acarlar Vocational School. The SPSS program was used to analyze the answers to the questionnaires. Also included in the survey questions are questions that measure the socio-demographic identities of the students. In response to the questionnaires, the effects of the differences in socio-demographic characteristics on the entrepreneurship characteristics were tried to be measured.

Key Words: Entrepreneur, Entrepreneurship, Entrepreneurship Tendency, Vocational School Students

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

DÜNYA'DA SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) UYGULAMALARI VE TÜRKİYE'YE YÖNELİK ÖNERİLER*

Cittaslow Applications In The World And Suggestions For Turkey

Doç. Dr.Mehmet TUNÇER

Karadeniz Teknik Üniversitesi, mehmettuncer1@yahoo.com

Abdurrahman OLGUN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, olgunapo.61@gmail.com

ÖZET

Sakin Şehir anlamına gelen Cittaslow Hareketi 1999 yılında İtalya'nın Orvieto kentinde doğmuştur. "Yavaş Yemek" ile başlayarak günümüzde; ekonomi, sanat, trafik, toplumsal ilişkiler, enerji, tarım ve turizm gibi hayatın birçok alanında değişimi savunan bir harekete dönüşmüştür. Şubat 2017 itibariyle Cittaslow Birliği'nin 30 ülkeden 230'dan fazla üye belediyesi olduğu dikkate alındığında bu hareketin yayılma hızı görülebilir. Bu çalışmada; dünyadaki bazı Cittaslow şehirleri incelenecek ve bunların nüfus, ekonomik ve mali yapı, tarım, turizm ve enerji gibi alanlardaki özellikleri ve uygulamaları ortaya konulacaktır. Bu incelemeler sonucunda Sakin Şehir uygulamalarının olumlu ve olumsuz yönleri sıralanacaktır. Cittaslow Birliği'ne Türkiye'den de 14 ilçe belediyesi üye olmuş durumdadır ve gelecekte de çok sayıda belediye üye olmayı düşünmektedir. Buna göre, bu çalışmada, dünyadaki ülke incelemelerinden yola çıkarak, Türkiye'deki Sakin Şehir uygulamalarının olası faydaları üzerinde durulacak ve alınması gereken önlemlere ilişkin öneriler getirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Yavaş Yemek, Yavaş Yaşam

ABSTRACT

The Movement of Cittaslow was born in 1999 in Orvieto, Italy. Beginning with "Slow Food", today it has become a movement advocating change in many areas of life such as economy, art, traffic, social relations, energy, agriculture and tourism. Considering that the Cittaslow Union has more than 230 member municipalities in 30 countries as of February 2017, the pace of this movement can be seen. In this study, some of the cities of Cittaslow in the world will be examined and their characteristics and applications in the fields such as population, economic and financial structure, agriculture, tourism and energy will be revealed. As a result of these examinations, the positive and negative aspects of Cittaslow applications will be listed. 14 county municipalities from Turkey are members of the Cittaslow Association and many municipalities are considering membership in the future. Accordingly, in this study, starting from the country reviews in the world, the possible benefits of Cittaslow applications in Turkey will be emphasized, and trying to provide suggestions on precautions to be taken.

Keywords: Cittaslow, Slow Food, Slow Life

* Bu çalışma, Doç.Dr. Mehmet Tunçer'in danışmanlığında hazırlanmış ve KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı'nda 2016 yılında kabul edilmiş olan Abdurrahman Olgun'un "Yavaş Şehir (Cittaslow): Seferihisar Örneğiyle Ekonomik ve Mali Yapı" isimli Yüksek Lisans Tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN BORSALARDA ORTALAMA-VARYANS VE TEK ENDEKS OPTİMİZASYON YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Comparison Of Mean-Variance And Single Index Optimization Methods In Developed And Developing Stock Exchanges

Öğr. Gör. Recep ÇAKAR

Hitit Üniversitesi, recepcahar@hitit.edu.tr

Arş. Gör. Oktay ÖZKAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, oktay.ozkan@gop.edu.tr

ÖZET

Modern Portföy Teorileri içerisinde yatırımcıların portföy optimizasyon işlemlerini gerçekleştirebileceği iki farklı yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemler, Modern Portföy Teorisi'nin temellerini atan Markowitz (1952) tarafından geliştirilen Ortalama-Varyans Yöntemi ve Sharpe (1963) tarafından ortaya atılan ve daha sonra Elton&Gruber (1976) tarafından geliştirilen Tek Endeks Yöntemi'dir. Bu çalışmanın amacı, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke borsalarında Ortalama-Varyans ve Tek Endeks portföy optimizasyon yöntemlerinin performanslarını karşılaştırmaktır. Bu amaç kapsamında gerçekleştirilen analizlerde, Amerika, Asya ve Avrupa Kıtalarındaki gelişmiş ve gelişmekte olan ülke borsalarında işlem gerçekleştirilen hisse senetlerinin 2016 yılına ait günlük verileri ile performans ölçüm yöntemi olarak belirlenen bir birimlik riske karşılık elde edilecek risk primini gösteren Sharpe Oranı kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda, gelişmiş ülke borsalarında Ortalama-Varyans Modeli'nin Tek Endeks Modeli'ne göre daha iyi performans gösterdiği, gelişmekte olan ülke borsalarında ise Tek Endeks Modeli'nin Ortalama-Varyans Modeli'ne göre daha iyi performans gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, gelişmiş ülke borsalarında işlem gören hisse senetleri ile optimum portföy oluşturmak isteyen yatırımcıların Ortalama-Varyans Modelini, gelişmekte olan ülke borsalarında işlem gören hisse senetleri ile optimum portföy oluşturmak isteyen yatırımcıların ise Tek Endeks Modelini kullanmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ortalama-varyans, tek endeks, portföy, optimizasyon

ABSTRACT

Modern Portfolio Theories include two different ways in which investors can realize portfolio optimization transactions. These methods are the Mean-Variance Method developed by Markowitz (1952), which sets the foundation of Modern Portfolio Theory, and the Single Index Method, developed by Sharpe (1963) and later developed by Elton & Gruber (1976). The purpose of this study is to compare the performances of Mean-Variance and Single Index portfolio optimization methods in developed and developing country stock exchanges. In the analyzes carried out within this scope, the Sharpe Ratio, which represents the risk premium to be obtained for a unit of risk determined as a performance measurement method, and daily data for 2016 of stocks traded on developed and developing country stock exchanges in the Americas, Asia and Europe was used. As a result of the analyzes performed, it has been found out that the Mean-Variance Model performs better in the developed countries' stock markets than the Single Index Model and the Single Index

Model performs better in the developing countries' stock markets than the Mean-Variance Model. According to the results, it is recommended to use Mean-Variance Model of investors who want to create an optimum portfolio with stocks traded in developed country stock exchanges, and the Single Index Model of investors who want to create an optimal portfolio with stocks traded in developing country stock exchanges.

Keywords: mean-variance, single index, portfolio, optimization

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MASIF MOBİLYA ÜRETİMİNDE DİŞLİ KÖŞE BİRLEŞTİRMELER

Öğr. Gör. Nurhan YILDIRIM

Sakarya Üniversitesi, nurhany@sakarya.edu.tr

ÖZET

Ahşap; tarihsel gelişim sürecinde mobilya imalatında kullanılan en yaygın doğal bir malzemedir. Mobilya imalatında çok farklı konstrüksiyonlar kullanılmaktadır. Mobilyanın sağlamlığını, kalitesini, estetiğini belirleyen unsur imalatta seçilen malzeme kadar konstrüksiyonda çok önemlidir. Mobilya ünitelerini meydana getirmek için Masif parçaların birleştirilme zorunluluğu vardır. Mobilya köşe birleştirmelerinde uygulanan en iyi yöntemlerden biri de dişli köşe birleştirmelerdir. Dişli köşe birleştirmeler farklı formlarda uygulanır. Bunlar; düz dişli birleştirme, kırlangıçkuyruğu dişli birleştirme, kırlangıçkuyruğu yarım gizli dişli birleştirme ve tam gizli dişli birleştirmedir. Mobilya imalatında bu formların biri veya birkaçı aynı işte kullanılır. Her diş formunun mobilya imalatında kullanım yeri bellidir. İmalatta diş formunun görünüp görünmemesi değerlendirilmelidir. İmalatta hangi yöntem kullanılırsa kullanılsın mutlaka yapım teknik kurallarına uyulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Dişli köşe birleştirmeleri, Ahşap, Mobilya, Masif

ABSTRACT

In historical development process, the wood is the most common material which is used in furniture manufacturing. In furniture manufacturing, various kinds of constructions are utilized. The factor which determines the durability, quality and esthetic of the furniture is also very significant in construction as the material chosen for manufacturing. The assembly of solid sticks is an obligation in order to create furniture units. One of the best methods which are applied in assembling of the furniture corners is the slip corner joint. The slip corner joints are implemented in different ways. These are spur gear joint, dovetail joint, semi-hidden dovetail joints and full-hidden gear joint. In furniture manufacturing, one or more of them are used in the same function. Where each gear forms is going to be used is apparent. In manufacturing, it should be evaluated whether gear forms are seen or not. It doesn't matter which method is used, but the production techniques should be followed.

Keywords: Slip corner joint, wood, furniture, solid

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

RİSKİ SEVEN VE RİSKTEN KAÇAN YATIRIMCILARIN OPTİMUM PORTFÖY SEÇİMİ YAPABİLECEKLERİ PİYASALAR

Markets In Which Investors Who Are Risk-Loving And Escaping From Risk Can Make Optimum Portfolio Selection

Arş. Gör. Oktay ÖZKAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, oktay.ozkan@gop.edu.tr

Öğr. Gör. Recep ÇAKAR

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, recepcahar@hitit.edu.tr

ÖZET

Sermaye piyasalarının gelişmesi, finansal araç türlerine her geçen gün bir yenisinin eklenmesi ve küreselleşmeye birlikte yatırımcı sayısı da giderek artmaktadır. Finans literatüründe riskli seven, riskten kaçan ve riske karşı kayıtsız kalan üç yatırımcı tipinin olduğu varsayılmaktadır. Çalışmanın amacı, riskli seven ve riskten kaçan yatırımcı tiplerini, uygun optimum portföy oluşturabilecekleri pazarlara yönlendirmektir. Ayrıca bu iki yatırımcı tipleri için de en riskli piyasaların hangileri olduğu tespiti de yapılacaktır. Bu amaçla çalışmada, 2016 Dünya Bankası verilerine göre gelişmiş ve gelişmekte olan 20 ülkenin piyasalarını temsil eden Pazar endekslerinin 2010-2016 yılları arasındaki aylık getiri verileri kullanılmıştır. Pazar endekslerinin verileri kullanılarak kuadratik ortalama-varyans modeli ile optimum portföyler oluşturulmuş ve her bir Pazar endeksinin değişim katsayısı hesaplanmıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülke piyasalarının endeks bazında riskleri de hesaplanarak, hangi endekslerin hangi yatırımcı tipleri için rasyonel olacağı tespit edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre, riskli seven yatırımcıların optimum portföylerini Venezuela, Tayland, Malezya, Kostarika ve Güney Afrika Pazar endekslerinde oluşturabileceği ve aynı zamanda bu yatırımcılar için endeks bazında en riskli olan piyasaların Venezuela, Arjantin ve Kazakistan olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Riskten kaçan yatırımcıların optimum portföylerini İzlanda, ABD ve Norveç endeksleriyle oluşturabileceği ve aynı zamanda bu yatırımcılar için endeks bazında en riskli olan piyasaların Yunanistan, İtalya ve İspanya olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: optimum portföy, riskli seven yatırımcı, riskten kaçan yatırımcı

ABSTRACT

The development of capital markets, the introduction of new types of financial instruments every day, and with globalization, the number of investors is also increasing. It is assumed that there are three types of investors in the financial literature who are risk-loving, fleeing and risk-neutral. The aim of the work is to direct the investor types who love and risk aversion to the markets where they can create the appropriate optimal portfolio. It will also be possible to identify the most risky markets for these two types of investors. For this purpose, monthly returns between 2010 and 2016 of the market indexes representing the markets of developed and developing 20 countries according to the data of World Bank 2016 are used. Using the data of the market indices, optimal portfolios are constructed with the quadratic mean-variance model and the coefficient of variation of each market index is calculated. By calculating the index-based risks of developed and developing country markets, it was determined which indices would be rational for which investor types. The results of the analysis show that riskier investors can create optimal portfolios in the Venezuelan, Thai, Malaysian, Costa Rican and South African market indices, while at the same time the most

risky indexes for these investors are Venezuela, Argentina and Kazakhstan. It was concluded that investors who fled from risk can create optimal portfolios in the Iceland, USA and Norwegian market indices, while at the same time the most risky indexes for these investors are Greece, Italy and Spain.

KeyWords: optimum portfolio, risk-loving investor, risk-averse investor

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

STRATEJİK BİR ÜRÜN OLARAK TAHİL ÜRETİMİNİN EKONOMİDEKİ YERİ: 2000 YILLARI SONRASI TÜRKİYE ÖRNEĞİ*

The Place Of Cereal Production In The Economy As A Strategic Product: The Example Of Turkey After 2000s

Prof.Dr Salih ÖZTÜRK

Namık Kemal Üniversitesi

Yrd. Doç. Hasan METE

Namık Kemal Üniversitesi

ÖZET

Tarım bir ekonomide en stratejik ve hayati sektördür. Ülkeler için vazgeçilmezdir. Bir ülkenin tarımda kendi kendine yeter olması oldukça önemlidir. Tarım sektörü içinde de tahıl üretimi, miktar ve değer olarak ekonomiye katkısı bakımından, bitkisel üretim içerisinde en üst sıralarda yer alır. Ayrıca tahıl üretimi çok geniş bir alanda gerçekleştirildiği için önemli bir istihdam kaynağıdır. Bunun yanında, tahıldan elde edilen ürünlerin üretimi de büyük oranda insan gücüne dayandığından tahıla dayalı gıda üretim sektörü çok sayıda farklı alanlarda iş olanakları oluşturmaktadır. Tahıllar, stratejik öneme sahip sanayi sektörüne girdi sağlamakta, ihracatı yapılarak toplam ihracata katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı stratejik bir ürün olan tahıl üretiminin bir ekonomideki yerini incelemek ve Türkiye ekonomisi bağlamında bir ekonomiye katkılarının somut olarak belirlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Tahıl, Ekonomi, Türkiye

Abstract

Agriculture is a strategic and vital sector in the economy. It is indispensable for the countries. It is very important that a country should be self-sufficient in agriculture. Within the agricultural sector, cereal production occupies one of the most significant positions in crop production, in terms of its the contribution to economy as quantity and value. Moreover, cereal production is an important source of employment as it is implemented in a very large area. In addition, since the production of cereal products is largely based on human power, the grain-based food production sector creates business opportunities in a variety of areas. Cereals provide inputs to the industrial sector with strategic priorities and contribute to total exports by exporting. The aim of this study is to examine the strategic position of cereal production in an economy and to determine its contribution to economies in the context of Turkish economy.

KeyWords: Cereals, Economy, Turkey

* Bu çalışma, Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Etkinliklere Katılım Destek Programı kapsamında desteklenmiştir.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TASARIM VE TEKSTİL BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PROFİL VE BEKLENTİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: Denizli Teknik Bilimler MYO Örneği

A Research On The Profile And Expectations Of Design And Textile Students:
Denizli Technical Sciences Vocational School

Nesrin KACAR

Pamukkale Üniversitesi, nkacar@pau.edu.tr

ÖZET

Moda Tasarımı Programının amacı; estetik ve işlevsel değerlere uygun tasarımlar yapabilen, moda ve marka yaratma bilgi ve becerisine sahip, teknolojik gelişmeleri takip eden, moda endüstrisinin gereksinim duyduğu nitelikte tasarımcılar yetiştirmektir. Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında belirlenen projelerle, öğrencinin mezun oluncaya kadar üretime yönelik çalışmalar yapmasını sağlamaktır. Böylece moda ve marka yaratma becerisine sahip tasarımcıların yetiştirilmesi mümkün olacaktır. Araştırma; Pamukkale Üniversitesi'ne bağlı Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulunda bulunan Tasarım (Moda tasarımı, grafik tasarımı Programı) bölümü ve Tekstil Bölümüne kayıtlı öğrenciler üzerinde yapılan anket çalışmasıyla öğrencilere ilişkin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel verilerle profilini belirlemek, eğitim sonrasında meslek alanındaki beklentilerini tespit etmek amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Verilerin elde edilmesinde soruşturma tekniğinden yararlanılmış, konu ile ilgili soruları içeren anket formu kullanılmıştır. Tesadüfi örneklem yöntemi ile Pamukkale Üniversitesi Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Moda Tasarımı, Grafik Tasarımı Programı ve Tekstil Bölümü 2012-2017 yılları arasında öğrenim gören kayıtlı öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS 17 for Windows programında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek yüksekokulu, Moda ve Grafik Tasarımı, Tekstil, Öğrenci Profili ve Beklentileri

ABSTRACT

Purpose of the Fashion Design Program; To develop designers who are capable of designing according to aesthetic and functional values, who have fashion and brand creation knowledge and skill, who follow technological developments and which are needed by fashion industry. The projects determined within the scope of university-industry cooperation are to ensure that the students do studies towards production until graduation. Thus, it will be possible to train designers who are capable of fashion and brand creation.

Research; Determining the socio-economic and socio-cultural profile of the students with the questionnaire study on the students who are registered to the Department of Design (Fashion Design, Graphic Design Program) and Department of Textile Department of Denizli Technical Sciences Vocational High School affiliated to Pamukkale University, Planned and conducted with the aim of In the acquisition of the data, the investigation technique was utilized and a questionnaire containing questions about the subject was used. Pamukkale University Denizli Technical Sciences Vocational School Fashion Design, Graphic Design Program and Textile Department were enrolled

in the scope of the research between 2012-2017. The obtained data were evaluated in SPSS 17 for Windows program.

KeyWords: Vocational School, Fashion and Graphic Design, Textile, Student Profiles and Expectations

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

2008-2009 KÜRESEL EKONOMİK KRİZİN KAZAKİSTAN MALİYE POLİTİKASI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ULUSAL FON UYGULAMASI

The Effect Of Global Economic Crisis On Kazakhstan Fiscal Policy: National Fund Implementation

Yrd. Doç. Dr. Barış YILDIZ

Gümüşhane Üniversitesi, barisyildiz@gumushane.edu.tr

Arş. Gör. Gizem AKBULUT

Gümüşhane Üniversitesi, gizemakbulut@gumushane.edu.tr

ÖZET

Kazakistan 2008-2009 küresel krizi karşısında kriz önleme paketini uygulamaya geçirmeye başlayan ilk devletlerden birisidir. Bu paketin belki de en önemli kaynağı 2000 yılında kurulan "Ulusal Fondur". Kazakistan krize karşı aldığı önlemler ile ülke ekonomisine kaynak aktarma gayreti içinde olmuştur. Bu doğrultuda bölgesel istihdamın sağlanması ve kadroların yeniden eğitilmesinin önemi vurgulanmıştır. İşini kaybedenler için yeni iş alanları yaratılmaya çalışılacağı, otoyol tamir ve düzenleme çalışmaları yapılacağı, okul ve hastaneler gibi önemli sosyal kurumların ihtiyaçlarının karşılanacağı, genç Kazakistanlıların yeni alanlara yönlendirilmesi ve yeni bir meslek sahibi olmalarının sağlanacağı (İsina, 2009) karara bağlanmıştır. Kazakistan sağlık sisteminin yapılandırılmasındaki zorluklara rağmen sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınma için sağlıkta önemli önceliklerden biri olarak görülmüştür (Wolbank, 2016). Kazakistan'daki krizi önleme paketinde maliye politikaları içindeki kamusal sosyal içerikli harcamaların ağırlığı ve bu harcamaların finansmanına katkıda bulunan ulusal fon dikkat çekicidir. Dünya bankası verilerine göre Kazakistan'ın GSYİH, Fert Başına Milli Gelir (dolar) ve Reel Büyüme Oranı gibi paylaşılan refah göstergelerini etkileyen Temel Makroekonomik değişkenlerde ilerlemeler görülmüş ve ulusal yoksulluk sınırı altında yaşayan nüfusun oranı 2001'deki %47'den, 2013'de %3'e gerilemiştir. Benzer bir şekilde satın alma gücü paritesi ile ölçülen günlük 2,5 ABD dolara göre Kazakistan'da yoksulluk 2001'deki %41'den 2009'daki %4'e düşmüştür. Ancak kişi başı geliri yüksek olan ülkeler için daha uygun olan günlük 5 ABD dolarına göre yoksulluk rakamlarına bakıldığında 2001'de %79 olan yoksulluk, 2009'da hala %42 seviyelerindedir. Tüm haneler için ortalama tüketim artışı 2006-2010 döneminde %5 iken, gelir olarak en alttaki %40 için kişi başına tüketim oranı %6 artmıştır (Wolbank, 2016). İşsizlik oranlarına bakıldığında ise 2009 yılında yaşanan bir miktar artışa rağmen her dönem azalma görülmektedir (Kazakistan Cumhuriyeti İstatistik Ajansı, www.stat.kz). Bu çalışmanın amacı Kazakistan'daki ekonomik iyileşmelere maliye politikalarının ve bu politikaların en önemli harcama kaynağı olan Ulusal Fon'un etkilerini araştırmak; değerlendirmeler yapılmasına ve çıkarılacak derslere mümkün olduğunca katkı sunabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Küresel Ekonomik Kriz, Kazakistan, Maliye Politikası, Ulusal Fon.

ABSTRACT

Kazakhstan is one of the first countries to start implementing the crisis prevention package against the 2008-2009 global crisis. Perhaps the most important source of this package was the "National Fund" founded in 2000. Kazakhstan has been striving to transfer resources to the country's economy through measures taken against crisis. In this respect, it was emphasized that the provision of regional employment and the retraining of the staffs. New jobs are being created to lose jobs,

motorway repair and rehabilitation work is being done, the needs of important social institutions such as schools and hospitals, the orientation of young Kazakhs to new areas and the possession of a new profession are settle (İsina, 2009). Despite the difficulties of structuring Kazakhstan's health care system, it has been seen as one of the health priorities for sustainable socio-economic development (Woldbank, 2016). In the anti-crisis package in Kazakhstan, the weight of public social expenditures in fiscal policies and the National Fund contributing to the financing of these expenditures are striking. According to World Bank data, Kazakhstan has seen progress in key macroeconomic variables affecting shared wealth indicators such as GDP, Per Capita National Income (dollars) and Real Growth Rate, and the proportion of the population living under the national poverty line has decreased from %47 in 2001 to %3 in 2013. Similarly, poverty in Kazakhstan fell from 41% in 2001 to 4% in 2009, compared with a daily US \$2.5 measured by the purchasing power parity. However, poverty figures of US \$5 per day, which are more appropriate for countries with high per capita income, are still around 42% in 2009, 79% poverty in 2001. While the average consumption increase for all the stations was 5% in the 2006-2010 period, the per capita consumption rate for the bottom 40% increased by 6% (Woldbank, 2016). Looking at the unemployment rates, there is a decrease in each period despite a slight increase in 2009 (Republic of Kazakhstan Statistics Agency, www.stat.kz). The aim of this study is to investigate the effects of fiscal policy on economic recovery in Kazakhstan and to make evaluations and to contribute as much as possible to the lessons to be taken of the National Fund which is the most important expenditure source of these policies.

KeyWords: Global Economic Crisis, Kazakhstan, Fiscal Policy, National Fund.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

18. YÜZYILDA OSET KOMİSYONU VE MİSYONERLİK FAALİYETLERİ

The Ossetian Commission And Its Missionary Activities In The 18th Century

Yrd. Doç. Dr. Yusuf YILDIZ

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yusufyildiz@ibu.edu.tr

ÖZET

Osetler, en eski zamanlarda doğa dinlerine mensuplardı. Hristiyanlık, Alan-Oset bölgesine ilk kez 6. yüzyılda Bizans'ın etkisiyle girmiş ve 921 yılında Alanlar için bir başpiskoposluk kurulmuştur. Kaynakların verdiği bilgilere göre Osetler arasında Hristiyanlığın yayılma süreci, 15. yüzyıla kadar önemli bir aşama kaydetmiştir. Ancak Osetler arasında 13. asırdan önce İslam da yayılmaya başlamış ve 16. asırdan itibaren komşuları Kabardinlerin etkisiyle Osetler'in İslamlaşma süreci daha da kuvvetlenmiştir. 18. yüzyılda Kuzey Kafkasya'da Rus hâkimiyetinin güçlenmesi ve Rusların bölge halklarını Hristiyanlaştırma siyaseti izlemeye başlaması ise Osetler'in dini tarihinde bir dönüm noktası teşkil etmektedir. 1745 yılında Gürcü Kralı VI. Vahtang ve önde gelen Gürcü din adamlarının talebi üzerine Çariçe Elizabeth ve Rus Ruhani Meclisi tarafından Gürcü rahiplerden oluşan "Oset Komisyonu" kurulmuştur. Bu komisyon, dağ halkları arasında Hristiyanlığı yayacak misyonerler ve onların kiliseleri için rahipler yetiştirmek ve dini okullar açmakla görevlendirilmiştir. Komisyonun çabalarıyla yüz yıl içerisinde binlerce Oset vaftiz edilmiştir. Bugün Oset halkının çoğunluğunun Hristiyan olmasında Oset Komisyonu'nun büyük rolü olmuştur.

ABSTRACT

The ancient religion of the Ossetians was the polytheism. The Christianity penetrated the Alan-Osetian region under the influence of Byzantine Empire for the first time in the 6th century, and a diocese was founded for the Alans in 921. According to sources, the process of Christianization of the Ossetians took an important step until the 15th century. However, before the 15th century Islam also spread among the Ossetians, and the process of their Islamisation became stronger under the influence of their neighbors, the Kabardians. The rise of Russian dominance in the North Caucasus in the 18th century and that Russia began to pursue a policy of Christianization towards the peoples of the region was a turning point in the religious history of Ossetians. In 1745, the "Ossetian Commission" consisting of Georgian priests was founded by the Czarina Elisabeth and the Holy Synod at the request of the Georgian King Vakhtang IV. and the leading Georgian clerics. This commission was charged to train missionaries, who had to spread the Christianity among the mountain peoples, and priest for their churches. Therefore it had to establish religious schools. Thus, as a result of the Commission's activities, thousands of Ossetians have been baptized in the following hundredyears. The Ossetian Commission played an important role in the fact that the majority of Ossetians are Christians today.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TARİHTE BEDESTENLERİN EKONOMİK HAYATTAKİ YERİ VE ÖNEMİ: ZİNCİRLİ VE KEMİKLİ BEDESTENLERİ

Prof. Dr. Asım Günal ÖNCE

Dokuz Eylül Üniversitesi, gunal.once@deu.edu.tr

Doç. Dr. Sadettin PAKSOY

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, spaksoy@kilis.edu.tr

ÖZET

Osmanlı'da hareketli bir ticari hayat hüküm sürmüştür. Ekonominin ticaret kısmını iki başlık altında toplamak mümkündür. Bunlardan biri, sanatkârların ürettikleri ürünlerini dükkânlarında pazarlaması, diğeri ise yurt içinden veya yurt dışından satılmak üzere mal getirilip satılmasıdır. Osmanlı tüccarları yurt dışında ticaret kolonileri de kurmuşlardır. Devlet de her zaman ticareti özendirmiş ve tüccarları korumuştur. Bu amaçla şehir ve büyük kasabalarda han, bedesten gibi ticaret merkezleri kurulmuş, yol üzerlerinde ve yerleşim merkezlerinde hanlar ve kervansaraylar yaptırılmıştır. Ülke düzenli ve güvenli bir yol ağıyla örülmüştür. Bedesten, kumaş ve silah gibi kıymetli eşyalar satılan kapalı çarşı anlamına gelmektedir. İslam ülkelerinde görülen bedestenler, kubbeli, iki tarafı dükkânlarla kaplı, taştan yapılmış emniyetli birer alış-veriş merkezleridir. Osmanlı döneminde 15. asırdan itibaren Anadolu ve Anadolu dışında yapılan bedestenler günümüze kadar gelmiş ve çoğu halen fonksiyonlarını sürdürmektedir. Bu bedestenlerden bazılarında üzeri kubbelerle örtülmüş uzun bir koridor ve bu koridorun içinde iki taraflı dükkânlar bulunmaktadır. Bazılarında ise, kubbelerle örtülü koridorun dışında da dükkânlar vardır. Genellikle bedestenlerin karşılıklı dört demir kapısı olup, bunlardan ikisi bedestenin iki ucundan, diğeri ikisi de ortasından giriş-çıkışı sağlamaktadır. 18. Yüzyıl'da (1781) Hüseyin Paşa tarafından yaptırılan Gaziantep Zincirli Bedesteni, halk arasında "Kara Basamak Bedesteni" olarak da bilinmektedir. İçinde 80 dükkân bulunan bu bedestenin beş kapısı vardır ve günümüzde de hala fonksiyonunu sürdürmektedir. Bu çalışmada, genelde Osmanlı döneminde günümüzün çok katlı alışveriş merkezleri ya da mega ticaret merkezleri konumunda olan bedestenler ele alınacak, özeldir ise Gaziantep Zincirli ve Kemikli Bedestenlerinin geçmişte ve günümüzde ticari hayattaki yeri ve önemi ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bedestenler ile günümüz ticaret merkezlerinin fonksiyonel olarak bir karşılaştırılması yapılacak ve çalışma istatistikî verilerle desteklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlıda Ekonomik Hayat, Zincirli ve Kemikli Bedestenleri, Gaziantep.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KROMON TÜREVİ SCHIFF BAZI METAL KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ, KARAKTERİZASYONU VE KATEKOLAZ AKTİVİTELERİNİN İNCELENMESİ*

Doç. Dr. Cahit DEMETGÜL

Mustafa Kemal Üniversitesi, cdemetgul@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Neslihan BEYAZİT

Mustafa Kemal Üniversitesi, beyazitneslihan@gmail.com

ÖZET

Organik moleküllerin, ılımlı koşullarda moleküler oksijen yardımı ile yükseltgenme reaksiyonları, hem endüstriyel hem de sentetik açıdan dikkate değer bir öneme sahiptir ve bu reaksiyonları katalizleyen, metal içeren enzimlere benzer yapıdaki koordinasyon bileşiklerinin sentez ve reaksiyonlarının araştırılması son yıllarda dikkat çeken bir araştırma konusu olmuştur. Bu tip yükseltgenme reaksiyonlarında rol oynayan önemli enzimlerden biri de katekol oksidaz (katekolaz) enzimidir [1]. Katekolaz enziminin aktif bölgesinde iki adet bakır atomu bulunmaktadır. Bu nedenle literatürde, katekolaz etki göstermesi beklenen koordinasyon bileşiği olarak, Schiff bazı gibi bir ligandın bakır(II) kompleksi şeklinde tasarlanmış pek çok katalizör ile ilgili yapılmış çalışmalar bulunmaktadır [2,3]. Bu çalışmada, simetrik ve asimetric yapıdaki primer diamminlerin (2,3-diaminonafthalin, 4-metil-*o*-fenilendiamin ve 4-nitro-*o*-fenilendiamin), kromon türevi bir aldehit olan 6-formil-7-hidroksi-5-metoksi-2-metilbenzopiran-4-on bileşiği ile kondenzasyon reaksiyonları sonucu yeni Schiff bazı ligandları sentezlendi. Ardından bu ligandlar uygun metal tuzları ile reaksiyona sokularak Cu(II) ve Fe(II) kompleksleri elde edildi. Schiff bazlarının ve metal komplekslerinin yapısı; FT-IR, NMR, kütle, UV-Vis spektroskopisi gibi spektroskopik yöntemlerle ve ayrıca elementel analiz, AAS, TGA, magnetik duyarlılık ve molar iletkenlik gibi yöntemlerle aydınlatıldı. Çalışmanın uygulama aşamasında, sentezlenen Schiff bazı metal komplekslerinin katekolaz aktiviteleri incelendi. Katalitik aktivitenin incelenmesi için, 3,5-di-*tert*-bütil katekol (3,5-DTBC) bileşiğinin karşılık gelen kinona katalitik olarak yükseltgenmesi model reaksiyon olarak kullanıldı.

Anahtar Kelimeler: schiff bazı, metal kompleksleri, kromon, katekolaz aktivite

Kaynakça

- [1] Seth, P., Drew, M.G.B., Ghosh, A. (2012). Functional model for catecholase-like activity: A mechanistic approach with manganese(III) complexes of salen type Schiff base ligands. *Journal of Molecular Catalysis A: Chemical*, 365, 154-161.
- [2] Beyazit, N., Çatıkkaş, B., Bayraktar, Ş., Demetgül, C. (2016). Synthesis, characterization and catecholase-like activity of new Schiff base metal complexes derived from visnagin: Theoretical and experimental study. *Journal of Molecular Structure*, 1119, 124-132.
- [3] Gupta, K.C., Sutar, A.K. (2008). Catalytic activities of Schiff base transition metal complexes. *Coordination Chemistry Reviews*, 252(12-14), 1420-1450.

* Bu çalışma Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenmiştir. (proje no: 113Z604)

MALİYE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERDE VERGİ BİLİNCİNİN ÖLÇÜLMESİNE YÖNELİK BİR ALAN ÇALIŞMASI

A Field Study On Measuring Tax Consciousness Among Public Finance Students

Yrd.Doç.Dr. Hakan ARSLANER & Öğr.Gör. Onur DURUKAL

Adnan Menderes Üniversitesi, harslaner@adu.edu.tr

ÖZET

Kamu gelirleri içerisinde önemli bir kalem olan vergilerin olması gerektiği şekilde toplanması ülkeler açısından hayati bir öneme sahiptir. Bu itibarla, vergi bilincinin hem vergi ödeyen mükellefler hem de vergi toplayan idare ve daha özeldir idareyi temsil eden memurlar arasında yerleşmiş olmasının vergilendirme işlemlerinin etkinliği üzerinde olumlu yansımaları olacaktır. Türkiye’de Osmanlı’dan günümüze kadar maliye eğitime büyük önem verilmiştir. Ortaöğretim düzeyinde Maliye Meslek Okulları, Önlisans düzeyinde Maliye Programları, Lisans Düzeyinde Maliye Bölümleri ve Lisansüstü düzeyinde Genel Maliye ya da Anabilim Dallarına göre şekillenmiş programları görmekteyiz. Hatta Bakanlık bazında temel vergi eğitimi günümüzde ilköğretim seviyesine kadar indirilmiştir. Maliye ya da daha özeldir vergi eğitimi alan öğrenciler geleceğin ya maliyecileri ya da mükellefleri olacaklardır. Bu bakımdan, henüz daha eğitim aşamasında ekonomik, hukuki ve hatta psikolojik birçok yönü olan vergi öğrenciler açısından iyi tahlil edilmelidir. Biz bu çalışmamızda, ilk önce maliye eğitiminin önemine vurgu yaptıktan sonra vergi bilinci kavramı üzerinde duracağız. Daha sonra meslek yüksekokullarında ve fakültelerde maliye eğitimi alan öğrencilerin vergi bilincini ölçmeye çalışacağız. İki yıllık eğitim alan öğrencilerimiz Adnan Menderes Üniversitesi Yenipazar Meslek Yüksekokulu’nda, 4 yıllık eğitim alan öğrencilerimiz Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü’nde okuyor olacaktır. Anketlerle edindiğimiz bilgileri SPSS programı ile de yorumlamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Maliye Eğitimi, Vergi Ahlakı, Vergi Bilinci

ABSTRACT

Taxes constitute an important item of public revenues and therefore their adequate collection is of crucial importance to countries. Therefore, the establishment of tax consciousness both among taxpayers and among tax collecting administrations, or more specifically among government officers who represent the administration, will have positive reflections on the efficiency of taxation operations. Since the Ottoman era, finance education was given due importance in Turkey. There are different programs or departments in the country on finance, including Vocational High School of Public Finance at Secondary Education Level, Public Finance Programs at Associate Degree Level, Public Finance Departments at Bachelor Degree Level, and General Public Finance at Postgraduate Level. As a matter of fact, general Public Finance education on the ministry basis has even been brought to Elementary Education level. Students, who receive education in the area of public finance, or more specifically in the area of tax, will become either financiers or taxpayers in the future. Therefore, the concept of tax, which has economic, legal, and even psychological aspects, needs to be well analyzed from the point of view of students. In our study, first, we emphasize the importance of public finance education and then we elaborate the concept of tax consciousness. Then, we try to measure tax consciousness among vocational high school students

and students who receive public finance education in faculties. The students who are enrolled in two-year education programs will be selected from Adnan Menderes University Yenipazar Vocational High School and the students who are enrolled in four-year education programs will be selected from Adnan Menderes University Nazilli Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Public Finance. We will use SPSS in order to interpret the data that will be obtained from surveys.

KeyWords: Public Finance Education, Tax Morale, Tax Consciousness

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

EDEBİ METİNLERDE AĞIZ KULLANIMI: BEKİR YILDIZ ÖRNEĞİ

The Dialect Use In Literary Works: The Case Of Bekir Yıldız

Arş. Gör. Gülbeyaz GÖZTAŞ

Artvin Çoruh Üniversitesi, gulbeyazgoztas@artvin.edu.tr

ÖZET

Ağızlar, fonolojik, morfolojik, sentax, söz varlığı açısından çeşitli farklarla standart dilden ayrılan konuşma biçimleridir. Standart dil ile yazılan eserlerde çeşitli sebeplerle ağızlara yer verildiği görülmektedir. Metinlerde ağız kullanımı, Toplumcu-Gerçekçi yazarlar tarafından tercih edilmiştir. Ağızlar, işlenen olayın gerçekçiliğini ve okur karşısındaki etkisini arttırması, toplumla arasındaki bağı göstermesi amacıyla metinlerde kullanılmıştır. Bu çalışmada, Bekir Yıldız'ın hikâyelerinde kullandığı ağızlar incelenmiştir. Metinler, standart dille yazılmış, diyaloglarda ve iç monologlarda ağız kullanılmıştır. Fişlenen malzeme fonoloji, morfoloji, sentax ve söz varlığı başlıkları altında incelenmiştir. Kullanılan ağız, Leyla Karahan'ın sınıflandırmasına göre Doğu Grubu Ağızıdır. Yazarın doğuda geçen hikâyelerinde ağızlara rastlanmış, fakat kent yaşamında, özellikle Almanya yolcusu olan kahramanların dilinde rastlanmamıştır. Metinlerde tipik ağız özelliği barındıran malzemenin yanı sıra, söz varlığı açısından ilgi çekici, yöreye özgü dualar, beddualar, kalıplaşmış sözler, argo sözler yer almaktadır. Almanya'da geçen hikâyelerinde bulunmayan ağız ve değişen söz varlığı toplumsal yapı ve dildeki değişimleri göstermektedir. Elde edilen veriler toplumun kültürünü, diğer toplumlarla etkileşimini, sosyal yapısını, dilin değişmesini ortaya koymak açısından önemlidir. Edebi metinlerde ağız kullanımı, ağız derlemelerine ait bir doküman olarak incelenebilir.

Anahtar Kelimeler: Edebi metin, hikâye, ağız, Bekir Yıldız.

ABSTRACT

Dialects are different from the standard language in terms of morphology, syntax and vocabulary. Literary works, written with the standard language, can also contain dialects for various reasons. Socialist-Realist writers prefer to use dialects in their literary works. Dialects are employed in literary works to increase the reality of the subject matter, to boost the subject matter's impact on the reader. In this study, the dialect used in Bekir Yıldız's stories is analyzed. Texts, written with the standard language, contain dialects within dialogues and interior monologues. The specified data are analyzed under the subtitles of phonology, morphology, syntax and vocabulary. The dialect can be characterized as "East Group Dialect" according to Leyla Karahan's classification. Dialects are used in Yıldız's stories that are taking place in the East, yet they are not used in the city life and especially in the language of the characters going to Germany. Texts embody data showing typical dialect characteristics in terms, along with interesting local prays, curses, clichés and slangs. The fact that dialect is not employed in the stories taking place in Germany shows the changes in the social structure and language. The findings of the study are important since they present culture, interaction with other societies, language change and social structure of the society. Dialect used in literary works can be examined as a document of dialect compilations.

KeyWords: Literary works, story, dialect, Bekir Yıldız.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SAĞLIK TURİZMİNİN MESLEKİ AÇIDAN ÖNEMİ

Importance Of Health Tourism As A Professional

Yrd. Doç. Dr. Hürriyet ÇİMEN

Ardahan Üniversitesi, hurriyetcimen@ardahan.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Firuzan SAÇ

Ardahan Üniversitesi, firuzansac@ardahan.edu.tr

Arş. Gör. Derya BAYSAL

Ardahan Üniversitesi, deryabaysal@ardahan.edu.tr

Dr. Cavit ELGEZDİ

Ardahan Üniversitesi, cavitelgezdi@ardahan.edu.tr

ÖZET

Sağlık turizmi, gelir ve katılımcı sayısı bakımından önemli bir turizm çeşidi haline gelmiştir. Önümüzdeki yıllarda gelişmesinin artarak devam etmesi beklenmektedir. Sağlık turizmi üç farklı amaç için gerçekleştirilmektedir. Bunlardan birincisi medikal turizm, ikincisi kaplıca ve spa-wellness, üçüncüsü yaşlı ve engelli bakımı turizmidir. Sağlık turizminde önde gelen ülkeler sırasıyla Hindistan, Singapur, Malezya, G.Afrika ve Türkiye şeklinde sıralanmaktadır. Türkiye dünya sağlık turizmi içinde beşinci sırada yer almaktadır. 2013 yılı itibariyle Türkiye'ye üç yüz bin üzerinde hasta girişi olmuştur. Almanya, Hollanda, Avusturya, Irak ve Belçika ağırlıklı olan hastalar daha çok göz, diş, ortopedi ve plastik cerrahi alanlarında hizmet almaktadır. Bu araştırmanın amacı; gelişmekte olan sağlık turizmi içinde yer alan mesleklerin profesyonel olarak geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktır. Bu sayede ortaya çıkacak uzmanlaşma ile daha başarılı hizmetler verilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık hizmetleri, Turizm, Sağlık turizmi

ABSTRACT

Health tourism has become an important tourism kind in respect to revenue and the number of participant. It is supposed that it will go on developing increasingly within the next years. Health tourism has actualised for three different purposes. The first of them is Medical tourism, the second one is thermal spring and spa-wellness, and the third one is the tourism of elderly care and disabled care. The leading countries in health tourism are India, Singapore, Malaysia, South Africa and Turkey respectively. Turkey is on the fifth rank in World Health Tourism. More than three hundreds patience acceptance have been taken place to Turkey by year of 2013. Patiences usually from Germany, Holland, Austria, Iraq and Belgium utilize a service related to generally eye, tooth, orthopedics and plastic surgery fileds. The aim of this study is enlarging of occupations in healt tourism. Thanks to specialized professions, healt tourism service will better.

KeyWords: health service, tourism, health tourism

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

OPENCV KÜTÜPHANESİ KULLANILARAK BİR GÖRÜNTÜ İŞLEME UYGULAMASI

Doç. Dr. İsmet ÇELİK

Dumlupınar Üniversitesi, ismet.celik@dpu.edu.tr

Öğr. Gör. Ahmet ÇELİK

Dumlupınar Üniversitesi, ahmet.celik@dpu.edu.tr

ÖZET

Bilgisayarlar günümüzde her alanda kullanılmakta ve hayatı kolaylaştırmaktadır. Bilgisayar destekli görüntü işleyerek görüntülerin işlenmesi ve kararların verilmesi bu alanlardan biridir. Bilgisayar yapısındaki donanımların görev paylaşımları sayesinde aynı anda birçok işlevi çok hızlı bir şekilde gerçekleştirebilmektedir. Görüntüler piksellerden oluşmakta ve bir görüntü üzerinde milyonlarca olabilmektedir. Pikseler yeşil, kırmızı ve mavi renklerden oluşmaktadır. Piksellerin renk farklılıkları kıyaslanarak ya da renkleri belirten değerler üzerinde hesaplamalar yapılarak görüntüler işlenebilir. Renklerin her biri 0 ile 255 arasında değer alabilmektedir. Görüntülerin pikselleri üzerindeki bütün işlemler, bilgisayarların en çok performans harcadığı olaylardır. Görüntü üzerinde işlem yapan birçok paket program vardır ancak sınırlı ve sadece tek görüntü üzerinde kullanıcı destekli işlemler yapabilmektedir. Bu programlar otomatik olarak çalışmamaktadır. Ancak otomatik çalışan bir bilgisayar kodu yazılarak, aynı adres içindeki bütün görüntüler sırayla ya da paralel olarak aynı işleme tabi tutulabilir. Bilgisayarların programlanması için C, C++, C#, java, python, delphi gibi programlama dilleri kullanılmaktadır. Ancak bu programlama dilleriyle görüntüleri işleyebilmek için ayrıca görüntü işleme kütüphanesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada c++ programlama dili kullanılarak, bir açık kaynak kodlu bilgisayar görüntü işleme kütüphanesi olan OpenCV kullanılmıştır. OpenCV kütüphanesi yapısındaki 500 üzerindeki fonksiyon yardımıyla görüntüler üzerinde birçok işlemi hızlı bir şekilde yapabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: OpenCV, Görüntü işleme, Programlama, Performans, Piksel

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ÖNEMİ, AVANTAJLARI, EKONOMİK VE DOĞAL ÇEVRE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Mehmet ÇAVAŞ
Fırat Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynakları incelenerek bu kaynakların avantaj ve dezavantajları açıklanmıştır. Ayrıca bu enerji kaynaklarının çevre üzerinde oluşturdukları olumsuz etkileri, istihdam etkileri, milli kaynakların ekonomik yönleri, sürdürülebilir enerjinin üretimi ile birlikte ülkenin kalkınması ve sosyal etkileri açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir enerji, Fosil Yakıtlar, Enerji

ABSTRACT

In this study, renewable and non-renewable energy sources are examined, the advantages and disadvantages of these sources are explained. On the other hand, the effects of these energy sources on the environment, employment effects, economic aspects of national resources, production of sustainable energy, development of the country and social effects are explained.

KeyWords: Renewable energy, Fossil fuels, Energy

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

OSMANLI SOSYO-EKONOMİK TARİHİ ÇALIŞMALARINDA TEREKE DEFTERLERİ*

Tereke Documents In Ottoman's Socio-Economical History Studies

Kadir GÜLDÜR

Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
Kurum: Ardahan Üniversitesi kadir-guldur@hotmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde, bulunduğu bölgenin en yetkili adli ve idari kişisi olan kadılar tarafından tutulan şer'iyye sicilleri içerisinde hem merkezden gönderilen emirler hem de kadının bulunduğu bölgede baktığı her türlü dava sonucu tuttuğu kayıtlar yer almaktadır. Şer'iyye sicilleri içerisinde yer alan bu kayıtlardan biride tereke defterleridir. Tereke defterleri, Osmanlı sosyo-ekonomik tarihi çalışmalarının mühim kaynaklarından olup ölen kişilerin geride bıraktığı menkul ve gayrimenkullerini içermektedir. İşte bu miras kayıtlarından yola çıkarak bireylerin yaşayışlarına, giyim kuşamlarına, ev eşyalarına, tüketim alışkanlıklarına kısaca hayatlarına odaklanmak mümkün hale gelmektedir. Bu bildiride, tereke defterlerinin genel özellikleri ve tereke defterleri kullanılarak yapılmış çalışmalar ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Şer'iyye sicilleri, Tereke, Sosyo-ekonomik yaşam

ABSTRACT

In islamic court records which recorded by kadis who are most authoritative judicial and administrative person of his territory. This records include both the orders that sent from the center and the records of all kinds of lawsuits that occurred in kadi's territory. One of islamic court records is tereke documents. Tereke documents which is important for Ottoman Empire's socio-economical history, includes the movable and immovable properties left behind by dead people. We easily focus on Ottoman Empire's citizens' life styles, dressing styles, domestic lives, as a short term their lives with these heritage records. In this study, The general characteristics of the tereke documents and the works done by using the tereke documents will be tried to be studied.

KeyWords: Islamic court record, Tereke (Inheritance), Socio-economic life

* Bu bildiri metni 2016 yılında Balıkesir Üniversitesi'nde Serdar Genç'in danışmanlığında hazırlamış olduğumuz "Tereke Defterlerine Göre Rodosçuk Kazasında Sosyo-Ekonomik Hayat (1788-1790)" isimli yüksek lisans tezimizden üretilmiştir.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

AHİLİK TEŞKİLATINDA SOSYAL SORUMLULUK VE İŞ AHLAKINA PANORAMİK BİR BAKIŞ

A Panoramic View Of Ethics And Social Responsibility In The Akhism

Prof. Dr. Muhammed Asif YOLDAŞ

Avrasya Üniversitesi, asif.yoldas@avrasya.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı günümüz işletmelerinin yönetiminde görülen iş ahlakı ve sosyal sorumluluk anlayışlarındaki eksikliklerin ahilik felsefesi ile nasıl tamamlayacağına yöneliktir. Bu amaca bağlı olarak ahilikte sosyal sorumluluk ve iş ahlakı, işletmelerdeki iş ahlakı ve sosyal sorumluluk kavramları literatür taraması ile ele alınmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda günümüz iş dünyasındaki çoğu sorunların sosyal sorumluluk ve iş ahlakı çerçevesinde ahilikteki ilke ve kurallarla çözümleneceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Sosyal sorumluluk, İş ahlakı, İşletme

ABSTRACT

The main purpose of the study is completing the deficiencies of understanding business ethics and social responsibility which has been observed in the management in today's business organization with the Akhism philosophy. In line with this objective, it has been discussed the concepts of social responsibility and business ethics in Akhism and management perspectives using existing literature. According to result of the evaluation, we concluded that most of the problems in today's business world can solve with the principles and rules of the Akhism in the framework of social responsibility and business ethics.

KeyWords: Akhism, Social responsibility, Business ethics, Business

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

THE BIOLOGY AND DAMAGE OF LYMANTRIA DISPAR L. (LEPIDOPTERA: LYMANTRIDAE), WHICH HARMS LEAVED TREES IN AND AROUND THE CITY OF BATUM IN GEORGIAN REPUBLIC, AND THE CONTROL AGAINST IT

Gürcistan Cumhuriyeti Batum İli ve Çevresinde, Yapraklı Ağaçlarda Zarar Yapan Lymantria Dispar L. (Lepidoptera: Lymantrida)'nin Biyolojisi, Zararı Ve Mücadelesi

Temel GÖKTÜRK

The University of Artvin Coruh, Faculty of Forestry, temel.gokturk@gmail.com

Yaşar AKSU

Artvin Forest Department, Forest Protection

ABSTRACT

We have 276 kilometers of borders with Georgia, which is our northern neighbor. Our regions that are in the borderline have similar cultural and linguistic properties, and the factors that cause damages in forests and agricultural fields are also similar. One of these harmful factors is insects. *Lymantria dispar* L. (Lepidoptera; Lymantridae) cause important damages in and around Georgia-Batum City and in Artvin City in Turkey. This study was conducted for the purpose of determining the biology, damage and fight against *L. dispar* in areas that have thick leaved trees with mainly oak (*Quercus*) forests in 2013-2014. The material of the study consisted of eggs, pupa and larvae of *L. dispar*, wire cages and *NeemAzal®-T/S* and *Dipel® DF BT 500gr/100lt* (*Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki*). 40 larvae were placed in cages and were fed with fresh oaken leaves. After the administration of the medications, the cages were checked every 6 hours and the alive and dead larvae were counted. The trials were performed with 4 repetitions, and the data were analyzed in a statistical manner. At the end of the study, it was determined that *L. dispar* gave one generation in annual scale in Georgia-Batum, caused most damage in oak trees, the larvae hatched in March-April and became pupa after 6-9 weeks of nutrition, and the adults of the pupa laid 150-600 eggs. *L. dispar* fed on the leaves of *Quercus*, *Salix Populus*, *Fagus*, *Castanea*, *Ulmus*, *Betula*, *Acer* and all fruit trees, and caused damages in the region. It was also determined that the larvae caused the most damage in fruit trees. For the purpose of fighting *L. dispar* larvae, organic and bio-insecticide applications were performed and the effect rate was determined as 83.6% in *Dipel® DF BT*; as 81.3% in *NeemAzal®-T/S*. It was also determined that the *Exorista segregata* Rondani, *Drino inconspicua* Meigen, *Compsilura coccinnata* Meigen (Diptera, Tachinidae) and *Brachymeria intermedia* (Nees) (Hymenoptera, Chalcididae) parasitoids came out from some of the caterpillars placed in the cages. In on-site observations, it was also seen that *Calosoma sycophanta* (L.) (Coleoptera, Carabidae) fed on the larvae of *L. dispar*, and some bird species played important roles in the decrease in the population of the larvae. In the light of these data, it was concluded that *NeemAzal* and *Dipel* may be used in the fight against *L. dispar*; and in addition, natural enemies of this insect must be protected to be influential in the control.

KeyWords: *Lymantria dispar*, *NeemAzal*, *Dipel*

ÖZET

Kuzey komşumuz olan Gürcistan ile 276 kilometrelik sınıra sahibiz. Sınır hattında kalan bölgelerimiz benzer kültür ve dil benzerliğine sahip olduğu gibi orman ve tarım alanlarında zarar

oluşturan etmenlerde benzerdir. Bu zararlı etmenlerden biri de böceklerdir. *Lymantria dispar* L. (Lepidoptera; Lymantridae), Gürcistan-Batum ili ve çevresinde ve de Türkiye'nin Artvin ilinde önemli zararlar oluşturmaktadır. Batum ili ve çevresinde başta Meşe (*Quercus*) ormanları olmak üzere yapraklı ağaçların yoğun olduğu alanlarda *L. dispar*'ın biyolojisini, zararını ve mücadelesini saptamak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma 2013–2014 yıllarında yürütülmüştür. Çalışmanın materyalini *L. dispar*'ın yumurta, larva ve pupaları, tel kafesler ile *NeemAzal®-T/S* ve *Dipel® DF BT 500gr/100lt* (*Bacillus thuringiensis* var. kurstaki) oluşturmuştur. Kafesler içerisine 40'ar adet larva konulmuş ve taze meşe yaprakları ile beslenmiştir. İlaçların uygulanmasını takiben kafesler 6 saatte bir kontrol edilerek canlı ve ölü larvalar sayılmıştır. Denemeler 4 tekerrürlü gerçekleştirilerek elde edilen veriler istatistik analize tabi tutulmuştur. Çalışma sonunda; *L. dispar*'ın, Gürcistan-Batum'da yılda bir generasyon verdiği, en fazla meşe ağaçlarında zarara neden olduğu, Mart-Nisan aylarında yumurtadan çıkan larvaların 6-9 hafta beslendikten sonra pupa oldukları ve pupadan çıkan erginlerin 150-600 adet yumurta bıraktıkları tespit edilmiştir. Bölgede *Quercus*, *Salix*, *Populus*, *Fagus*, *Castanea*, *Ulmus*, *Betula*, *Acer* türlerin ve tüm meyve ağaçlarının yapraklarıyla beslenerek zarara neden olan *L. dispar* larvalarının meyve ağaçlarında daha çok zarara neden olduğu tespit edilmiştir. *L. dispar* larvalarına karşı mücadele amacıyla organik ve biyoinsektisit uygulamaları sonucunda etki oranının *Dipel® DF BT*'de % 83.6, *NeemAzal®-T/S*'da % 81.3 olarak belirlenmiştir. Kafesler içine konan tırtılların bazılarında *Exorista segregata* Rondani, *Drino inconspicua* Meigen, *Compsilura coccinnata* Meigen (Diptera, Tachinidae) ve *Brachymeria intermedia* (Nees) (Hymenoptera, Chalcididae) parazitoidlerinin çıktığı tespit edilmiştir. Alanda yapılan gözlemlerde *Calosoma sycophanta* (L.) (Coleoptera, Carabidae)'nın da *L. dispar* larvaları ile beslendiği ve bazı kuş türlerin de popülasyonun azalmasında önemli rol oynadığı tespit edilmiştir. Tüm bu bilgilerin ışığı altında bölgede *L. dispar*'a karşı yürütülecek mücadele çalışmalarında *NeemAzal* ve *Dipel*'in kullanılabileceği, buna ilaveten doğal düşmanlarının da korunmasının mücadelede etkili olabileceği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Lymantria dispar*, *NeemAzal*, *Dipel*

İKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YAŞLI BAKIMI ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI İSTİSMARI VE İHMALİ BELİRTİLERİNE YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİ

Knowledge Level Of Elderly Abuse And Neglect Symptoms In Elderly Care Students

Yrd. Doç. Dr. Hatice TAMBAĞ

Mustafa Kemal Üniversitesi

Rana CAN

Rabiye ERENOĞLU

ÖZET

Amaç: Araştırma meslek yüksekokulu yaşlı bakımı bölümü öğrencilerinin yaşlı istismarı ve ihmali belirtilerine yönelik bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tiptedir. Araştırma Hatay il merkezinde bulunan bir üniversitede 2016-2017 yıllarında sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu yaşlı bakımı bölümünde eğitim gören 47 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler, kişisel bilgi formu ve yaşlı istismar ve ihmali içeren sorulardan oluşan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma analizleri kullanılmıştır. **Bulgular:** Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.26 ± 1.63 'tür. Öğrencilerin %72,3 'ü kız ve %34,0'ı sağlık meslek lisesi mezunudur. %76,6'sı derslerinde aldıkları geriatri eğitimlerini yeterli bulduklarını bildirmiştir. %66,0'ı çekirdek ailede ve %31,9'u yaşlı bir akraba ile aynı evde yaşamamaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %70,2'si ailede yaşlı bir bireyle yaşamak istediklerini bildirmişlerdir. Öğrenciler büyük çoğunluğu (%95,7) "Yaşlı bireyin yatak ya da elbiselerin kirli olması ihmali belirtisidir" ve "Yaşlı bireyden izinsiz olarak mallarının, parasının, banka/emeklilik hesabının kullanılması istismardır" (%95,7) sorularını doğru olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin çoğunluğunun (%61,7) yanlış değerlendirdiği "Yaşlı bireyin sorulan sorulara cevap vermemesi istismar belirtisidir" sorusu olarak belirlenmiştir. **Sonuç:** Sonuç olarak, öğrencilerin yaşlı istismarı ve ihmali yönelik belirtilerden daha çok somut olan görünen belirtileri tanıyabildikleri belirlenmiştir. Yaşlıya yönelik istismar ve ihmali konularını içeren eğitim programlarının tüm eğitim yıllarına yayılacak şekilde müfredatın bir parçası haline getirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, istismar, ihmali, öğrenci, eğitim.

ABSTRACT

Objectives: The study was conducted to evaluation of knowledge level of elderly abuse and neglect symptoms in vocational schools elderly care department, **Methods:** The study is cross-sectional and descriptive. Research was conducted with 47 students studying in 2016-2017 academic year, health services vocational school in the city of Hatay. Data was collected by performing the personal information form, questionnaire includes elderly abuse and neglect. Frequency, percentage, mean and standard deviation analyzes were used to evaluate the data. **Results:** Students' average age of 20.26 ± 1.63 . The students' 72,3% were female and 34,0% graduated from health vocational high school. 76.6% reported that they found their geriatric education they attended in their course to be sufficient. 66.0% were in the nuclear family and 31,9% live in the same house as an elderly relative. 70.2% of the students reported that they wanted to live with an elderly individual in their family. The majority of the students evaluated the question correctly (95.7%) "The elderly person's bed or clothes are dirty is the neglect symptom " and "The elderly individual is abusing the use of their

property, money, bank / pension account without permission" (95.7%). The majority of the students evaluated the question wrongly (61,7%) "The elderly person does not respond to the questions asked is the abuse symptom". Conclusion: As a result, was determined that the students were identified more concrete appear with elder abuse and neglect symptoms. Including abuse and neglect towards the elderly training programs a part of curriculum in a way of extending all years is recommended.

KeyWords: Elderly, abuse, neglect, student, education

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA UYGULANAN MESLEKİ EĞİTİM MODELLERİ VE ALTERNATİF BİR MODEL ÖNERİSİ

Vocational Educational Models Applied In Vocational Higher Education And An Alternative Model Suggestion

Yrd.Doç.Dr. İsmail GÜMÜŞ
Doç.Dr. Cemil ÖRGEV

ÖZET

Günümüz Türkiye’inde okullaşma oranı orta ve yüksek tahsilde giderek artma eğilimindedir. Bu doğrultuda meslek liseleri uzun yıllar iş dünyasına mesleki eleman yetiştirme ve istihdama katkı sağlamada önemli görev ifa etmiş bulunmaktadır. Aynı doğrultuda meslek yüksekokulları da geçmişten günümüze farklı şekilde uygulamalı eğitim türü olarak “Endüstriye dayalı eğitim”, ”Trimester”, ”İkmeb”, 3+1 ve benzeri eğitim modellerini tatbik ederek iş dünyasına nitelikli eleman yetiştirilerek katkı vermeye çalışmıştır. Ancak bu uygulamalı modeller iş dünyasınca istenilen nitelikte eleman yetiştirmesine yetmemektedir. Bu çalışmada alternatif bir model olarak 2+1 işyeri eğitim uygulaması önerilmiştir. 2+1 modelinde müfredat geliştirilirken günümüz teknolojileri ve sanayii gereksinimleri de dikkate alınacak, üniversite iş dünyası arasında etkin bir iletişim kurulacak, iş dünyasının beklediği yetkinlikte eleman yetiştirilmesi mümkün olacaktır. Sakarya İli’nde bulunan sanayii kuruluşları ile yüzyüze görüşme yöntemi ile anket formu doldurularak, elde edilen bilgiler değerlendirilecektir. Bu çalışmada amaç, meslek okulu özelliği olan meslek yüksekokullarındaki teorik ağırlıklı eğitim, uygulamalı mesleki eğitimi esas alan, “iki yıl okul, bir yıl iş yeri eğitim” modeli ile değiştirilerek yasalaştırılması, alanlarında yetkin eleman yetiştiren okulların ülke genelinde yaygınlaştırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki eğitim, İş yeri eğitimi, Meslek elemanı, Beceri eğitimi, 2+1 modeli

ABSTRACT

In today's Turkey, the schooling rate tends to increase steadily in the middle and high grades. In this respect, vocational high schools have played an important role in providing job training and employment contribution to the business world for many years. In the same direction, vocational high schools have also tried to contribute to the business world by educating qualified personnel by applying education models based on "Industry based education", "Trimester", "İkmeb", 3 + 1 and so on as a kind of applied education different from the past. But,It is not enough to train the qualified personnel in the world.In this study, 2 + 1 workplace training was proposed as an alternative model. When the curriculum is developed in the 2 + 1 model, contemporary technologies and industrial requirements will be taken into consideration, an effective communication will be established between the university business world and it will be possible to train the personnel in competences required by the business world as well. The questionnaire form will be filled with the face-to-face interview method with the industrial establishments located in Sakarya Province and the obtained information will be evaluated.The aim of this study is to extend the theoretical education system in the vocational high schools which are vocational high school characteristics by changing the "two years school, one year work place education" model based on applied vocational education, and to educate qualified staff in the field throughout the country.

Keywords: Vocational education, Workplace education, Vocational staff, Skill training, 2 + 1 model

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TOPLUMSAL YAŞAMI SEMBOL DEĞERLERDEN OKUMAK: GİYİM KUŞAM OLGUSUNUN TÜRK ROMANINA (1870-1940) YANSIMALARI*

Reading Social Life Using Symbol Values: Reflections Of Clothes And Finery On Turkish Novel (1870-1940)

Okutman, Mehmet Medeni DOĞAN

Artvin Çoruh Üniversitesi, mehmetmdogan@artvin.edu.tr

ÖZET

İnsanın varoluşuyla birlikte öncelikle doğa koşullarından korunmak için bir ihtiyaç doğrultusunda ortaya çıkmış olan giyim, ilkel toplumdaki çağdaş topluma geçişte ve sonrasında maddi kültürün önemli bir ögesi haline gelmiştir. Zaman içinde gelenekler, değerler, ekonomik şartlar, siyasal düzenlemeler, inançlar, psikolojik etmenler, moda vb. etkiler altında çeşitlenerek zenginleşen giyim kuşam, toplumsal yaşamda meydana gelen siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik değişimleri/dönüşümleri de gözler önüne seren bir boyut kazanmıştır. Nitekim Türk sosyo-kültürel yaşamına Tanzimat yıllarından itibaren bakıldığında, İstanbul merkez olmak üzere, meydana gelen toplumsal değişimlerin/dönüşümlerin etkilerini giyim kuşamda görmek mümkündür. Bu bildiride giyim kuşam olgusu söz konusu olduğundan, yan dallar üzerinde yapılan araştırmalar bir sonuç verir mi sorusundan yola çıkıldı. Çünkü alan ile ilgili birinci eldeki kaynaklar temel verileri oluşturmakla birlikte yan dallar o alana önemli katkılar sağlamakta, yeni açılımlar ortaya koymaktadır. Bu nedenle çalışmamızdaki temel amaç, maddi kültür unsuru olan giyim kuşamın Tanzimat (1839-1908), Meşrutiyet (1908-1919), Milli Mücadele (1919-1923) ve Atatürk Devri (1923-1938) içerisinde yazılmış ve edebiyat tarihimiz açısından önem teşkil eden romanlara nasıl yansıdığını tespit etmektir. Tarihsel süreç içerisinde, kurgulanmış metinler üzerinden kadın ve erkek giyimi, giyim kuşamda yaşanan değişim ve modernleşme aşamaları ile giyim kuşamın bir sembol değer olarak kullanılması başlıklar halinde örneklerle incelenerek değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Giyim kuşam, toplumsal yaşam, Tanzimat, Cumhuriyet, Türk romanı.

ABSTRACT

Clothing, started as a need for humankind in order to protect from harsh nature conditions, has evolved with the society from ancient times to this day and become a critical component of material culture. Under the effect of traditions, values, economical conditions, political regulations, faiths, psychological factors and fashion, clothing has varied, enriched in time and gain a dimension that shows the political, social, cultural and economic changes/evolutions of communal living. Observing the Turkish social-cultural lifestyle centered around Istanbul starting from the Reform years shows the effect of communal changes/evolutions on clothing. In this edict, the question “do the researches held in subsidiary areas when clothing phenomenon is concerned give a result?” has been motivation. Because, primary resources about the area research consist of basic data and not only subsidiary subjects significantly contribute to the area, but also provide new expansions.

* Bu bildiri *Giyim Kuşam ve Kültür İncelemeleri Üzerine Türk Romanı (1870-1940)* adlı yüksek lisans tezimizden istifade edilerek hazırlanmıştır.

Hence, our main goal is to detect the effect of clothing as a material culture element on Turkish novels which are written in 4 different time periods (Reform Period (1839-1908), Constitutional Period (1908-1919), National Struggle Period (1919-1923) and Atatürk Period (1923-1938)) and critical for our literature. Using the fictionalized texts and following the historical process, male and female clothing, changes in clothing and steps of modernization, using clothing as a symbol will be analyzed with examples and evaluated.

KeyWords: Clothing, social life, Tanzimat, Republic days, Turkish novels.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE-ORTA ASYA İLİŞKİLERİNDE KAZAKİSTAN'IN MERKEZİ ROLÜ: EKONOMİ-POLİTİK BİR ANALİZ

Öğr. Gör. Özgür KANBİR

Giresun Üniversitesi, ozgurkanbir@yahoo.com.tr

ÖZET

Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetleriyle ilişkileri ekonomik ve kültürel temelde önemli ve kalıcı özellikler taşımaktadır. Bunlar arasında Kazakistan, ortak kültürel bağların mevcudiyeti, liberal bir yatırım ortamının varlığı, zengin hidro karbon rezervleri ve Çin ve Rusya gibi önemli bölgesel güçlere yakınlığı nedeniyle Türkiye için özel bir önemdedir. Bu nedenle, Sovyet sonrası dönemde Türkiye ve Kazakistan arasında ileri düzeyde siyasi ve ekonomik ilişkiler kurulmuştur. İki binli yılların ilk çeyreğinde, ikili ilişkilerin gelişim seyri ve potansiyeli, ekonomik ve politik yönleri itibariyle her iki ülke açısından büyük önem arz etmektedir. Nitekim Türkiye, Orta Asya ile kurduğu dış ticaret bağlantılarından en güçlüsünü Kazakistan ile inşa etmiştir. Kazakistan-Türkiye dış ticaret hacmi Sovyet sonrası dönemde hızla artış eğilimine girmiş, küresel finans krizinin etkili olduğu yıllarda dalgalanma göstermiş, ardından artış eğilimi devam etmiştir. Kazakistan, Türkiye'nin Orta Asya'ya yaptığı ihracatta Türkmenistan'ın ardından ikinci sırada olmasına rağmen, özellikle son yıllarda Türkiye'nin bölgeden yaptığı ithalatın yarıya yakınına gerçekleştirmektedir. Türkiye açısından hem bir reel yatırımların yöneldiği coğrafya özelliği göstermesi, hem de bölgeden Türkiye'ye yönelen sermayenin en güçlü damarı olma özelliği arz etmesi nedeniyle Kazakistan stratejik bir ortak olmaya doğru evrilmektedir. Ortadoğu'daki çatışmalar bağlamında 2017 yılı itibariyle bölgesel sorunların çözümü açısından Astana görüşmeleri ile ülkenin bir merkez olarak seçilmesi de Kazakistan'ın hem Rusya hem Türkiye açısından sahip olduğu jeopolitik önemi göstermektedir. Türkiye'nin potansiyel Şanghay ve Avrasya Birliği üyeliği için, bu iki oluşumda da merkez ülkelerden birisi olması, Azerbaycan'ın ardından Türkiye için Türk dünyasındaki en önemli ülke özelliği göstermesi ve çok taraflı platformlarda Türkiye'nin stratejik bir müttefiki haline gelmesi gibi hususlar, Kazakistan'ın Türkiye açısından merkezi önemini göstermektedir. Bu çalışmada, Kazakistan-Türkiye ilişkileri, Türkiye'nin Orta Asya bölgesine yönelik vizyonu bağlamında anahtar bir rol üstlenmesi yönüyle üç bölümde incelenecektir. İlk bölümde, 1990'lardan itibaren Kazakistan'daki dönüşümün ekonomi-politiği incelenecek; İkinci bölümde bağımsızlığını kazandıktan sonra ekonomik ve politik gelişmeler değerlendirilerek Türkiye ile bu süreçteki ilişkiler karşılaştırmalı olarak incelenecek. Üçüncü bölümde ise, Kazakistan-Türkiye ilişkilerinin bölgesel ekonomi politik analizi yapılacaktır. Bu çerçevede, dış ticaret akımları, sermaye hareketleri ve bölgesel konular bağlamında çok yönlü ilişkiler masaya yatırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kazakistan, Türkiye, Orta Asya, Kazak-Türk İlişkileri, Bölgesel Ekonomi Politik

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TEMEL ÖBEK YAPI KURALLARI BOZULABİLİR Mİ? HOLLANDACA ÖĞRETİMİNDE BAZI YAPISAL SORUNLAR

Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLEÇ

ÖZET

Dilbilimde öbek yapı kuralları, özellikle üretici-dönüşümsel dilbilgisinin (Chomsky, 1957; 1993) temel yapıtaşı olarak sunuldu. Bu görüşe göre, derin yapıdaki evrensel taban, yüzey yapıya dönüştüğünde hem dil içi hem de diller arası farklılaşma ve çeşitliliği yaratıyor. Zira, anlamı taşıyan derin yapı, düşünce biçimlerinin yalın bir yansıması olarak tüm dillerde ortak bir birim işlevi üstleniyor (Chomsky, 1983: 35). Genel varsayım, dönüşüm (dil içi) ve çeşitlilik (diller arası) nasıl olursa olsun, birbirine yakın öğelerin arasındaki bütünlüğün, temel tümce yapısını biçimlendiren öbeğin oluşumunda başat zorunluluk olduğu yönündedir. Bir başka deyişle, birden fazla sözlüksel öğe ile kurulan bütünlük, öbektir (Uzun, 2000: 18). Diğer taraftan, sözlüksellik (içerik sözcükleri) ve dilbilgisellik (işlev sözcükleri) bakımından, bazı sözcükler, (örneğin, adılar, ilgeçler, öndurum / artdurum sözcükleri; preposition / postposition) ara ulam (semi-category) oluşturuyorlar (Corver & Van Riemsdijk, 2001: 3). Söz konusu ara ulam olgusu, Hollandaca gibi Germen dillerinde adıl olarak gözüken, ancak belirteç işlevi üstlenen sözcük türlerinde de (voornaamwoordelijk bijwoord) kendini gösterir (bkz. Van Der Horst, 2008). İngilizcedeki therefore, thereunder, hereon, therefrom, thereupon; Almancadaki damit, davon, dabei, darin ve Hollandacadaki over dat / daarover, over wat / waarover, om dat / daarom (İngilizce therefore), in dat / daarin (İngilizce therein, Almanca darin) türünden sözcükler, söz konusu ara ulamı ve fakat aynı zamanda öbek yapıyı oluşturuyor. Hem bütünlük içeren, hem de parçalanabilir olma özellikleri, dil öğretiminde ve özellikle öğrenilen dilin kullanımında zihinsel işleme etkinliği bakımından önemli düzeyde sorun oluşturuyor. Bu çalışma, söz konusu öbek yapıların yukarıda belirtilen bütünlük özelliğinin Hollandacada seçimli olarak bozulabilmesinin, hem kuramsal düzlemde, hem de dil öğretimi uygulamasında ortaya koyduğu sorunları tartışıyor ve kuram / uygulamaya dönük çözüm önerileri getiriyor.

Anahtar Kelimeler: Dilbilim, öbek yapı kuralları, yapısal sorunlar, dil öğretimi, Hollandaca.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SOSYAL MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ AÇISINDAN TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN MARKALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation Of Brands Active In Turkey In Terms Of Social Customer Relationship Management

Yrd. Doç. Dr. Arzu KILIÇ

Ardahan Üniversitesi

Öğr. Gör. Şafak ALTAY

Ardahan Üniversitesi

ÖZET

Sosyal medya günümüzde bireyler tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. Tüketiciler ürünlere/markalara yönelik bilgi ihtiyaçlarını giderirken ve beklentilerini, eleştirilerini, şikâyetlerini dile getirirken sosyal medya üzerinden doğrudan işletmeler ile iletişim kurabilmektedir. Ayrıca diğer müşteri deneyimlerinden de bu kanallar vasıtasıyla yararlanabilmekte, kendi deneyimlerini paylaşabilmektedirler. Bu durum müşteri ilişkileri yönetimi (CRM) faaliyetleri yürüten işletmeler için sosyal medya üzerinden mevcut faaliyetleri yerine getirmek için fırsatlar oluşturmaktadır. Sosyal medya üzerinden yürütülen CRM faaliyetleri işletmelere geniş bir veri yelpazesi sunarken, daha çok müşteriye ulaşmalarına ve müşteri memnuniyetinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. Yapılan bu çalışmada markaların sosyal müşteri ilişkileri yönetimi (SCRM) performanslarını değerlendirmek amaçlanmaktadır. Bu çalışma markaların sosyal medya verilerine bakılarak oluşturulmuştur. Markaların sosyal medyada sergiledikleri performanslarına göre sektörel olarak ilk sıralarda yer alan markalar belirlenmiş, sosyal medyadaki hayran sayıları ve hayranları ile markalar arasındaki etkileşim oranlarına göre markalar değerlendirilmiştir, öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: SCRM, Sosyal Medya, Marka

ABSTRACT

Today, social media is used extensively by individuals. Consumers can communicate directly with companies to fulfill their needs for information about products/brands and to express their expectations, criticism and complaints. They can also benefit from other customer experiences through these channels and share their own experiences. This creates opportunities for businesses conducting customer relationship management (CRM) activities to fulfill their existing activities through social media. CRM activities carried out through social media provide a wide range of data to businesses, while enabling more customer outreach and increasing the customer satisfaction. In this study, it is aimed to evaluate the social customer relationship management (SCRM) performances of brands. This study is based on the social media data of brands. Leading brands of the sector is determined according to their performances in the social media, and evaluated with the number of fans and their bilateral interactions while suggestions are presented.

KeyWords: SCRM, Social Media, Brand

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BURJUVAZİNİN VE İŞÇİ SINIFININ HAK TALEPLERİ VE MODERN İNSAN HAKLARI TEORİSİ

Right Claims Of The Bourgeoisie And Working Class And The Theory Of Modern Human Rights

Doç. Dr. Adil ŞAHİN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, adilsahin@ktu.edu.tr

ÖZET

İnsan hakları, bütün insanların sahip olduğu haklardır. Hak düşüncesi, özgürlük düşüncesi ilk insanlardan itibaren vardır; dünyanın her coğrafyasında da geçerlidir. Modern insan hakları teorisinde haklar, çeşitli açılardan tasnif edilmektedir. Fakat yaygınlıkla kullanılan, hakların “kuşaklar” şeklindeki tasnifidir. İşbu bildiri, insan haklarının kuşaklar şeklindeki tasnifinin ortaya çıkışı, ideolojilerin haklar ile olan etkileşimi ve hakların, toplumsal sınıflar ile olan ilişkisi incelenecektir. Modern insan hakları teorisinde haklar, üç kategoriye ayrılmaktadır: 17. Ve 18. Yüzyılda burjuvazi (liberalizm) tarafından talep edilen Medeni ve siyasal haklar, 18. Ve 19. Yüzyılda işçi sınıfı (sosyalizm) tarafından talep edilen Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar; 19. Ve 20. Yüzyılda herkes tarafından talep edilen Dayanışma Hakları (Halkların Hakları).

Anahtar Kelimeler: İnsan hakları, Burjuvazi, İşçi sınıfı, İdeolojiler.

ABSTRACT

Human rights are norms that all human beings have. The idea of right and freedom of thought are known from the first people; and this is also true in every region of the World. Rights in modern human rights theory are classified from various perspectives. But what is widely used is the classification of rights in the form of "generations". In this study, the emergence of generations of human rights in the form of classification, interactions and rights with the rights of ideology, will examine the relationship between social classes. Rights in modern human rights theory are divided into three categories: Civil and political rights demanded by the bourgeoisie (liberalism) in the 17th and 18th centuries; Economic, Social and Cultural Rights Demanded by the Working Class (socialism) in the 18th and 19th Centuries; Solidarity Rights (People's Rights) demanded by all human beings in the 19th and 20th centuries.

KeyWords: Human rights, Bourgeoisie, Working class, Ideologies.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEKİ EĞİTİMDE UYGULAMALI DERSLERİN ÖNEMİ (GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ UYGULAMALARI ÖRNEĞİ)

Öğr. Gör. Bahriye YALÇINKAYA

Pamukkale Üniversitesi, byalcinkaya@pau.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de tekstil ve hazır giyim endüstrisi en önemli üretim ve ihracat sanayimizden birisidir. Çeşitli markalar ile dünya pazarına girmeyi hedefleyen ülkemiz, sektör için yaratıcı nitelikteki teknik elemanlara çok fazla ihtiyaç duymaktadır. Moda sektöründe rekabete dayalı üretimin ve pazarlamanın yürütülebilmesi için, çağdaş moda anlayışına sahip, teorik ve pratik eğitimi müşterek almış, yaratıcılıkta uzmanlaşma yanında, güçlü görsel ve iletişimsel yeteneklere sahip elemanların yetiştirilmesi esastır. Ülkelerin kalkınmasının ana faktörlerinden biri mesleki eğitimin geliştirilmesidir. Türkiye’de mesleki eğitim her geçen gün önemini daha da arttırmaktadır. Mesleki eğitimin temel amacı; Sanayinin ve iş yaşamının ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün yetiştirilmesidir. Bu nedenle Meslek Yüksekokullarında (MYO) eğitimin uygulama ağırlıklı olması ve işletmelerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılandırılması gerekir. Mesleki eğitimin gelişmesindeki en büyük etken ise uygulamalı derslere verilen önemdir. Uygulaması olmayan mesleki bilgi unutulmaya yüz tutmaktadır. Bu çalışmada; mesleki eğitimde uygulamanın önemi ve gerekliliği üzerinde durulacaktır. Ülkemizde ve dünyada söz sahibi olduğumuz meslek alanlarından biri olan giyim ve moda tasarımı alanlarında yaratıcı tasarım gücü, estetik beğeni ve ifade biçimi, moda tasarımı ve giyim üretimi eğitiminde uygulamanın nasıl yapıldığı ve dolayısıyla ara eleman yetiştirmenin mesleğe katacağı olumlu gelişiminden söz edilecektir. Ayrıca mesleki eğitimle ilgili yapılmış örnek uygulama çalışmalarına ve görsellere yer verilecek ve daha iyi neler yapılabilir sorularına yanıtlar aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki eğitim, Uygulamalı dersler, Giyim Üretim Teknolojisi, Moda Tasarımı eğitimi.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜİK' İN GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA HESAPLAMA TEKNİĞİNİ DEĞİŞTİRMESİNE BAKIŞ

View Of Turkey Statistical Institution Replacing The Gdp Calculation Method

Öğr. Gör. Fatih Volkan AYYILDIZ

Ardahan Üniversitesi, fatihvolkanayyildiz@ardahan.edu.tr

ÖZET

Çalışmada, GSYH hesaplama yöntemleri ile GSYH hesaplama tekniğinin değişimi sonucu eski ve yeni hesaplamalarda baz yılı esas alınarak istatistiki farklar ortaya konmuş bu durum tablolar ve grafiklerle desteklenmiştir. Ülkelerde GSYH hesaplama tekniği değişimde esas olan ise baz yılı seçiminin ve hesaplamada kullanılacak yeni yöntemin ülkeye uygunluğudur. Bu doğrultuda baz yılı seçimindeki esaslar uluslararası ölçütlere esas alınarak ortaya konmuştur. Türkiye'de TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından Cumhuriyetin ilanından itibaren en son değişiklikle beraber baz yılı beş kez güncellenmiştir. TÜİK tarafından en son 2009 yılı baz yıl alınmış olup bu çerçevede Ulusal Hesaplar Sistemi'ne (SNA-2008) ve Avrupa Hesaplar Sistemi'ne (ESA-2010) uyumlu olarak hesaplamada revizyon gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada amaç TÜİK tarafından seçilen 2009 baz yılının seçiminin Türkiye için 2008 küresel finans krizinin etkilerinin görüldüğü yıl olduğunun vurgulanması ve bu seçimdeki hatanın eski ve yeni verilerdeki kıyaslamalarla ortaya konmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Hesaplama Tekniği, GSYH, Baz yılı

ABSTRACT

In the study, the difference between the GDP calculation methods and the GDP calculation technique was found to be based on the base year in the old and new calculations. This situation was supported by the tables and graphics. The basis for the change in the GDP calculation method in the countries is that the base year selection and the new method to be used in calculation are in accordance with the country. In line with this principle in the choice of base year it has been demonstrated based on international criteria. In Turkey, the base year has been updated five times, with the latest change from the announcement of the Republic of Turkey by TUIK (Turkish Statistical Institute). The last year of 2009 was taken by TUIK and there vision was made in this frame work in accordance with the National Accounts System (SNA-2008) and the European Accounts System (ESA-2010). The aim of this study is to emphasize that the selection of the 2009 base year elected by TUIK was the year in which the effects of the 2008 global financial crisis for Turkey were seen, and this selection error was revealed by comparing the old and new data.

KeyWords: Calculation Technique, GDP, Base year

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DEKİ SAĞLIK TURİZMİ SÜRECİNDE GÜRCİSTAN'IN YERİ VE ÖNEMİ

The Place And Importance Of Georgia In Turkey's Health Tourism Process

Öğr. Gör. Göksel YILMAZ
Kavram Meslek Yüksekokulu

ÖZET

Sağlık turizmi, ülkemizde 2000'li yıllar itibarı ile sektör haline gelmeye başlamış olup son 10 yıl içerisinde büyük bir gelişme göstermiştir. Coğrafi konumu, çok kültürlülüğü ve birçok farklı neden ile turizm sektöründe ön sıralarda tercih edilen ülkemiz artık sağlık turizmi alanında da ön saflarda yer almaktadır. Önceleri sadece büyük şehirlerde ön planda olan Sağlık Turizmi artık diğer şehirlerde de canlanmakta, sınır bölgelerindeki sağlık turizmi faaliyetleri de artış göstermektedir. Dönemsel ve mevsimsel olarak değişkenlik gösteren sağlık turizmi talepleri, genel açıdan değerlendirildiğinde artan bir seyir hâlinindedir. Bu çalışmadaki amaç: Türkiye'deki Sağlık Turizmi gelişim sürecine değinmek ve ülkemizi tercih eden Gürcistan'ın bu süreçteki payının genel değerlendirmesini yapmaktır. Literatür taraması ve derleme yoluyla oluşturulan bu çalışma: özellikle politik açıdan ilişkilerin iyi olduğu ve komşu ülke olan Gürcistan'ın; Türkiye'deki Sağlık Turizmi pazarındaki genel bir değerlendirmesini yapmak açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık turizmi, Gürcistan

ABSTRACT

Health tourism has started becoming a sector as of 2000s in Turkey, and it has made great progress in the last 10 years. With its geographical location, multicultural structure in addition to many reasons, Turkey is at the top group of the mostly preferred countries in tourism, and it has recently joined the top group in the field of health tourism as well. In the past, health tourism used to be in the forefront in only big cities; however it has become widespread in other cities as well and the health tourism activities in the border regions have shown an increase. Demands for health tourism vary periodically and seasonally; in general terms it has an increasing trend. The purpose of this study is to address the development process of health tourism in Turkey and to carry out a general evaluation of the share of Georgia, which prefers Turkey, in this process. This study was performed by literature review and compilation, and it is of capital importance with regard to carrying out a general evaluation of the neighboring country Georgia, which Turkey has good political relations, in the health tourism market of Turkey.

Keywords: Health Tourism, Georgia

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YAPILARDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE YANGIN DAYANIKLILIĞI AÇISINDAN CAM YÜNÜ VE TAŞ YÜNÜ MALZEMELERİNİN İNCELENMESİ

Investigation Of Glass Wool And Stone Wool Materials For Sustainability And Fire Durability In The Structures

Yrd. Doç. Dr. İlknur BEKEM KARA

Artvin Çoruh Üniversitesi, ilknurbekem@artvin.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Yasemin BARAN

Giresun Üniversitesi, yasemin.baran@giresun.edu.tr

ÖZET

Yapılarda sürdürülebilirlik; yenilenebilir kaynakların kullanımını, enerji etkin teknolojileri, doğaya saygın malzemelerin kullanımını, geri kazanım ve yeniden kullanım faaliyetlerini, tasarım ve yapımın her evresinde tüm bunları kapsayarak ekolojiyi düşünmeyi esas alan bir kavramdır. Yapıların sıklıkla karşılaşabileceği hizmet ömrünün vaktinden önce sonlanmasına veya onarım gereksinimine neden olabilecek olaylardan biri de yangındır. Yangın olayları yapılarda sürdürülebilirlik ölçütlerini (sağlık, ekoloji, ekonomi, dayanıklılık, işlevsellik ve estetik) olumsuz yönde etkilemektedir. Yangın güvenliği için alınabilecek pasif önlemlerden biri yalıtım yapılmasıdır. Bu çalışmada, cam yünü ve taş yünü malzemelerine ait üretim aşamaları değerlendirilerek “hammadelerin çıkarılması”ndan “geri dönüşüm”e kadar olan yaşam döngüleri oluşturulmuş, ilgili malzemelere ait genel yalıtım özellikleri irdelenmiş ve yangın yalıtımındaki önemleri araştırılmıştır. Ayrıca, cam yünü ve taş yününe ait dünyada gerçekleştirilen yaşam döngüsü analizi çalışmaları incelenmiş olup, cam yünü ve taş yününe ait emisyon değerleri, enerji tüketimi ve temel çevresel etkileri özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, yangın, cam yünü, taş yünü, yaşam döngüsü.

ABSTRACT

Sustainability in buildings; It is a concept based on the use of renewable resources, energy-efficient technologies, the use of environmentally conscious materials, recycling and reuse activities, ecology in all aspects of design and construction. One of the events that can lead to premature termination of the service life that constructions are likely to encounter frequently or necessitate repairs is a fire. Fire events affect sustainability criteria (health, ecology, economy, endurance, functionality and aesthetics) negatively. One of the passive measures that can be taken for fire safety is insulation. In this study, the production stages of glass wool and stone wool materials were evaluated and life cycle were created from "extraction of raw materials" to "recycling", general insulation properties of related materials and their importance in fire insulation have been examined. In addition, studies from the world of life cycle analysis in glass wool and stone wool have been reviewed and emission values, energy consumption and basic environmental effects of glass wool and stone wool have been summarized.

KeyWords: Sustainability, fire, glass wool, stone wool, life cycle.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İNSAN KAYNAKLARI BİLGİ SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASINDA KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN BİR ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

The Problems Faced In Forming An Human Resources Information System And A Case Study Analysis

Öğr. Gör. Mükremin UZER

Sakarya Üniversitesi, muzer@sakarya.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, insan kaynakları bilgi sisteminin oluşturulmasında hangi sorunlarla karşılaşıldığı ve karşılaşılan bu sorunları aşmak için neler yapılması gerektiği araştırılmıştır. Çalışmada öncelikle insan kaynakları bilgi sistemi konusu, kavramsal olarak ele alınmıştır. Daha sonra, örnek olay kapsamında yeni bir insan kaynakları bilgi sistemi oluşturan bir devlet üniversitesi incelenmiştir. Veriler, insan kaynakları bilgi sistemi ile doğrudan ilgili kişi sayısının az olması nedeniyle, yarı-biçimsel mülakat ve katılımlı gözlem yoluyla toplanmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede yapılan çalışmanın sonucunda, insan kaynakları bilgi sisteminin kurulum sürecinde; Kurumda İKBS kurulum ekibinin seçiminde yanlışlıklar yapıldığı, sistem kullanıcıları pozisyonuna sadece yönetici düzeyindeki personelden seçim yapıldığı, teknik personel ile sistem kullanıcıları arasında sağlıklı bir iletişimin olmadığı ve sisteme veri girişinde hatalar yapıldığı gibi sorunlar tespit edilmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları Bilgi Sistemleri, İKBS Oluşturma Süreci, İKBS Oluşturmada Karşılaşılan Sorunlar.

ABSTRACT

In this study, it was researched what kind of problems were faced in forming the human resources information system and what needs to be done to overcome these problems. Firstly, human resources information system is discussed with outlines conceptually. Then, a state university, which creates a new human resources information system within the context of the case study, is examined. The data were tried to be collected through half-formal interview and participant observation because of the limited number of people directly involved in the human resources information system. As a result of the work done in this framework, in the process of setting up the human resources information system; Problems were identified and solution proposals were presented as there were mistakes in the selection of the HRIS forming team in the institution, selection was made only by the personel at the level of the administrator, no healthy communication was established between the technical personel and system users, and mistakes were made in the system data entry.

KeyWords: Human Resources Information Systems, HRIS forming process, Problems faced in forming HRIS.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KİMYASAL SENTEZLENEN POLY(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) FİLMİN PASLANMAZ ÇELİK YÜZEYİNDE ANTİKOROZİF DAVRANIŞI

Prof. Dr. Nureddin ÇOLAK

Mustafa Kemal Üniversitesi, nureddincolak@yahoo.com

Kimyager Sevcan YILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, ysewcan@gmail.com

Prof. Dr. Ali Tuncay ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, atuncay@mku.edu.tr

Yükseltenebilir metaller için korozyon büyük bir problem yarattığından, son yıllarda iletken polimerlerin antikorozif olarak kullanımlarına yönelik çalışmalar oldukça artmıştır. Bu çalışmalar yumuşak çelik, paslanmaz çelik ve bakır gibi yükseltenebilir metal yüzeylerinde sentezlenen homo, kopolimer ve terpolimer filmlerin korozyon direncini artırdığını vurgulamaktadırlar. Bu metallerin antikorozif özelliklerinin gelişmesi, elektrot yüzeyinde bulunan iletken polimer filmlerin korozif iyonlara karşı bariyer özelliklerini yansıtmaktadır. Dolayısıyla metal yüzeyinde korozif ortama karşı etkin bir iletken polimer film sentezi için elektrolit seçimi, monomer cinsi, pH, elektrot cinsi, elektrokimyasal teknik, tarama hızı, uygulanan potansiyel aralığı ve üst potansiyel sınırı önem taşımaktadır[1-3].

Bu çalışma da amonyum persülfat ortamında 1:1 monomer derişim oranlı kimyasal sentezlenmiş poly(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) kopolimer filmler dimetil sülfoksit (DMS) ortamında çözünmesi ile paslanmaz çelik elektrot (316 L) yüzeyine adsorpsiyonu sağlanmıştır. Poly(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) kopolimer filmin adsorpsiyonu 72 saat sürede gerçekleştirilmiştir.

Poly(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) kopolimer film sentezlenmiş paslanmaz çelik elektrodun korozyon performansı % 3,5 NaCl çözeltisi içerisinde elektrokimyasal empedans spektroskopisi (EIS) ve anodik polarizasyon eğrileri kullanılarak belirlenmiştir. Anodik polarizasyon ölçüm sonuçları yüzeyi poly(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) film ile kaplanmış elektrodun korozyon potansiyelinin (E_{kor}) çıplak metale göre oldukça pozitif olduğu görülmüştür. Ayrıca kopolimer film kaplanmış elektrodun korozyon potansiyeli dolaylarındaki akım değerlerinin çıplak metale göre oldukça düşük olduğu gözlenmiştir. Nyquist diyagramlarından ise poly(o-aminobenzilalkol-ko-N-metilpirol) film kaplanmış elektrodun polarizasyon direnç (R_p) değerlerinin çıplak metale göre oldukça yüksek olduğu ve paslanmaz çelik elektrot yüzeyinde korozyon ürünlerine karşı bariyer davranış sergilediği gözlenmiştir.

Teşekkür

Bu çalışma Mustafa Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından 16687 no'lu yüksek lisans tez projesiyle desteklenmiştir.

Kaynaklar

[1] Özyılmaz, A.T., Erbil, M., Yazıcı, B., Progress in Organic Coating, (2004), "Investigation of corrosion behaviour of stainless steel coated with polyaniline via electrochemical impedance spectroscopy" 51, 47.

- [2] Özyılmaz, A.T., Erbil, M., Yazıcı, B., Thin Solid Films, (2006), “The corrosion behaviours of polyaniline coated stainless steel in acidic solutions” 496, 431.
- [3] Patil, S., Sainkar, S. R., Patil, P.P., Applied Surface Science, (2004), “Poly(o-anisidine) coatings on copper: synthesis, characterization and evaluation of corrosion protection performance” 225, 204.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SİNOP İLİ TURİZM TALEBİNİN YAPAY SİNİR AĞLARI YÖNTEMİYLE TAHMİNİ

The Prediction of Artificial Neural Networks (ANN) of Sinop Province

Özlem ALCAN

Mustafa Kemal Üniversitesi, ozlemkoc__4@hotmail.com

Yalçın ALCAN

Sinop Üniversitesi, yalcinalcan@sinop.edu.tr

Memnun DEMİR

Sinop Üniversitesi, mdemir@sinop.edu.tr

Zafer ÖZTÜRK

Düzce Üniversitesi, zafergs85@hotmail.com

ÖZET

Dünyada ve ülkemizde turizm sektörü birçok açıdan önemli bir yere sahiptir. Turizmin önemini fark eden ülkeler, sektörde önemli yatırımlar yapmaktadır. Bu yatırımların planlı ve programlı olması yatırımların daha kolay gerçekleşmesine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla turizm sektörünün il-bölge-ülke gelişimine katkı sağlayacaktır. Bunun ilk basamağı olarak, ilin turizm talebinin belirlenmesi gerekmektedir. Turizm talebinde doğru ve gerçeğe yakın tahminlerin yapılması önemlidir. Bunun için talep tahmininde son dönemlerde analitik yöntemlere alternatif olarak Yapay Sinir Ağı (YSA) yönteminin kullanımı artmaktadır. YSA yöntemi, insan beyninin çalışmasına benzer şekilde bilgisayarlar tarafından taklit edilmesine dayanan sezgisel bir yöntemdir. Birçok karmaşık problemin çözümünde, sınıflanmasında, kümelenmesinde, tahminlenmesinde ve farklı kategoriler için esnek çalışma kolaylığı ve uygulanabilirliğinden dolayı birçok disiplin alanında kullanılmaktadır. Bu çalışmada; Sinop ili için 2017 yılı gelecek dönemlerdeki aylık turizm talebi tahmin edilmiştir. Turizm talebi tahmini çalışması bir YSA modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kurulan modelin eğitiminde esas olarak 2010-2016 yıllarına ait Sinop iline gelen yerli-yabancı turist sayıları kullanılmış olup mevsimsel değişimler, zaman faktörü ve Turizm Geliri (TL) Döviz Kuru (\$) Aylık-Yıllık TUFEE, de göz önüne alınmış ve yapay sinir ağlarının tahmin performansı değerlendirilmiş ve sonuçlar tartışılmıştır. Karadeniz bölgesinde bulunan Sinop ili için turizm sektörünün geleceğine yönelik planlama çalışmalarında klasik tahmin yöntemlerine alternatif olarak YSA'nın kolaylıkla uygulanabilirliği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sinop, Turizm, Yapay Sinir Ağları, Talep Tahmini

ABSTRACT

The Tourism sector has an important position in our country and in the world. The countries familiar with tourism make investment. If these investments are planned, these serve the purpose. So it contributes the provincial tourism sector in every field of the country from city to state. Firstly, the demand of tourism of the province should be defined. It is important to make true and fair demands. That's why in addition to analitic methods, the usage of artificial neural network (ANN) is increased. The method of ANN is an intivitional system that is based on the imitation of computer like the practice of human brain. It is used in many fields incase of being used in solving problems, classification, grouping, predication and convenient to different categories. In this study, the following monthly tourism demand of Sinop province for 2017 is estimated. The prediction of tourism demand is carried out by using the ANN method. In order to the training of this method, the

number of domestic and foreign tourists coming to Sinop between 2010 – 2016 is used. The seasonal variations, time, tourism revenue (TL) exchange rate (\$), monthly – annual price index (TUFİE) are also taken into consideration, the performance of the artificial neural network is evaluated and the results are discussed. In conclusion, it is revealed that the practice of ANN method in addition to the classical methods that is used in Sinop province in Karadeniz for the planning of tourism sector's future.

KeyWords: Sinop, Tourism, Artificial Neural Networks (ANN), Demand Forecast

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

AVRUPA KAFKASYA ASYA ULAŞTIRMA KORİDORU (TRACECA) KAPSAMINDA HOPA LİMANIN ROLÜ

The Role Of The Hopa Port Of The European Caucasus Asia Transportation Corridor (Traceca)

Öğr. Gör. Veysel TATAR

Artvin Çoruh Üniversitesi, vtatar@artvin.edu.tr

Genel Müdür Meriç B. ÖZER

Park Denizcilik ve Hopa Liman İşletmeleri A.Ş., meric.ozar@hopaport.com.tr

ÖZET

TRACECA Karadeniz, Kafkasya ve Orta Asya'da uluslararası ulaştırmayı geliştirmeyi ve siyasi-ekonomik ilerlemeyi hedefleyen hükümetlerarası bir programdır. Programın temeli 1993 yılında Avrupa Komisyonu, Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan hükümetlerinin katılımı ile Brüksel'de düzenlenen Konferansta atılmıştır. 1996 ve 1998 yılları arasında Ukrayna ve Moldova, 2000 yılında Bulgaristan, Romanya ve Türkiye, 1 Haziran 2009 tarihinde İran programa dahil olmuşlardır. 2009 yılında TRACECA'ya gözlemci statüsüyle katılan Litvanya da eklendiğinde bugün TRACECA programı 14 ülkeyi kapsamaktadır. Ticaretin kesiştiği nokta olarak Asya ve Avrupa arasında yer alan ve üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye için ulaştırma sektörü ekonomide önemli bir yere sahiptir. Limanlar bir ulaştırma alt yapısı olarak uluslararası ticarete ve lojistikte önemli roller üstlenirler. Limanlar sahip oldukları alt yapı, üst yapı ve donanımlarıyla, kara yönünden gelen yüklerin (karayolu ve demiryolu) deniz yoluna aktarılmasında, başka bir ifadeyle yükün taşıma modunun değiştirilmesinde bir ara yüz görevi görmektedir. Hopa limanı (Hopaport), Doğu Karadeniz'in en doğusunda, Sarp sınır kapısına sadece 18 km mesafede yer almaktadır. Son yıllarda yük elleçleme faaliyetlerinde önemli gelişmeler yaşanan limanda kuru dökme yük, genel kargo, proje yükleri, konteyner, sıvı yükler (petrol, petrol ürünleri ve kimyasallar), RO-RO, yolcu gibi çok çeşitli yük türlerine hizmet verebilecek alt yapı özellikleri bulunmaktadır. Hali hazırda Van'dan karayolu ile direkt veya demiryolu ile İran'a ve karayolu ile Nahçıvan'a yapılan transit ticaret Hopa limanı için önem arz etmektedir. Ayrıca limanın Türkiye ile Kafkasya ve Orta Asya arasındaki ticaretinin gelişmesinde ve bölge yüklerinin Hopa limanı üzerinden uluslararası pazarlara aktarılmasında önemli bir potansiyeli bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hopa Limanı, Kafkasya, Orta Asya, TRACECA.

ABSTRACT

TRACECA is an intergovernmental programme that aims at developing international transport and ensuring socio-economic growth in the Black Sea, Caucasus and Central Asia. The basis of the Programme has been established in 1993 at the Brussels Conference with the participation of the EU Commission and the Governments of Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, the Kyrgyz Republic, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan. Ukraine and Moldova joined the Programme in 1996 and 1998 respectively. Bulgaria, Romania, and Turkey became TRACECA members in 2000, followed by Iran in 2009. Including Lithuania which obtained observer status at TRACECA in 2009, the Programme covers 14 countries today. Transport sector occupies a special place in the Turkish economy, since Turkey resides at the intersection of Asia and Europe, surrounded by the

Black Sea, Aegean and Mediterranean Seas. Ports play a pivotal role in international trade and logistics infrastructure as a transport. infrastructure owned ports, with superstructures and equipment, the cargo from the land direction (road and rail) in the transfer to the sea, sees an interface role in changing ie. freight transport mode. Hopa harbor (Hopaport), the east of the eastern Black Sea, is located just 18 km from Sarp border gate. Last year the cargo handling activities in the important developments in the port of dry bulk cargo, general cargo, project cargo, containers, liquid loads (oil, petroleum products and chemicals), RO-RO, a sub-structure features that can serve a wide variety of load types such as passenger. At present, direct or by road from Van rail transit and highway trade made with Iran to Nakhchivan is important for Hopa harbor. There is a significant potential to be transferred to the international market at the port's development of trade between Turkey and the Caucasus and Central Asia and the burden of Hope through the harbor

KeyWords: Hopa Port, Caucasus, Central Asia, TRACECA.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

INSECTICIDAL EFFECTS OF ESSENTIAL OILS ISOLATED FROM *Origanum majorana* L., *Origanum onites* L. and *Origanum syriacum* L. against *Rhyzopertha dominica* (F.) (Coleoptera:Bostrichidae)

Origanum majorana, *Origanum onites* ve *Origanum syriacum* Bitkilerinden Elde Edilen Uçucu Yağların *Rhyzopertha Dominica* (F.) (Coleoptera:Bostrichidae)'ya Karşı İnsektisidal Etkileri

Memiş KESDEK

Muğla Sıtkı Koçman University
Ayşe USANMAZ BOZHÜYÜK

Iğdır University

Şaban KORDALI

Atatürk University

Temel GÖKTÜRK

Artvin Coruh University

ABSTRACT

The essential oils, which are known their toxic effects on many insect pests of the stored wheat grains, could be an important alternative method to classical insecticides. In the present study, the essential oils of three *Origanum* species (*Origanum majorana* L., *Origanum onites* L. and *Origanum syriacum* L.) were isolated by hydrodistillation method using Clevenger apparatus and their insecticidal activities determined against *Rhyzopertha dominica* (F.) (Coleoptera:Bostrichidae) adults through fumigant bioassay. A culture of *R. dominica* was established on the grain seeds under standard conditions of 25 ± 1 °C, 64 ± 5 relative humidity and 16:8 (light:dark). Results indicated that these essential oils had high insecticidal effects on this stored grain pest. Responses were different according to the plant materials and their application doses. Separately, the LC50 values of essential oils from *O. majorana*, *O. onites* and *O. syriacum* against *R. dominica* were recorded as 0.861, 0.435 and 0.435 µl/petri, respectively. They showed toxicities on the *R. dominica* adults. But, it was recorded that *O. onites* and *O. Syriacum* oils had more toxic effects on this pest. The results demonstrated that the mortality rates of essential oils obtained from three *Origanum* species increased with concentration increase. Also, these results suggested that the tested essential oils can be used in the management of *R. dominica* in order to decrease the detrimental effects and risk of synthetic insecticides in the stored wheat grains.

KeyWords: Essential oils, *Origanum majorana*, *Origanum onites*, *Origanum syriacum*, mortality rate, *Rhyzopertha dominica*

ÖZET

Depolanmış hububat danelerinde beslenen pek çok zararlı böcekler üzerinde toksik etkiye sahip oldukları bilinen uçucu yağlar, klasik insektisitlere karşı önemli bir alternatif mücadele metodu olabilmektedirler. Sunulan bu çalışmada, üç *Origanum* türünden (*Origanum majorana* L., *Origanum onites* L. ve *Origanum syriacum* L.) Clevenger aparatları kullanılarak distilasyon metoduyla uçucu yağlar izole edildi ve fumigant yöntemiyle *Rhyzopertha dominica*'nın erginlerine karşı onların iksektisidal aktiviteleri tespit edildi. *R. dominica*'nın erginleri buğday daneleri üzerinde, 25 ± 1 °C, 64 ± 5 orantılı nem ve 16:8 aydınlık: karanlık şartlarında beslendi. Sonuçlar bu uçucu yağların depo

zararlısı bu böcek üzerinde yüksek oranlarda insektisidal etkiye sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bitki materyallerine ve uygulama dozlarına göre oranlar farklı olmuştur. Ayrıca, *O. majorana*, *O. onites* ve *O. syriacum* bitkilerinden elde edilen uçucu yağların *R. dominica*'ya karşı LC50 değerleri (letal konstant) ise sırasıyla 0.861, 0.435 ve 0.435 µl/petri olarak kaydedilmiştir. Bu uçucu yağların hepsi *R. dominica* erginlerine karşı toksiditeye sahip olduklarını gösterdi. Fakat, *O. onites* ve *O. syriacum*'un uçucu yağlarının bu zararlı üzerinde daha fazla toksik etkiye sahip oldukları kaydedildi. Sonuçlar üç *Origanum* türünden elde edilen uçucu yağların artan konsantrasyonları ile ölüm oranlarının arttığını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda bu sonuçlar, test edilen bu uçucu yağların, depolanmış buğdaylarda sentetik insektisitlerin risklerini ve kalıcı etkilerini azaltmak için *R. dominica*'nın mücadelesinde kullanılabileceğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Uçucu yağlar, *Origanum majorana*, *Origanum onites*, *Origanum syriacum*, ölüm oranı, *Rhyzopertha dominica*

İKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÇALIŞMA HAYATINDA KADININ YERİ VE KARIYER GELİŞİM ENGELLERİ*

Yrd.Doç.Dr. Münevver KATKAT ÖZÇELİK
Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Yüzyıllar boyunca toplum kadına eş, anne ve ev kadını olarak çeşitli roller yüklemiştir. Kadın bu rolleri gereğince üretimden uzak kalmış, ekonomik yönden erkeğe tümüyle bağımlı bir ilişki içinde olmuştur. Bu durumda, ekmeği kazanan erkek, eve çocuklara bakan kadın olurken, kadın-erkek arasındaki bu iş bölümü toplumsal rol bölümü olarak genel kabul görmüş, erkek kendisine verilen bu rolle ekonomik olarak üretken olmuş ve “toplumsal değer” kazanmıştır. Kadın ise, hem erkeğe bağımlı olmuş, hem de yaptığı işin ekonomik bir değeri olmadığından “toplumsal değersizliğe” itilmiştir. Bu durum kadının çalışma hayatına girmesini ve meslek seçimini kısıtlamış, meslekte ilerlemesini engellemiştir. Kadınların girmekte, yükselmekte ve erkek meslektaşları karşısında ayakta durabilmekte büyük güçlük çektiği meslek gruplarının başında yöneticilik mesleği gelmektedir. Yönetim dünyasının kendisine özgü normları, değerleri ve ilişki kuralları vardır. Bu dünya, erkek yöneticilerin hâkim olduğu ve kalıpların onlarca çizildiği bir ortamı yansıtmaktadır. Yakın zamanlara kadar geleneksel bir örgütsel tutum nedeniyle yönetim basamaklarında ilerleme kadınlara kapalı tutulmuştur. Günümüzde ise sayıları istenen düzeyde olmasa da kadınların kamu yönetiminde olsun, büyük kuruluşların üst düzeylerinde olsun çok önemli ve güçlü pozisyonları ellerinde bulundurdıkları görülmektedir. Buna rağmen yönetimdeki kadının çok çetin bir savaş içinde olduğu gözlemlenebilmektedir. Bu çalışmada, istatistikî veriler ve bilimsel yayınlar kullanılarak kadının çalışma hayatındaki yeri ve kariyer gelişim engelleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kariyer, Çalışma Hayatı

* Bu çalışma yüksek lisans tezinden yararlanılarak makale haline getirilmiştir.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BİR AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI MERKEZİNDE ÇALIŞAN PERSONELİN MEMNUNİYET DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Determining The Satisfaction Level Of Employees Working In A Dental Health Center

Yrd. Doç. Dr. S. Suna BAŞAK

Artvin Çoruh Üniversitesi, s.sunabasak@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Elif IŞIK

Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Diş hekimliği yoğun çalışma gerektiren stresli bir meslektir. Bu çalışma, bir ağız diş sağlığı merkezinde çalışan personelin memnuniyet düzeyini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte yapılmış bir çalışmadır. Çalışma 2016 Kasım, Aralık ayları arasında bir ağız diş sağlığı merkezinde çalışan personel ile yapılmıştır. Örneklem seçimine gidilmemiş çalışan bütün personel çalışmaya dahil edilmiştir. Bu çalışmada, diş hekimi, hemşire ve klinik yardımcı personele işinden çalışma koşullarından ve çalıştığı kurumdan memnuniyet durumlarını belirlenmesi amacıyla anket doldurmaları istenmiştir. Anket olarak, literatür taraması yapılarak araştırmacılar tarafından hazırlanan 'Sosyodemografik Özellikler Formu' ve 'Ağız Diş Sağlığı merkezinde Çalışanlar İçin Memnuniyet Anketi' uygulanmıştır. Çalışma için etik kurulu onayı ve çalışma izni, katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 17.0 ortamında; sayı, yüzde, ortalama kullanılarak yapılmıştır. Katılımcıların %44.4'ü çok ünitli odada çalışmanın kendilerini yavaşlattığını belirtmiştir. Çalışanların memnuniyet anketi frekansları değerlendirildiğinde, aldığı maaşın yeterli olmaması dışında yüksektir. Bu çalışmanın sonucuna göre çalışanların memnuniyet düzeyleri yüksek olup, çalışma ortamı çok ünitli odadan tek ünitli odaya geçilmesi yönünde iyileştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Memnuniyet, Anket, Çalışan, Diş Polikliniği

ABSTRACT

Dentistry is a stressful profession that requires intensive work. This study is a descriptive study to determine the level of satisfaction of personnel working in an oral dental health center. The study was conducted with an oral dental health center staff between November and December, 2016. All employees working were included in the study. In this study, dentists, nurses and clinic assistants were asked to fill out questionnaires to determine the satisfaction of their working conditions and the institution they were working with. Questionnaires as 'Sociodemographic Characteristics Form' and 'Satisfaction Survey for Employees in Oral Dental Health Center', which were prepared by the researchers, were applied. Informed consent was obtained from the participants for ethics committee approval and work permit for the study. The data was analyzed using SPSS version 17 for windows and analysis was expressed in form of number, percentage and average. 44.4% of the participants said that working in a single room slowed them down. When the frequency of employees' appetite survey is evaluated, it is high except that the salary is insufficient. The result of this study indicate that the level of satisfaction of the employees is high and the working environment can be improved from large group settings to a single unit room.

KeyWords: Satisfaction, Survey, Employee, Dental Policlinic

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İNTERNET BANKACILIĞI GELİŞİMİNİN BANKA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ*

The Impact Of Development Of Internet Banking On Banking Performance

Yrd. Doç. Dr. Uğur UZUN

Artvin Çoruh Üniversitesi, uguruzun@artvin.edu.tr,

Yrd. Doç. Dr. Murat BERBEROĞLU

Artvin Çoruh Üniversitesi, murat@artvin.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda önemli bir ivme kazanan internet bankacılığı uygulamalarının bankalar üzerine etkilerinin ne düzeyde olduğu tartışılmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, e-bankacılık kanallarından internet bankacılığının banka performansına etkisini ortaya koyabilmektir. Araştırmanın örneklemi, Türkiye’de faaliyet gösteren ve internet bankacılığı istatistikleri yayınlanan bankalardır. Araştırmada kullanılan tüm veriler Türkiye Bankalar Birliği’nin internet sitesinde yayınlanan internet ve mobil bankacılık istatistiklerinden elde edilmiştir. İnternet bankacılığı için ortalama 26 bankanın 2007-2016 yılları arası çeyreklik verileri ele alınmaktadır. İnternet bankacılığı faaliyetlerinin banka performansına etkisini belirleyebilmek amacıyla çoklu doğrusal regresyon yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda, internet bankacılığı için aktif kullanıcı sayısı ve işlem hacmi; banka performansı göstergesi olarak da satış geliri ve banka likiditesi değişkenleri kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, internet bankacılığı aktif kullanıcı sayısı ve işlem hacminin banka satış gelirlerine olumlu yönde etkisi olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, banka likiditesi üzerinde internet bankacılığı işlem hacminin pozitif yönde etkisi mevcutken, aktif kullanıcı sayısı ile anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: İnternet Bankacılığı, Banka Performansı, Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi

ABSTRACT

In recent years, the development of internet banking applications has gained momentum. The effect of this situation on bank performance is discussed. The aim of working in this context is to be able to reveal the effects of internet banking on bank performance from e-banking channels. The sample of the research is banks operating in Turkey and publishing internet banking statistics. All data used in the research were obtained from the internet and mobile banking statistics published on the website of Turkish Bankers Association. Quarterly data of an average of 26 banks are taken up for internet banking. 2007-2016 for internet banking are taken into consideration. Multiple linear regression method was used to determine the effect of internet banking activities on bank performance. In this direction, the transaction volume with the number of active users for internet banking and the sales revenue and bank liquidity data as the bank performance indicator were utilized. As a result of the analysis, it was determined that the number of active internet banking users and transaction volume are positively related to bank sales revenues. Nevertheless, when the transaction volume of internet banking has positive effect on bank liquidity, there is no significant relationship with the number of active users.

Keywords: Internet Banking, Bank Performance, Multiple Linear Regression Analysis

* Bu çalışma Artvin Çoruh Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 2016.S50.02.02 numaralı BAP projesi olarak 2016 yılında desteklenmiştir.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ARAZİ KULLANIM PLANLAMASININ ARDAHAN İLİ KOŞULLARINDA UYGULANMASININ ARAŞTIRILMASI

Prof. Dr. Şeref KILIÇ
Ardahan Üniversitesi

ÖZET

Ülkelerin gelişmişliklerinin önemli göstergelerinden birisi, sahip oldukları doğal kaynaklardan optimum düzeyde yararlanma ve bu kaynakları korumada göstermiş oldukları başarıdır. Dünya nüfusunun hızla artmasına karşın tarım yapılabilecek verimli toprak miktarları bilinçsiz ve hatalı kullanıma bağlı olarak azalmaktadır. Arazi kullanımına ilişkin kararların, detaylı doğal kaynak verilerine dayalı arazi değerlendirme ve arazi kullanım planlaması çalışmaları sonuçlarına göre alınması ve uygulanması günümüzde zorunlu hale gelmiştir. Türkiye'nin tümünü kapsayacak detaylı toprak etüt ve haritalama çalışmaları ile arazi kullanım planlamaları henüz yapılmamıştır. Ardahan ili sahip olduğu verimli ovaları, zengin biyoçeşitliliğe sahip mera ve çayırları ile önemli bir doğal potansiyele sahiptir. Bu doğal kaynakların verimli ve etkin kullanımının sağlanması ve aynı zamanda korunması, detaylı toprak etüt ve haritalama çalışması ve buradan elde edilecek veriler yardımıyla oluşturulacak arazi kullanım planlaması ile mümkün olacaktır. Ardahan ili tarım yapılabilir arazilerinin yaklaşık yarısında tarım yapılmamakta, buna karşın ilin hayvan yetiştiriciliğinde ihtiyaç duyulan yem bitkilerinin bir kısmı ise il dışından sağlanmaktadır. Bu çalışmayla Ardahan ilinde tarım yapılabilir arazilerden optimum yararlanma amacıyla yöre ekolojisine uygun arazi kullanım türlerinin tespiti yapılarak arazi kullanım planlamasının gerekliliği ortaya konacaktır. Bu yolla doğal kaynakların amaç dışı ve yanlış kullanımı engellenecek ve doğal kaynakların korunması sağlanacaktır.

ARTVİN MERKEZ-BORÇKA ARASINDAKİ SERBEST AKAN SULARIN YAŞAMA MUHTEMEL ETKİLERİ VE ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN KONSANTRASYONLARININ TESPİTİ

Determination Of Possible Effects And Dissolved Oxygen Concentrations Of Free Flowing Water Between Artvin Center-Borçka

Serden BAŞAK

Artvin Çoruh Üniversitesi, serdenbasak@artvin.edu.tr

Kazım Onur DEMİRARSLAN

Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Su canlıların yaşaması için hayati öneme sahip bir unsurdur. En küçük canlı organizmadan en büyük canlı varlığa kadar, bütün biyolojik yaşamı ayakta tutan sudur. Dünyamızın %70'ini kaplayan su, bedenimizin de önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Ancak yer yüzündeki su kaynaklarının yaklaşık %0.3'ü kullanılabilir ve içilebilir özelliktedir. Dünya nüfusunun %40'ını barındıran 80 ülke şimdiden su sıkıntısı çekmektedir. Artvin, Doğu Karadeniz bölgesinin en doğusunda Gürcistan Acara Cumhuriyeti'nin Başkenti olan Batum'a komşu bir şehirdir. Coğrafi özellikleri açısından yıllık yağış düzeyi Türkiye ortalamasının üzerindedir. Artvin Merkez ve Borçka ilçesi birbirine 32 km uzunluktaki karayolu ile bağlıdır. Bu yolun bir yanı Çoruh Nehri iken diğer yanı ise yüksek tepelerden ve çoğunlukla ağaç kaplı araziden oluşmaktadır. Kış aylarında tepelere biriken karlar özellikle bahar aylarında hızla erimekte ve bu sular Çoruh Nehri'ni beslemektedir. Yapılan bu çalışma ile Mart 2017 tarihinde Artvin Merkez ve Borçka ilçeleri arasındaki karayolunda serbest akan suların yerleri GPS ile tespit edilmiş ve akan her sudan numune alınarak canlılık için hayati öneme sahip çözülmüş oksijen verileri ile sıcaklık ve debi bilgileri de kayıt edilmiştir. Bu sular Borçka Barajı'nı ve baraj gölünde bulunan balık çiftlikleri ile civar köyler için hayati öneme sahiptir. Çalışma sonucuna göre daha detaylı analizlerin yıl içinde farklı zamanlarda yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çözülmüş oksijen, etki, GPS, Artvin

ABSTRACT

Water is a vital element for living organisms. From the smallest living organism to the greatest living creature, it keeps the whole biological life alive. Water, covering 70% of our world, also constitutes a significant part of our body. However, approximately 0.3% of the water resources on the ground are usable and drinkable. 80 countries that have 40% of the world population are already suffering from water shortages. Artvin is located the eastern Black Sea region and is the neighboring city of Batum which is the capital of the Republic of Georgia Acara. In terms of geographical features, the annual precipitation level is above the average of Turkey. A 32 km long road connects the center of Artvin and the town of Borçka. One side of this road is Çoruh River while the other side is composed of high hills and mostly covered with trees. The snow, which accumulates in the hills during the winter months, melts rapidly especially in spring and these waters feed the Çoruh River. With this study, in March 2017, the locations of free flowing waters on the road between the towns of Artvin and Borçka were determined by GPS and samples of each flowing water were taken. The temperature and flow information were also recorded with dissolved

oxygen data, which is vital for vitality. These waters are vital for Borçka Dam and the surrounding villages and fish farms in the dam reservoir. According to the result of the study, it is aimed to make more detailed analyzes at different times of the year.

KeyWords: Dissolved oxygen, effect, GPS, Artvin

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÖRGÜTSEL İKLİMİN ETKİSİ İLE ÖRGÜTSEL ADANMIŞLIK DUYGUSU OLUŞTURULABİLİR Mİ?

Prof.Dr. Hasan TUTAR

Sakarya Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, htutar@sakarya.edu.tr

Doç.Dr. H. Seçil FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, sfettahlioglu@hotmail.com

Doç.Dr. Ö. Okan FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, ofettahlioglu@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın genel amacı; örgütsel adanmışlık duygusunun örgütsel iklim üzerinde etkisinin olup olmadığını belirlemeye yöneliktir.

Çalışmanın alt amaçları ise;

- ✓ Katılımcıların örgütsel adanmışlık algıları ve alt bileşenlerinin düzeylerini,
- ✓ Katılımcıların örgütsel iklim algıları ve alt bileşenlerinin düzeylerini,
- ✓ Örgütsel adanmışlık algılarının örgütsel iklim algıları ile söz konusu iki kavramın alt boyutları arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu çalışmada örgütsel iklim algısı ve alt boyutlarının, örgütsel adanmışlık duygusu ve boyutları üzerinde etkisinin olup olmadığını belirlemeye yönelik olduğundan nedensellik modeli şeklinde desenlenmiştir. Bu sebeple, örgütsel iklim ve alt boyutları olan bağ kurma, adalet, yenilikçilik değişkenleri ile örgütsel adanmışlık duygusu ve alt boyutları olan duygusal, devamlılık ve normatif adanmışlık değişkenleri arasındaki ilişkiler ayrı ayrı ele alınmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Osmaniye İlinde faaliyet gösteren özel eğitim ve rehabilitasyon okullarında görev yapan ve eğitimci ünvanına sahip olan 127 personel oluşturmaktadır. Araştırmada veri elde etmek adına, Bock, Lee, Zmud ve Kim (2005) tarafından geliştirilen “örgütsel iklim ölçeği” ve Alen ve Mayer (1990) tarafından geliştirilen “Örgütsel Adanmışlık” ölçekleri kullanılmıştır. Söz konusu ölçeklerle toplanan verilerin istatistiksel çözümleri için veri analizi programı olan SPSS 21.0 kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre örgütsel iklim ve örgütsel adanmışlık arasında düşük düzeyde istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu sonuçla birlikte örgütsel iklimdeki olumlu algılamaların, örgütsel adanmışlık üzerinde %13 oranında açıklayıcı şekilde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma: Örgütsel iklim algılarının örgütsel adanmışlık duygusu üzerinde etkisinin incelendiği bu çalışmada, örgütsel iklimi olumlu algılayan çalışanlarda örgütsel adanmışlık duygusunun daha fazla hissedilmesi beklenen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda bireysel ve çevresel değişkenlerin etkisi ile ortaya çıkabilecek ve örgütün geneline yayılabilecek olumlu psikolojik bir atmosfer, çalışanların tüm çaba ve gücünü belli bir hedefe yönelterek, söz konusu hedef doğrultusunda çalışmasına, dolayısıyla ile de verimlilik ve etkinliğe olumlu yönde katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel İklım, Örgütsel Adanmışlık, Özel Eğitim Kurumları

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TEKNİK ALTYAPI ÇALIŞMALARINDA YERALTI RADARININ KULLANILABİLİRLİĞİNİN İRDELENMESİ

Investigation Of The Usability Of Ground Penetrating Radar In Utility Works

Arş. Gör. Yalçın YILMAZ

Yıldız Teknik Üniversitesi, yilmazy@yildiz.edu.tr

Doç. Dr. Arzu SOYCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, topbas@yildiz.edu.tr

ÖZET

Günümüzde artan nüfus ve göçler ile orantılı olarak kentlerde yapılaşma da artmaktadır. Yapılaşmanın artması teknik altyapı ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Ortaya çıkan teknik altyapı ihtiyaçlarının (su, kanalizasyon, elektrik vb.) karşılanması veya mevcut hatların güncellenmesi için gerek kamu gerekse özel sektörler tarafından çalışmalar gerçekleştirilmekte bu bağlamda cadde ve sokaklarda kazı çalışmaları yapılmaktadır. Bilindiği üzere bu kazılar sırasında ya da yeni altyapıların yapımında kimi zaman diğer altyapılar zarar görmekte, fiziksel ve finansal hasarlar meydana gelmektedir. Teknik altyapı çalışmaları için gerekli olan konum ve öznitelik bilgilerinin olmayışı, var olsa bile bu bilgilerin güncel, doğru ya da ulaşılabilir durumda olmaması ve altyapı sektöründeki kurum ya da kuruluşlar arasında iletişim eksikliğinin olması meydana gelen bu hasarların önemli nedenleri arasında yer almaktadır. Bu durum altyapılara müdahaleyi geciktirmekte, planlamayı engellemekte ve bu nedenle yeterli hizmet verilememesine neden olmaktadır. Bu çalışmada konum ve öznitelik bilgileri olmayan altyapılar için bu bilgilerin elde edilmesi amacıyla bir jeofizik bilimi tabanlı olan yeraltı radarının (GPR) kullanılabilirliğinin irdelenmesi ve kullanılması durumunda olumlu ve olumsuz sonuçlarının neler olabilecekleri konusu ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknik Altyapı, Yeraltı Radarı, Teknik Altyapı Tespiti

ABSTRACT

Today, with increasing in population and migration, urbanization is also increasing. Because of the increase in the structuring, utility requirements come out. In order to meet the utility requirements (water, sewerage, electricity etc.) which reveals or to update the existing lines, governmental institution and private sectors are engaged in these cases. In this context, excavation works are carried out on streets and roads. As is known, during these excavations, or in the construction of new utilities, other utilities are sometimes damaged and physical and financial damages occur. The lacks of location and attribute information required for utilities are several of the main reasons for these damages. Even if they exist, they are not up to date, correct or accessible and that there is a lack of communication between institutions or organizations in the utility sector. This situation delays the intervention to the utilities, prevents the planning and thus causes insufficient service. This study examines the availability of ground penetrating radar (GPR), which is a geophysical science base, to obtain this information for utility that do not have location and attribute information, and discusses what can be the positive and negative consequences of using it.

KeyWords: Utility, GPR, Utility Locating

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ESKİ FAKAT GÜNCEL BİR SORUN: PANAMA BELGELERİ ve VERGİ CENNETLERİ

An Old But Actual Issue: Panama Papers And Tax Havens

Yrd. Doç. Dr. Muhammet ŞAHİN

Gümüşhane Üniversitesi, musah1978@hotmail.com

Arş. Gör. Candan YILMAZ

Gümüşhane Üniversitesi, candanyilmaz@hotmail.com

ÖZET

Vergi devletin en önemli gelir kaynağıdır. Kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülerek, kalitesinin artırılabilmesi en temelde iyi işleyen bir vergi sistemine bağlıdır. Bu bakımdan devletin vergi hasılatını azami düzeye çıkarabilmesi, beraberinde vatandaşların kamu hizmetlerinden elde ettiği fayda düzeyini de yükseltecektir. Ancak vergi hasılatının artırılmak istenmesi çeşitli ekonomik kesimlerde zaman zaman olumsuz tepkilere de yol açabilmektedir. Örneğin mükellefler vergiye uyum konusunda isteksiz davranarak, vergiden kaçınma veya vergi kaçırma fiillerinde bulunabilirler. Bu noktada vergi cennetleri, devletlerin önemli ölçüde gelir kaybına uğramasına yol açabilmektedirler. Zira özellikle kıyı ötesi finansal işlemlerin yoğunlaştığı küreselleşme sürecinde, vergi cennetleri, vergi yükümlülüğünden kurtulmanın önemli bir aracı haline gelmişlerdir. Bu çalışmada vergi cennetleri sorunu 2016 yılında yaşanan “Panama belgeleri skandalı” temelinde ele alınacaktır. Çalışmanın amacı, vergi cennetlerinin ekonomik ve sosyal etkilerinin, yaşanan bu güncel deneyim ışığında incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Cennetleri, Kıyı Ötesi Finans, Panama Belgeleri.

ABSTRACT

Tax is the most important revenue search of the state. Executing of public services without disruption and increasing its quality fundamentally depends on a well functioning tax system. In this respect maximizing the state's tax revenue will also increase utility level of citizens from public goods. But when the state desires to increase tax revenue sometimes it can also lead to negative reactions in several economic segments. For example, taxpayers can be reluctant for tax compliance and they act tax avoidance or tax evasion behaviour. In this context, tax havens can lead to loss the state's income significantly. Because, especially in the globalization process which off-shore financial transactions is intensified, tax havens have become an important tool of getting rid of tax liability. In this paper tax havens issue will be dealt on the basis of the “2016 Panama papers scandal”. Aim of the study is to examine the economic and social effects of tax havens in this current experience.

KeyWords: Tax, Tax Havens, Off-shore Finance, Panama Papers.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÜNİVERSİTENİN KOBİ PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: ARTVIN ÖRNEĞİ*

The Impact Of University On Sme: The Sample Of Artvin

Yrd. Doç. Dr. Murat BERBEROĞLU

Artvin Çoruh Üniversitesi, murat@artvin.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Muhammed ARDIÇ

Artvin Çoruh Üniversitesi, ardic@artvin.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Uğur UZUN

Artvin Çoruh Üniversitesi, uguruzun@artvin.edu.tr

ÖZET

Üniversiteler hem yaptığı harcamalar hem de istihdam ettiği personel ve sahip olduğu öğrenci dinamiği sayesinde bölge ekonomisine büyük katkılar sağlayabilmektedirler. Bu noktadan hareketle projede Artvin Çoruh Üniversitesi öğrenci ve çalışanlarının Artvin'deki küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ)'in finansal performanslarına etkisi incelenmektedir. Çalışma öğrenci etkisi, çalışan etkisi ve şirket etkisi olarak üç aşamadan oluşmaktadır. Araştırma için 2015 yılı itibariyle Artvin il ve ilçelerinde üniversitenin birimlerinin olduğu yerler seçilmiştir. Bunlar; Artvin Merkez, Hopa, Arhavi, Borçka ve Yusufeli ilçeleridir. Veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmanın üniversite içi kısmı için üniversite çalışanlarına (idari ve akademik personel) ve üniversitede öğrencilerine ayrı ayrı anket yapılmıştır. Üniversite dışı için KOBİ'lere anket yapılmıştır. Veriler çeşitli istatistiksel analiz yöntemleri ile incelenmiştir. Genel olarak Üniversite'nin KOBİ'lerin finansal performanslarına pozitif yönde katkıda buldukları tespit edilmiştir. Bu etki sırasıyla en çok Artvin Merkez, Borçka ve Hopa ilçelerinde gerçekleşmiştir. KOBİ'ler açısından en çok etkilenen iş kolları ise giyim, ulaşım, kırtasiye, sağlık, çanta – ayakkabı, kafeterya ve gıda olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: KOBİ, AÇÜ, Finansal Performans, Harcama, İş Kolu

ABSTRACT

Universities can make huge contributions to the regional economy both the expenditures they make, their staff and the student dynamics they have. From this point of view, in this project the influence of Artvin Coruh University's students and employees on the financial performance of Small and medium enterprises (SMEs) in Artvin is examined. The study consisted of three phases, Student Affect, Employee Impact and Company Impact. For the research, in 2015, the places where the university units in Artvin provinces and districts were selected. These; Artvin is the center, Hopa, Arhavi, Borçka and Yusufeli districts. Data were collected by questionnaire method. For the internal part of the research, both the university staff (Administrative and academic staff) and the students studying at the university were interviewed separately. For the non-university, a survey was conducted with SMEs. The obtained data were analyzed by various statistical analysis methods. In general, it has been found that the University contributes positively to the financial performance of SMEs. This change was mostly in the provinces of Artvin Central, Borçka and Hopa areas. The

* Bu çalışma Artvin Çoruh Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 2015.S50.02.02 numaralı BAP projesi olarak 2015-2016 yılları arasında desteklenmiştir.

most influential sectors for SMEs are clothing, transportation, stationery, health, bag - shoes, cafeteria and food.

Keywords: SMEs, AÇU, Financial Performance, Expenses, Sector

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SULAMA BİRLİKLERİNİN ÇALIŞMA PRENSİPLERİ, PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: KAYSERİ SARIMSAKLI POMPAJ SULAMA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ

The Working Principles Of Irrigation Unions, Problems And Solutions: The Example Of Kayseri Sarimsakli Pumped Irrigation Unions

Doç. Dr. Sinan GERÇEK

Erciyes Üniversitesi, sgercek@erciyes.edu.tr

Uzm. Levent KARACA

Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM

Erciyes Üniversitesi, cevdetsaglam@erciyes.edu.tr

Arş. Gör. Necati ÇETİN

Erciyes Üniversitesi, necaticetin@erciyes.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye’de 1990’lı yıllarda sulama faaliyetlerindeki etkinlikleri arttırmak amacıyla kurulan Sulama Birliklerinin mevcut problemleri ve bu sorunlara çözüm önerileri dile getirilmiştir. Sulama birlikleri sulamalarda yaygın olarak yer almaktadır. Bu birliklerin eksikliklerinin, işleyişindeki aksaklıkların belirlenmesi başarılı bir sulama uygulama için gereklidir. Bu amaçla somut örnek olarak Kayseri sarımsaklı pompaj sulama birliği göz önüne alınarak daha iyi bir uygulama için çözüm önerileri sunulmuştur. Bunun için sulama birliğinin ana çerçeve statüsü, çalışma prensipleri, personel, çiftçi sayıları, üretim deseni, yönetim ve genel sekreterlik durumları irdelenmiştir. Sulama birliğinin üye çiftçilerin zirai faaliyetlerindeki etkileri, yeterlilik ve yetersizlikleri araştırılmış ve bunlara çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sulama birlikleri, Sulama, Sulama birliği ana çerçeve statüsü

ABSTRACT

In this study, present problems and proposals for solution of these problems have been revealed in which in order to increase efficiency in irrigation activities in irrigation unions established in 1990s in Turkey. Irrigation union plays an important for irrigation. Removal of deficiency, working and malfunction of these unions are necessary for a successful irrigation application. For this purpose, as a concrete example, solution suggestions for a better application have been presented by considering the Kayseri Sarımsaklı Pumped Irrigation Union. For this intend, the main framework status, working principles, personnel, number of farmers, production pattern, management and general secretariat status of irrigation union were examined. The situation of the member farmers has been examined and the solution proposal has been presented.

Key words: Irrigation unions, irrigation, irrigation union main frame status

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YEREL EKONOMİYE KATKILARI

Local Economy Contribution Of Vocational High School Students

Öğr. Gör. Salih AYDIN
Öğr. Gör. Cuma KARA

ÖZET

Günümüzde yerel ekonomilerin kalkınmasında ve ülke ekonomisine katkı sunmasındaki etkenlerden birisi olarak üniversiteler karşımıza çıkmaktadır. Üniversiteler, buldukları bölgedeki işletmelerin ekonomik anlamda kalkınmalarına direk katkı yapmaktadır. Özellikle üniversitelerde okuyan öğrencilerin eğitim-öğretim hayatı boyunca yapacakları harcamalar buldukları bölgedeki işletmelere direk girdi olarak katkı sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Artvin Çoruh Üniversitesi'ne bağlı Borçka Acarlar Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin harcamalarının yerel ekonomiye katkılarını araştırmaktır. Bu bağlamda Borçka Acarlar Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin yaptıkları harcamaları belirlemeye yönelik öğrencilere anket çalışması yapılmıştır. Çıkan sonuçların gerekli programlarla analizleri yapılmış ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Bu çalışma ile birlikte öğrencilerin hangi alanda daha yüksek harcama yaptıkları belirlenmiştir. Çalışmanın sonucuna bağlı olarak da yerel yönetimlerle ilişki kurularak öğrencilerin harcamaları karşısında daha iyi hizmet alması da amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Öğrenci Harcamaları, Harcamaların Analizi, Ekonomik Katkı

ABSTRACT

Today, as a factor in the development of local economies and in contributing to the economy of the country, universities are antagonistic. Universities make a direct contribution to the economic development of businesses in the regions in which they are located. Particularly, students who study at universities contribute directly to the enterprises in the region where they spend their education life. The aim of this study is to investigate the contribution of the students who study at Borçka Acarlar Vocational School affiliated to Artvin Coruh University to the contributions of the local economy. In this context, a questionnaire study was carried out for the students to determine the expenditures to be made by the students studying at Borçka Acarlar Vocational School. The results were analyzed with the necessary programs and the findings were interpreted. With this study, it has been determined in which area students spend higher. Depending on the result of the work, it is also aimed to establish better relations with the local administrations and to provide better service to the students' expenditures.

Key Words: Student, Student Expenditures, Spending Analysis, Economic Contribution

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ZnNiMo ALAŞIMI KAPLI BAKIR ELEKTRODUN KOROZYON DAVRANIŞINA MOLİBDAT TUZ DERİŞİMİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Tuncay ÖZYILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, atuncay@mku.edu.tr

Kimyager İbrahim FİLAZİ

Mustafa Kemal Üniversitesi, mail@ifilazi.com

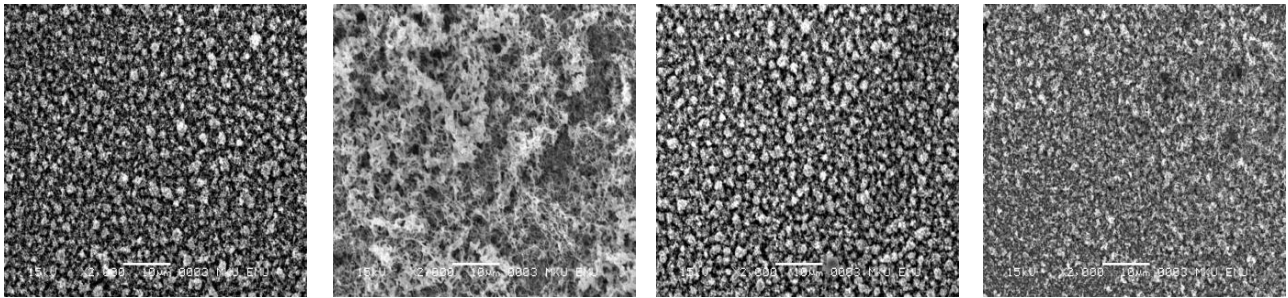
Kimyager Çağla SÜRMEİOĞLU

Mustafa Kemal Üniversitesi, surmelicagla91@gmail.com

ÖZET

Korozyon, günümüzün hızla gelişen teknolojisinde devletlere ve endüstrilere büyük maddi ve teknik hasar veren durdurulamayan bir doğa olayıdır. Endüstrilerin teknik metallere olan bağımlılığı yüzünden araştırmacılar uzun yıllardan beri korozyonun önlenmesi için yöntem ve malzeme geliştirmektedirler. Günümüzde bu yöntemlerden en çok elektrokimyasal olarak metal ve alaşım kaplamalar uygulanmaktadır. Fakat kaplamaların metalik karakterli olması dolayısıyla zaman içerisinde bu kaplamaların korozyona uğraması ile kullanıldıkları malzemelerin korozyona açık hale gelmesine neden olmaktadır. Bu yüzden uzun ömürlü metal ve alaşım kaplama için pasif yüzey yapısı oluşturacak metallerin seçimi gerekmektedir. Bu amaçla son yıllarda molibden metali kararlı oksit tabakalara sahip olduğundan çalışmalar bu metal üzerine yoğunlaşmıştır[1-3].

Bu çalışmada, kronopotansiyometrik teknikle bakır yüzeyi çinko-nikel-molibden (ZnNiMo) alaşımı ile kaplanmıştır. Bu alaşım kaplamanın kalınlığı yaklaşık 3 µm olarak belirlenmiştir. Bakır yüzeyine ZnNiMo alaşım (Cu/ZnNiMo) kaplama farklı derişimlerde molibdat tuz katkılı sülfat banyosunda gerçekleştirilmiştir.

Figure 1. Farklı molibden derişimlerinde elde edilen ZnNiMo alaşım kaplamaların SEM fotoğrafları

Elde edilen Cu/ZnNiMox elektrotların metalik karakterizasyonları EDTA + Na₂SO₄ çözeltilinde yapılmış, korozyon performansları ise % 3,5'lük NaCl sulu çözeltili içerisinde AC empedans ve tafel eğrileri ile değerlendirilmiştir. Kaplı elektrotların morfolojik yapıları ise SEM ile incelenmiştir.

ZnNiMo alaşım kaplı elektrotların korozif ortamda 168 saat sonra korozyon potansiyel değerlerinin daha negatif olması yapılarında çinko varlığını göstermektedir. Buna karşı aynı süre içerisinde ZnNiMo alaşım kaplamaların korozyon dirençlerinin, çıplak Cu elektroda göre oldukça yüksek olduğu gözlenmiştir.

Teşekkür

Bu bildiri yüksek lisans tezinden elde edilmiş ve Mustafa Kemal Üniversitesi BAP birimi tarafından 16680 proje numarası ile desteklenmiştir.

Kaynaklar

Winiarski, J., Laszczynska, A., Szczygiel, B. (2015). “An electrochemical study on the influence of sodium molybdate on electrodeposition process and phase composition of ternary Zn-Ni-Mo alloy coatings”. Transactions of the institute of metal finishing, 93 (5), 267 – 274

Kim, H., Popov, B.N., Chen, K.S. (2003). “Comparison of corrosion-resistance and hydrogen permeation properties of Zn–Ni, Zn–Ni–Cd and Cd coatings on low-carbon steel”, Corrosion Science, 45 (7), 1505 – 1521.

Ozyilmaz, A. T., Akdag, A., Karahan, I. ve Ozyilmaz, G. (2013). The influence of polyaniline (PANI) coating on corrosion behaviour of zinc–cobalt coated carbon steel electrode, Progress in Organic Coatings, 76, 993-997.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

GÜRCİSTAN'DA YABANCI YATIRIMLARIN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE TÜRKİYE'NİN ROLÜ

The Effect Of Foreign Investment On Economic Growth And Turkey's Share In Foreign Investments

Prof. Dr. Mehmet DİKKAYA

Kırıkkale Üniversitesi, mdikkaya@yahoo.com

Arş. Gör. Onur DEMİRCİ

Ardahan Üniversitesi, onurdemirci@ardahan.edu.tr

ÖZET

Gürcistan, 1991'de bağımsızlığını ilan etmesinin ardından serbest piyasa ekonomisine geçme kararı almıştır. Bu karar çerçevesinde kurumsal ve hukuki reformlar ile birlikte çeşitli politikalar uygulamaya konulmuştur. Serbest piyasa koşullarının uygulamaya geçmesi ve böylece yatırımcılar için gerekli ortamın oluşması ile 1997 yılında 242 milyon dolar civarında olan yabancı yatırımların tutarı 2015 yılında 1,5 milyar doların üzerine çıkmıştır. Gürcistan'ın gayri safi yurtiçi hasıla değeri ise 1997 yılında 3,5 milyar dolar iken 2015 yılında 14 milyar dolara yaklaşmıştır. Benzer şekilde kişi başı milli gelir de sürekli artış göstermiştir. Çalışmanın amacı; Gürcistan'a yabancı yatırım girişlerinin gayri safi yurtiçi hasıla üzerindeki etkisinin ekonometrik analiz doğrultusunda incelenmesi ve Türkiye'nin bu ülkedeki yabancı yatırımlar içindeki payının belirlenmesidir. Dünya Bankası veri tabanının kullanıldığı ekonometrik analiz, 1997 öncesi yabancı yatırım tutarları bulunmadığı için 1997-2015 yıllarını kapsamaktadır. Gürcistan-Türkiye siyasi ve ekonomik ilişkilerinin artmasıyla Gürcistan'da faaliyet gösteren Türk firma sayısı 500'e ulaşmıştır. Gürcistan'ın en büyük ticari partneri konumunda olan Türkiye, bölgedeki yatırımlarda büyük pay sahibidir. Türk firmalarının Gürcistan'daki yatırım miktarı, bağımsızlıktan bu yana 1 milyar doları aşmıştır. Yabancı yatırımlardaki artış ve Türkiye'nin payı Gürcistan ekonomisine önemli katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gürcistan, Türkiye, Yabancı Yatırım, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH), Ekonomik Büyüme

ABSTRACT

After declaration of independence, Georgia decided transition to market economy in 1991. Within this framework, various policies have been implemented along with institutional and legal reforms. Regarding country's experiences in market economy conditions and investment environment, the amount of foreign direct investments (FDI) exceeded 1.5 billion dollars in 2015. FDI figures was around 242 million dollars in 1997, Georgia's gross domestic product (GP) reached \$ 14 billion in 2015, while it was just \$ 3.5 billion in 1997. Similarly, per capita income has also increased steadily. The aim of the study is the examination of the effect of foreign investment inflows on Georgia's gross domestic product by using an econometric analysis. It also targets the determining of Turkey's share in foreign direct investments of this country. Econometric analysis which were used World Bank database does not include foreign investment figures up to 1997 because data are not available in this period, the study covers the years between 1997 and 2015. Along with the increase in political and economic relations between Georgia and Turkey, the number of Turkish companies operating in this country has reached 500 firms. Turkey, which is Georgia's largest

trading partner, has large share in investments in the region. The investment amount of Turkish companies in Georgia has exceeded 1 billion dollars since independence. This increase in foreign investments and the share of Turkey's important position in this region provide significant contributions to Georgia's economy.

KeyWords: Georgia, Turkey, Foreign Investment, Gross Domestic Product (GDP), Economic Growth

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

AİLE ve TOPLUMDA YAŞLI İSTİSMARI ve İHMALİ

Okt. Hakkı ŞİMŞEK
Adıyaman Üniversitesi

ÖZET

Sosyal hizmet alanında çocuk, kadın ve engelli ihmali ve istismarı uzun süredir detaylı olarak üzerinde durulan konular olmakla beraber; yaşlı istismarı ve ihmali konusu toplumun dikkatini çekmekte zorlanmıştır. Yaşlılık dönemi; kişinin tüm fonksiyonlarında azalmaların başladığı, aile bireylerine, bir topluluğa ya da yardım kurum ve kuruluşlarına bağımlılığın arttığı bir dönemdir. Yaşlılar açısından bu dönemde, toplumda sosyal ve kültürel alanlarda değişimlerin yaşanmasıyla statü kaybının yaşandığı gözlemlenir ve özellikle iş gücünü ve ekonomik yeterliliğini kaybetmeleri sonucu kötüleşen ekonomik koşullarla yaşlılar ailede ve toplumda bir yük gibi görünmeye başlarlar. Bu durum dolaylı ya da dolaysız olarak yaşlı istismarını ve ihmali ortaya çıkarmıştır. Bu noktada istismar, yaşlı bireye fiziksel, duygusal veya psikolojik yönden zarar vererek onlara acı çektirerek yaşam kalitesini ve umudunu düşürmektir. İhmal ise yaşlının sosyal, fiziksel, duygusal ihtiyaçlarını karşılamada yetersizlik olarak adlandırılır. Bu çalışmanın amacı; yaşlı istismarı ve ihmali risk faktörlerini, bulgularını, değerlendirmek ve bu durumları önleme konusunda aile ve toplum bağlamında kişileri bilgilendirmek ve bu konuda duyarlılığı artırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Yaşlı Birey, Yaşlı İhmal, Yaşlı İstismarı

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KAMU KURUMLARININ ENDÜSTRİYEL ÜRÜN PAZARLAMASI AÇISINDAN REKABET GÜCÜNÜN İNCELENMESİ: ENERJİ SEKTÖRÜNDE BİR VAKA ANALİZİ

Investigation Of Competitiveness Of Public Institutions In Terms Of Industrial
Product Marketing: A Case Study In Energy Sector

Doç. Dr. Ercan TAŞKIN

Dumlupınar Üniversitesi, ercan.taskin@dpu.edu.tr

Dr. Onur ŞAYLAN

o.saylan@hotmail.com

Öğr.Gör.Dr.Yavuz Selim DÜĞER

Dumlupınar Üniversitesi, yselim.duger@dpu.edu.tr

ÖZET

Endüstriyel üreticiler için piyasada rekabet edebilme yeteneği, işletmenin varlığını sürdürmesi açısından önemli olduğu gibi ülkenin kalkınması açısından da büyük öneme sahiptir. Özel sektör işletmeleriyle rekabet etme zorunda kalan kamu işletmelerinin rekabet gücü kazanması hayati öneme sahiptir. Bir kamu kuruluşu olan ve enerji piyasasında özel sektör işletmeleriyle birlikte faaliyet gösteren Temsan işletmesi bu çalışmaya konu edilmiştir. Nitel araştırma tekniği benimsenen bu çalışmada Temsan firmasının rekabet gücü incelenmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, Temsan firmasının rekabet gücünü belirleyen faktörleri ortaya koymak ve bunları iyileştirmesini sağlayacak önerilerde bulunmaktır. Ayrıca araştırma sonucunda elde edilecek veriler ışığında ve ortaya konulacak öneriler doğrultusunda enerjide dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik olarak Temsan işletmesine yeniden yapılandırma seçenekleri sunabilmektir. Bu doğrultuda, genel müdür yardımcısıyla, pazarlama ve teknoloji geliştirme hizmetleri dairesinde çalışmakta olan personellerle görüşülmüştür. Bu görüşmeler sonucunda elde edilen bilgiler ışığında Temsan firmasına bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Rekabet, Rekabet Gücü, Temsan, Endüstriyel Pazarlama, Nitel Araştırma

ABSTRACT

The ability of industrial producers to compete in the market is as important as the sustainability of the enterprise; it also has great prospects for the development of the country. The competitive power of public enterprises, which have to compete with private sector enterprises, has vital importance. The Temsan which is a public enterprise and operates in cooperation with private sector enterprises in energy market was the subject of this study. In this study, which has been adopted the qualitative research technique; the competitiveness of Temsan Company has been investigated. The main purpose of this study is to put forward the factors that determine the competitiveness of Temsan and to make suggestions that will improve them. In addition, in the light of the data to be obtained as a result of the research and in the direction of the suggestions to be made, some restructuring options able to offer to Temsan in order to reduce energy dependency. In this direction, the deputy general manager and the staff of marketing and technology development services has been consulted. As a result of these interviews, a number of suggestions were made to Temsan Company in line with the information obtained.

Keywords: Competition, Competitiveness, Temsan, Industrial Marketing, Qualitative Research

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ARAP DİLİNDE LAHN OLGUSU

Lahn Phenomenon In Arabic Language

Arş. Gör. Abdullah KILINÇKAYA

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, abduhahkilinckaya@kilis.edu.tr

ÖZET

Lahn, dilin seslerinde, kelime şekillerinde, hareketlerde ve kelimelerin anlamlarında meydana gelen hatalardır. Lahn, galat ve hata kavramları Araplarca eşanlamlı olarak kullanılmıştır. Dil âlimleri cahiliye döneminde lahn olmadığı konusunda neredeyse ittifak halindedirler. Lahn'ın ilk ortaya çıkışının İslam'ın zuhuru veya ondan biraz sonraki döneme rastladığını kabul ederler. Dilbilimciler Arapçanın her türlü bozukluktan arındırılması ve saflaştırılması konusunda büyük çabalar sarf ettiler. Dil hataları çoğalmaya başlayınca harekete geçerek hata edenleri hatalarıyla kaydetmeye başladılar. Bu hataları adeta büyük günahlardan sayıyorlar ve durup dinlenmeksizin bütün âlimlerin, divan kâtiplerinin ve şairlerin hatalarını – ara sıra yanılarak düştükleri basit hatalar da dâhil –tespit ederek sahipleri aleyhine tescil ediyorlardı. Bu çalışmada bu konuda bilgi veren kaynaklardan hareketle dil hatalarının ortaya çıkışı ve ilk örnekleri, dil hatalarının nedenleri, çeşitleri incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Lahn, Galat, Hata

ABSTRACT

Lahn is error occurring in sounds of language, syntax, word forms, meanings of words and harakahs. Lahn, gallate, and the error terms are used synonymously by Arabs. Language scholars are in almost alliance that the Lahn wasn't happen in the period of ignorance. They agree with the emergence of Lahn coincided with occurrence of Islam or slightly later period. Linguists had a great efforts in decontamination and purification of Arabic from all kinds of disorders. They began recording who make mistakes with their mistakes when language errors began to multiply. They were regarding these errors almost the major sins and They were registering failures of all scholars, scribes and poets - occasionally including simple errors that mistakenly fall - against the owners by detecting tirelessly. In this study, the emergence of language errors, the first examples, reasons and varieties of language errors have been examined in the light of resources provide information about this.

KeyWords: Lahn, Galat, Error

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

POLİTİK RİSKİN FİRMA DEĞERİ İLE İLİŞKİSİ: BİST ULAŞTIRMA, HABERLEŞME VE DEPOLAMA SEKTÖR UYGULAMASI

Relationship Between Politic Risk And Firm Value: An Application On The Transportation, Communication And Warehousing Sector In Ise

Öğr. Gör. Harun KISACIK

Hitit Üniversitesi, harunkisacik@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Dr.Eyyüp Ensari ŞAHİN

Hitit Üniversitesi, eyupensarisahin@hitit.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, politik riskin Borsa İstanbul'a kayıtlı Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama sektöründe yer alan firmaların değerleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırma, 2011-2016 yılları arasını kapsamaktadır. Çalışmada panel veri analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre, politik risk ile firma değeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu sebeple politik riskin firma değerini etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Politik Risk, Firma Değeri, Panel Veri Analizi

ABSTRACT

The main purpose of this study is to examine the effect of the firms on the values of the companies involved in the Transportation, Communication and Warehousing sector registered in Istanbul Stock Exchange. The study covers the period between 2011 and 2016. Panel Data Analysis is used in this study. According to the results, there is a statistically significant relationship between firm value and political risk and thus political risk affects firm value.

KeyWords: Political Risk, Firm Value, Panel Data Analysis

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

OLUMSUZ DEĞERLENDİRİLME KORKUSU İLE ANİ-KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞI İLİŞKİSİNDE YATAY BİREYSELLİK VE/VEYA NORMATİF UYUMLULUĞUN OLASI ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

An Investigation On The Possible Effects Of Horizontal Individuality And/Or Normative Compatibility In The Relationship Between Fear Of Negative Evaluation And Sudden-Compulsive Buying Behaviour

Doç. Dr. Hasan AYYILDIZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi, ayyildiz@ktu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Mutlu AKYÜZ

Gümüşhane Üniversitesi, ahmetmutluakyuz@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Ferda YETİM

Gümüşhane Üniversitesi, ferdayetimm@hotmail.com

ÖZET

Ani-kompulsif satın alma (ASA) şeklinde tanımlanan davranış, günümüzde tüm sosyal düzeydeki insanları etkilemektedir. Araştırmalar bu davranış ile psikiyatrik rahatsızlıklar arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu psikiyatrik rahatsızlıklardan biri de bireylerdeki olumsuz değerlendirilme korkusu (ODK) yani sosyal kaygıdır. Bu çalışmada geliştirilen araştırma modelinin testi ile yatay bireysellik (YB) ve normatif uyumluluk (NU) değişkenlerinin, ODK ve bunun neden olduğu düşünülen ASA davranışı arasında bir ara değişken rolü oynayıp oynamadığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Bu doğrultuda, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Gümüşhane Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 102 akademisyenden basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile veri toplanmıştır. Araştırma modelinin testinde Yapısal Eşitlik Modeli kullanılmıştır. Analiz sonucunda ODK ile ASA arasında doğrudan bir etkinin olmadığı, ancak NU üzerinden ortaya çıkan anlamlı bir dolaylı etkinin olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ani-kompulsif satın alma, Sosyal kaygı, Normatif uyumluluk, Yatay bireysellik, Yapısal eşitlik analizi.

ABSTRACT

Sudden-Compulsive Buying Behaviour (SCB) affects people from all social levels of community today. Studies show that there is a relationship between psychiatric disorders and this behaviour. One reason causing depression in individuals is the Fear of Negative Evaluation (FNE)(individuals' social concerns). In this study, it is studied to determine with the test of the developed research model that whether Horizontal Individuality (HI) and/or Normative Compatibility (NI) variables are playing an "intervening effect" role on the relationship between FNE and SCB behaviour. In this regard, data were collected from 102 academics who have been working in Karadeniz Technical University and Gumushane University by the method of simple random sampling. Structural Equation Modelling was used in the test of the research model. As a result of the analysis, it is understood that there is not a direct effect between SCB and FNE, but it is demonstrated that there is a significant indirect effect (intervening effect) over the NI variable.

KeyWords: Sudden-compulsive buying, social anxiety, normative compatibility, horizontal individuality, structural equation analysis.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

MODERN TARİH ÖĞRETİMİNDE MANEVİ DEĞERLER VE TOPLUMSAL DUYARLILIK

Spiritual Values And Social Sensivity In Modern History Teaching

Doç. Dr. Metanet MEMMEDOVA

Bakü Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Sevinç QASİMOVA

Bakü Devlet Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Özgür ERAKKUŞ

Atatürk Üniversitesi, enginler@yandex.com

ÖZET

Tarih eğitimi tarih alanına ait konuların öğrencilere nasıl aktarılacağını ve tarih biliminin konularını da araştırmakla beraber, öğrencide manevi keyfiyetlerin, yüksek ahlakın, becerilerin, milli ve küresel değerlerin içselleştirilmesine, kişisel gelişimine katkı sağlar. Tarih eğitiminde talim ve terbiyenin vahdeti önemlidir. Ailenin korunması, yaşlılar, çocuklar, engelliler, suça itilmiş bireyler, sokak çocukları, sosyal güvenlik hakları vb. konular sık sık dile getirilse de bireylerin ve toplumun gündeminde yeterince yer almayabiliyor. Bu çalışma ile tarih eğitimi yoluyla toplumsal duyarlılığın nasıl artırılacağı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi, Sosyal çalışma, Değerler eğitimi,

ABSTRACT

History teaching contributes the internalization of spiritual values, high morals, skills, national and global values by students and their personality development in addition to searching for the subjects of historical science and how to convey them to students. The unity of training and education is important in history teaching. Even the matters like protection of family, the old, the young, the disabled, the criminalized individuals, street urchins, social insurance rights ect. are often voiced, they may not be involved enough in individuals and public's agenda. In this study, it will be focused on how to increase social sensivity via history teaching.

KeyWords: History teaching, Social work, Values education

İKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

REKABET GÜCÜNÜN EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİSİ: OECD ÜLKELERİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR ANALİZ*

Arş. Gör. Muhyettin ERDEMLİ

Gaziantep Üniversitesi

Doktora Öğrencisi Hüseyin ÇELİK

Gaziantep Üniversitesi

Doktora Öğrencisi Hüseyin YILMAZ

Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Ekonomik büyüme teorilerinin odaklandığı temel sorun, ülkeler arasındaki mevcut gelir farklılıklarının nedenleri ve uzun dönemde ekonomik büyümenin kaynaklarıdır. Bu teoriler işgücü, doğal kaynaklar, fiziksel sermaye ve teknoloji gibi üretim faktörlerinin büyümeyi belirleyen temel unsurlar olduğunu ifade etmektedir. Böylece ekonomik büyüme, sadece ekonomik unsurlar bağlamında ele alınmış ve ekonomik dışı faktörler göz ardı edilerek ekonomik büyüme ile ekonomik dışı faktörlerin ilişkisi “kapalı bir kutu” olarak kalmıştır. Mevcut büyüme teorilerinin, gerek ülkeler arası gelir farklılıklarının giderek artmasını açıklayamaması gerekse büyümenin kaynaklarına ilişkin açıklamalarının tatmin edici bulunamaması neticesinde büyüme literatüründe, son dönemlerde yapılan çalışmalar, farklı bakış açıları ortaya sunmuştur. Bu anlamda yalnızca ekonomik nedenlerin değil aynı zamanda sosyal, hukuksal, siyasal ve kültürel unsurlar gibi ekonomik dışı faktörlerin de önemli rollerinin olduğu, günümüz iktisat literatüründe en çok vurgu yapılan konulardan biridir. Bu kapsamda, rekabet ve rekabet gücü ile büyüme arasındaki ilişki, üzerinde çalışılmaya değer görülen bir soru olarak ortaya çıkmıştır. Bu bakış açısıyla hazırlanan çalışmada, rekabet gücü-ekonomik performans ilişkisi irdelenerek bu iki unsurun birbirlerini nasıl etkilediği teorik ve kantitatif olarak incelenmiştir. Çalışmanın uygulama kısmında, rekabet gücünün ekonomik büyüme üzerinde etkisi, panel birim kök testleri ile birlikte eş bütünleşme analiziyle araştırılmıştır. Çalışmada kullanılan örneklem, 34 OECD üyesi ülke için 2001-2014 dönemini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rekabet gücü, ekonomik büyüme, panel veri analizi.

*Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yüksel Lisans Programı bünyesinde Muhyettin Erdemli tarafından yazılan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDE ÇALIŞAN İŞÇİLERİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Determination Of The Health And Safety Knowledge Levels Of The Workers Working In The Forest Directorate

Yrd.Doç.Dr. Serden BAŞAK

Artvin Çoruh Üniversitesi, serdenbasak@artvin.edu.tr

Öğr. Gör. Elif İŞİK

Artvin Çoruh Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Yalçın KANBAY

Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Türkiye'nin %27,2'sini kaplayan ormanlar birçok biyolojik çeşitliliği de içinde barındırmaktadırlar. Ormanlardan sadece odun ve kağıt sanayinde değil, aynı zamanda ilaç ve gıda endüstrisi gibi bir çok alanda da kullanılmaktadır. Ormanlar, tehlike sınıflandırılması bakımından çok tehlikeli sınıftan az tehlikeli sınıfa kadar her alandan çalışanın bulunduğu bir çalışma alanıdır. Çalışanların karşılaştıkları en büyük problem, iş kazası geçirmeleri ve/veya meslek hastalıklarına yakalanmalarıdır. Orman sektörü işleri çeşitli motorlu araçların kullanımından, el aletlerinin kullanımına, kas gücü gerektiren işlere kadar çalışanı farklı yönlerden etkileyen bir alandır. ILO(Uluslararası Çalışma Örgütü) her yıl, iki orman çalışanından birinin kaza yaptığını, buna karşılık diğer endüstrilerde ortalama olarak her on çalışandan birinin kaza yaptığını göstermektedir. Bu çalışmada Orman Bölge Müdürlüğü'nde çalışan personelin iş sağlığı ve güvenliği bilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 208 çalışana "Sosyodemografik Özellikler Formu" ve "İş Sağlığı ve Güvenliği Anket"leri uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS17.0 ortamında; sayı, yüzde, ortalama kullanılarak yapılmıştır. Sonuçlara göre genel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi alanların oranı %96,6'dır. Yaptıkları işe özel eğitim alanların oranı ise %73,1'dir. Ancak Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) kullananların oranı belirgin şekilde daha düşüktür (%53,4). Bu sonuçlar, örneklerin sınıflandırmadan tüm büro çalışanlarının da dahil edilmesiyle edilmiştir. Detaylı sınıflandırmayla kişilerin yaptıkları işe özgü anket çalışması daha faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orman çalışanları, İş sağlığı ve güvenliği, Anket, Kişisel Koruyucu Donanım

ABSTRACT

Forests, which contain many biological diversity, covering 27.2% of Turkey. It is used not only in wood and paper industry but also in many fields such as medicine and food industry. Forests are a workplace where workers from every area are involved, from very dangerous class to less dangerous class in terms of hazard classification. Forest sector work is a field that affects the different aspects of working from the use of various motor vehicles, to the use of hand tools, to the tasks that require muscle strength. The In this study, it was aimed to determine occupational health and safety knowledge levels of the personnel working in the Forestry Regional Directorate. A total of 208 employees, who accepted to participate in the study, applied the "Sociodemographic Specifications Form" and "Occupational Health and Safety Survey". For the evaluation of the data SPSS17.0 was used. According to the results, the ratio of General Occupational Health (OHS) and Safety Education is 96.6%. The ratio of the special OHS education is 73.1%. However, the

percentage of those using Personal Protective Equipment (PPE) was significantly lower (53.4%). Detailed classification will make the job-specific questionnaire survey more useful.

KeyWords: Forest workers, Occupational health and safety, Survey, Personal Protective Equipment

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KAYSERİ'DE BULUNAN SULAMA BİRLİKLERİNDEKİ ARAZI BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE OPTİMUM TRAKTÖR GÜCÜ VE MAKİNE KAPASİTESİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINATION OF OPTIMUM TRACTOR POWER AND MACHINE CAPACITIES WITH RESPECT TO FIELD SIZES IN IRRIGATION UNIONS IN KAYSERİ

Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM

Erciyes Üniversitesi, cevdetsaglam@erciyes.edu.tr

Doç. Dr. Sinan GERÇEK

Erciyes Üniversitesi, sgercek@erciyes.edu.tr

Arş. Gör. Necati ÇETİN

Erciyes Üniversitesi, necaticetin@erciyes.edu.tr

Uzm. Levent KARACA

Erciyes Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada, Kayseri yöresinde bulunan sulama birlikleri için arazi büyüklüğüne göre optimum traktör gücü ve makina boyutunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda sulama birliklerinde üretimi yapılan bitkilere ait ürün desenleri farklı büyüklükteki işletmeler için belirlenmiştir. Makina kullanımı konusunda sulama birliklerindeki çiftçilerin eğilimini tespit etmek için ilgili veriler elde edilmiştir. Çiftçilerin üretimdeki kullandıkları makina ve ekipmanlar belirlenmiş ve arazi büyüklükleri ele alınarak optimum traktör gücü ve makina boyutu hesaplanmıştır. Optimum makina kapasitesi ve traktör gücünü belirlemek için arazi büyüklüğü, çalışılabilir gün sayısı, makinaların arazideki performans değerleri ve teknik özellikleri ile ilgili değerler dikkate alınmıştır. Sonuç olarak, işletme arazisi büyüklük değerleri kullanılarak, tarımsal işlemler için gereken optimum makine kapasiteleri ve optimum traktör motor gücü saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Optimum traktör gücü, makina kapasitesi, arazi büyüklüğü, sulama birlikleri

ABSTRACT

In this study it is aimed to determine tractor powers and machine capacities with respect to agricultural land sizes in irrigation unions in Kayseri province. In this context, it were determined crop patterns of different land sizes in which the in irrigation unions crops are produced. The relevant data were obtained from farmers in order to determine the propensity of farmers in irrigation unions about the machines they used. The machinery and equipment used in production were identified. Optimum tractor power and machine capacities were calculated based on field size.

Optimum machine capacity and tractor power were determine using field size, workable days, performs of machines used in field and technical features of inputs. As a result, optimum machine capacities and optimum tractor powers of these machines needed for agricultural farms were obtained by using the values of the average field sizes of farms.

Key words: Optimum tractor power, machine capacity, field size, irrigation unions

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YOKSULLUKLA MÜCADELE AÇISINDAN BİR KIRSAL KALKINMA POLİTİKASI OLARAK GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ*

Doktora Öğrencisi Hüseyin ÇELİK

Gaziantep Üniversitesi

Arş. Gör. Muhyettin ERDEMLİ

Gaziantep Üniversitesi

Doktora Öğrencisi Hüseyin YILMAZ

Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

İnsanoğlu tarih boyunca yerleşim yeri olarak, su kaynaklarına yakınlık, uygun iklim, verimli topraklar, ulaşımı kolaylığı olan bölgelere yerleşmeyi tercih etmiştir. Muhtelif sebeplerle tercih edilen bu bölgelere diğer bölgelere kıyasla gelişme kaydetmişlerdir. Bu gelişmelere binaen söz konusu bölgeler gelişmiş, günümüzde şehir merkezleri halini alan yerle olmuştur. Hal böyle olunca kırsal kesim ve kentler arasında gelişmişlik farklılıkları meydana gelmiştir. Bu gelişmişlik farklılıklarının ortadan kaldırılması için bir takım kırsal kalkınma politikaları uygulanmaktadır. Bu çalışmada bir kırsal kalkınma politikası olarak Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) bölge yoksulluğu üzerindeki etkisi incelenecektir. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın faaliyetleri ışığında bölgenin eğitim, sağlık ve gelir dağılımı gibi alanlardaki değişimleri ekseninde, GAP'ın faaliyete girdiği günden bugüne bölge yoksulluğunun değişim seyri sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Kırsal Kalkınma, Kırsal Yoksulluk, GAP

* Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yüksel Tezli Lisans Programı bünyesinde Hüseyin ÇELİK tarafından yazılan yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

YÜKSEKÖĞRETİME BAŞLAYAN GENÇLERİN BEKLENTİLERİ VE DEĞER YAKLAŞIMLARI: OLTU ÖRNEĞİ

Yrd. Doç.Dr. Özgür ERAKKUŞ

Atatürk Üniversitesi, enginler@yandex.com

Yrd. Doç.Dr. Murat DİLMAÇ

Atatürk Üniversitesi, mdilmac@atauni.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Abdullah Yiğit GÜNGÖR

Kafkas Üniversitesi, ayg@anadolu.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Muhammet KUTLU

Erzurum Teknik Üniversitesi, muhammet.kutlu@atauni.edu.tr

ÖZET

Örgün eğitim bazı bilişsel, duyuşsal, ve psikomotor kazanımları hedeflemektedir. Ancak sınav odaklı eğitim, öğrencilerin bazı kazanımları yeterince edinmemesine neden olabilmektedir. Yükseköğretime başlayan gençlerin üzerinde de sınav odaklı eğitimin etkileri görülmeye genellikle devam etmektedir. Diğer yandan öğrencilerin belirli bir meslek veya meslek grubuna hazırlayıcı bir eğitime başlaması öğrencilerin kendini ve çevresini yeniden anlamlandırmasına sebep olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı yükseköğretime başlayan öğrencilerin eğitimden beklentilerini ve önem verdiği değerleri tespit etmektir. Bu kapsamda Oltu'da yükseköğretime devam eden birinci sınıf öğrencilerine anket uygulanmış ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Değerler, Eğitim

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

INTERACTION BETWEEN TWO CLOSE PLATES ON ELASTIC FOUNDATION BY USING MODIFIED VLASOV MODEL

Saffet KILIÇER

Artvin Coruh University

Korhan ÖZGAN

Karadeniz Technical University

Ayşe T. DALOĞLU

Karadeniz Technical University

ABSTRACT

Researchers have studied, for many years, about the analysis of plates on elastic foundation. And there are many problems in literature. The authors have pre-existing, a computer program coded in MATLAB, a code which a solution technique has been developed by using SAP2000 software. In this study, interaction between two close plates on elastic foundation is investigated by using the Modified Vlasov model which is described as a more realistic subsoil model in the literature. The developed solution technique is explained in detail and the flow diagram is presented. An example which has been in literature is analyzed. Soil depths, soil elastic modulus, mode shape parameter coefficient and soil coefficient which are obtained compare with other studies. At the end of the study, it is seen that interaction between two close plates on elastic foundation by using the modified Vlasov model has a significant role that cannot be neglected.

KeyWords: Soil structure interaction, SAP 2000, OAPI, Elastic Foundation, Modified Vlasov model

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DE 'KOLEKTİF BELLEK' İNŞA SÜRECİ AÇISINDAN İLETİŞİM ARAÇLARI VE SOSYOEKONOMİSİ

Yrd. Doç. Dr. Barış AYTEKİN

Kırklareli Üniversitesi, baytek02@gmail.com

Öğr. Gör. S. Salih BİLDİRİCİ

Adıyaman Üniversitesi, sbildirici@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Sosyokültürel yapıyı, iktisadi faktörlerden sonra büyük ölçüde etkileyen bir diğer bileşen toplumların 'kolektif bellek'lerinde ortaya çıkan dönüşüm olmaktadır. Kültürel normlar bu açıdan küreselleşmenin iletişim dili olarak nitelendirilebilecek TV, internet, telefon vb araçlar tarafından önemli derecede yeniden biçimlendirilmektedir. Popüler kültür ürünleri bu süreç içinde açığa çıkarken, sosyokültürel yapının değişim süreci de hızlanmaktadır. İletişim araçları sektörü son yıllarda Türkiye'de hem oligopol yapılar olarak bir yandan yüksek karlılık alanı olarak ortaya çıkarken, diğer yandan sosyokültürel yapının dönüşüm sürecinde daha çok soyut iletişim kanalıyla (daha fazla iletişimsizlik) toplumsal yapıyı yeniden dönüştürücü unsuru olmaktadır. Bunun sonucunda Türkiye'de sosyokültürel alanda (kentleşme sürecinin de eşlik ettiği) 'Kolektif Bellek' inşa süreci küreselleşmeden ve teknolojik gelişmesinden beslenerek -büyük ölçüde iletişim araçlarının kontrolünde ve bir diğer güç aktörü olarak finans sektörünün de desteğini alarak- sosyokültürel ve sosyoekonomik yapıda tahrip edici sonuçlarıyla dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Popüler Kültür, İletişim Araçları, Sosyokültürel Dönüşüm

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

FARKLI EKİM SIKLIKLARINDA PAMUKTA ODUN DALI BUDAMASININ BAZI BİTKİSEL ÖZELLİKLER ÜZERİNE ETKİSİ*

Mehmet YEŞİLKAYA

Mustafa Kemal Üniversitesi

Yaşar AKIŞCAN

Mustafa Kemal Üniversitesi, Sorumlu Yazar, yakiscan@gmail.com

ÖZET

Pamukta yüksek verim için büyümenin yönetimi önemli bir konudur. Bazı durumlarda vejetatif büyüme verimi sınırlandıracak boyutlara ulaşabilmektedir. Çeşide uygun ekim sıklığının belirlenmesi ve odun dallarının budanması ile pamuk bitkisinin geometrisi değiştirilerek vejetatif ve generatif büyüme arasındaki dengenin sağlanması önemli bir seçenek olabilir. Bu çalışmada *Gossypium hirsutum* L. türü içinde yer alan yüksek verim potansiyeline sahip Carisma çeşidi materyal olarak kullanılmıştır. Amik ovası koşullarında 2015 yılında yürütülen bu çalışma, Tesadüf Bloklarında Bölünmüş Parseller Deneme Deseni uyarınca 3 tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Çalışmaya ilişkin deneme, ana parsellerde odun dalı budaması, alt parsellerde ekim sıklıkları (70 x 15, 20 ve 25 cm) olacak şekilde tatbik edilmiştir. Çalışmada, farklı ekim sıklıklarında yapılan odun dalı budamasının pamuğun bitki boyu, meyve dalı sayısı, koza sayısı, boğum sayısı, ilk meyve dalı boğum sayısı, ilk meyve dalı yüksekliği ve koza kütlü ağırlığı özellikleri üzerine etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, odun dalı budamasının ilk meyve dalı yüksekliği üzerine istatistiksel olarak $P < 0.01$, boğum sayısı üzerine ise $P < 0.05$ düzeyinde etki ettiği saptanmıştır. Farklı ekim sıklıklarının ise koza sayısı ve ilk meyve dalı yüksekliği üzerine istatistiksel olarak $P < 0.01$, boğum sayısı üzerine de $P < 0.05$ düzeyinde etki ettiği belirlenmiştir. Bununla birlikte, incelenen özellikler yönünden odun dalı budaması x ekim sıklığı interaksiyonu yönünden istatistiksel olarak önemli bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Odun dalı budaması ile boğum sayısı ve ilk meyve dalı yüksekliği özelliklerinde istatistiksel olarak önemli, incelenen diğer özelliklerde ise istatistiksel olarak önemsiz düzeyde artış olduğu gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, ekim sıklığındaki artışa paralel olarak koza sayısı ve boğum sayısı özelliklerinde istatistiksel olarak önemli düzeyde artış, ilk meyve dalı yüksekliği özelliğinde ise istatistiksel olarak önemli düzeyde azalma olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Gossypium hirsutum* L., bitki boyu, meyve dalı sayısı, boğum sayısı, koza sayısı

*Bu çalışma Mustafa Kemal Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 14362 nolu Yüksek Lisans Tez projesi kapsamında desteklenmiştir.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

KRALIÇE TAMAR DÖNEMİ GÜRCİSTAN'IN İÇ VE DIŞ MESELELERİNE KISA BİR BAKIŞ

A Quick Look On Internal And External Issues Of The Queen Tamar's Period In
Georgia

Ayşe Beyza BÜYÜKÇINAR

Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
Kurum: Ardahan Üniversitesi, b.buyukcinar@gmail.com

ÖZET

Gürcistan tarih yazıcılığında, Kraliçe Tamar “Krallar Kralı” veya “Kraliçeler Kraliçesi” olarak bilinir ve 1184-1213 seneleri arasında Gürcistan’ı yönetmiştir. Gürcistan’ın “Altın Çağı” olarak adlandırılmasına vesile olan Kraliçe Tamar, dönemin Gürcistan’ı ve Gürcistan tarih ve kültürü için önemli icraatlar yapmıştır. Bagratlılar/Bagrationi sülalesine mensup olan Tamar, babası III. Giorgi’nin ölümü ile tahta çıkmış ve iki kere siyasi evlilik yapmıştır. Türk tarihi içinde önemli bir karakter olan Tamar döneminde, Anadolu Selçuklu Devleti ve Gürcüler ilk kez karşı karşıya gelmişler ve “1202 Pasinler Savaşı” vuku bulmuştur. Yine Tamar’ın kızı Rusudan, annesinden birkaç zaman sonra tahta çıkmış ve siyasi bir evlilikle Türk gelini olmuştur. Aynı şekilde tarihimizde Gürcü Hatun (Tamar) olarak bilinen prenses Tamar ise, Rusudan’ın kızı Kraliçe Tamar’ın ise torunudur. İşte bu bildiri metniyle, Gürcü tarihi ve Türk tarihi için önemli bir figür olan Kraliçe Tamar dönemi iç ve dış politik meseleleri, genel olarak Gürcü Kronikleri ve Gürcü araştırma eserleri referans alınarak incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kraliçe Tamar, Anadolu Selçuklu Devleti, Ortaçağ’da Gürcistan

ABSTRACT

In Georgian historiography, Queen Tamar is known as the "King of the Kings" or "Queen of Queens" and has ruled Georgia between the years 1184-1213. Queen Tamar, who was instrumental in calling Georgia the "Golden Age, carried out important activities for the Georgia history and culture of the period Tamar, who belongs to the Bagratids / Bagrationi family lineage, acceded after her father's death date and made politic marriage twice. During the Tamar period, the Anatolian Seljuk State and Georgians faced each other for the very first time and the "1202 Battle of Pasins" happened. Rusudan, who is a daughter of Tamar acceded after her mother and became first Turkish bride with a political marriage. Likewise, in our history, the princess Tamar, known as Georgian Hatun, is the daughter of the Rusudan, and also she is granddaughter of Queen Tamar. Here, with the text of this declaration, the internal and external political affairs of the Queen Tamar period, an important figure for Georgian history and Turkish history, will be tried to be examined with reference to Georgian Chronicles and Georgian research works in general.

KeyWords: Queen Tamar, Anatolian Seljuk State, Georgia in medieval

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ ULUS İNŞA SÜRECİNDE BEDEN TERBİYESİ VE SPOR (1923-1946)

In The Early Republic Period in The Nation-Building Process Physical Education And Sport (1923-1946)

Arş. Gör. Ertuğrul ERYÜCEL

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ertugrul.eryucel@gop.edu.tr

ÖZET

19. ve 20. yüzyıllar, modern ulus devletler için kendi uluslarını inşa etme süreci olarak geçmiştir. Ulus devletler bu süreçte, kendi uluslarını yaratabilmek için bütün araçları farklı formlarda kullanmışlardır. Beden terbiyesi ve spor politikaları da bu dönemde ulus inşa sürecinin önemli bir aracı olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışma, erken cumhuriyet dönemi (1923-1946) Türkiye’inde uygulanan beden terbiyesi ve spor politikalarını incelemektedir. Çalışma, 1923 yılında kurulan ve kendi ulusunu inşa etmeyi amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti’nin, beden terbiyesi ve spor alanındaki politikalarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, uygulanan politikaların cumhuriyet yönetiminin askeri, ekonomik ve öjenik kaygılarına göre şekillendiğini iddia etmektedir. Bu çalışmanın metodu, konuyla ilgili kaynaklar üzerine yapılan literatür taramasına dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ulus inşası, beden terbiyesi, spor

ABSTRACT

The 19th and 20th centuries passed as the process of building their nation for the modern nation-states. Nation states have used all means in different forms to create their own nationals in this process. Physical education and sport politics also emerged as an important means of nation building in this period. This study examines physical education and sport politics applied in early Republican period Turkey (1923-1946). The study aims to reveal the politics of the Republic of Turkey, which was founded in 1923 and aims to build its own nation, in the field of physical education and sports. The study claims that the policies applied are shaped by the military, economic and eugenic concerns of the republican government. The method of study is based on the literature review on the relevant sources.

KeyWords: nation building, physical education, sport

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

DENİZ TAŞIMACILIĞININ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Effects Of Maritime Transport Upon Climate Change

Öğr. Gör. Veysel TATAR

Artvin Çoruh Üniversitesi, vtatar@artvin.edu.tr

ÖZET

Deniz taşımacılığı, küresel ekonominin ayrılmaz bir parçasıdır. Ticareti yapılan malların yüzde 80'inden fazlası gemilerle taşınmaktadır. Ulaşım, küresel CO₂ emisyonlarının % 26'sını oluşturur ve emisyonların hala büyüdüğü az sayıdaki sanayi sektöründen biridir. Küresel iklim değişikliği, çevrenin yanı sıra insanların kendisiyle etkileşime girme biçimlerini değiştirme potansiyeline sahiptir. Uluslararası deniz taşımacılığı, diğer ekonomik sektörler gibi iklim değişikliği konusunda da ikili bir meydan okuma ile karşı karşıyadır: karbon emisyonlarını azaltma ihtiyacı ve aynı zamanda iklim değişikliklerinin potansiyel olarak geniş kapsamlı etkilerine uyum sağlama ihtiyacının oluşması ve küresel ısınma ile birlikte, meteorolojik koşulların giderek sertleşmesi olumsuz etki olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Deniz Taşımacılığı, Küresel Isınma.

ABSTRACT

Maritime shipping is integral to the global economy. Over 80 per cent of traded goods travel by ship. Transport accounts for 26% of global CO₂ emissions and is one of the few industrial sectors where emissions are still growing. Global climate change has the potential to alter the environment as well as the ways humans interact with it. International maritime transport, like other economic sectors, faces a dual challenge in respect of climate change: the need to reduce its carbon emissions and, at the same time, adapt to the potentially wide-ranging impacts of climatic changes. With global warming, increasingly hardening of the meteorological conditions is considered as unfavorable effect.

Keywords: Climate Change, Maritime Transport, Global Warming.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BATI SİYASAL DÜŞÜNÇESİNİN ÇÖKÜŞÜ

The Collapse Of Western Political Thought

Doç. Dr. Atila DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, atiladogan@ktu.edu.tr

ÖZET

Modern Batı siyasi düşüncesi genellikle Hobbes ile başlatılmaktadır. "Homo hominu lipus" diyen Hobbes, toplumsal düzeni sağlama adına Leviathan adlı eseriyle mutlak monarşiyi savundu. Liberal siyasi düşüncenin öncülüğünü yapan Locke insanı rasyönel bir varlık olarak kabul etmektedir. Oysa Locke'dan sonra Mendeville bireysel kusurların toplumsal faydaya sebep olduğunu ifade etmiştir. Klasik liberal ekonomi arz ve talebin piyasayı düzenleyeceğini ileri sürerken, Malthus canlıların aşırı çoğalmasından dolayı savaşı kaçınılmaz olarak görecektir. Neo-klasik liberal düşünür Spencer da "en iyinin hayatta kalmasını" savunacaktır. Darwin ise, doğal seleksiyonla toplumsal ilerlemelerin gerçekleşeceğini iddia edecektir. Genel çerçevesiyle yukarıdaki düşüncelerden oluşan liberalizmin uygulamaları birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bu sorunlar muhafazakârlık, milliyetçilik, Marksizm ve faşizm gibi ideolojileri doğurmuştur. Liberalizm bütün bu ideolojilerle mücadelede "başarılı" olmuştur. Bu başarı aynı zamanda sonun başlangıcıdır. Çünkü liberalizm kendi düşünce geleneği içinden çıkan ideolojilerin olumsuzluklarını öne çıkararak kendini haklı çıkarmaya çalışmıştır. Liberalizm kendisinin sorgulanmasının önüne geçebilmek için kendisine yeni bir düşman aramıştır. Kendisine düşman olarak İslam'ı seçmiştir. İslam liberalizmin düşünce geleneğinden olmadığı için, liberalizmin bu mücadeleden başarılı çıkması mümkün gözükmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Batı Medeniyeti, İdeolojiler, Liberalizm, İslam.

ABSTRACT

Modern Western political thought is usually started with Hobbes. Hobbes, called "homo hominu lipus", defended absolute monarchy with Leviathan in order to provide social order. Locke, who pioneered liberal political thought, regards man as a rational entity. After Locke, however, Mendeville stated that individual imperfections are the cause of social benefits. While classical liberal economics argues that the supply and demand will regulate the market, Malthus will inevitably see war as a result of the extreme multiplication of living things. Spencer, a neo-classical liberal thinker, will defend the "survival of the fittest". Darwin will argue that social progress will take place with natural selection. The liberalism practices of the above considerations in general have brought many problems together. These problems have led to ideologies such as conservatism, nationalism, Marxism and Fascism. Liberalism has been "successful" in the fight against all these ideologies. This success is also the beginning of the end. Because liberalism has tried to justify itself by emphasizing the negativities of ideology that come out of its own tradition of thought. Liberalism calls itself a new enemy in order to prevent its being questioned. Liberalism has chosen Islam as its enemy. Since Islam is not a liberal thought tradition, liberalism does not seem to be successful in this struggle.

Keywords: Western civilization, ideologies, liberalism, Islam.

ÖRGÜTSEL DEMOKRASİ ÇALIŞMALARINI ÖRGÜTSEL SAĞLIĞA ETKİ EDER Mİ?

Prof.Dr.Hasan TUTAR

Sakarya Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, htutar@sakar.edu.tr

Doç.Dr. Ö. Okan FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, ofettahlioglu@hotmail.com

Doç.Dr.H. Seçil FETTAHLIOĞLU

Sütçü İmam Üniversitesi, sfettahlioglu@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın genel amacı; örgütsel demokrasi algılarının örgütsel sağlık üzerinde etkisinin olup olmadığını belirlemeye yöneliktir.

Çalışmanın alt amaçları ise;

- ✓ Katılımcıların örgütsel demokrasi algıları ve alt bileşenlerinin düzeylerini,
- ✓ Örgütsel sağlık ve alt bileşenlerinin düzeylerini,
- ✓ Örgütsel demokrasi algılarının örgütsel sağlıkla ve örgütsel demokrasi ile örgütsel sağlık alt boyutları arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırma, örgütsel demokrasi algısı ve alt boyutlarının, örgütsel sağlık ve alt boyutları üzerinde etkisinin olup olmadığını belirlemeye yönelik olduğundan nedensellik modeli biçiminde desenlenmiştir. Bu doğrultuda, örgütsel demokrasi ve alt boyutları olan işlemsel, bölüşümsel ve etkileşimsel değişkenleri ayrı ayrı şekilde, örgütsel sağlık ve alt boyutları olan örgütsel liderlik, örgütsel bütünlük, örgütsel kimlik, örgütsel ürün ve çevresel etkileşim değişkenleri ile bir arada analize tabi tutulmuştur.

Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinde metal işleme alanında faaliyet gösteren işletmelerde çalışan 413 kişi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışma grubundan veri elde edebilmek adına, Weber ve ark. (2009) tarafından geliştirilen ve Coşan Erkal (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "örgütsel demokrasi ölçeği" ve Hoy, Tarter ve Kottkamp (1991) tarafından geliştirilmiş ve Taneri (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılmış olan "örgüt sağlığı envanteri" ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerle toplanan verilerin analizinde veri analizi programı olan SPSS 21.0 kullanılarak, istatistiki çözümler yapılmıştır.

Bulgular: İstatistiki çözümler sonucu elde edilen bulgulara göre çalışanların örgütsel demokrasi algılamaları ile örgütsel sağlık arasında pozitif yönlü düşük kuvvette (,127 ve ,229 aralığında; $p < 0.01$) istatistiki yönden anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca örgütsel demokrasiye yönelik olumlu algılamaların, örgütsel sağlık üzerinde yaklaşık %10 oranında açıklayıcı şekilde etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma: Örgütsel demokrasi algılarının örgütsel sağlık üzerindeki olası etkisinin incelendiği bu çalışmada, ön tahminimizi destekleyici şekilde örgütsel demokrasiyi olumlu algılayan çalışanlarda, örgütsel sağlık algılamalarının olumlu şekilde algılanması olasılığı daha yüksek olabileceği bulgularına rastlanılmıştır. Bu bulgulara istinaden çalışanların kendilerini esenlik içinde

hissetmelerini sağlayacak bir çalışma ortamının oluşturulması, etkili ve verimli çalışma ortamlarının otaya çıkışına destek olarak, örgütsel sağlık açısından da olumlu katkılar ortaya çıkarabileceğini söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Örgüt, rgtsel Demokrasi, rgtsel Sağlık.

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

GREEN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT

Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi

Öğr.Gör. Veysel TATAR

Artvin Çoruh Üniversitesi, vtatar@artvin.edu.tr

ABSTRACT

Logistics is a logistics activity, which aimed to reduce pollution of the environment and consumption of resource, using of advanced logistics technology planning and implementation of transport, storage, packaging, handling, processing and distribution. It is an effective and efficient flow of goods that connecting the main green supply and the main green demand to overcome the obstacles between space and time and green services activities in the process of economic management, also known as environmental logistics. Since the applications of logistics are generally positive for the efficiency of transport systems, it has been suggested that logistics are environmentally friendly, thus the concept of "green logistics". Green logistics is when the company tries to adapt environmental friendly ways to the logistics chain to be successful, reverse logistics must encompass the entire supply chain. Trading partners have to work together to ensure that the reverse logistics process is linked across all levels of the chain. Green Supply Chain Management (GSCM) has appeared as an environmental innovation which integrates environmental concerns into supply chain management. GSCM has gained popularity with both academic and practitioners today. Separate organizational units had responsibility for ensuring environmental excellence in product development, process design, operations, logistics, marketing, regulatory compliance and waste management. Green Supply Chain Management (GSCM) is a significant part of the company's operations. This is because logistics can be costly and harmful for the environment. In this paper green logistics will be analyzed in supply chain management.

Keywords: Green Logistics, Green Supply Chain Management, Reverse Logistics.

ÖZET

Lojistik, gelişmiş lojistik teknolojisini uygulayarak, planlama, taşıma, depolama, ambalajlama, işleme ve dağıtımının sağlanarak, çevre ve tüketim kirliliğini azaltmayı amaçlayan bir lojistik faaliyettir. Ürünlerin yeşil tedarik içerisinde etkili ve verimli akışı, yeşil talep içerisinde zaman ve mekân arasındaki engellerin aşılması için, ekonomik yönetim sürecindeki yeşil faaliyetler çevresel lojistik olarak bilinir. Lojistik uygulamaları, taşıma sistemlerinin verimliliğini genellikle olumlu etkilediğinden, yeşil lojistik çevre dostu olduğu ileri sürülmüştür. Yeşil lojistik başarılı olabilmesi için tedarik zinciri içerisinde tersine lojistiğine şamalarını da kapsamalıdır. Ticaret ortakları tersine lojistik süreçlerinin tamamında bağlantılı olduklarından emin olmalıdırlar. Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi içerisinde çevresel kaygılar ön plana çıkartılarak ortaya çıkmıştır.

Günümüzde bu yöntem akademi ve uygulayıcılar arasında önemli bir popülerlik kazanmıştır. Ayrı kuruluş birimleri, ürün geliştirme, süreç tasarımı, operasyon, lojistik, pazarlama, yasal uyum ve atık yönetimi çevresel mükemmellik sağlamak için sorumlulukları vardır. Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi, şirketin faaliyetlerinin önemli bir parçasıdır. Çünkü çevre için pahalı ve zararlı olabilir. Bu çalışmada yeşil lojistik, tedarik zinciri yönetimi içinde analiz edilecektir.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TOKAT İLİNİN REKABET EDEBİLİRLİĞİNİN TR83 BÖLGESİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation The Competitiveness Of Tokat Within The TR83 Region

Doç. Dr. Rüştü YAYAR

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, rustu.yayar@gop.edu.tr

Arş. Gör. Mustafa Necati ÇOBAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, necati.coban@gop.edu.tr

ÖZET

Ülkelerin dünden bugüne bölgesel politika kavramına bakış açıları değişmiş, bu değişimle beraber sadece geri kalmış bölgeler değil, tüm bölgeler ülkelerce belirlenen bölgesel politikanın odak noktasına yerleştirilmiştir. Bu değişimle beraber ülkelerce geri kalmış bölgelerin kalkındırılması hedefinin dışında diğer bölgelerin de rekabet edebilirliğinin artırılmasına yönelik plan, program ve hedefler belirlenmektedir. Büyüme, verimlilik, rekabet ve performans gibi kavramları ihtiva eden bölgesel rekabet kavramı uluslararası ekonomik kuruluşlarca da önemsenen ve bölgelerarası rekabetin artırılmasına hizmet eden önemli bir husustur. Bölgelerarası rekabetin artırılması ile ülke genelinde refah artacak, gelişme sağlanacaktır. Bölgelerin büyüme, verimlilik, performans, yenilikçilik anlamında başarı gösterip rekabetçi bölgeler olarak sınıflandırılmasında rekabetçi kentlerin rolü büyüktür. Bu bağlamda bölgesel rekabeti sağlamada ilk olarak kentsel rekabet edebilirliği tesis etmek, rekabetçi kentler oluşturmak oldukça önem arz etmektedir. Çalışmada, Tokat ilinin kentsel rekabet edebilirliği TR83 bölgesi bağlamında ele alınacak, TR83 bölgesinde yer alan Amasya, Çorum, Samsun gibi illerle karşılaştırmalı olarak bir değerlendirme yapılacaktır. Çalışmada TR83 bölgesinde yer alan illerin kentsel rekabet gücünü belirlemede ‘beşeri sermaye ve yaşam kalitesi’, ‘markalaşma becerisi ve yenilikçilik’, ‘ticaret becerisi’ ve ‘erişilebilirlik’ olmak üzere dört endeks sınıflandırması altında 35 değişken kullanılacaktır. İlk olarak değişkenlerin normalize edilmesi sağlanacak daha sonra da belirtilen formüllerle analiz gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kentlerarası rekabet, Bölgesel rekabet, Rekabet edebilirlik, Kentsel rekabet gücü, TR83.

ABSTRACT

From now on, the perspective of the countries on the concept of regional politics has changed, and with this change, not only the backward regions, but all the regions have been placed in the focus of the regional politics which is determined by the countries. Along with this change, plans, programs and targets are set to increase the competitiveness of other regions besides the goal of development of the countries that are lagging behind. The concept of regional competition, which includes concepts such as growth, productivity, competition and performance, is an important issue that is important in international economic organizations and serves to increase competition between regions. Increasing competition among regions will increase prosperity in the country and improve development. The role of competitive cities is great when the regions are successful in terms of growth, productivity, performance, innovation, and are classified as competitive regions. In this context, it is very important to establish urban competitiveness and create competitive cities in the first place in regional competitiveness. In the study, the urban competitiveness of Tokat province will be considered in the context of TR83 region, and an evaluation will be made comparatively in

the TR83 region such as Amasya, Çorum and Samsun. In the study, 35 variables will be used in determining the urban competitive power of the TR83 regions under the four index classifications as 'human capital and quality of life', 'branding skill and innovation', 'trade skill' and 'accessibility'. First, the variables will be normalized and then analyzed using the formulas specified.

KeyWords: Intercity competition, Regional competition, Competitiveness, Urban competitiveness, TR83.

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DE MALİ SÜRÜKLENME OLGUSU

The Fact of Fiscal Drag in Turkey

Candan YILMAZ

ÖZET

Literatürde mali sürüklenme; - özellikle - enflasyon dönemlerinde vergi gelirlerindeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki yaratarak büyüme hızını düşürmesi olarak tanımlanmaktadır. Artan oranlı gelir vergisi, enflasyon dönemlerinde gelirlerin nominal olarak artmasına ve bireylerin daha fazla vergi ödemelerine neden olmaktadır. Bu aşamada reel gelirleri artmadığı halde daha fazla vergi ödeyen bireyler, tüketim harcamalarını kısımakta ve ekonomide toplam talep azalmaktadır. Toplam talepteki azalma büyümeyi olumsuz etkilemekte dolayısıyla ülkeyi enflasyon içinde resesyona – slumpflasyon – sürüklemektedir. Böyle bir durumda uygulanması gereken politika en azından vergi tarifelerinin enflasyonun etkilerini minimize edecek şekilde yeniden düzenlenmesidir. Türkiye’de uzun yıllardır süregelen enflasyon bir yandan vergi gelirlerini nominal olarak artırırken diğer taraftan bireylerin vergi yükünü artırmakta ve büyüme üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Bu çalışma, 2000 yılından bu yana Türkiye için mali sürüklenmenin boyutunu ele almaktadır. Buradan hareketle elde edilen bulgular, enflasyonun mali sürüklenmeye neden olabileceğine ilişkindir. Bu bağlamda geleneksel görüşe göre ekonomik dengeyi sağlamak/korumak amacıyla uygulanan ve otomatik stabilizatör olarak tanımlanan artan oranlı gelir vergisinin tek başına yeterli olmadığını, mali sürüklenmeye yol açabileceğini söylemek mümkündür. Özellikle yüksek enflasyonun görüldüğü ekonomilerde mali sürüklenme olgusunu bertaraf etmek amacıyla alınacak tedbirlerin önemi ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: mali sürüklenme, enflasyon, artan oranlı gelir vergisi

ABSTRACT

In the literature; fiscal drag is defined as the automatic increase in tax revenues during inflationary periods, which has a negative effect on the economy and decrease the growth rate. In the inflationary periods, progressive income tax cause to increase revenue but not real- and individuals pay tax much more.

At this stage individuals paid tax much more, decrease the their consumptions and at last total demand decrease in the economy. Reduction in, total demand have negative effect on the economy and get into slumpflation –

that means inflation in the recession. In this situation proper policy is recompose the tax table to minimized the effect of inflation.

Long term inflation in Turkey, on the one hand, increases nominal tax revenues and individuals burden of tax, on the other hand has, an negative effect on growth. This paper, approach dimension of fiscal drag in Turkey since 2000. From this point forth, the results obtained that the inflation may lead to fiscal drag.

In this context, it is possible to say that, according to the traditional view, the increasing rate of income tax, which is defined as an automatic stabilizer applied to maintain the economic equilibrium, is not sufficient alone and may lead to financial drag. Especially in economies where high inflation is seen, the importance of measures to be taken in order to eliminate the phenomenon of financial drag emerges.

KeyWords: fiscal drag, inflation, progressive income tax

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

INTERNATIONAL INTERVENTION IN KOSOVO AND LIBYA: WHAT WENT WRONG? WHAT NEXT?

Mirlind BEHLULI

International Relations Master Student, Istanbul Medeniyet University, mirlindbehluli2@gmail.com

ABSTRACT

Interventions for humanitarian purposes to protect civilians from atrocities is indeed the most debated concept within the political science and international law. This continuous debate between scholars of diverse different theoretical backgrounds led many times to antagonistic standpoints, which in reality reflect the complete nature of international interventions. The focus of this paper is to describe and analyze the implementation of Responsibility to Protect (R2P) doctrine and humanitarian intervention from the international community in Kosovo and Libya, given special emphasis on particularly emphasizing the situation before, during and after the military intervention. Were these interventions morally justified? What went wrong in both cases? Were the states involved in these interventions only pursuing their narrow national interests in the name of “*saving the lives of innocent civilians?*” Is Kosovo really a success story or a Western propaganda to legitimize their illegal NATO war on former Yugoslavia? Is Libyan humanitarian catastrophe a synonym of the dysfunctional international system? What is the future of international intervention – if there is a future?

KeyWords: humanitarian intervention, responsibility to protect, Kosovo, Libya, international community

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

თამბაქოს წარმოების განვითარების ისტორიიდან ბათუმში

ლაზარე ბინიათ-ოღლი

Lizare Biniat-Oğlu'nun Batum'da Tütün Üretimini Geliştirmesi

ოთარ გოგოლიშვილი Prof. Dr. Otar GOGOLISHVILI
Batum Shota Rustaveli Üniversitesi, otari01@mail.ru

რეზიუმე

ლიტერატურული წყაროების მიხედვით, საქართველოში თამბაქო XVII საუკუნის დამლევსა და XVIII საუკუნის დასაწყისში შემოვიდა. მეთამბაქოების გავრცელებას ჩვენში ხელი მოჰკიდეს კერძო პირებმა. მათ შორის იყო ლაზარე ბინიათ-ოღლი. ლაზარე ბინიათ-ოღლი იყო ქალაქ კესარიიდან. ეს იყო თურქეთის შემადგენლობაში მყოფი, ბერძნებით დასახლებული ქალაქი. ბათუმში თამბაქოს ფაბრიკის გახსნაში მონაწილეობა მიიღო სამმა ძმამ: ლაზარე, პაკი და მიხეილ ბინიათ-ოღლებმა. ამ საქმეში მათ დახარჯეს 80 თურქული ოქრო. 1904 წლისათვის ბინიათ-ოღლიმ გახსნა 10 განყოფილება. დღის განმავლობაში ფაბრიკა უშვებდა მილიონ ცალ პაპიროსს. ბინიათ-ოღლიმ წარმოება თანდათან გააფართოვა. მას თამბაქო შემოჰქონდა სოხუმიდან, სოჩიდან, რუსეთიდან, ართვინიდან, იალტიდან.

ÖZET

Kaynaklardan öğrendiğimize göre, Gürcistan'da tütün üretimi XVII yüzyılın sonu, XVIII yüzyılın ilk yarısında başladı. Tütün üretimi Gürcistan'da devlet tarafından değil, kişiler tarafından gerçekleştirildi. Bu kişilerden biri de Lazare Biniat-oğlu'dur. Lazare Biniat-oğlu Türkiye'de Rumlar'ın ağırlıklı olarak yaşadığı Kayseri şehrindeydi. Batum'da kurulan tütün fabrikası üç kardeş tarafından kurulmuştur. Bu fabrikayı 80 Türk altını ile kuran üç kardeş: Lazare, Paki ve Miheil Biniat-oğlu'dur. 1904 yılda Biniat- oğulları fabrikayı büyüterek 10 tane bölüm açmıştır. Fabrika bir günde bir milyon tane tütün üretmeye başlamıştır. Sohum, Soça, Rusya ve Artvin'den getirdikleri tütünün hammaddesi ile fabrikalarını gittikçe büyütmüşlerdir. Bu bildiri metni ile Biniat-oğlu kardeşlerin Batum'da kurmuş oldukları tütün fabrikası ve üretiminden bahsedilecektir.

თამბაქოს სამშობლო სამხრეთ ამერიკაა. იქ არსებული 43 თამბაქოს სახეობიდან 39 ენდემური ჯიშია. ევროპისათვის ეს მცენარე ცნობილი გახდა კოლუმბის პირველი ექსპედიციის დროს, 1492 წელს ანტალიის კუნძულებზე, კერძოდ კუნძულ კუბაზე, იქაური მოსახლეობა თამბაქოს დახვეულ ფოთლებს ეწეოდა და მას „ტაბაგოს“ უწოდებდა. მცირე ხნის შემდეგ ესპანელმა მოგზაურმა ბერმა რომინე პანემ ასეთივე მცენარე იპოვა სანტ-დომინგოში, ხოლო ბრაზილიაში თამბაქოს არსებობა აღწერა ანდრე-ტევემ 1555 წელს მოგზაურობის დროს.

თამბაქოს თესლი ევროპაში პირველად ესპანელებმა შეიტანეს 1519 წელს. ევროპაში თამბაქოს გავრცელებას საფუძველი ჩაუყარა საფრანგეთის ელჩმა პორტუგალიაში ჟან ნიკომ – პროფესიით ექიმმა.

ლიტერატურული წყაროების მიხედვით, საქართველოში თამბაქო XVII saukunis damlevsa და XVIII საუკუნის დასაწყისში შემოვიდა. XVIII საუკუნის ცნობილმა ქართველმა ისტორიკოსმა და გეოგრაფმა ვახუშტი ბაგრატიონმა „საქართველოს გეოგრაფიაში“ ბორჩალოს აღწერისას სხვა კულტურებთან ერთად თამბაქოც მოიხსენია. როგორც ჩანს, ჩვენში პირველად შემოტანილი ყოფილა დაბალი ხარისხის თამბაქო– წეკო. XIX საუკუნეში კი უკვე მაღალხარისხოვანი საპაპიროსე თამბაქო შემოჰქონდათ.

მეთამბაქოების გავრცელებას ჩვენში ხელი მოჰკიდეს კერძო პირებმა. მათ შორის იყო ლაზარე ბინიათოღლი.

ლაზარე ბინიათოღლი იყო ქალაქ კესარიიდან. ეს იყო თურქეთის შემადგენლობაში მყოფი, ბერძნებით დასახლებული ქალაქი. იგი გარდაიცვალა მის სამშობლოში 1907 წელს. დასაფლავებულია ქალაქ კესარიაში, მას პანაშვიდი გადაუხადეს ბათუმში, მის საცხოვრებელ სახლში.

ფაბრიკის ყოფილი მუშა მარიამ ხანთიძე იგონებს:

„ლაზარე ბინიათოღლის პანაშვიდზე ვიყავი, მუშებს გვანტერესებდა მისი ბინის მოწყობილება. თვალები დაგვიბნელა იმ მდიდრულმა მორთულობამ, რაც იქ ვნახეთ. ხალიჩებით იყო მოფენილი ოთახების კედლები და იატაკი. ყველაფერი ბრწყინავდა. გაგვაკვირვა იმ მოვლენამ, რომ ოთახის ერთ კედელზე გაკრული იყო ქალაქის ფულები, პანაშვიდს უამრავი ხალხი ესწრებოდა“.

ბათუმში თამბაქოს ფაბრიკის გახსნაში მონაწილეობა მიიღო სამმა ძმამ: ლაზარე, პაკი და მიხეილ ბინიათ–ოღლებმა. ამ საქმეში მათ დახარჯეს 80 თურქული ოქრო. ფაბრიკა თავდაპირველად ახმად ფაშას სახელობის ქუჩასთან (თანამედროვე ხულოს ქუჩა) მდებარეობდა. ბინიათ–ოღლის მუშაობა ჯერ ოთხი საამქროთი დაუწყია, სადაც ხდებოდა თამბაქოს გარჩევა, მისი დაჭრა, გილზებში ჩატენვა, ყუთებში ჩაწყობა. წარმოების გაფართოების მიზნით 1899 წელს ფაბრიკა გადავიდა ზურაბ ბერიძის (ძველი კალიევი) ორსართულიან სახლში ძველ ზაზართან.

ორი წლის შემდეგ 1901–1902 წ.წ. ქარხანა გადავიდა დღევანდელი დიმიტრი თავდადებული ქუჩაზე, სადაც ბინიათ–ოღლიმ შეიტანა ახალი დანადგარი. 1904 წლისათვის ბინიათ–ოღლიმ გახსნა 10 განყოფილება. დღის განმავლობაში ფაბრიკა უშვებდა მილიონ ცალ პაპიროსს.

XX saukunis dasawyisisaTvis baTumSi arsebobda Tambaqos ori fabრიკა „კამდელი“ და „თამარა“, რომელებიც 1911 წელს გახსნეს ძმებმა დანილოვებმა, 1919 წელს გაიხსნა ფაბრიკა „ვოსტოკი“.

ბინიათ–ოღლიმ წარმოება თანდათან გააფართოვა. მას თამბაქო შემოჰქონდა სოხუმიდან, სოჩიდან, რუსეთიდან, ართვინიდან, იალტიდან. პაპიროსის ქალაქი შემოდიოდა რუსეთიდან, ხოლო მუდმტუკები როსტოვიდან. თამბაქოს ნაწარმი იგზავნებოდა რუსეთში, ჩრდილოეთ კავკასიაში, თბილისში, ბაქოში, კურსკში და სხვა ქალაქებში. სამუშაო იწყებოდა დილის 7 საათიდან და გრძელდებოდა საღამოს 8 საათამდე. შესვენება 1 საათი. მუშები ახალი წლის წინა დღეებშიც მუშაობდნენ 24 საათის განმავლობაში.

ლაზარე ძალიან მკაცრი ადამიანი ყოფილა. ფაბრიკაში არ არსებობდა სამუშაო პირობები, არ იყო სამედიცინო დახმარება, აფთიაქი, ბიბლიოთეკა, კულტურული

მომსახურება. 1904 წელს მუშებმა მოაწყვეს გაფიცვა მეპატრონის წინააღმდეგ, რის შემდეგ ბინიათ-ოლლი წასულა გარკვეულ დათმობაზე. ლაზარე ბინიათ-ოლლის ეკუთვნოდა თამბაქოს პლანტაციები: ოჩამჩირეში, სოჩაში, არტანუჯში. მის მიერ გამოშვებული თამბაქო იყო კარგი ხარისხის. ის უწევდა კონკურენციას დანილოვის თამბაქოს ფაბრიკას, რადგანაც ბინიათ-ოლლის კარგი სპეციალისტები ჰყავდა. ლაზარე როგორც მეწარმე მოხერხებული იყო და ძალიან მალე გამდიდრდა. მუშტრის შექმნის მიზნით, ხშირად, საქონელს უტოვებდა ნისიად, ზოგჯერ „ფემქეშადაც“ ანუ საჩუქრად, რაც ხელს უწყობდა მისი ბაზრის გაფართოებას. მას ძალაზიები ჰქონდა გახსნილი თბილისში, ერევანში, სოხუმში, კრასნოდარში, სოჭში, მაიკოპში, ვარშავაში, კიევში, რიგაში, ასტრახანში, ხარკოვში და ბუნებრივია ბათუმში.

იგი ჯერ ცხოვრობდა 9 მარტის ქუჩაზე, ხოლო შემდეგ აიშენა ორსართულიანი კაპიტალური სახლი. მისი სიკვდილის შემდეგ ფაბრიკა გადავიდა მისი შვილის მურად-ბინიათოლლის ხელში. ის იყო უხეში, ვიდრე მისი მამა. ასეთივე უხეში იყო მისი ბიძაშვილი იოსებ ბინიათ-ოლლი, მურადმა კიდეც უფრო გააფართოვა წარმოება. მან პირველმა ჩამოიყვანა ბათუმში ავტომანქანა „ფორდი“

1917 წელს მურად ბინიათ-ოლლის ამერიკულმა ფირმამ შესთავაზა 5 მილიონი მანეთი ფაბრიკის აქციების შესაძენად, მაგრამ მიიღო უარი. 1918 წელს მურათ ბინიათ-ოლლიმ დატოვა ფაბრიკა და წავიდა საზღვარგარეთ. 1918 წელს დანელოვის, ბინიათ-ოლლის ფაბრიკა და „ვოსტოკი“ გაერთიანდა და ეწოდა „მიქოიანის სახელობის თამბაქოს ფაბრიკა“.

აჭარის ხარიტონ ახვლედიანის სახელობის მუზეუმის ხელნაწერთა ფონდში ინახება ლაზარე ბინიათ-ოლლის თამბაქოს ფაბრიკის მიერ გამოშვებული პაპირუსის ეტიკეტები.

ლიტერატურა (KAYNAKÇA)

1. ჯაფარიძე ა; „ტექნიკური კულტურები“, თბ; 1971
2. აჭარის სახელმწიფო მუზეუმის ხელნაწერთა ფონდი № 7, საქმე 24

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ҚЫРҒЫЗ ТІЛДІК БІРЛІКТЕРІНДЕГІ АЛТАЙЛЫҚ БАЙЛАНЫСТАРДЫҢ КӨРІНІСТЕРІ

The Connections Of Altai Views To Kyrgyz Language Of Communication Units

А. Н. АЛИШОВА

Ф.ғ.д., профессор м.а. Қ. С. ҚАЛЫБАЕВА

ТҮЙІНДЕМЕ

Бұл мақала қырғыз тілі мен алтай тілдері арасындағы тілдік бірліктерінің байланыстары жайында болмақ. Бүгінгі таңда осы тілдердің шығу тарихы туралы көптеген зерттеулер жүргізілуде. Осындай зерттеулерге сүйенсек, бұл екі тіл арасында көптеген ұқсастықтар бар екенін байқаймыз. Тіпті әдет-ғұрып, салт-дәстүр, діни наным сенімдерінен де ұқсас жақтары айқындалып тұрғанын көреміз. Сонымен қатар сыртқы түр әлпеттері де бір-біріне өте ұқсас. Қырғыз елінің атақты «Манас» жырының жыр шумақтарынан да алтай елі туралы жазылған жыр жолдарын кездестіруге болады. Бұл тақырып бүгінгі таңда өзекті тақырыптардың бірі болып отыр. Ұсынылып отырған мақаламызда осы мәселелерді кеңінен талқылауға тырыстық.

Тірек сөздер: қырғыз, тілдік бірлік, алтайлық, манас жыры.

ABSTRACT

This article will be about the relationship of between Altai language and Kyrgyz language units. Today, many studies are undertaken to research origin of these two languages. According to these research, there are some similarities between the two languages. Even their customs, traditions, religious beliefs and the faith to God are seems very similar to each other. We can see in famous Kyrgyz 'Manas epic ' verses about the Altai nation's ways of life. Today, this topic is one of the key topics which is discussed among professionals. The proposed article tried widely to discuss these two nations ' language communication relationship.

KeyWords: kyrgyz, language unit, altai, manas epic.

Қырғыздардың жаңа алтайлықтармен этногенетикалық жаңа этномәдениеттерін зерттеу әдістерінің монографиялық еңбектері мен бұл бағыттағы тарихи-лингвистикалық материалдар елдің өзекті сан ғасырлық мәліметтерін анықтайды. Ғалымдар және шетелдік оқымыстылардың айтуынша, классификациялық белгілері бойынша, қырғыз тілінің алтайлықтардың тіліне генеологиялық тұрғыдан жақындығы анықталып, түркі тілдерінің генеологиялық бөлінуінде шығыс-батыс ғұнның бұтағындағы өзгешелігін қырғыз-қыпшақ тобы деп атайды.

Қырғыз тіліне жақын тіл – алтайлықтар тілі, ол алтай тілі мен қазақ тілі ортасындағы аралық тіл секілді. Қырғыз тілінде моңғол тілінен ауысқан сөз көп те, араб-парсы кірме сөздері аз. Фонетикасында сөз басындағы спирант *ж* қатайып, аффрикат *дж* болып, ш дыбысы қатайып *ч* болып айтылады, *с* дыбысы *ш* дыбысымен алмасады. Ілік септігінің жалғауы *н* дыбысымен аяқталады: баланын, адамнын. Жалпы *ң* мұрын дыбысы сирек қолданылады. Қырғыз тілінде дифтонг дауыстылар *аа*, *оо*, *уу*, *үү*, *ээ*, *өө* бар, ерін үндестігі үлкен орын алады: *тоо* (тау), *тоқум* (тоқым), *өзөн* (өзен). Жазуда орыс тіліндегі 33 әріпке қосымша *ң*, *ү*, *ө* әріптері таңбаланған. Қазіргі Қырғыз тіліндегі 14 дауысты фонеманың сегізі – қысқа дауыстылар, алтауы – созылық дауыстылар. Морфологиялық құрылымы жағынан қырғыз

тілі жалғамалы (агглютинативті) тілге жатады, солтүстік және оңтүстік диалектілеріне бөлінеді. Әдеби тілі солтүстік диалектісі негізінде қалыптасқан, оңтүстік диалектісінде қазақ, өзбек тілдерінің әсері байқалады. Қырғыз тілінің әліпбиі 1928 жылға дейін араб жазуы, кейін латын әліпбиі, 1940 жылдан кирилл әліпбиі негізінде қалыптасқан.

Қырғыз бен жаңа алтайлықтардың тілдік бірлігі атақты қырғыз оқымыстысы Б.М.Юнусалиевтің еңбектерінде кеңінен қамтылған. Қырғыздармен жаңа алтайлықтардың тіл бірліктері Алтай және оған шектес аймақтарда пайда болып, I мың жылдықта қалыптасқан [1].

Алтайлықтар тілдік, мәдени-этностық өзгешелігі жағынан айырмашылығы бар екі топқа бөлінгені мәлім.

1. Шығыс алтайлықтар: төлеңгіттер, алтай кижі төөлөстөр, майма кижилер.

2. Батыс алтайлықтар: тувалар, челкандар, құманды шорлар. Батыс және шығыс алтайлықтардың этнографиялық өзгешеліктері ретінде Саян-Алтайдың материалдық және табиғи географиялық жағдайларының біршама қалыптасқандығын атауға болады. Шығыс алтайлықтардың этнографиялық өзгешелігі: көшпелі және жартылай көшпелі тұрмыс жағдайында өмір сүрсе, батыс алтайлықтар жаяу жүріп аңшылық жасаған, балықшылықпен, егіншілікпен айналысқан. Алтайлықтардың екі тобында да үй шаруашылығында, киім-кешегі үлгісінде, шығармашылығында, көркем өнерінде, салт-дәстүрінде, діни сенімдерінде бүгінгі күнге дейін айырмашылықтар сақталып келеді. Бұдан басқа бұл екі этнографиялық топта антропологиялық жақтан да өзгешеліктері бар екендігі ғылымда белгілі. Этностық аталымдардағы рулық ен-таңба белгілеріндегі, материалдық және рухани мәдениеттің үлгілеріндегі параллельдер, елдік ұстанымдар, жұмбақтардағы мәліметтер, жер-су атауларындағы ұқсастықтар қырғыздар мен жаңа алтайлықтардың түпкі тарихы, тегі бір екендігін дәлелдейді [2].

Соңғы жарты жылда жүргізілген археологиялық ескерткіштерден Алтай, Тәңіртау және Памирді мекендеген рулардың, мәдени-этностық тарихы қола дәуірінен басталып, кейінірек скиф дәуірінде де жалғасқандығы дәлелденді. Одан соңғы дәуірлерде Алтай және Тәңіртау аймақтары бір мемлекетке – Түрік қағанаты құрамына кіргені тегін емес. Қырғыздардың Саян-Алтай аймағындағы рулары б.з. VII ғасырында Қырғыз қағанатының үстемдік қылған кезінде өмір сүрген Саян-Алтай елдерінде айтылып келген бұрынғы зерттеулерде қырғыздар осы аймақтардың негізгі халқы ретінде көрсетілген. Д.Г.Савинов: енесейлік қырғыздардың мәдениеті Алтай және Шығыс Қазақстандағы қырғыздардың тарихи мәдениетіне ұлттық әсерін тигізгендігі белгілі [2], – дейді. Орталық Азияда VI ғасырдан XIII ғасырдың 30 жылдарына дейін, соның ішінде, 840 жылы белгілі тарихи оқиғалардан соң қырғыздар аталған аймақтардың саяси социалдық тұрмысында этностық-мәдени процестерде негізгі рөл атқарған. Бұған бүгінгі тува, алтайлықтар, шор, хакас, моңғол т.б құрамдарында кездескен «қырғыз» этнонимдері дәлел бола алары сөзсіз. Бұдан басқа бұл аймақта ежелгі қырғыздар қалдырған тас бетіндегі жазулары, көптеген шежірелер, жер-су аттары бұл мәліметтерді нақтылайды. П.Берков Т. Абдракунов, Р.З. Кыдырбаева, Э.А.Абдылдаев т.б «Алып-Манаш» және «Манас», «Эр Төштүк» және «Маадай-Қара» эпостарына салыстырмалы зерттеулер жүргізген [2]. Эпостардың түпкі негізі Орталық Азияның аймақтарымен терең байланысқан және дәл осы аймақтарда қырғыз эпосының негізі қалыптаса бастаған. П.Н.Берков «Манас» эпосын Алтай эпосының соңғы мезгілдегі жаңа үлгісінің жалғасы деп қараған [2]. Бұл мәселе қырғызтанушы И.Б.Молдабаевтың зерттеуінде ғылыми түрде тұжырымдалды [2]. Автор өз зерттеуінде көтерген мәселені шешуде оны жоғарғы деңгейде сараптап, эпостағы өте кең, бай тарихи-этнографиялық мәліметтерге сүйенеді. Автордың «Манас» эпосы зерттелген мәліметтеріне сүйенсек, қырғыз-алтай, Түстік Сібір аймағында пайда болған. Эпостың толық варианттарында Жақып қырық үйлі қырғыз бен Алтай қалмақтарының жерінде тұрды. Сол жерде Манастың дүниеге келіп, ер жеткендігі баяндалады.

Сондай-ақ, «Чоң қазат» үлкен шабуыл атты үлкен шайқас, қалмақтарға қарсы шабуыл Алтай аймағында өткендігін байқауға болады. Эпос текстерінің мағынасынан Алтайдың бұрын

калмактардың мекені болғандығы айтылады. Тарихи жақтан алғанда XII ғасырдың I жартысында ойрот рулары Алтай-ханғой тауларының етектеріндегі аймақтарына ауып келіп, қырғыздардың шығыс жағында көрші мемлекет болып қалады.

Эпостың төменгі жыр жолдарынан кездестіруге болады.

Алтайда арбын қырғыз деп, –
Қарап қалған жылқыны
Қағып-соғуп айда деп....
....Алтайдан келген қырғыз деп,
Қаңғайдан келген қачкын деп,
Асыла беріп атаке,
Қалбағын тактан айрылып

(«Манас», II китеп, 1988, 128-166).

Алтай аймағы эпоста Жақыптың адасып өмір сүріп жатқан жері ретінде кеңірек айтылады. Эпоста Жақыптың қоныс еткен жерлері Тәңіртаудың шығыс бөлігіндегі аймақтар екендігі көрсетіледі.

С.Исаев және Ж.Қ.Сыдықовтар эпостағы 840 топонимикалық атауларға зерттеу жүргізіп, Алтай – 153, Бұқар – 248, Бежін – 984, Кең-Қол – 142, Талас – 653, Қаңғай – 27, Кең өзен – 14 рет кездесетінін жазды [2]. Т.Абдракунов эпостағы Бээжин Қаңғай топонимдерінің негізінде қырғыз руларының дастандағы негізгі тарихы жөнінде өзінің жүйелі пікірін айтқаны мәлім [2].

Эпоста Манастың туылған жері туралы:

Адамдын жетпес дабаасы,
Алтайдын Салкын-Суунда
Анда туулған неме дейт
Қырғыздын қыраан Манасы.
Эртиштын суун жердеген,
Эрегишкен адамдар
Эгерде аны жеңбеген....
....Өзү Алтайда туулду,
Билсең қадыр түн келди.
Бул Алтайдын түзүнө
Чоң кемеге оюлсун,
Уй менен төөң союлсун,

Қалбай баары тоюнсун, – деген жолдар айтылады [2].

Алтайлықтардың «Алып-Манашы» жөнінде П.Н.Берков былай дейді: «Алып-Манаштың сюжеті солардың мифологиялық мінезге ие болған. Алтайлық қырғыздардың дастанына ұқсас Алтайдағы «Алып-Манаш» Манас батыр жөніндегі бұрынғы сюжеттің өңделген екінші этабы болуы мүмкін. «Алып-Манаштағы» ескерілген қырғыз-хан ХҮІІ ғасырға дейін өмір сүрген. Батыс Алтайлықтарға салық салған. Қырғыз княздары алтайлықтарды өздерінің салық төлеушілері ретінде білген қырғыздардың жаңа алтайлықтардың ата-бабаларынан мәдени-этностық байланыста Қырғыз қағанаты саяси аренаға шыға бастаған мезгілде күш ала бастайды» [2]. Археологиялық мәліметтер бойынша, қырғыз мәдениетінің алтайлық варианты таулы Алтайдың аймағымен дәл келеді. Батыс аймақтағы қырғыздар және қимақтардың шекарасы бүгінгі таулы Алтайдың батыс тау қырқалары арқылы өткен. Таулы Алтайда Енесей қырғыздарына тән археологиялық естеліктер көптеп кездеседі. Олар құрылымы жағынан Хакас-Минусин ойпатындағы қырғыздарға ұқсас. Бұл жерде қырғыздар түрк-телелермен өзара этностық-мәдени байланыста болғаны анық.

Мөңдүр – Соккондогу Таулы Алтай руникалық жазуда «ал түрк», ал енді басқа бір жазуларда «менин улуу агам..., баатыр жана атактуу қырғыз» деген мәліметтер бар. Таулы Алтайдың батысында «өртеп көму» жерлеу салтына байланысты қырғыз әскерлерінің сүйектері табылған. Б.Е.Кумеков, К.Цегледин, Гардизидің қимақ оғыздар жөніндегі жазған мәліметтері

ҮІІ-ІХ ғасырларға тән. Гардизи Славян тегінен шыққан қырғыздардың басшысы Қимақ және оғыздар өмір сүрген аймаққа келіп тұрады. Оғыздардың ханы өз елімен жауласады. Сол кезде оғыздар қырғыздардың билігіне кіреді... деп көрсеткен [2]. Автор жиылған көп елге «Қырғыз» деген ат ұйғарылғандығына тоқталады. ІХ-Х ғасырларда алтайлық түріктер қырғыздар мемлекетінің құрамына кірді. Аңыз деректеріне қарағанда, түркі шайқастарына шыдамай, қолында бар көптеген елдер көше бастайды. Көшкендер қырғыздар еді. Мінерге аты жоқ, көше алмай тауда қалғандар «алтайлықтар» деп аталыпты. Бұл аймақта қырғыздар болғандығын руникалық жазулардағы мәліметтер растайды. Қырғыздар көп елді жауынгер ел болған хакастарда «хыргыстың хырғычы», «қырғыз каармандығы», калмақтарда қырғыздар «каардуу», «жаалдуу» деген қосымша ат пен белгілі болған. Саян-Алтайдың тоғайлы аймағын мекендеген батыс алтайлықтар шорлор, чулумдар, куманды, челкандар, тувалар.

Енесейлік көшпелі қырғыздардың қатал шабуылдары осы кезге дейін ұмытылмаған. Төменде этнонимдердің жалпы тізбегі берілді.

қырғыз	алтай
Қырғыз	қырғыз
Саруу	жети сары
Жарике	йарык
Кабели бугу	кобаль
Мурат	мерет
Найман	найман
Моңолдор	могол
Муркут	меркүт
Коткор мундуз	кочкор мундуз
Туба саруу, мундуз	мундус

Қырғыздардың, жаңа алтайлықтардың түрік тілдерінің генеологиялық классификациясындағы өзгешеліктерін қырғыз-қыпшақ тобына кірген екі елдің этногенезіндегі қыпшақ элементі көрсетіледі. Бұған мысал ретінде екі елдің құрамындағы ең ірі деп есептелген қыпшақ рулары дәлел бола алары сөзсіз. Этнонимдік параллельдер негізінде қырғыздардың жаңа алтайлықтармен түркілік ұқсастық анықталады. Бұл ұқсастықтар тілдік мәліметтермен нақтыланады. Танымал зерттеуші Н.А.Баскаков ХІІ-ХІҮ ғасырда типологиялық және негізгі өзгешелігі жағынан қырғыз тілі қыпшақтану процесін басынан өткізген деген ғылыми тұжырымдама айтады [2]. Діни нанымдардан да бұл ерекшеліктерді байқауға болады. В.В.Радлов Гардизи Славян тегінен шыққан қырғыздардың басшысы Қимақ және оғыздар өмір сүрген әруағына, жаратылыстың құбылыстарына көбірек мән берілгенін жазады [2]. Қырғыздардың бұғы руынан сыйынған таулары Күңгүрөмө, Чолпан, Алабашы-Ата т.б. болған.

Алтайлықтарда хакас, тува, шорлорда тау-тасқа сыйыну, оба тастарды орнату, тасаттық беру, құрбандық шалу, олардың діни-философиялық түсініктерінде өзгеше ритуал болған. Памир-Алтайтау асуларда құрылған оба тастар, тас пен қоршалған төбелер кездеседі. Ол жерлерден ешкі-текенің, қойдың т.б. жануарлардың мүйіздерін, жерге қадаған сойылдардың, қодастың байлаған құйрықтарын кездестіруге болоды. Бұл бұрынғы діни салт бүгінгі күндерге дейін жалғасып келеді.

Алтайлықтардың және қырғыздардың тамақ атаулары, оны даярлау ісінде өзгешеліктер сақталып келеді. Сүт, ұн, ет азықтарынан тамақ-ас және сусындарды даярлауда жалпы ұқсастықтар бар. Мысалы, қатық, айран, құрт, сүзбе, қаймақ т.б. Қымыз екі елдің ежелден даярланып келген ұлттық сусындары болып есептеледі. Таң династиясының жыл санауы бойынша Саян-Алтай руларында қымыз сусыны мас қылатын ішімдік қатарында пайдаланғандығы баяндалады. Сыйлы қонақтарды күткенде қымыз ішкен адамдар бірін-біріне қарама-қарсы отырып алып өлең айтқан. Қымыздан жасалған арақ екі елде ежелден

белгілі. Алтайлықтарда сүттен жасалған арақ кеңірек таралған. XX ғасырда алтайлықтардың негізгі сусындары қымыз, сүттен жасалған арақ жөнінде В.И.Вербицкийдің жазған мәліметтері бар [2]. В.В.Радлов та алтайлықтардың өмір сүру ерекшелігі тамақ-асы, әдет-ғұрпы бойынша өте қызықты мәліметтер жазған. «Қырғыздардың өзгеше дәмді даярлаған қымызынан соң алтайлықтардың сусынын іше алмай қойдым» [2],- дейді.

Қырғыздардың жаңа алтайлықтардың сүт азықтарынан басқа ең негізгі тамағы жылқы еті болғаны мәлім. Қырғыздар қойдың, жылқының, сиырдың етін өзгеше бағалаған. Ет азықтары екі елдің рационалдық азығы ретінде ерекше мәнге ие болған. Етті күзде және қыста тамаққа көп қолданған. Қырғыздар мен жаңа алтайлықтардың ет азықтарынан тамақ-ас даярлаудағы ұқсастықтары ғылыми әдебиеттерде салыстырылып зерттеліп келеді. Дәнді дақылдар бидай, тары т.б. тамақ түрлерін даярлаған. Қырғыздар да, жаңа алтайлықтар да ұн азықтарынан нан, бауырсақ, тандыр нан, қатырма, көже, талқан, кеспе т.б. даярлағандығы белгілі.

Біздің заманымыздың ІУ-Ү ғасырынан ХҮІІІ ғасырдың басына дейін қазіргі Хакасы–Мансы ойпаты және оған жақын аймақтарда, Тувада, Монғолияның орталық және батыс аймақтарында мекендеген ежелгі этнос. Қазіргі хакастар, тувалар, карагастар, шорлар, алтайлықтар, сондай-ақ алатаулық қырғыздардың арғы атасы Енесей қырғыздарынан тараған деп айтылады. Бұлардың барлығы этногенетикалық, этномәдени жағынан біртекті екендіктері анықталған. Соңғы мәліметтерде ІУ-Ү ғасырда билік құрған Қырғыз қағанатының халқы, оның мәдениеті бір ғана руға байланысты емес, яғни Қырғыз қағанатын құрушы негізінен қырғыздар және ол бас, игел, кет, самодий, моңғол тілді елдер мен рулардан тұрғаны мәлім болды. Сондай-ақ, бұл тарихи-этностық аймақта бір қатар мәдени қауымдар қоса өмір сүрген. Енесей қырғыздары билік жүргізген мемлекеттің шаруашылығы, мәдениеті, жазу тәсілдері, қол өнер, зергерлік өнер, сауда, қалаларының құрылысы, сәулет өнері жоғары деңгейде дамыған. Енесей қырғыздары сол заманда Түрік қағанаты, телелер, ұйғырлар, қытайлар, Тибет, Қарлұқ және басқа мемлекеттермен тығыз экономикалық, мәдени, сауда байланыстарын орнатқан. Орта Азия өңірінде де қырғыз рулары өмір сүргендігін тарихтан кездестіруге болады. Соңғы мәліметтерде Енесей қырғыздарының құрамы аз, болмар, ли, түлбер, чик, манги, бөрі, керейт сынды рулардан тұрғандығын дәлелдейді. Қырғыз мемлекетінің билікті жоғары деңгейде жүргізгендігі жазба деректерде көп айтылады. Ішкі және сыртқы саяси маңызды мәселелер мемлекеттік кеңес және ру басшыларының келісімімен жүзеге асып отырған. Қырғыздардың дипломатиялық саясатты өте ұтымды іске асырып, жазу мәдениеті жоғары деңгейде дамығандығын жазба деректер растап отыр. Қырғыз мәдени ескерткіш бұйымдарын Санкт-Петербург, Эрмитаж, Краснороярск, Абаган, Қызыл, Таулы Алтай, Улан-Батыр және басқа мұражайлардан, Хакас-Мансы ойпаты, Тува аймағы, Таулы Алтай, Монғолияның ежелгі және орта ғасырлардағы қалған археологиялық қалдықтарынан көруге болады.

Алтайлықтар – Россия Федерациясының таулы Алтай және оған шектес тұратын халық аты. XX ғасырда әдебиетте «ойроттор», ақ қалмақтар деген атпен мәлім болған. Алтайлықтар – белгілі жердегі этностың шартты атауы. Қазіргі кезде алтайлықтардың батыс және шығыс этногендік топтары бар. XX ғасырға дейін батыс алтайлықтар «черневые татары» тоқай татарлары деп аталған. Бұл этногенетикалық топқа тубалар, куу, кижилер және челкандар кіреді. Түрік тілдерінде генеологиялық жіктелуінде шығыс алтайлықтар шығыс хун тобындағы қырғыз-қыпшақ құрамына кіріп, сол тілде сөйлейді.

Бұл алтайлықтардың этностық тарихында, этногенезінде қырғыздардың үстемділігін көрсетеді. Халықтың жалпы саны 60 мыңнан астам Батыс және шығыс этнографиялық топтар антропологиялық, тілдік өзгешеліктерге ие, сондай-ақ, өмір сүруінде, рухани мәдениетінде, шаруашылығында өзгешеліктер бар. Шығыс Сібір аймағына кіреді. Батыс алтайлықтар аңшылық, балықшылық кәсіппен айналысса, шығыс алтайлықтар көшпелі,

жартылай көшпелі тұрмыс кешіп өмір сүрген. Қырғыз және шығыс алтайлықтардың тілдерінде Х ғасырда қыпшақтану процесі болды.

Алтай тобына жататын тілдер тек Алтайдың шығыс аймағында дүниеге келген, тап осы өңірден ғана өркен жайған деп танылып келген саяси-идеологиялық астары белгілі болжамның келмеске кетіп, алтай тілдерінің де даму бағыты ностра теориясына сәйкес Таяу Шығыстан басталғаны жөніндегі салмақты уәжі кім-кімді де бейжай қалдырмас деп ойлаймыз. Өйткені автордың пайымдауынша, олардың жүріп өткен іздерінен қалған археологиялық артефактілерден шығыс ностралық, түпкі түріктік жұрттарға тән ортақ дәстүрлер мен үрдістердің көмескі сілемі там-тұмдап болса да аңғарылып жататынын енді ешкім жоққа шығара алмайды.

Ал салт-дәстүріндегі ерекшеліктері өздерінің әлі күнге ата-баба салтын ұстанатынын жасырмады. Ғасырлар өткенімен олар ескіден келе жатқан дәстүрлерін ұмытпаған. Алтайлықтардың үйлену жоралғысы, үйленетін жігіт пен қыз барлық туыстарының алдынан өтіп, рұқсат сұрауы тиіс екен. Егер жастардың үйленуіне ешкім қарсылық білдірмей батасын берсе, той жасалады. Үйлену тойы қалыңдықтың да, күйеу жігіттің де үйінде болады.

Қорыта айтқанда, қырғыздар мен алтайлықтардың айырмашылықтарынан ұқсас жақтарының басым екенін аңғардық. Бұлай деуіміздің дәлелі олардың салт-дәстүрі, тілі, діни наным-сенімдері, ас даярлау ерекшеліктерінің барлығы келіп бір арнаға тоғысқандығын көрсетеді. Демек, бұл екі елдің түбі бір болған деген болжамдар тегін айтылмаса керек.

Әдебиеттер

Б.М.Юнусалиев. Заметки по истории киргизского языка. – Фрунзе, 1965.с. 5-22

А.И.Мокеев. О локализации алтайских киргизов в IX-XIV вв.Бишкек,1998. – 188с

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

თურქეთში მცხოვრები ქართველებისა და ლაზების მეტყველებაში შემოსული თურქული ნასესხობანი

Türkiye’de Yaşayan Gürcü ve Lazlar’ın Konuşma Dillerinde Türkçe’den Almış Oldukları Ödünç Kelimeler

ლილე თანდილავა (Doç. Dr. Lile TANDILAVA)

Batum Shota Devlet Üniversitesi, lile-tandilava@rambler.ru

ვარდო ჩოხარაძე (Yrd. Doç. Dr. Vardo COKHARADZE)

Batum Shota Devlet Üniversitesi, hokharadze-varado@rambler.ru

თეზისი

ძველად შავშეთში, ართვინში, ტაოში მაცხოვრებელი ქართველები და შავი ზღვის რეგიონში მცხოვრები ლაზების ტერიტორიები საზღვრების შეცვლის შემდეგ თურქეთის შემადგენლობაში მოექცა. საზღვრის გახსნამდე და გახსნის შემდეგ, მეცნიერები ამ ორ დიალექტზე აწარმოებდნენ კვლევებს. კერძოდ, ამ კვლევების მიხედვით ქართულ და ლაზურ სიტყვებში შერეული არის თურქული ნასესხობანი. ორივე დიალექტებისათვის სახელმწიფო ენა თურქულია. იქ მცხოვრები ქართველები და ლაზები ორივე ენაზე საუბრობენ. სახლებში ქართულად - ლაზურად და გარეთ თურქულად. ასეთი ტიპის პრობლემების კვლევა ორ ენას შორის ჩვეულებრივია. ჩვენ განვიხილავთ სიტყვებს რომლებმაც განიცადეს ფონეტიკური ცვლილებები და სიტყვები რომლებიც უცვლელად არის შემოსული. მიზეზი ამ ნასესხობანისა ცხადია, რადგანაც ქვეყანაში სადაც ისინი ახლა ცხოვრობენ სახელმწიფო ენა თურქულია. ამიტომაც დასაშვებია ის ფაქტი, რომ სესხება მოხდა იმ ენიდან რომელზეც ისინი საერთოდ საუბრობენ. ასეთივე სესხების მაგალითები თავად თურქულსაც გააჩნია.

ÖZET

Eski çağlarda Şavşat, Artvin ve Tao’da yaşayan Gürcüler ve Karadeniz bölgesinde yaşayan Lazların Lazcasında, sınırların yeniden çizildiği zamandan sonra o topraklar Türkiye’ye ait olduğu için bazı kelime değişimleri meydana gelmiştir. Bu iki lehçeyi konuşan insanların dilleri üzerinde yapılan araştırmalar Sarp Sınır Kapısı’nın açılmasından önce başlamış olup, halen bu araştırmalar devam etmektedir. Bu araştırmalardan bellidir ki, Gürcüce ve Lazcanın içerisinde Türkçeden alınmış ödünç kelimeler bulunmaktadır. Bu çalışmada ödünç alınan kelimelerin fonetik durumlarını örneklerle açıklamaya çalışacağız. Gürcüce ve Lazcada olan kelimelerin bir kısmı tıpa-tıp aynıdır. Bazı kelimeler hiç değişmeden dilimize geçmişken bazıları ise bir çeşit fonetik değişikliklerle önümüzdedir. Bu çalışmada ödünç alınan kelimelerdeki fonetik değişikliğin ne şekilde meydana geldiği açıklanmaya çalışılacaktır.

ძველად შავშეთში, ართვინში, ტაოში და შავი ზღვის რეგიონში მცხოვრები ქართველებისა და ლაზების ტერიტორიები საზღვრების შეცვლის შემდეგ თურქეთის შემადგენლობაში მოექცა.

საზღვრის გახსნამდე და გახსნის შემდეგ მეცნიერები ამ ორ დიალექტზე აწარმოებდნენ კვლევებს.

კერძოდ, ამ კვლევების მიხედვით ქართულ და ლაზურ სიტყვებში შერეული არის თურქული ნასესხობანი. ჩვენს დროში საქართველოსა და თურქეთს შორის პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება, სახელმწიფო საზღვრების გახსნა იქ მცხოვრებთა ქართულ და ლაზურ მეტყველებაზე დადებითად აისახა. შავშელები, კლარჯები, ტაოელები, მუჰაჯირთა შთამომავლები უმეტეს შემთხვევაში ორი ენის – ქართულის, ლაზურისა (მშობლიური) და თურქულის (სახელმწიფო) მატარებლები არიან. ასეთ პირობებში, ბუნებრივია, მათ მეტყველებაში შევიდა თურქული ენის ელემენტები, - როგორც ლექსიკური (უფრო მეტად), ისე გრამატიკული (ნაკლებად).

ორივე დიალექტებისათვის სახელმწიფო ენა თურქულია. იქ მცხოვრები ქართველები და ლაზები ორ ენაზე საუბრობენ. სახლებში ქართულად, ლაზურად და გარეთ თურქულად.

ჩვენი მიზანია შეძლებისდაგვარად გამოვავლინოთ ქართულსა და ლაზურში არსებული თურქული ელემენტების განვითარების დინამიკა, მათი შემოსვლის გზები და დრო. თურქულიდან შემოსული სიტყვები ქართულსა და ლაზურში სხვადასხვა დროისა და ხასიათისანი არიან. ასეთი ტიპის პრობლემების კვლევა ორ ქვეყანას შორის ჩვეულებრივია.

ჩვენ განვიხილავთ ისეთ სიტყვებს რომლებშიც ფონეტიკური ცვლილებებია.

1. **ალთუნი** – (**altin** - ალთინ) - „ოქრო“: თურქულში, სამხრულში და ლაზურში უცვლელი ფორმით არის გადმოცემული.

სამხრულ მეტყველებაში:

„თუ გინდა ალთუნს მისცემ“ (ქართ.); „დედამთილმა ალთუნი'ნა ჩუუდვას, რომ გახსნის იმ ალთუნს შეინახავს“ (ავ.);

ლაზურ მეტყველებაში:

„არ მეციგალე ალთუნიში, სუმ ოთხო ალთუნიში მაწკინდი. (ხოფ.); „ერთი ოქროს გულსაბმევი, სამი ოთხი ოქროს ბეჭედი“ (ყიფშიძე 1939, 8/34).

ჭუტა კითის ალთუნიში მაწკინდი მოძინ (ვიწ. არქ). „პატარა თითზე ოქროს ბეჭედი ეკეთა“ (ჩიქობავა 1939, 2/16).

სიტყვა დადასტურებულია ლაზურის ყველა კილოკავსა და თქმაში. ნასესხობა, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ძველია თანამედროვე თურქული Altin გვიანდელია. ძველი და საშუალო თურქული ფორმა Altun შემორჩენილია ყირიმულ თათრულის ზოგიერთ დიალექტში და ყირიმულ ყარაიმულში. ლაზურში ვფიქრობთ ამ ფორმითაა შემოსული. თურქული ფორმების შესახებ იხ. Э. В. Севортян 1974ю 142-143).

ვ. რადლოვი алтын ფორმას ადასტურებს უიღურულსა და თანაჩინულში. პარალელურად დადასტურებული აქვს თანაჩინულში, ოსმალურში, ტროკის ყარაიმულში და აგრეთვე ჩადატურის სამწერლო ენაში. იაკუტურში რადლოვი алтан ფორმაზე მიუთითებს. (В. Радлов 1893, I, 406).

ნ. მარს თავის ლექსიკონში ხოფურში დადასტურებული აქვს „ართუნი“, რაც ზანური ფონოტაქტიკის თვალსაზრისით კანონზომიერია: არაკანონიკური ლთ > რთ.

2. **არხათაში** – (თ. Arkadaş - არქადაშ) - „მეგობარი,“ „ახლობელი“, „ამხანაგი“:

„არხატაშებმა ისე რაცხა უთხრეს, მე რა ვიცი“ (ბუჯ.)...

ლაზურ მეტყველებაში:

აქარდაში (ხოფ. არქ. ვიწ.) **არქადაში** (ათინ) „ამხანაგი“

1. აქარდაში ართი ქომიონუნ (ხოფ, ყიფშიძე 1939, 6/15) „მეგობარი ერთი მყავს“ (ქლენტი 1936, 87).

2. ჟურ არქადაში კოჩი იგზალეს „ორი მეგობარი გაემგზავრა“ (ხოფ.) (ა. თანდილაგას მასალები).

ვ. რადლოვი „аркадаш“ სიტყვას ადასტურებს ოსმალურსა და ყირიმულში. (Радлов, 1893, I, 1, 291).

თანამედროვე თურქულში გვაქვს ფორმა arkadaş „ამხანაგი“. შდრ. თურქ. Arka ზურგი (სევორტიანი 1974, 174-176), ოსმალური arka „დამხმარე“ მფარველი (C. Dilcin, 1983, 12). ლაზურში თურქული სიტყვა ინარჩუნებს თავის მნიშვნელობას და კილოკავებში ფონეტიკური ცვლილებების გამო სხვადასხვა ფორმით არის წარმოდგენილი: აქარდაში (ხოფ. ვიწ.) = არქადაში ო-ს მეტათეზისით არის მიღებული. ამოსავალია რქ კომპლექსი. მეტათეზისის შედეგად მივიღებთ რდ კომპლექსს. ხოფურში რქ კომპლექსი ხშირად მარტივდება. ს. ჟღენტს არქაბულში დადასტურებული აქვს ფორმა „არქადემითე“: „გებთუ დო არქადემითე ხოჯა დობახუ (ს. ჟღენტი, 1938, 113,19) „ადგა და ამხანაგის დახმარებით ხოჯა სცემა“. აქ რეგრესული დისტანციური ასიმილაცია უნდა ვივარაუდოთ ორი პალატალური ხმოვნის წინარე პოზიციაში.

საერთოდ ხაზი უნდა გაესვას იმ გარემოებას, რომ ლაზურ კილოკავებს შორის მკაცრი საზღვრების დადგენა თურქულიდან ნასესხები ლექსიკის ტრანსფორმირებული ფორმების ხმარების მიხედვით არ შეიძლება. ყველა ზემოთ მოყვანილი ფორმა შეიძლება შეგვხვდეს ნებისმიერ კილოკავში.

3. მექტები – (Mektep - მექტეფ) - „სასწავლებელი“:

„მექტები დუუწერე ახრაბებსა თემბელი ნუ ხარ“ (იმ.); „ერთი მექტები დოუკარგავან“ (უსტ.);

მექტები (ხოფ., არქ., ვიწ.) „სკოლა“

1. ირიქ მექტებიშა (ხოფ) „ყველამ სკოლაშ მისცა“ (თანდილაგას მასალები)

2. ჰექონი მექტები ლეტაში თუ ე ტუდორენ (არქ.) „მათი სკოლა მიწის ქვეშ იყო“ (Dumezil, 1967, 23, 104)

თურქული mektep „სკოლა“ (TPC 1977, 612; TS 1988. 1003).

ვ. რადლოვს დადასტურებული აქვს Mäktän ოსმალურში, ყაზანურსა და ჩაღატაურის სამწერლო ენაში. „სკოლას, სასწავლებელს“ ნიშნავს (B. РАДЛОВ 1893. IV, 2, 2774). ვ. რადლოვი სიტყვის არაბულ წარმოშობაზე მიუთითებს.

4. დულუნ//დუგუნ- (<„dügün“ - დულუნ) – 1. „ქორწილი“, „ლხინი“, „საქორწილო ზეიმი“. 2. წინადაცვეთის რიტუალთან დაკავშირებული ლხინი. იწერება როგორც „dügün“, მაგრამ იკითხება როგორც „დუÁუნ“ (ლექსიკონი 2001:391).

განმარტებით ლექსიკონში „dügün“-ი ძირითადი მნიშვნელობით ნიშნავს „ქორწილს“, „ლხინს“, ხოლო გადატანით - ბავშვის დაბადებასთან და წინადაცვეთის რიტუალთან დაკავშირებულ ლხინს (ლექსიკონი 2005: 1828).

„dügün“-ი აჭარულ დიალექტშიც „sünnet dügün“-ის მნიშვნელობითაა დამკვიდრებული („წვეულება“, „ლხინი“), იმავე ფორმით არის დადასტურებული თურქულ ენაში.

dügün - ქვემო აჭარულში ისმის **დუგუნი**, ხოლო ზემო აჭარულში უფრო გვაქვს **დულუნ** ფორმა.

სიტყვა დუგუნი გაქართულებული ფორმაა დულუნი'სა.

შ. ნიჟარაძე აღნიშნავს, რომ **დუგუნი**-ი აჭარულ დიალექტში თურქული გზით დამკვიდრდა. აჭარულ ლექსიკონში სუნნეთ-დუგუნის მნიშვნელობით არის განმარტებული. მაგ:

„სად მღერიან, სად უკრავენ?

ჩემს მეზობელს, გენაცვალე,

დიდი სუნნეთ-დუგუნი აქვს“ (მ. ვარშ; ნ. მარი იმერხ.; შდრ. საბა თ. წინადაცვეთა სუნათ).

შავშელები მეტყველებაში ამ სიტყვას წარმოთქვამენ ორი ფორმით. 1. „**დულუნი**“:

„**დულუნ** დუუცადევთ, **დულუნ** და ემესა წეიღებ სუ ყველა ფერსა“ (შავშ.); „კაზინოში **დულუნი** იქნება“ (იფხ.); „ორდღე **დულუნი** იქნება იქნა წევდოთ“ (თხილ.);

2. **დუგუნი**. მაგ: „**დუგუნი** ვიცით ძუელებურა“ (მაჭ.); „დეგენახეს ჩვენი **დუგუნი**“ (მაჭ.);

„**დუგუნობა** გუაქვა ამ ჰაფთას და გაწვევთ“ (შავშ.);

ასევე ტაოურში, მაგრამ ძირითადად მაინც „**დუგუნ**“ ფორმით არის წარმოდგენილი. მაგ: „აქევრი **დუგუნები** ზორ ლამაზია“ (ქობ.); „ხუთ დღეში აქ **დუგუნი** იქნება, მაშინ'ნა დუუდინგლო“ (ქობ.);

ნ. მარის აზრით, სიტყვა თურქული წარმოშობისაა. შდრ. Düğün//Дугун (ოსმ.) дугун (ყირიმ.) „ქორწილი“ В. Радлов 1893, III, 2, 1802). თავად თურქულში ღ მეორადი ჩანს , არქაული ფორმა ყველა მონაცემების მიხედვით გ-ს უნდა ითვალისწინებდეს.

ლაზურში **დულუნ//დუგუნ** ყირიმულიდან არის დამკვიდრებული და ერთმანეთის პარალელური ფორმით იხმარება.

1. „წუტა **დულუნის** ჟურენეჩ, ეჩ დივენ, ჰაი ბელი ვა რენ“ (ვიწ. არქ.) „პატარა ქორწილში ოცი, ორმოცი კაცი იქნება“ (ჩიქობავა 1936:312);

2. „აია ოხოს **დუგუნი** ႁენ (ხოფ.) „ამ სახლში ქორწილია“ (ლ. თანდილავა 2003: 37-38);

5. **მუსაფირ** – (არაბ. Misafir - მისაფირ) - „სტუმარი“:

თურქულიდან შემოსულმა სიტყვებმა სამხრულსა და ლაზურ მეტყველებაში განიცადეს ბგერათმონაცვლეობა.

ნ. გურგენიძის განმარტებით, თურქული დიალექტებისთვის „უ“ ხმოვნის ფართო „ი“-ში გადასვლა არ წარმოადგენს უჩვეულო მოვლენას. ჭოროხისა და სამხრეთ-დასავლეთ ანატოლიის მეტყველებაში „უ“//„ი“ ბგერათმონაცვლეობა ჩვეულებრივი მოვლენაა. მაგ: „**bogun**“ – „**bugün**“, „**osandı**“ – „**usandı**“ (გურგენიძე 1973:108).

„მუსაფირ დაჩოვლი ვარ“ (ზ.); „**მუსაფირ** მოვდა საჭმელი მიაართვა“ (ისქ.);

შდრ. ლაზურში სიტყვა „**misafir**“ შემოსულია „**მუსაფირ**“ ფორმით. მაგ:

„**მუსაფირი** კოჩეფე აქ იშენას“ (ხოფ.); „სტუმარი ხალხი გვიმრავლოს“ (ყიფშიძე 1939:4);

„მან ამსეი თქვანიკალა **მუსაფირი** ქემზიდით“ (ხოფ.); „ამ სადამოს სტუმრად მიმიღეთ“ (კარტოზია 1972:78,12).

მუსაფირე ფეკალა დოხედუნ დო გადარი იფხორს (არქ.) „სტუმრებთან ერთად ჯდება და საჭმელს ჭამს“ (ჟღენტი, 1938, 49).

თურქ. Misafir „სტუმარი“ (TPC 1977,639; TS 1988. 1029) სიტყვა არაბული წარმოშობისაა.

ვ. რადლოვს mycaფip დადასტურებული აქვს ოსმალურსა და ჩადატაურში (В. Радлов 1893. IV, 2, 2203).

ლაზურში შემოსულია ოსმალური ფორმით, ამავე დროს ხოფურსა და ვიწურ-არქაულში ხშირად იხმარება მკვიდრი „მანმაგერი > მანმაგეჲ“.

შ. ძიმიგურის განმარტებით, უ ი-ს მასიმილაციებელი ძალა უფრო და უფრო იზრდება. პირველი რიგის კომპლექსებში ვიწრო ხმოვანს ფართო ხმოვანი მოსდევს. ქართულ კილოებში ფართო ხმოვანს არ გააჩნია საასიმილაციო ძალა და გვაქვს დისიმილაცია (ძიმიგური 1946: 21).

ქართულში და ლაზურში არსებული ამ სიტყვების ერთი ნაწილი ცვალებადია მეორე უცვლელი.

ზოგიერთი სიტყვები უცვლელი სახით არის გადმოცემული, ზოგიერთი კი განიცდის ფონეტიკურ ცვლილებებს.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ლექსიკონი 2001: თურქულ-ქართული ლექსიკონი, I-II, სტამბოლი.
2. ლექსიკონი 1989: Kâmüsî Türki Şemseddin sâmi.
3. ლექსიკონი 2005: Türkçe- Sözlük, Ankara
4. ფუტკარაძე 1993: ფუტკარაძე შუმანა, „ჩვენებურების ქართული“, „აჭარის ჟურნალ-გაზეთების“, (გამომცემლობა) ბათუმი.
5. JRenti s. 1938: `Wanuri teqstebi~ tfilisi
6. ყიფშიძე 1939: ყიფშიძე ი., „ჭანური ტექსტები“, ტფილისი.
7. ნიჟარაძე 1971: ნიჟარაძე შოთა, „ქართული ენის ზემოაჭარული დიალექტი“, გამომცემლობა „საბჭოთა აჭარა“, ბათუმი
8. ჩიქობავა 1936: ჩიქობავა არნოლდ, „ჭანური ტექსტები“, თბილისი.
9. ჩიქობავა 1936: ჩიქობავა არნოლდ, „ჭანურის გრამატიკული ანალიზი“, თბილისი.
10. ჩიქოვანი 1939: ჩიქოვანი მ., „ტოპონიმიკური ლექსიკონი“, თსუ შრომები, ტ. IX.
11. გურგენიძე 1973: გურგენიძე ნუნუ, „აღმოსავლური წარმოშობის ლექსიკური ელემენტები აჭარულსა და გურულში“, გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბ.
12. კარტოზია 1972: კარტოზია გ., „ლაზური ტექსტები“, თბილისი.
13. Севортян Э.В. 1974: `Этимологический Словарь Тюрских языков~ `Наука~ Москва
14. Радлов В.В. 1890-1911: `Опыт Словаря тюрских Наречий~ Санкт-Петербург
15. Dumezil G., 1967: Dokument Anatolies IV. Recits Lazes en Dielecte d Arhavi (parley de senkoy)

İKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

ÖĞRETME YÖNTEMİNİN ÜSTÜNLÜĞÜ: POWER POINT SUNUMU VEYA KLASİK ÖĞRETME YÖNTEMİ

SUPERIORITY OF TEACHING METHOD: POWER POINT PRESENTATION OR TRADITIONAL INSTRUCTION METHODS

Yrd. Doç. Dr. Esra DOĞRU HÜZMELİ
Mustafa Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hatice TAMBAĞ
Mustafa Kemal Üniversitesi

ÖZET

Amaç: Çalışma, nöroloji dersinde power point sunumunun (PPS) klasik öğretim yöntemine (KÖY) üstünlüğünü ve öğrencilerin tercihlerini araştırmak amacıyla planlandı.

Yöntem: Mustafa Kemal Üniversitesi Fizyoterapi Bölümü üçüncü sınıf öğrencileri iki gruba ayrıldı. Bir nöroloji konusu bir gruba PPS ile diğer grubada KÖY sunumu ile aynı öğretim üyesi tarafından anlatıldı. Ders bitiminden hemen sonra öğrencilere sınav yapıldı ve sunum metodu tercihleri, PPS ile dikkat verme süresi ve PPS ile konuyu daha iyi anlayıp anlamadıkları sorgulandı.

Bulgular: PPS grubunda 19 kadın, 1 erkek toplam 33 öğrenci, KÖY grubunda 12 kadın, 23 erkek toplam 35 öğrenci dahil edildi. Genel başarı notları arasında anlamlı fark yoktu ($p=0.498$). Öğrencilerin tercihleri %86.8'inin PPS; %13.2'si KÖY idi. Öğrencilerin %76.5'i PPS ile KÖY'den dikkatlerini daha çok verebildiklerini belirttiler. %83.8'i PPS ile daha iyi anladıkları bulundu. Fakat öğrencilerin sınav notları arasında anlamlı fark bulunamadı (PPS grubu $X \pm SS=61.81 \pm 17.93$; KÖY grubu $X \pm SS=63.42 \pm 14.54$), ($p=0.750$).

Sonuç: PPS ile öğretim yönteminin KÖY'ne üstün olmadığı saptandı. Fakat öğrencilerin PPS'nu daha çok tercih ettikleri saptandı.

Anahtar Kelime: Power Point Sunumu, Geleneksel Yöntem, Öğretim Yöntemi.

ABSTRACT

Objectives: This study was carried out to investigate the effectiveness use of power point presentation (PPP) in neurology lesson and if the learners prefer PPP teaching over traditional instruction methods (TIM).

Methods: Third class student of Mustafa Kemal University Physiotherapy Department were split into two groups. A neurological subject were lectured to one of that group by PPP and o the other by TIM by the same teacher. After the lecture was finished an exam was applied to the groups and they were questioned prefer of presentation method, pay attention time in PPP, if understanding the subject better by PPP.

Results: In PPP group 19 women, 14 man totally 33 students and in TIM group 12 women, 23 man totally 35 students were included. There was no significant difference in their Overall success grade ($p=0.498$). The students presentation prefer was 86.8% with PPP and 13.2 with TIM. 76.5% declared that they pay attention to the teacher in PPP more than TIM. It was found 83.8% of them

reported that understand beter in PPP. But there was no statistical significance in exam grade between groups (PPP group $X\pm SD= 61.81\pm 17.93$; TIM $X\pm SD=63.42\pm 14.54$),($p=0.750$).

Conclusion: It represented that teaching based on the PPP had not a significant positive effect on learners' scores more than TIM. But students preferred the PPP more. Key Words: Power Point Presentation, Traditional Methods, Teaching Method

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

İSLAM KAMU MALİYESİNDE ZEKAT YÖNETİMİ VE GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Zakat Administration In Islamic Public Finance And General Evaluation

Öğr. Gör. Murat AYDIN

Uşak Üniversitesi / murat.aydin@usak.edu.tr

ÖZET

Sosyal devlet ilkesi gereği devletler, yardıma muhtaç insanlara yardım etmek ve yoksulluğu azaltmak için bir takım araçları kullanmaktadır. Zekat; Müslüman toplumlar için bu araçlardan birisi olduğu gibi İslam kamu maliyesinin de önemli bir gelir kaynağıdır. Bu çalışma, zekatın tarihçesini ve zekatın devlet eliyle yönetilmesinin gerekliliğini konu edinmektedir. Ayrıca zekatın yoksullukla mücadele konusundaki etkisini ifade edebilmek bu çalışmanın önemli hedeflerindedir. Bu kapsamda İslam tarihi ve İslam ekonomisi literatürü zekat özelinde taranmıştır. Zekat yönetiminin, Emeviler dönemine kadar devletin kontrolünde olduğu bu dönemden sonra halkın inisiyatifine bırakıldığı tespit edilmiştir. Malezya başta olmak üzere bazı ülkelerde zekat yönetiminin yasal zemine kavuşturulduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zekat, Zekat Yönetimi, Yoksullukla Mücadele

ABSTRACT

According to the social state principle, states use a number of tools to help needy people and to reduce poverty. Zakat is one of these instruments for Muslim societies as well as an important source of Islamic public finance. This study deals with the history of zakat and the necessity of state directed zakat administration. To be able to express the effect of zakat on the struggle against poverty is one of the important goals of this study. In this context, the literature of Islamic history and Islamic economy has been researched specific to zakat. It has been determined that the Zakat administration was under the control of the state until the Umayyad period and was left to the initiative of the people after this period. In some countries, especially Malaysia, it has been observed that the zakat administration has been brought to legal disposal.

Key Words: Zakat, Zakat Management, Struggle Against Poverty

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

TÜRKİYE'DE UYGULAMALI BİLİMLER FURYSI VE MUHASEBE EĞİTİMİNE NİCEL KATKISI

Applied Science Fiction In Turkey And It's Quantitative Contribution To Accounting Education

Öğr. Gör. Murat AYDIN

Uşak Üniversitesi / murat.aydin@usak.edu.tr

ÖZET

Türkiye'de devlet ve vakıf üniversitelerinde olmak üzere 2011-2016 yılları arasında 50 adet Uygulamalı Bilimler Fakülte ve Yüksekokulu kurulmuştur. Bu okullar İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerine alternatif olmaktan ziyade, kamu ve özel sektördeki iş gücü açıklarını daha donanımlı ve kalifiye elemanlarla kapatmayı hedeflemektedirler. Bu okulların sahip olduğu bölümlerin; spesifik, günümüz iş hayatına entegre olabilecek ve mezunlarına kolayca işe girebilme imkanı sağlayabilecek bölümler olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma, sayıları son derece hızlı artan Uygulamalı Bilimler okullarının muhasebe eğitimine sunacağı nicel katkıları konu edinmektedir. Bu amaçla nitel veri toplama araçlarından olan "doküman tarama" yöntemi kullanılmıştır. Buna göre ülkemizde bu güne kadar 62 adet Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 11 adet Uygulamalı Bilimler Fakültesi kurulduğu tespit edilmiştir. 4'ü vakıf üniversitelerine ait olmak üzere toplam 21 üniversitede muhasebe bölümü bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Muhasebe Eğitimi

ABSTRACT

50 Applied Science Faculties and schools were established by state and foundation universities between 2011-2016 in Turkey. These schools are aiming to cover the public and private sector workforce deficits with qualified personnel, rather than being an alternative to the Faculty of Economics and Administrative Sciences. It is considered that sections in these schools have originality, integrating into today's business life and allowing graduates the opportunity to easily get to work. This study deals with quantitative contributions to the accounting education of Applied Science schools, whose numbers are increasing rapidly. For this purpose, "document scanning" method, which is a qualitative data collection tool has been used. Accordingly, it has been determined that 62 schools of Applied Sciences and 11 School of Applied Sciences have been established in our country. There are a total of 21 college accounting departments in these universities.

Key Words: Applied Sciences Schools, Applied Sciences Faculties, Accounting Education

IKSAD

1st International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

BORÇKA ACARLAR MYO ÖĞRENCİLERİNİN İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

Investigation Of Borcka Acarlar Vocational School's Students Of Occupational Health And Safety Awareness

Öğr. Gör. Cuma KARA

Artvin Çoruh Üniversitesi, cumakara@artvin.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. İlknur BEKEM KARA

Artvin Çoruh Üniversitesi, ilknurbekem@artvin.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, bazı ön lisans programlarında öğrenim gören tekniker adaylarının İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusundaki farkındalıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak "tanıtıcı ve genel bilgiler, işçi sağlığı ve iş güvenliği, iş kazaları hakkındaki görüşler" olmak üzere toplam üç bölümden oluşan 20 soruluk bir anket hazırlanmıştır. Anket çalışması için, Artvin Çoruh Üniversitesi Borçka Acarlar Meslek Yüksekokulu bünyesinde bulunan "Yapı Denetimi", "Elektrik enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtım" ve "İş Sağlığı ve Güvenliği" programlarından 142 öğrenci örneklem olarak alınmıştır. Sonuç olarak, 2. Sınıfların iş sağlığı ve güvenliği farkındalıklarının 1. Sınıflara göre daha yüksek olduğu, Yapı denetimi ve Elektrik programı öğrencilerinin bilgi düzeylerinin İş sağlığı ve Güvenliği programı öğrencilerine göre daha düşük olduğu, Borçka MYO genel olarak incelendiğinde ise öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki farkındalıklarının geçmişte yapılan çalışmalara göre daha iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği, Borçka Acarlar MYO, Farkındalık.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the awareness of the candidates who are trained in some associate programs on Occupational Health and Work Safety. For this purpose, a questionnaire consisting of 20 questions consisting of a total of three parts, "introductory and general information, worker health and work safety, opinions about work accidents" was prepared. For the questionnaire study, 142 students were taken as samples from the "Building Inspection", "Electricity Generation, Transmission and Distribution" and "Occupational Health and safety" programs at the Artvin Coruh University Borcka Acarlar Vocational School. As a result, it is observed that the level of occupational health and safety awareness of the 2nd Grade is higher than that of the 1st Grade, the level of knowledge of the students of the Building Inspection and Electricity Generation, Transmission and Distribution program is lower than that of the Occupational Health and Safety program's students. When Borcka Vocational School is examined in general, Awareness was better than in previous studies.

Keywords: Occupational Health and Safety, Borcka Acarlar Vocational School, Awareness.

IKSAD

1th International Congress On Vocational and Technical Sciences (UMTEB-I)

April 8-10, 2017 Batumi / GEORGIA

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines

www.iksad.org

info@iksad.org

www.iksadkongre.org

SOSYAL BİLGİLER PROGRAMINDA ÖĞRENEN MERKEZLİ PARADİGMA ANLAYIŞI

Ümit Yaşar ELYILDIRIM
Cengiz YANIKLAR

ÖZET

Eğitim, hiç kuşkusuz bir davranış değişikliği olarak ifade edilebilir. Bireylerin istenilen yönde davranışlarını değiştirmeleri, sistematik ve gelişmiş öğretim programlarıyla mümkündür. Bu anlamda program önceden hazırlanan, tamamlanan bir yapı olmakla birlikte okulun yönlendirmesi ile bireyin tüm yaşantısı için bir rehber konumundadır. Böyle bir planlama elbette ki bireyleri merkeze almalı, onların hem içsel ve hem de toplumsal anlamda kendini gerçekleştirmelerine fırsat vermelidir. Kendini gerçekleştiren birey, sosyal ve fiziksel etkileşimini geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında ortaya koyacak, aynı zamanda bireysel ve sosyal problemleri tanımlama, analiz etme ve karar verme süreçlerini işletecektir. Eğitim, bununla birlikte bireye içinde yaşadıkları toplumun kültürel ve milli değerlerini aktarma rolünü de üstlenmektedir. Milli ve kültürel değerlere bağlı olan birey, aynı zamanda beden, zihin ve ahlak bakımından sağlıklı, toplumsal anlamda gerçekçi ve bütünlendiricidir. Genellikle esaslı eğitim programlarına karşı yeni eğitim programını belirtmek için kullanılan ilerlemesi paradigma öğrenen merkezli olup, bireye odaklanır. Bu çalışmada Türkiye de özellikle sosyal bilgiler öğretim programının ilerlemeci paradigmadan hareketle öğrenen merkezli tasarım anlayışı incelenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda yapılan analiz sonucunda programın yaratıcılığı keşfetme, öğrenmeyi teşvik, güven ortamı, bireysel gelişim ve ilerleme ile grupla öğretim gibi esaslara dayandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Program, İlerlemeci paradigma, Öğrenen merkezlilik